

MA
VĂN
KHÁNH

BÊN BỜ

Tiểu thuyết

NHÀ XUẤT BẢN PHỤ NỮ

BẾN BỜ

(Tiểu thuyết)

Tác giả: Ma Văn Kháng

Nhà xuất bản Phụ Nữ - 2012

Thực hiện ebook: hoi_ls

TABLE OF CONTENTS

CHƯƠNG MỘT

CHƯƠNG HAI

CHƯƠNG BA

CHƯƠNG BỐN

CHƯƠNG NĂM

CHƯƠNG SÁU

CHƯƠNG BẢY

CHƯƠNG TÁM

CHƯƠNG CHÍN

CHƯƠNG MƯỜI

CHƯƠNG MƯỜI MỘT

CHƯƠNG MƯỜI HAI

CHƯƠNG MƯỜI BA

CHƯƠNG MƯỜI BỐN

CHƯƠNG MƯỜI LĂM

CHƯƠNG MƯỜI SÁU

CHƯƠNG MƯỜI BẢY

CHƯƠNG MỘT

Mưa buông hạt từ lúc con tàu khởi hành.

Những hạt mưa cuối thu hiên lạnh, nhỏ li ti, không trọng lực, bay lơ lửng, kết tụ như bụi, như ở bên kia xứ sở, ở bên ngoài cảm giác. Chúng chỉ hiện diện mỗi khi con tàu tăng tốc độ, hắt số nước tích đọng trên mũi sang hai bên, thành những làn nước mỏng tanh; và dựa vào đà chạy của con tàu, chúng quay đảo, đè rạp đám cỏ dại cùng lau lách mọc ở hai bên lề đường. Không gì hắt hiu hơn là những bông lau trắng xám, chúng tự nở hoa, tự bạc đầu. Quấy động trong lòng gió con tàu tạo ra, những bông lau tỏa ra bóng đêm sớm hơn những ngày thông lệ.

Xuất phát từ lúc sáu giờ chiều ở một ga nhỏ biên giới, con tàu cảm nhận ngay được thân phận lẻ loi trên dặm đường xa. Nó hú còi liên tục và dàn bánh xe guồng rồi rít tít mù như trốn chạy khỏi ám ảnh của một cuộc đuổi bắt hãi hùng. Nó làm dậy lên cuộc sống hoang dã hai bên đường. Hai bên đường thuần núi đất và rừng cây gỗ tạp chột như được đánh thức và lập tức náo loạn lên với những tiếng gào thét, rên rỉ hoặc khoái trá của loài rắn rết, lũ côn trùng đang bắt đầu vào cuộc sát hại lẫn nhau hoặc cặp díp nhau, giẫy lên đành đạch vì lạc thú điên rồ khi trời sửa soạn vào phần đêm.

Náo động từ hai bên đường, ở trong con tàu. Bao giờ cũng vậy, lộn xộn, hỗn loạn là trạng thái thường tình của con tàu ở mấy ga đầu. Người lên tàu còn chưa ổn định được chỗ ngồi, lại bỡ ngỡ trước môi trường mới. Dọc theo các lối đi xẻ giữa hay ở bên cạnh toa, nấp nập khách ngược xuôi đi lại và chỉ cần một người dừng chân để ngó nghe, hỏi han gì đó là đủ gây nên cảnh ùn tắc và ngay tức khắc ồm ồm lên những lời mắng mỏ tức tối rĩ. Cảnh sát dã chiến và người nhà tàu vung vẩy cây đèn pin hoặc đèn hiệu trong hộp kính màu, nổi bật như các hừng huyết cầu trong dòng người

chuyển động này, bao giờ cũng len lách vượt lên trong tình thần chủ động. Rẽ vào một toa nằm để soát vé, giải quyết khiếu nại về sự trùng lặp của một vé ng ỗ, nhiều nhất là xử lý tình trạng đi tàu không vé, việc này bao giờ cũng gặp khó khăn, khúc mắc. Cũng giống như việc đi lại trên con tàu, lát sau tuy đã thừa người di chuyển, nhưng mọi việc diễn ra cũng không dễ dàng gì, vì con tàu bắt đầu phóng nhanh hơn. Nhất là khi bóng đêm đen tuyền đã phủ trùm toàn bộ cảnh vật. Không hề biết đến việc gì khác, con tàu dường như chỉ có mỗi một nỗi lo là hoàn thành lộ trình càng nhanh càng tốt. Đầu tàu chăm chú lao h ồng hộc và dàn bánh thép của nó càng lúc càng như tự trôi trượt trên mặt đường ray về đêm đã ướt nhoáng nước mưa. Như không có người lái, nó tự động chạy, về như bất cần, ở những khúc quanh, vành xe chỉ còn móm nhẹ vào mặt ray, như sắp buột ra khỏi khâu độ, phát ra tiếng thép xiết như liếc dao, nghe ghê cả người. Nhiều đoạn, đường gập ghềnh như đường trâu đi trong làng bản, tàu nhảy chồm chồm, các điểm nối giữa các toa chỉ chực buột ra khỏi khớp khóa. Ng ỗ trong toa tàu mà dập dềnh như ng ỗ thuyền dề sóng sang ngang sông mùa lũ, như ng ỗ vồng, như cưỡi ngựa. Đường xấu vì làm ẩu, làm vội để lấy thành tích báo cáo, để kiểm soát là một chuyện. Mặt khác, nó xấu kém còn vì bọn trộm cắp phá phách gần đây bỗng hoạt động rộ lên. Đạo chích là những kẻ nhạy cảm vô cùng đối với các khoản sinh lợi. Mà con đường thì cứ phô ra cả trăm, cả ngàn cây số, toàn bộ số tài sản khổng lồ không người canh giữ của mình. Đã có thể lấy về để rải đường, lát sân, đổ bê tông làm móng nhà, tr ần nhà. Ray, tà vẹt, lập lách, cóc đầu có thể bán được ti ền. Còn những chiếc guốc hãm các dàn bánh xe ở các toa tàu thì xứng đáng là nguyên liệu loại một để đúc n ỗ gang, chảo gang cỡ đại hoặc chân bàn máy khâu Trung Quốc, Nga, Phần Lan, loại máy công cụ khi nhập vào nước này vốn chỉ có mỗi cái đầu máy. Khủng khiếp! Nhiều chỗ đá bị moi, hai thanh ray như hai sợi thép căng giữa khoảng trống không điểm tựa đỡ. Ở những đoạn xuống dốc, con tàu mất lực hãm, lao sầm sập vô phương kìm giữ, nó chỉ dừng lại, khi các toa đang trôi tự do bỗng đâm vào nhau loảng xoảng

chùn cả lại, vì sức cản của chiếc đầu tàu nặng như một quả núi đá chặn đường.

Tuy vậy, xóc lắc đầu đầu thì cũng là một kiểu nhịp điệu. Hiểm nguy liên tục thì cũng trở nên bình thường. Hơn nữa, lúc này vòng bánh xe quay theo cánh tay truyền lực phát tiếng kêu xục xịch đầu đặn và tiếng hăng hực dứt gãy cách quãng mỗi khi bánh xe qua điểm nối giữa hai thanh ray đã tạo nên trạng thái đi đều hòa trong cảm nhận mọi người. Dao động nhịp nhàng tác động vào thính giác hóa ra cũng thành một điệu ru. Hành khách được con tàu ru.

Điền được con tàu ru. Duỗi thẳng chân, ở thế nằm nghiêng, úp mặt vào vách ngăn, trong con tàu xóc lắc liên tục, Điền đã tách mình ra khỏi hiện tại, để con người có thói quen đóng kín của mình trở nên lơ lửng, ở ngoài dòng thời gian. Vốn không dễ ngủ, nhưng Điền đã ngủ. Nói đúng hơn là Điền vừa chủ động vừa bị chìm chìm vào mớ tạp âm phát ra của con tàu và hơi mưa mát rượi chốc chốc lại tạt nhẹ vào khuôn cửa sổ tối mờ.

Hơi mưa giải tỏa oi nóng trong toa tàu.

May mà có mưa. Vì toa tàu đã chật hẹp lại đầy người. Mà người thì phát xạ như một hành tinh giàu năng lượng. Đã chật lại oi nóng. May mà có mưa. Mưa tắm mát vỏ con tàu. Mưa xóa nhòa các đường biên không gian, tạo nên cái hư giác là con tàu đang trôi trượt vào bóng đêm mung lung không thanh sắc, hình tướng. Trong mưa, tiếng va đập, rít xiết của con tàu trở nên phẳng bẹt, nhòa mờ, loang rộng. Mưa ru Điền vào giấc ngủ của kẻ lữ hành có cuộc sống phiêu tán đó đây đang rất cần những khoảnh khắc tĩnh lặng để nghe được tiếng nói dịu dàng bên trong của một đời sống bình dị, lâu bền.

Thiếp đi thật sâu, nhưng lát sau Điền đã thức giấc bất chợt. Nằm yên, lọc qua mớ tạp âm va đập, nhận ra tiếng hạt mưa đậu nhẹ nhẹ trên mũi tàu, Điền có cảm giác như đã chạm tới nổi quanh vắng mênh mang của đời người, lòng chợt dịu mềm đi vì như gặp được niềm tâm cảm; nỗi lo âu có

sấn từ sâu xa bỗng chập chờn ẩn hiện. Trong Đèn từ lâu rồi đã tồn tại một cơ chế cảnh báo tự động. Đời sống luôn khắc khoải muôn nỗi lo toan. Đèn đã thức giấc vì tiếng quát tháo, hò hét vừa chợt rộ lên ở đâu đó trong con tàu. Giữa đêm đen mù mịt, trên con tàu chạy hộc tốc như bị săn đuổi, tiếng người quát tháo, hò hét như được khuếch đại lên nhiều lần, lại như nhiễm thêm nỗi kinh sợ bàng hoàng.

Ở ga Phố Lu đã xảy ra một vụ cướp giật.

Một viên thiếu tá bị mất chiếc túi đựng ba trăm mười lăm triệu đồng tiền lương mới lĩnh của đơn vị. Bọn cướp giật được túi tiền từ toa số 6. Cảnh sát đuổi chúng tới toa số 2, toa Đèn nằm, thì mất tích. Chúng đã nhảy xuống tàu hay trà trộn vào mấy chục hành khách cùng toa với Đèn vừa thất thần thức giấc? Đèn ngẩng dậy, nhìn vào khoảng không mờ mờ ánh đèn điện trong toa tàu chỉ thấy những bóng người qua lại mặt mày ngác ngơ hốt hoảng. Người trong khoang tàu nằm cùng Đèn đã lục đục thức giấc. Nằm trên chiếc giường cạnh anh, ở tầng dưới cùng là một người đàn ông trung niên. Ông ngáp một cái rồi toan nhìn anh, lắc lắc đầu cười: “Thôi, các chú công an chào thua các ông kẻ cướp Việt Nam đi!”.

Một người cảnh sát cầm súng ngẩn đi qua, lờm người nọ, lướt mắt qua mặt Đèn. Mắt anh ta đánh một tia chớp. Hình như anh ta nhận ra nét quen thuộc trên mặt Đèn. Hay là đã có hồi anh ta cùng Đèn tham gia chiến dịch săn bắt băng cướp trên các chuyến tàu Nam Định - Vinh? Chà, cuộc sống chứa chất bao điều quái dị. Có thể nào tin rằng bọn lưu manh chuyên nghề này xây nhà, sắm đài, mua xe đạp, xe máy... thuần bằng tiền móc ví hành khách? Buồn thay, cả băng hơn hai chục tên toàn là dân cày nghèo khổ và thợ thuyền.

Người đàn ông trung niên đã leo lên tầng giường trên, gọi mấy ông bạn mình dạy chơi bài và uống trà. Chẳng còn ai ngủ nữa. Canh bạc ăn nhau vè sáng. Bọn bắt lương sang nửa phần đêm còn lại càng hoành hành dữ dội. Ở ga Lâm Giang một bà nà dòng và một cô thiếu nữ Tây bị giật hai sợi dây chuyền vàng. Tên cướp nhảy tàu thật lành nghề, tàu đang chạy với tốc độ

sáu mươi cây số giờ, thế mà nó cũng chỉ hơi chuệnh choạng khi chân chạm đất. Trong ánh đèn pin dọi ngược chiếu, còn nhìn thấy cái mặt gồ ghề và bộ râu quai nón lục lâm thảo khấu của nó, thấy nó nhe răng cười và giờ hai sợi dây chuyền lên để giấu cợt những người định đuổi bắt nó thò cổ ra ngoá nó từ trên các cửa sổ con tàu.

Chuyến tàu đầy những sự cố bất thường. Vì đoạn đường nào cũng có người trình báo mất hành lý, mất ví tiền, sắp vào ga Ngòi Hóp, tàu hãm độc giạt cục bất thành hình. Có một người nằm vắt ngang đường tàu. Tài xế phụ và một cảnh sát nhảy xuống. Người nọ là một gã đàn ông trẻ, mặt mũi bặm trợn. Bị dựng dậy, gã nhe răng: “Thằng chủ tịch xã nó chiếm đất nhà em, nó cướp cả vợ em. Em chán đời, em muốn chết. Với lại em muốn thử tài các bác lái đầu tàu anh hùng!”. Đúng là trò lưu manh dở. Anh tài xế phụ túm cổ gã, vung quả đấm: “Tài của tao đây!”. Gã nọ lăn ra đường, giấy đành đập, gào: “Ôi giờ ời, nó giết tôi. Mà nôn tiền đến ông đi không có ốm nặng với ông đấy”. Thật là chẳng còn ra kỷ cương, phép tắc gì!

Thật chẳng còn ra kỷ cương, phép tắc gì. Vì từ ga Cổ Phúc tràn lên cả bọn hơn chục tên thiếu niên ngỗ ngược nhất loạt trọc đầu, áo may ô đen bỏ ngoài quần, tay xăm hình đàn bà cỡi truồng. Trưởng tàu đeo xà cọt đến hỏi vé thì một thằng lên tiếng, rồi cả đám nhao nhao phụ họa: “Tàu của nhà nước chứ của riêng ông à!”. Được giải thích ôn tồn thì đồng loạt giả ngây: “Nhưng mà bố em bỏ mẹ em đi với con bônhi của ông, không cho em tiền mua vé”. Các bà buôn đường dài chứng kiến vở bi hài kịch cười ré lên: “Thôi các anh nhà tàu mấy lý cảnh sát ời! Quên cha nó thằng cùn đi”. Trưởng tàu và mấy anh cảnh sát hợp lực kéo đẩy, dồn cả bọn vào một chỗ để lát nữa tới ga gần nhất sẽ đưa xuống. Thì chúng xô họ, ùa sang toa bên, sau khi phanh ngực áo, nghiêng rằng: “Tao nhớ cái bản mặt chúng mày nhé. Còn gặp nhau nữa, ghen”. Ngồi ở tầng giường trên, người trung niên ngoá xuống, như nói với Diên: “Thời kỳ mạt thế là đây. Đám dân Việt này hồng từ gốc rễ, đến Khổng Tử cũng chẳng giáo dưỡng được chúng đâu, có phải không, các vị?”.

*
* *

Ngoài trời, bóng đêm đang rã ra từng mảng. Và tình trạng hỗn độn hình như đã bớt đi. Vậy mà con tàu thì thoảng vẫn giật đùng đùng. Có lúc nó như một linh hồn bất an, chợt rít ré lên, chợt hùng hùng hổ hổ rồi sau đó lại uể oải lơ ngơ lê dịch từng vòng bánh xe, như một kẻ kiệt lực. Đền trong khoang tàu đã tắt. Người trung niên và mấy người ở tầng giường trên sau một hồi uống trà, chơi bài đã nằm ngủ lại.

Điền nằm lắng nghe tiếng bánh xe quay vòng, cố tìm thấy ở đó một tiếng nói nội tâm của chính mình. Điền rất thích sự yên tĩnh. Có lẽ vì đối với Điền, sự ồn ào là quá thừa thãi rồi. Điền cần yên tĩnh để thư giãn, để lập lại thế cân bằng giữa thân thể và trí óc. Để có được sự yên hòa giữa cái hỗn tạp, nhộn nhằng, để nhận ra cái mệnh mang, thăm thẳm của đời sống tinh thần và cái bến bờ bí ẩn của cuộc đời mỗi người. Điền có cảm giác đã tìm được sự yên tĩnh và thấy mình đang ở trong cuộc phiêu du của con tàu, đang đi tới cái bến bờ xa xăm trừu tượng và rất khó hiểu nọ. Chính lúc ấy, Điền đã phải bật dậy. Ở tầng giường trên Điền, người trung niên vừa giật thột mình, chồm dậy, giọng mê hoảng như vừa qua cơn chiêm mộng.

- Cái gì thế?

- Tôi... tôi...

Mấy người ở tầng giường trên đã thức cả, và sau câu hỏi với người trung niên, họ liền vội vàng kiểm tra mấy bọc hành lý của mình. May, không ai bị mất mát gì.

- Tôi nghe thấy, ông kêu la cái gì kinh hoảng lắm?

- Tôi mơ mà hình như không phải chỉ là mơ. Tôi thấy, rõ ràng là thấy như là có một con bướm. Một con bướm rất to, lọt qua cửa sổ toa tàu, vào khoang tàu này. Con bướm đậu lên mặt tôi.

- Bật đèn lên xem nào! Tiếng công tắc bật khô khan tiếp ngay sau tiếng một ông già.

Con tàu vọt tăng tốc trên quãng đường thẳng. Dàn bánh thép dội lên từ nền đường làn âm thanh như đá đổ. Qua một cây cầu dài, có cảm giác con tàu đang bị hút xuống một chiều dốc thăm thẳm và mọi người như mất tri giác, cũng bị lôi theo và phó mặc. Bóng đêm đã tan loãng trong những dao động nọ. Ngoài cửa sổ đã thấy lò mờ khung cảnh miền trung du đồng đất trập trùng, cùng những vạt mây xám nặng nề như những nỗi buồn đau vón cục không thể tiêu tan.

- Tôi có bà cô chết trẻ thiêng lắm. Cứ mỗi khi tôi sắp gặp tai nạn, bà lại hiện về để báo trước. Lần thì bà hiện thành hoa, lần bà hóa thành bướm. Bà hiền lắm. Từ nhỏ đến lớn không cãi nhau với ai một lời.

- Bác năm nay đã bảy mươi chưa?

- Tôi già đến thế kia ư?

- Xin lỗi bác.

- Vừa tròn sáu chục. Nhưng tôi về hưu được năm năm rồi. Vừa rồi là lên Lao Cai thăm đơn vị cũ. Nghề coi tù mệt mỏi, chóng kiệt lực lắm. Anh tính: suốt ngày tiếp xúc với cái bẩn thỉu. Ông Các Mác chia người thành giai cấp, là căn cứ vị trí của mỗi người trong hệ thống kinh tế - chính trị. Đúng! Còn tính khí con người thì có thể chia hai bậc chính: quân tử và tiểu nhân, hiền lành và độc ác. Tôi không phủ nhận hoàn cảnh xã hội. Còn bất công thì còn nổi loạn. Nhưng, có những người tiên thiên hiền hậu, hảo tâm, thánh thiện như bà cô tôi. Lại có những kẻ vốn sinh ra đã ác độc rồi kia. Cạnh nhà tôi có một thằng bé mà từ lúc nó sáu bảy tuổi tôi đã thấy nó là đứa trẻ tàn bạo. Đồ chơi nào vào tay nó, nó cũng đập phá tan tành mới thỏa thích. Không con mèo con nào sống nổi với nó. Lớn hơn gặp dịp là nó đánh đập bè bạn không tiếc tay. Bố nó nuôi một con béc giê để giữ nhà. Mới mười bốn tuổi đầu mà nó đã nhiễm có cái thú tính tàn ác là đánh chó. Nó xích con chó lại rồi cứ cái roi da đầu có mấu quất. Chuych! Bup!

Chúych! Bup! Trăm phát không sai phát nào! Con chó sợ rúm lại, thậm chí phát điên mà nó cứ lì ra, như không. Ngày nào không đánh con chó một trận là nó ăn không ngon. Sau này, tôi gặp nó ở xà lim tử hình. Tội nó là giết vợ, giết nhân tình. Hỏi nó, nó cứ nhờn nhờn, chẳng chút ân hận. Mặt nó cũng dị hình dị tướng lắm. Độc ác hiện ra từ cái đầu hói khi mới có ba chục tuổi. Mắt thì mắt rấn. Mũi thì khoằm khoằm. Lại rỗ nữa mới kinh! Chết! Chết! Nó thuộc loại nhân chi sơ, tính bản ác, các anh ạ.

*
* *

Vậy là ngay ở trong khoang tàu có mấy người nằm, chạy từ Lao Cai về Hà Nội đêm nay đã có ít nhất là hai người làm công việc có quan hệ hàng ngày với bọn tội phạm, với cái ác. Điên cũng là nhân viên của ngành công an nhưng khác với ông già giám thị trại tù, Điên đóng vai người trinh sát, đi đầu tra các tội phạm hình sự tức bọn cướp của giết người, gây rối loạn trật tự xã hội và gây nguy hiểm cho đời sống người dân. Hai mươi tư tuổi, Điên tốt nghiệp khóa đào tạo đại học chuyên ngành, tới nay Điên đã già hai tuổi nghề.

Câu chuyện của người giám thị Trại giam vừa rồi, khiến Điên nhớ đến vụ án giết người mà tội phạm là một kẻ vị thành niên. Đây là vụ án đầu tiên anh giữ vai đảm trách chủ yếu trong đời. Anh đã tóm được nó. Đúng thế! Nó là một thằng nhóc, nói đúng hơn là một thân xác vừa trẻ con vừa còi cọc. Nó mới mười sáu tuổi. Người nhỏ tốp, chân tay ống sậy. Mặt choắt, trán dô, mắt lõm sâu. Thằng lỏi này gọi người lái xe Honda ôm tên là Ngạc, hai mươi tám tuổi, bảo anh chở nó từ Gốc Riều đi Cam Đồng. Đi được chừng tám cây số, nó rút búa đập liên tiếp vào đầu anh. Anh chết, nó hất xác anh xuống vực, lấy xe đem về Yên Bái bán lấy tiền ăn chơi. Điên hỏi. Nó kể, kể rất thản nhiên. Rằng em ngửi sau anh ấy. Đến cây số tám, đường xấu, xe bị xóc, nên đi chậm chậm. Trời lúc này đã tối. Em bảo: “Cho xe

dừng lại đi, em đánh rơi dép r ấ!” . Xe vừa dừng, em li ền rút cái búa để sẵn ở túi áo Natô đập mấy nhát vào sọ anh ấy. Anh ấy kêu ối. Em nghĩ: chưa chết đâu. Thế là em đập mấy cái nữa cho chết hẳn!

Uất tức, Đi ền quát và bật đứng dậy, hai con mắt như hai tia lửa điện phóng thẳng vào mặt tên hung thủ trẻ con. Nó cũng giật mình đứng dậy, sợ hãi run lẩy bẩy. Nó choắt cheo, lép kẹp một khúc xương khô, đứng chỉ đến vai anh. Chỉ cần một quả đấm của anh là nó có thể nằm liệt cả tu ần. Thế mà nó lại có thể giết người! Nó cần ti ền, nó vốn hư đốn, quen ăn chơi lêu lổng? Không! Không chỉ có vậy! Còn một nguyên nhân nào nữa khiến thằng ranh nõi cơn hung đ ồ và tợn tào như thế? Hay nó là đứa lãnh cảm, vô h ần, vì sau khi xác định nó là thủ phạm, theo dõi nó suốt mấy hôm, anh vô cùng kinh ngạc vì thấy nó quá thản nhiên, không h ề lộ ra mảy may mặc cảm, áy náy gọi là, đi ều mà những tên sát thủ già đời cũng khó tránh khỏi. Lúc dẫn nó đi qua mộ người lái xe ôm ở bên đường, anh hỏi nó: “Mộ ai đấy?”. Nó đáp thản nhiên: “Mộ anh lái xe Hon đa ôm đấy mà!”.

“Mày có biết là anh ấy người Hải Dương, đi bộ đội về, gia đình nghèo khổ, phải đem thân lên tận mi ền rừng núi này làm nghề lái xe ôm để kiếm ti ền nuôi vợ con không? Tại sao mày lại giết anh ấy?”. Đi ền đã gào thét và túm cổ áo nó giật. Nó giẫy, nó kêu: Đau quá! Mặt nó nhăn nhúm. Má nó vạc hai nét vạc sâu hoắm. Đi ền nhìn hai nét vạc ấy, bỗng sợ hãi, buông tay, sờ lên mép mình. Nó ng ẫ xuống lí nhí: Em không hiểu tại sao em lại giết anh ấy ạ. Nó đã khai thật. Vì lúc ấy, như có một linh h ần xa lạ nào đó nhập vào nó. Nó bỗng thấy người nó nổi gai xù xì r ấ ph ồng lên to tướng và chân tay bỗng ngứa ngáy, bứt rứt, chỉ muốn đập phá giết chóc. Thế là nó rút cái búa đóng đinh buổi chiều đi làm thuê ở phòng triển lãm thị xã còn để trong túi. Giang tay Đi ền đã cho nó một cái tát. Nó ngã nghiêng xuống đất, tay đưa lên che má, người co rúm lại, không dám đứng dậy. Còn Đi ền bỗng thấy người rợn rợn như chạm phải lông sâu róm. Thằng khốn! Một h ần ma bóng quỷ đã nhập vào nó, đi ều khiến nó, xui khiến nó. Nó không nhận thức được nó. Nó chỉ nhận ra cái bóng chạy ở phía trước nó và lưu lại

ở sau nó thôi. Nó là một thực thể chưa hoàn chỉnh, một quái trạng, một thai nhi lọt lòng chưa đủ năm đủ tháng, một thể xác lỏng lẻo hờn vía, trống rỗng và bỏ ngỏ. Nó là đứa trẻ bị đẻ non. Nó chưa hoàn thiện. Và anh lái xe Hon đã ôm bu ồm thay, con người là vậy đó, cuộc đời thì quá ngắn ngủi, bên đời thì xa tấp mịt mùng mà cái chết lại rập rình ngắt đoạn bất cứ lúc nào.

CHƯƠNG HAI

- O'kìa, anh Điền! Anh Điền!

Cửa buồng mở toang cùng với tiếng gọi rõ to và thật hồn nhiên của một phụ nữ trẻ. Điền đóng nắp hòm thư lưu ở ngoài hành lang, quay lại. Cô Phấn, kế toán ban A, hăm ba tuổi, mặt tròn, vóc hình thôn nữ mập mạp in lẩn trong cái áo dài màu hồng đào đứng sững ở trước cửa, chớp chớp hai con mắt hai mí, hớn hở.

Hai năm rồi mà cô Phấn vẫn như hôm qua. Cũng vẫn vậy, hàng cây mỡ định hình những thân hình cô thụ lực lưỡng tỏa bóng bên hè một đại lộ trước cổng cơ quan. Ngôi nhà năm tầng đồ sộ một cấu trúc hình hộp đồng cứng. Dòng xe chảy một chiều mãi miết xô bồ gợi hình tượng một con sông mùa lũ. Vẫn là cảnh cũ, giọt mưa hai năm trước nay vẫn rơi đúng chỗ ấy, không sai lệch. Vì bên trái lối vào cổng Trung Tâm vẫn là một vũng nước mưa đọng lưu cữu từ mùa này qua mùa khác; trên nó bu kín cả ngàn chấm muỗi, hiển nhiên đó là con cháu bọn muỗi ông bà tổ tiên cách đây hai mươi tư tháng. Không có gì khác, kể cả chiếc cầu thang lên tầng bốn, nơi có căn buồng của Ban A thuộc Trung Tâm của Điền. Bao thuốc lá bẹp và đầu mâu thuốc lá rải rác trên bậc thang bụi bậm. Khai nòng ở khúc cầu thang gấp. Ở đó hết như hai năm trước, dựng một dãy tủ gỗ cũ, cánh cửa mất bản lề, lỏng lẻo, lỗ chỗ lỗ đanh khuy, định thanh lý mà chưa ai mua vì đặt giá quá cao.

- Chào cô Phấn! Cô đi đâu bây giờ mà diện thế? Tôi vừa xuống tàu Lao Cai.

- Trông anh chẳng khác trước tẹo nào. Chị Khanh biết anh về thì phấn khởi lắm nhỉ? Đẹp giai ra dáng! Này, ông Hói với các anh ấy đang mong anh về lắm đấy.

- Cơ quan đi đâu hết mà vắng vẻ thế này?

- Em không biết. Hôm nay em xin nghỉ phép đi hầu đồng theo mẹ em. Úi giời, đừng có mà vội quy kết mê tín dị đoan nhé. Ông thầy bỏ đôi quả cau ra, xem đường vân lòng quả cau, nói tiên kiếp hậu vận từng người trúng như đọc sổ, chỉ còn biết gật đầu lia lịa thôi. Ông cụ thân sinh ra anh hy sinh ở chiến trường Đường 9 Nam Lào nhỉ? Anh có muốn nói chuyện với cụ ở bên âm không? Em sẽ dẫn đi! Không cần phải trích ngang lý lịch đâu. Chỉ cần nói họ tên ông cụ là ông thầy khẩn mời vong hồn cụ về ngay được thôi.

- Tài thế cơ à?

- Này, cả thủ trưởng Hói cũng đến rồi đấy! Ông thầy vừa thoát trông thấy mặt đã phán: “Chú ở ngành cảnh sát chuyên đi bắt người, hả! Nói chú đừng giận, thuở nhỏ ở nhà quê, chú đã thò tay vào cái mà cua nào ở bờ ruộng thì bắt kẻ cua, ếch chứ đến rắn, chú cũng bóp chết, số chú ấy mà một là làm tướng hai là làm giặc!”. Mặt ông Hói chưa kịp tím lịm đã dần thối ra. Ông thầy cười hèn hếch, nháy mắt, thêm: số anh là hai vợ đấy. Rồi ghé tai nói tiếp: Nhưng, vợ cũ không rủ cũng đến, chưa dứt được đâu. Rồi mà xem!

Đang lấu cháu chợt ngắt lời, cô Phấn hấp tấp cúi xuống xách cái làn nhựa đỏ đựng vàng hương, chào Diên và đám bồ xuống cầu thang. Đã đến giờ hẹn hay cô ngại gặp ông Hói, trưởng ban. Ông trưởng ban chưa đến. Cửa buồng ông khóa trái. Diên đi qua buồng ông, vào phòng họp. Anh nhận ra, cả đến làn không khí cũng nhàn nhạt, cũ cũ như hai năm trước đây. Hai năm trước đây, Diên mới về nhận công tác ở Ban A này. Diên ngồi cái ghế ba nan ọp ẹp này, trước cái bàn họp vốn là chiếc bàn ping pong cũ này, Khanh cũng đến đây. Và ông Hói đứng ở chỗ đầu bàn kia, người thì thấp, con mắt thì bé mà giọng nói thì to. Ông Hói nói liền tù tù một hơi, không rào đón, cộc cằn và cay nghiệt từ cách phát âm.

- Nào thôi tuổi trẻ nghỉ ngơi giao đãi tăng nịnh nhau sơ sơ thôi - Ông

Hói nói - Vì như tôi năm nay năm mươi tuổi xuất thân cố nông không một ngày nào cho mình được phép xả hơi. Năm một chín bảy tư đang còn chiến tranh tôi làm đồn trưởng ở đồn Phước Lung, sát vùng Mĩ - nguy hiểm đóng; liền chín mươi ngày đêm không chợp mắt một phút gọi là. Đến mức quên cả ngủ sau này phải tập lại, vì mất thói quen đi ngủ. Vì lúc đó không ngày nào không xảy ra vụ việc hoặc ăn cắp giết người cướp của hiệp dân, cuối cùng thế mà mọi việc đâu đâu vào đấy, trở lại trật tự.

Lúc ấy Điền lặng phắc cùng với một người bạn tên là Khuynh mới về đây nhận việc, lặng phắc trong áy náy và ngỡ ngàng. Chẳng lẽ ông Hói, người vừa nói này lại là người đứng đầu công việc và sẽ chi phối cuộc đời mình?

- Khuynh! Khuynh hả?

- Ôi, Điền!

Điền xô ngay tới một người trai trẻ vừa bước vào phòng đã nhắm nhắm đi tới cái tủ lớn để ở giữa phòng. Người đó là Khuynh cùng khóa học với anh. Khuynh choắt người, da ngăm ngăm, hai con mắt sáng, linh lợi, rất hợp với gương mặt nhỏ có cái chóp mũi nhọn. Mở tủ, Khuynh lôi ra một cái áo tránh đạn nặng trĩu, một tiểu liên bóng gấp, mấy tép hêrôin đóng trong túi nhựa, rồi xéch bao da súng lục bên sườn, rõ là oai vệ:

- Đạo này bọn nghiện ma túy và dĩ điểm phát triển thoải mái. Hôm qua vừa quay được một đám ở khách sạn Sâm Cầm. Ông mới về hả?

- Ở nhà có nhận đủ báo cáo của mình không?

- Có! Ông Hói lưu tâm. Ông đi biệt phái thế mà sướng. Ở nhà cứ như cái đèn cù, xoay như chong chóng. Được ông Hói sai bằng thích. Làm bỏ cha bỏ mẹ mà ông ấy cứ kèn kẹt như ông dưỡng ghẻ với con riêng của vợ.

- Đâu thì cũng công việc. Mà ở địa bàn mới, chưa quen, cũng lúng túng lắm.

Mặc cái áo tránh đạn vào người, Khuynh hích vai Điền, nháy mắt:

- Các em Mán, Mèo trên ấy có thơm thịt không?

Điền lắc đầu như không hiểu. Khuynh tí mắt:

- Thành phố giờ khác lắm rồi. Đủ rồi. Rồi tôi sẽ dẫn ông đi quan sát. Nhưng mà thôi, để mình ngắm cậu một cái đã. Chà! Hai năm qua rồi! Rắn rồi hơn!

- Và già hơn!

- Đâu có. Phong trần hơn và lãng mạn hơn! Hai con mắt sâu trăn. Nhiều tư duy hơn. Đúng không?

Điền cắn môi. Mặt nóng nóng, ngưỡng ngưỡng. Mắt tự nhiên như khi ngửi chụp ảnh làm chứng minh thư. Thế đó! Rõ là một trang nam nhi, vạm vỡ, nghiêm ngặt, gương mặt sáng láng, không chút tà niệm, vậy mà chẳng có tấm ảnh nào phản ánh đúng bản chất nó!

Ngay cả giờ đây, hai năm qua, từ Trung Tâm đi đầu tra, nơi được nhận vào làm việc sau khi ra trường, được cử đi biệt phái, hỗ trợ công việc của ngành ở một tỉnh miền núi và lúc này, trở lại Trung Tâm, khi phần việc được giao của Điền đã hoàn thành.

Sự trưởng thành của nhân cách bao hàm trong nó cả việc tích lũy các kinh nghiệm nghề nghiệp một cách trực tiếp. Hai năm qua, công việc mang bản tính mạo hiểm đã giúp Điền nắm bắt được những đi đâu gì là kín ẩn ở đằng sau các sự kiện? Hai năm qua Điền đã biết thêm được bao nhiêu đi đâu mới mẻ chưa từng được chép ở các giáo trình chuyên môn. Răng ở các vết máu văng lên tường thì phần đầu hẹp của nó chỉ hướng trước mắt của hung thủ. Răng, người cao thì có bước đi dài, còn người béo, người nặng cân thì để giữ thăng bằng, các dấu chân thường có hình gãy khúc. Người chết chôn chực năm, răng vẫn còn, nhìn độ hẹp của răng ta có thể biết được đó là người nam hay người nữ. Đã đọc trong sách vở, nhưng bây giờ anh mới nhìn thấy hình dạng méo mó của xác người chết cháy, các cơ của họ bị co rạch do tác động của sức nóng, họ đều ở tư thế võ sĩ quyền Anh phòng thủ, hai chân khuynh, hai tay dang rộng để đỡ che, và trông họ lúc này thật thảm thương!

Hai năm qua, dân thân vào một địa bàn miền núi địa vực cách chia, một dải biên địa dài ngót trăm cây số là trực tiếp đối mặt với hoạt động của cả chục băng cướp triền miên gây cảnh cướp của giết người. Thù hận như thú tính sẵn lòng lại nhiễm thêm trạng thái bán khai tạo nên những tội ác thật táng đờm kinh hoàng. Nơi đây, trong một bản nhỏ vùng cao, giữa thời đại tin học lôi cuốn cả tử người vào công cuộc cách mạng khoa học vĩ đại, ai mà tin được lại đã xảy ra một cuộc tự sát tập thể của hơn ba chục người đàn bà và trẻ con. Và thủ phạm là một tên pháp sư hoang dã chuyên lợi dụng mê tín dị đoan để thỏa mãn thói hoang dã vô độ!

Hai năm qua, chập chững và kinh ngạc. Hai năm qua, trinh trắng một tuổi trẻ hồn nhiên dân thân vào một thế giới tội lỗi hắc ám, bưng bưng bao uất nghẹn cùng với những thắc thỏm, lo âu, kinh sợ về cuộc sống, con người. Lao vào công việc như một viên đạn đi thẳng đầu, Điên có cảm giác thời gian đi những bước gấp gáp trong nỗi lo toan bời bời và đúng như ông già coi tù trên tàu nói, tiếp xúc với cái bản tử, con người ta chóng kiệt lực lắm!

- Thôi, tạm biệt đã nhé!

Khánh chìa tay. Điên giữ tay bạn:

- Cho mình hỏi một câu. Sao không thấy ông Hối điện lên cho mình về Trên đó, tỉnh họ cứ thắc mắc.

Khoác súng lên vai, Khánh nhếch mép:

- Thông cảm. Hôm này cụ đang bối rối!

- Bối rối cái gì?

- Nghe nói, bà vợ trước, tức bà Liễu xinh đẹp vừa từ nước Bỉ gửi tiếu về cho ông ấy. Ông anh đâm ra khó xử. Có lẽ cả hai đều có ý định tái hôn Kim Trọng.

- Ông ấy trước đây đã có một đời vợ rồi à?

- Ông chưa hiểu gì thủ trưởng của chúng ta đâu. Con người luôn luôn không được miêu tả đúng là thế đấy. Thôi, ông nghỉ đi. Tôi đi biệt phái

xuống Quận 15 đây. Nghỉ đi. À mà, tuần trước cô Khanh có lên đây hỏi tin ông. Ông Lập ở Trại giam Tam Giang cũng mấy lần gọi điện lên hỏi ông đã về chưa đấy. Bai nhé! Hẹn gặp!

*
* *

Chưa có được đến mười phút nghỉ ngơi. Cũng chưa đủ thời gian để dọn vệ sinh góc nhỏ căn buồng và chiếc giường con, nơi Diên sẽ ăn ở bắt đầu từ ngày hôm nay. Thậm chí còn chưa kịp đẩy cửa vào toa lét để rửa ráy qua loa. Nói gì đến việc chạy xuống nhà ăn báo suất cơm trưa và ra phố vẫy chiếc xe ôm, đến ngõ nhà Khanh báo tin cho Khanh biết là mình đã về Hai năm qua rồi, giờ Khanh sống thế nào?

Mới chỉ kịp mở ba lô, lấy ra bộ bàn chải và chiếc khăn mặt ướt trong túi ni lông, Diên đã nghe thấy tiếng bước chân bậm bạch ở cầu thang. Bước chân ông Hói, trưởng ban. Không thể lẫn được. Cả Trung Tâm, không ai có đôi chân vòng kiềng như ông. Ông cao có mét rưỡi. Vai chảy xuôi. Lưng ông khum như lưng rùa. Bụng ông tròn. Mặt ông to hơn bình thường lại có mấy chấm rỗ huê. Mũi ông khoằm khoằm, hòa hợp với đôi mắt ti hí như mắt rắn. Nói rằng ông đã từng có một người vợ là diễn viên sân khấu, là ca sĩ trong các nhà hàng, đẹp cao quý và đa cảm đa tình, ai mà tin được! Chỉ có thể tin được là ông đang có một người vợ như hiện thời thôi. Bà vợ hiện thời xấp xỉ tuổi ông. Mặt cũng rỗ. Mũi lại tẹt. Miệng đã rộng lại lộ xỉ. Và cũng lùn, thô như ông. Bà xấu xí thô kệch lắm. Hợp với nhau họ thành đôi dưa gồm hai chiếc cân xứng. Và đờng cân đờng lạng về phương diện sinh học, giờ đã có năm mặt con với nhau, mà toàn là con trai. Chẳng ai khi sinh ra lại muốn mặt mình lại rỗ nhằng, vóc mình lại thấp lùn, dị dạng cả. Nó là ông Tạo bắt buộc. Biết vậy mà tiếp xúc với ông, mọi người vẫn thấy ngại ngại, ghê ghê thế nào.

Diên nhận ngay ra ông Hói khi ông vịn quả nắm đấm, đẩy bung cánh

cửa kính, và bước vào với cái đầu hói như chúi về phía trước, vẫn như xưa, ông Hói không khác tạo nào, từ cái cách đi hăm hở và một giọng nói vang rền đầy khí lực phát ra từ cái miệng rộng hơi quá khổ:

- Mới về hả? Có công việc cho cậu ngay đây. Hừ! Tuổi trẻ không có nghỉ ngơi gì hết. Như tôi năm nay năm mươi hai tuổi xuất thân cố nông không một ngày nào cho phép mình xả hơi. Năm một chín bảy tư đang còn chiến tranh tôi làm đồn trưởng đồn Phước Lung, sát vùng Mĩ - ngụy chiếm đóng liên chín mươi ngày đêm không chợp mắt một phút gọi là đến mức quên cả ngủ. Sau này phải tập lại vì mất thói quen đi ngủ, vì lúc đó...

Điền nghĩ: vẫn cộc cằn, cay nghiệt như thế, nhưng ông Hói đã có một điểm khác trước, ông nhớ là mình đã năm mươi hai tuổi.

- Ngồi xuống đi.

- Dạ.

- Cậu phải đi vào Thành phố Biên ngay. Mai được không?

- Báo cáo...

- Tình hình nơi đó chứ gì? Sẽ nói ngay bây giờ! Tôi, hồi một chín bảy tư đang còn chiến tranh, nhận lệnh đi làm đồn trưởng đồn Phước Lung, sát vùng Mĩ - ngụy chiếm đóng chỉ trong vòng ba tiếng đã lên đường tấp lự, không kịp báo cho vợ con biết đâu. Thủ trưởng dẫn dắt lên ô tô ra sân bay để nhảy dù, nói theo: “Về đây mà hỏi tình hình. Nhớ chưa!”. Bây giờ các cậu sướng quá rồi đấy. Nào, nghe đây. Tóm tắt là thế này. Còn cụ thể, vào đó liên hệ với cơ sở mà hỏi và có đối sách thì báo cáo ra...

Áp sát vào Điền là gương mặt của ông Hói khi ông hạ giọng. Hạ giọng mà cằn cặt vì hàm răng ông như nghiền nát mỗi từ ông định phát ra. Ở gần, Điền mới nhìn rõ từng nốt rõ trên mặt ông và những nốt rõ khiến cái mũi khoằm của ông nham nhở như một cục sụn bị chuột gặm dở. Bất giác Điền bỗng dịch lui xa khỏi ông. Nhưng lập tức khi quay lại nhìn ông, anh có cảm giác bị thôi miên, trở nên đần dại thế nào. Rõ ràng là ông Hói đã tỏa ra một uy lực ghê gớm, uy lực của sự từng trải, lối đời, của sự độc đoán và tai ác

có tính bản năng. Từ trong bản năng, ông có vẻ không ưa những chàng trai trẻ dưới quyền. Cứ như từ định kiến ông không có thiện cảm với cái trẻ trung, thông tuệ. Ông đố kỵ với cái vượt trội, xuất sắc. Ông có ác cảm với Diên và với cả Khanh ngay từ lần tiếp xúc thứ nhất.

Ôi, Khanh! Mặt Khanh sáng tươi như mặt trăng và mặt trời định vị. Mắt Khanh hai mí thăm thẳm, phản ánh một tâm hồn giàu có, vời vọi niềm phức cảm và bí ẩn không lời. Gò mũi nàng cao, thanh nhã và một nốt ruồi nhỏ chếch dưới mũi nàng là nét chấm phá của tạo hóa thiên tài khiến cho các chuẩn đích số học về cái đẹp thông thường bị phá vỡ hoàn toàn. Khanh đã đến đây thăm Diên, thăm cơ quan, trò chuyện với ông Hói và các bè bạn của Diên. Khanh ngồi ở cái ghế này, cạnh cái bàn này. Nàng có vẻ lạ lẫm trước khung cảnh đơn sơ của căn buồng. Cứ tưởng công việc trình sát là một đặc nhiệm thì người làm việc này phải được ưu tiên, hơn người mọi mặt. Hóa ra là chén uống nước không có đĩa lót, hơn chục cái sứ quai đẽ chung vào một cái khay sứ trắng men, vật liệu nay đã chẳng mấy ai dùng. Chẳng thấy ai có máy mobifone. Chiếc điện thoại duy nhất trong phòng đen sì thuộc loại quay số cổ lỗ. Liên hoan mà chỉ có bánh biscốt và nước trà. Khanh cười: “Các hiệp sĩ sao mà giản dị thế!”. Được gọi là hiệp sĩ, bất ngờ các chàng trai trong ban đầu sáng trưng hai con mắt sung sướng. Chỉ có ông Hói ngẩn người vì nghĩ chẳng ra. Rồi ông Hói cũng chẳng nghĩ nữa: lúc đó bà vợ ông vừa đến tìm ông để lấy chìa khóa cửa ông quên không giao cho bà. Lần đầu tiên Diên nhìn thấy bà vợ ông. Bà thấp lùn, thô vụng đứng ở cửa cầm cái nón múc gió hất vào mặt, nhe hàm răng khắp khềnh cười khinh khịch thật tự nhiên. Và Khanh đứng dậy đón đả: “Mời chị vào uống nước, chị”. Đã hai năm qua rồi mà Diên vẫn còn nhớ như in cảnh tượng ấy. Nghe cô Phấn nói đêm ấy ông Hói đánh vợ một trận như tử. Hai hôm sau, mặt lấm lấm, ông Hói hỏi Diên: “Cậu yêu cô diễn viên ca kịch ấy hả? Đàn bà đẹp là con rắn độc. Mà gia đình cô ấy phức tạp lắm đấy. Chớ chủ quan!”.

*
* *

Thật tình, thoát đầu Diên chưa có được một cảm nhận thật đầy đủ về Khanh và hoàn cảnh sống của Khanh. Những cái đặc biệt đã trở nên thường ngày, và sự tha hóa đã làm cho những cái bình thường trở nên đặc biệt là một đặc trưng của đời sống hôm nay. Diên chỉ thấy cô bạn học này là biểu trưng của một vẻ đẹp đoan trang, một phong cách gia giáo và sự hảo tâm, những điều cuộc sống hiện thời đang còn rất khuyết thiếu.

Trường học thời nào thì cũng vậy thôi; dù ở cấp học phổ thông, nó cũng chưa bao giờ là môi trường của tính hồn nhiên và sự công bằng. Trước sau nó vẫn là một xã hội, một xã hội mi ni, một xã hội trích đoạn. Cha là liệt sĩ hy sinh trong chiến dịch Đường 9 Nam Lào. Vào tuổi thiếu niên, sau khi qua bậc tiểu học và trung học cơ sở, Diên được chú thím Giang đón từ miền quê Thái Bình lên thành phố, cho đến khi bước vào năm thứ hai của cấp trung học phổ thông, Diên vẫn nguyên khối là một gã trai đồng quê tự nhiên chất phác, đã định hình một nhiệt huyết sâu trăn, một bản thể đắm say những tín hiệu được coi là thiêng liêng cao cả. Thương chú thím nghèo, Diên học nửa buổi, còn nửa buổi lao động chân tay để kiếm sống. Diên làm thợ khuôn vác ở ga xe hỏa. Công việc khổ sai cho Diên một thể chất cường tráng và quan trọng nữa, giúp anh nhận ra sâu sắc hơn giá trị một ngày sống và ý nghĩa của nó. Trong lớp, anh chỉ có một người bạn duy nhất, đó là Lập. Hiện giờ Lập là Giám thị Trại giam Tam Giang, đóng quân ở một huyện vùng xa của thành phố. Lập hơn Diên năm tuổi, đã có vợ con, nhưng là một người ham học và có ý chí hơn người, anh khai thục tuổi trẻ đi học phổ thông ở thành phố. Năm đầu, Diên học không trội bật, tuy tiếp nhận kiến thức có vững vàng, chắc chắn. Anh hoàn toàn tách biệt với lũ học sinh con nhà bố mẹ quyền chức, giàu có, bọn này học hành tài tử, rỗng dẹt bụt, nhưng lại hay huênh hoang lên mặt, cậy thế, kéo bè kết cánh lẫn át, bắt nạt những kẻ yếu kém hơn mình. Đánh mất sự vô tư rất sớm, mới ti

toe mười lăm mười sáu tuổi, chúng đã khôn ngoan lọc lõi, biết đủ mảnh khoe lừa đảo và buông thả tình dục.

“Ê, thằng Đi ền! Thằng Đi ền nhà quê!”

Ở trường hợp này, cái tên kép Đi ền nhà quê chúng gọi anh, không còn là một tục danh tếu táo của một thời học trò nghịch ngợm như thông lệ. Như Thái mà da dẻ trắng trẻo thì gọi là Thái bột. Quang còi cọc thì đặt là Quang còi. Nó phản ánh sự cách bức, hơn nữa, một thái độ miệt thị. Một đối nghịch đã xuất hiện từ sự phân chia đẳng cấp ngấm ngấm. Và cuộc đối đầu giữa Đi ền với bọn nọ đã hình thành thật sự ở năm lớp mười một. Khi ấy, cá tính Đi ền đã phát triển thành hệ thống và do có nền tảng kiến thức cơ bản, anh học trội hẳn lên, đặc biệt xuất sắc ở các môn khoa học nhân văn, trong đó có điểm nhấn là văn học, vùng phản ánh năng lượng tinh thần và thẩm mỹ thật gì ầu có của anh.

Con người tạo ra bạn, tạo ra kẻ thù. Điểm khởi đầu là từ một kẻ tiêu biểu, thằng Nghiệm, con một vị thứ trưởng xoàng xĩnh được trí tưởng tượng phóng đại tô vẽ, tự phong cho mình quyền thủ lĩnh mang bản tính ác độc lại nhiệm thói lưu manh phố phường, nó d ền Đi ền về phía cô độc. Câu chuyện đã không còn đơn giản khi ở khoảng giữa đôi bên đã thấp thoáng bóng hình người thiếu nữ xinh đẹp. Anh hùng và giai nhân là một cặp hình tượng dính li ền được ngưỡng mộ từ tuổi thiếu niên. Lúc này, Đi ền như từ bóng tối hiện ra dần dần những giá trị ở t ần nhân cách, đang đòi hỏi phải được khẳng định. Thế là trận tuyến ngấm ngấm đã giăng hàng, với đủ các ngón trò, từ cấp độ học trò con nít đến đê mạt hạ đẳng. Kê kích, giễu cợt, thôi thì còn thiếu gì đề tài, đối tượng; từ cái giọng nói quê quê, cái cách ăn mặc luộm thuộm, đôi dép đứt quai, chiếc xe đạp cũ, tới thói chôn đứng dựng ngược, đặt đi ầu bôi nhọ và gán ghép anh với một cô bé bán bánh cuốn chân què ở cạnh cổng trường.

Cuối cùng cái phải đến đã đến. Thời gian được chọn là sau giờ tan lớp sáng thứ bảy. Địa điểm được chọn là trước ngôi chùa Kim Sơn, cách cổng trường ba chục mét. Đi chiếc xe mi ni Nhật sơn trắng, đánh võng vòng vào

từ cửa trường ra, thằng Nghiệm cố tình sạt tay lái qua sườn Điên, làm như vì Điên mà cái mũ cát kết dạ kẻ ca rô đang đội trên đầu nó bị rớt xuống đất, rồi dừng phắt xe lại, hất cái cầm nhọn choăn choắt vào mặt Điên:

- Ê! Nhà quê! Nhặt giả tao cái mũ, mày!

Điên đứng sững lại. Thằng Nghiệm cao lêu nghêu, cổ lang ben, đầu nhỏ, mắt híp, răng cặn xỉ, chân chống đất, ngón tay chỏ bàn tay trái chỉ thẳng vào mặt Điên đầy vẻ khiêu khích và trịch thượng. Như đã sắp đặt sẵn, ba thằng bạn cùng cánh nó, một thằng mồm lệch như miệng trai, một thằng tóc xoắn bụt ốc, một thằng lùn tì, mặt già căng, từ phía sau, áp ngay tới cạnh Điên.

Nghiệm kéo xoạc khóa áo bu đông da, xòe tay, giả giọng phân trần:

- Hùng, Bảo, Long! Chúng mày xem, thằng nhà quê như thế có bất lịch sự không? Nó đánh rơi cái mũ của tao, tao bảo nó nhặt, nó lại lừ lừ nhìn đều tao thế kia kìa!

- Nhặt thôi, ông tâm!

- Làm sai phải sửa là cái lẽ thông thường thôi, mày!

- Điên! Tao không ngờ bọn nhà quê chúng mày cùn thế đấy.

Thằng lùn hích vào sườn Điên, rồi trợn mắt:

- Mày để lâu là hơi bị phìên đấy.

Đám nữ sinh trong đó có Khanh, từ cổng trường đi tới, như bị chặn lại vì thằng mồm lệch đã giơ ngang tay và toang toang kể lể. Nghiệm gạt chân chống, dựng xe, đánh đuôi mắt về phía Khanh, đập hai tay vào nhau, ra cái điệu khở não:

- Đây nhé. Mình rất muốn giải quyết vấn đề một cách hòa bình. Nhưng Điên lại chơi bài bậy. Vậy thì bây giờ hình phạt sẽ nặng nề hơn: Điên, mày phải nhặt cái mũ của tao do mày làm rơi lên, đội vào đầu tao và xin lỗi tao.

Thằng lùn hặc một tiếng cười cụt lủn, hất hàm:

- Đúng rồi. Phải nói: Em xin lỗi anh Nghiệm ạ!

- Không! Nói cho đầy đủ là thế này: Em là Điên, em là nhà quê em dốt dân, em trót bất lịch sự, xin anh tha lỗi cho em ạ!

Thằng mồm lệch thêm. Và thằng tóc xoắn hất mắt vào mặt Điên, cười khẩy:

- Đây có con què bán bánh cuốn đâu mà sợ ngượng, mày!

- Tôi đề nghị!

Một người trai trẻ, tóc húi ngắn, mặt tròn, vóc chắc nịch ôm cái cặp da cũ, từ đám đông bước ra giơ tay. Thằng Nghiệm hất hàm:

- Đ. phải việc của ông, xin đừng chõ mõm vào, ông Lập.

- Chúng ta là học sinh cùng lớp. Không hay không phải thì bảo nhau. Và tuyệt đối không được bắt nạt, ức hiếp nhau.

- Thôi đi ông Lập! Hay là ông muốn nhặt mũ thay cho thằng bạn ông?

Thằng mồm lệch hích nhẹ vào vai người tên Lập. Người tên Lập dang hai cánh tay nở nang, cất giọng vang trềnh:

- Tôi có trách nhiệm phải bảo vệ lẽ phải!

- Lẽ phải lúc này là ông bảo bạn ông xin lỗi anh Nghiệm và nhặt mũ cho anh ấy đi! Nhanh lên!

- Anh Lập, cảm ơn anh! Điên biết cách xử trí!

Kéo Lập về phía sau, lướt qua bạn như một hơi gió thoảng, Điên dẫn lên, hai bàn tay nắm chặt, xương quai hàm nổi gờ rắn căng, hai mắt xối cái nhìn như phóng lửa vào mặt thằng Nghiệm.

Không còn là chuyện trẻ con nữa rồi. Một tình thế thù địch đã xuất hiện. Thằng Nghiệm và đồng bọn, những cao thủ của nghệ thuật hạ nhục con người, đã đạt đến mức hoàn chỉnh của sự đều giả. Đã hoàn toàn đánh mất tuổi học đường vô tư trong trẻo, chúng đã biến thành những tên lưu manh quái ác. Một cơn rừng mình đã rung chuyển cả cơ thể Điên. Hai con mắt như phồng to và lóe lên tia căm hận mang tính động vật. Lần đầu tiên trong đời và thật không ngờ, ám ảnh này sẽ trở thành một động lực ghê gớm thúc

đẩy các hành vi cao quý sau này của Diên: anh đã cảm nhận đến tận cùng nỗi thống khổ của kẻ bị sỉ nhục, và nỗi đau đớn đến tê dại của con người trước cái ác đang hời thịnh đạt. Trên da mặt Diên lúc này có cảm tưởng cả triệu triệu tế bào cùng lúc đều căng ra, co cứng lại. Tuổi mới lớn là một thời kỳ không dễ thích nghi. Diên đang bị chế nhạo. Phẩm giá Diên đang bị dè bủ. Cả con người Diên, cái phần quý giá nhất là danh dự, cái làm nên con người, khiến con người có thể kiêu hãnh, đang bị bêu riếu. Diên bị coi thường, bị đem ra làm trò cười, bị khinh miệt. Diên đang bị nhạo báng, bị lũ người hung ác, ngu xuẩn giày xéo, chà đạp. Nỗi đau khổ của con người, xét cho cùng không phải là bị bỏ đói, bị đánh đập, mà là sự giày đạp lên phẩm giá, danh dự. Danh dự đã trở thành miên mẫn cảm đặc biệt. Danh dự, nhân cách cá nhân, sự độc lập của nó, không nằm ở cái tôi của anh, nó còn nằm ở sự thừa nhận, đảm bảo của người khác.

Người rừng rực, miệng khô đắng như lên cơn sốt, người Diên trương căng tưởng như đến cực đại mới có thể chứa đựng đủ nỗi thống khổ nhân thế này. Nhất là khi Diên đã để cái cặp xuống đất, chậm rãi đi tới, nhặt cái mũ cát kết dạ kẻ ca rô của thằng Nghiệm lên, quay lại, thấy tốp nữ sinh đã co cụm lại với nhau, sợ hãi vùi mặt vào lưng nhau, duy chỉ có Khanh, gương mặt trắng hồng chột nhột tía cùng chấm nốt ruồi bên cánh mũi bệch bạc hằn đi, trăn trăn hai con mắt lớn ầng nước, như muốn chia sẻ với Diên cả nỗi khổ tâm và tinh thần quyết tử, với lòng yêu mến trinh trắng của một thời thiếu nữ ngọc ngà. Chính là sự có mặt của Khanh đã biến đổi tình thế, đã như một chất kích ứng đẩy câu chuyện tới đỉnh cao cần có và gia thêm vào nó tố chất lãng mạn và hào hùng. Khanh không chỉ đơn thuần là một sự khích lệ. Quan trọng hơn, Khanh đã trở thành chứng nhân của sự nhận lời quyết đấu đối với lời thách đố ngạo mạn vô liêm sỉ. Chưa kể ngoài Khanh, anh còn có Lập. Lập cũng đang dõi theo hành động của anh.

Một cuộc quyết đấu để bảo toàn danh dự! Ôi, những trận quyết đấu của các hiệp sĩ, của các trang công tử thuộc tầng lớp quý tộc thượng lưu đã được xem, được đọc trong các cuốn phim, các cuốn sách của Xtăngđan,

Lécmontốp, ở một thời đã xa; lúc này đây Điền mới hiểu rằng: bị bai, chê cười họ là không phải đâu; con người, đã là con người thì phải quý trọng phẩm giá mình, phải bảo vệ nó như bảo vệ trái tim, bảo vệ nó bằng toàn bộ sức lực và sinh mệnh mình. Danh dự, phẩm giá, khí tiết là tinh hoa cần được ủ ấp, được bảo vệ như trái tim trong ngực con người, như đóa hồng cài trước ngực.

Điền tiến lên một bước. Đấu trường sẽ là nơi kia, khoảng đất sáng bừng ánh nắng mùa đông mà anh đang đi tới. Mắt anh nhìn thẳng. Anh nhận thấy thằng Nghiệm đã đặt cả hai chân sang một bên chiếc xe đạp. Mắt nó chớp chớp. “Hay là...”. Anh chợt nghĩ tới một tình huống, ừ, có thể lắm. Nó đã nhận ra ánh lửa căm hờn trong hai con mắt lầy lù của anh. Nó nhận ra tinh thần quyết đấu của anh và nó sẽ thu lại lời thách đấu. Nghĩa là nó sẽ chạy đến, đón nhận chiếc mũ cát kết từ tay Điền và cúi đầu chào Điền, rồi nhe nhớn một cái cười nhạt: “Điền, tớ đùa một tí thôi mà. Xin lỗi cậu nhé”. Tất nhiên, nếu là như thế thì Điền cũng chưa thể nguôi giận ngay, nhưng trận đấu chắc là sẽ không xảy ra. Điền sẽ đập vào vai nó và hát hăm: “Lần sau đừng đùa dai thế nhé”. Rồi đi. Và Khanh cùng các bạn gái sẽ thở phào, sau đó sẽ xúm lại bảo bọn thằng Nghiệm rằng: may nhé, chứ không thì rắc rối to!

Nhưng, Điền đã hy vọng hão!

Đã có cái mở đầu thì sẽ có cái tiếp theo và cái tiếp theo nữa. Trí thông minh vốn có giới hạn, còn ngu xuẩn và vô liêm sỉ thì vô cùng. Thằng Nghiệm him híp hai con mắt, đầu gật gật đầy vẻ đắc chí, đang đón đợi sự khuất phục hèn hạ của anh. Làm sao mà thằng nhà quê thân cô thế cô tên là Điền kia dám chống lại bọn chúng. Tai ngược thế chứ tai ngược nữa ông tâm cũng phải chấp nhận thôi. Ông tâm lù đù lù đù yếu thế lắm. Và màn kịch sắp diễn ra sẽ thú vị xiết bao. Ông tâm sẽ dâng cái mũ lên, mặc kệ, mày phải kiễng chân lên để với tới đầu tao, mày phải khoanh tay lại, nói rõ ràng: “Em là Điền nhà quê...”.

Máu chảy gợn gợn trong huyết quản Điền. Điền hiểu, sẽ không thể khác

được nữa. Con đường đi đến đấu trường là dút khoát. Dẫu là ngay chiều nay Diên sẽ bị gọi lên ban giám hiệu. Sẽ bị kiểm điểm. Sẽ nhận kỷ luật cảnh cáo. Thậm chí có thể bị đuổi học. Và toàn trường từ thầy giáo đến học trò sẽ chia làm hai phe. Một phe gọi Diên là thằng du côn tầm ngăm tầm ngăm. Một phe thì tuyên bố: Diên là thằng tự trọng, nếu nó không vậy thì rất đáng khinh. Chầm chậm từng bước chân, Diên đi lên. Nắng trưa mùa đông đổ bóng anh xù xì, góc cạnh, đen ngòm, in rõ cả hình cái mũ cát kết anh nâng trên tay. Thằng Nghiệm đang đứng ở phía trước anh, nó giống như một vật cản đường. Trong đời người có những thời điểm vô cùng hệ trọng, nó tách cuộc đời con người ta thành hai phần trước sau. Và Diên có cảm tưởng rằng nếu như bây giờ, anh không vượt qua được vật cản là thằng Nghiệm kia thì anh không bộc lộ được anh; anh chỉ là một kẻ đón hèn suốt đời lênh đênh, không tới bến bờ, không bao giờ có thể hoàn thiện được tư cách con người mình. Đón hèn, đi đâu đáng khinh bỉ nhất của đàn ông, cũng như sự phản bội là thói tệ tởm nhất của con người. Trong giây lát cả cơ thể như thành thép rắn đanh lại, Diên có cảm giác già đi đến mười tuổi. Thằng Nghiệm gập cổ, nghiêng đầu, hàm răng xỉn nhe nhe. Đồng bọn nó giãn ra sau nó, gật gật gù gù chờ đợi. Chúng hoàn toàn không biết rằng, kịch bản đã viết xong và bây giờ diễn viên đã ra mặt tởm nhảm.

Quả nhiên, thằng Nghiệm đã bất thành linh giật nảy lên, bắn về phía sau, ngã ngửa người trên chiếc xe đạp vừa đổ kềnh theo nó. Đòn đánh trả kẻ làm nhục người thật thích đáng! Quả đấm thẳng, trúng bụng nó, đã xoay lại mức ngược lên của một sức vóc được tôi luyện trong lao động khổ sai đã khiến nó dựng thẳng người lên, như một cái xác không hồn, rơi ịch xuống đất, nằm ngửa, không động đậy và ứa máu mồm. Ba thằng đồ đệ bắng nhắng là thằng mồm lệch, thằng lùn và thằng tóc xoắn trước cảnh chủ tướng ăn đòn, há hốc mồm kinh hoàng, vội ôm cặp giật lui trước Diên vừa lừng lững tiến đến với hai nắm tay quặp chặt và cặp mắt lăm lăm xối lửa:

- Còn chúng mày? Có muốn tao nhặt mũ, tao xin lỗi nữa không? Đồ bỏ chó múa bác! Bỏ cặp xuống. Tao chấp cả ba!

- Đi ền!

Nghe một tiếng gọi, Đi ền quay lại. Lập, nục nịch một khối cơ bắp rắn chắc, mặt hừng lên màu bánh mật đã ôm choàng lấy anh, vỗ vỗ lưng anh. “Can đảm, không phải ai cũng bắt chước được đâu. Mình yêu cậu!”. Cảm giác cô độc hoàn toàn tan biến. Lóe lên trong óc anh một ý nghĩ kỳ quái mà không ngờ sau này lại phù hợp với hiện thực: biết đâu, đây chỉ là khởi đầu một cuộc quyết đấu trường kỳ giữa một bên là nhân phẩm, một bên là cái ác, một bên là anh, một bên là bọn thằng Nghiệm, lũ lưu manh.

*
* *

Khanh đã tách ra khỏi bối cảnh, nổi bật giữa đám nữ sinh trung bình v ề tài, sắc, mang đặc trưng nữ tính phổ biến là luôn e dè, sợ sệt, vào năm cuối cùng của cấp trung học phổ thông thu gọn ao ước vào một mục tiêu duy nhất: một tấm ch ờng gi ầu có và một đời sống gia đình yên vui.

Khanh đã trở thành biểu trưng của sắc đẹp và lòng tốt đi li ền với thái độ hướng thiện. Và với Đi ền, Khanh còn là sự đ ồng điệu, hơn nữa sự thức tỉnh, kích thích. Bước vào tuổi mười bảy, Khanh như một bông h ồng lộng lẫy. Trong khi Đi ền còn là một bức tượng mộc mạc, nguyên khối, một bản thể chân chất thì bọn thằng Nghiệm đã nhảy vọt qua tuổi trẻ trong lành, trở thành những tên đàn ông lọc lõi thực thụ. Chúng lén lút truy ền tay nhau tạp chí Playboy. Trong túi đưa nào cũng đã có c ỗ tul ợ kh ơ T ầu mặt sau in hình trai gái làm tình đủ các kiểu d ầu đôi, d ầu ba. Chúng thường xuyên xem phim con heo và bí mật thủ dâm. Trong khi ham thích của Đi ền đang hoàn toàn hướng vào các hành động cao cả: tự kiểm sống bằng lao động b ền bỉ và ước vọng trở nên một tính cách không t ầm thường thì tình dục và các thói t ệ xấu xa khác, đặc biệt là trộm cắp, hà hiếp, làm nhục người khác trở thành ni ền khoái thú chi phối mọi hành vi của bọn này.

Khanh nổi bật giữa các bạn bè và được sự yêu mến của mọi người vì

nhân sắc, trí thông minh, tính tình vui vẻ, hóm hỉnh và vô tư. Khanh vô tư, thậm chí lơ đãng và thật thà đến vụng dại như tất cả những người tốt ở trên đời. Nàng chẳng khôn ngoan như các thiếu nữ cùng trang lứa. Túi xách của nàng thường hay bị bọn kẻ cắp rạch. Tiền chợ ba nàng giao nàng hay đánh mất. Ba nàng trách yêu nàng gọi nàng là cái chuối hột.

Cái chuối hột chẳng bao lâu trở thành tâm điểm thu hút cảm tình của các thầy. Mọi người đàn ông đều yêu phụ nữ đẹp và người ta yêu những người gần gũi mình. Đó là tình cảm thông thường, mạnh mẽ. Thầy dạy Toán, thầy dạy Sử, thầy dạy Địa... cả đến thầy dạy Thể dục cũng không hề giấu diếm thiện cảm với cô nữ sinh xinh đẹp này. Nhưng nàng nài và tương xứng nhất có lẽ chỉ là thầy Bình dạy Văn. “Je n'oublierai jamais les lilas ni les roses. Tôi không thể nào quên hoa lilas với hoa hồng”. Đó là câu thơ của Louis Aragon thầy hay đọc ở lớp và có bạn ghi vào vở Khanh, để bộc lộ tâm tình một cách ý nhị. Thầy thật giỏi, thật tốt, thật đẹp. Thầy sung sướng vì nghĩ tới cái quy luật: tình yêu mến sẽ bắt đầu bằng sự khâm phục. Nhưng thầy đã có vợ. Và đó nếu là tình yêu thì sẽ là một tình yêu đơn phương, tình yêu một phía, lại có thêm khoảng cách vì lòng tự trọng của người thầy. Tình yêu ấy làm cho con người thêm yêu cuộc sống. Nó chẳng gây hại cho ai, cam đoan là vậy, nếu bọn thằng Nghiệm không vì ghen tức mà gây chuyện phá thối.

Cảm thấy như bị hớt tay trên, tên học trò bất trị và đồng bọn hắn đang tập tễnh bước vào cuộc sống trụ lạc lập tức biến quan hệ thầy trò thành quan hệ tình địch. Một chiến dịch bôi nhọ thầy được phát động. Thư giấu tên nói xấu thầy, dựng đứng đủ chuyện tầy tẽ để quy kết thầy có thói giảng hoa, gửi tới tập về gia đình thầy. Những tên học trò đã đánh mất hoàn toàn tuổi thiếu niên trong sáng còn tiến bước xa hơn trong trò sỉ nhục con người, chúng gửi thư nặc danh về các cấp chính quyền và các cơ quan thông tấn, kiến nghị đuổi thầy ra khỏi bục giảng. Trò đánh lén thật là tệ hại. Dẫu danh dự không hẳn đã là phẩm chất đạo đức thì với ông thầy việc ngưng giảng dạy vẫn là phương sách tối ưu và cần thiết. Thầy dạy Văn

phải chuyển về Sở làm công tác nghiên cứu. Chia tay, thầy bỏ công chép cả một tuyển tập thơ tình của các thi sĩ lừng danh thế giới, như thơ của Ácve, của Pútskin, của Nêruđa, của Nadim Híchmét, của Onga Becgôn, của Akhamatôva... tặng Khanh. Buồn thay, cuộc truy đuổi của lũ học trò mất dạy với thầy lúc này mới vào hồi quyết liệt. Bọn thằng Nghiệm nhất loạt bỏ học, sung vào đội quân du thủ du thực phố phường. Mất gốc kiến thức, tối dạ, lại quen thói lười biếng, thích ăn chơi, chiếm đoạt, chúng biết có học, có thi cũng không nên cơm cháo gì. Một đêm thầy đi dạy bỗng trở về đến giữa một phố vắng, bỗng thấy xe loạng choạng mất tay lái rồi đổ kềnh. “Này hoa hồng! Này hoa lilas!”. Cứ một cú đá, một quả đấm lại kèm theo một lời nhiếc. Thầy bị gãy hai xương sườn, giập lá lách. Công an lần ra đầu mối sự việc, thằng Nghiệm bị bắt. Nhưng sau đó nó đánh lại quản giáo, bắn bị thương cảnh vệ, vượt trại giam. Nghe nói, nó gây ra vài vụ án nữa, trong đó có trọng án cướp của giết người, rồi trước khi được sự chờ che của bố, bay đi Đức, tuyên bố: Sẽ giết chết kẻ nào định chiếm đoạt Khanh!

Khanh đã gặp trắc trở trên đường đời! Khanh đã gặp bước ngoặt rủi ro ngắt đoạn đời nàng làm hai vào mùa hè năm ấy: cha nàng tục huyên và nàng bỗng dưng rơi vào cảnh sống xa lạ bất thường. Nàng có một bà mẹ kế và một lũ con trai con gái của bà, những kẻ thuộc một tầng lớp khác, nghèo khổ và bất lương. Nàng đã bắt đầu chênh mảng việc học hành. Đó là năm cuối cùng của cấp trung học phổ thông. Bắt đầu là buổi học Khanh vắng mặt không báo cáo. Nàng dẫn một người bạn gái đi thi tuyển vào trường nghệ thuật ca kịch. Rồi từ đó nàng buổi học buổi không. Cuối cùng nàng bỏ dở năm học cuối cùng. Người ta đã phát hiện ra năng khiếu nghệ thuật bẩm sinh của nàng. Cũng đã đến một bước gấp khúc mới trên đường đời: cha nàng mất, người vợ kế của ông và lũ con của bà đã trở thành niềm hung hiểm với chuỗi ngày bình thường của nàng.

CHƯƠNG BA

Năm giờ sáng, Khanh đã trở dậy. Lúc ấy, đài phát thanh đã nổi quốc thiều và vẳng lại từ phía công viên lớn của Thành phố tiếng hô tập thể dục của các chiến sĩ quân đội. Nhưng, dẫu không có những âm thanh ấy, Khanh vẫn tỉnh dậy đúng thời khắc đã định. Đã thành thói quen của cả gia đình, từ ngày ba mẹ nàng còn sống với nàng, trở dậy sớm là để đón bình minh một ngày. Ba Khanh bao giờ cũng dậy vào giờ đó, kể cả đêm qua mãi đọc cuốn sách hay đến hai ba giờ sáng, ông dậy sớm để chăm chút vườn hoa, thắp hương bàn thờ tổ, uống trà và ngắm ngời. Dạy ở đại học, về hưu khi tuổi cao, ông vẫn giữ gìn nếp sống phong nhã, thanh cao; chỉ tiếc là sa vào vòng tục lụy ở ba năm trước khi từ già cõi đời, để đến nỗi phải ân hận khi nhắm mắt xuôi tay, vì đã để lại một di sản tồi tệ cho con gái yêu. Mẹ Khanh mất sớm khi nàng lên mười, vì một trọng bệnh. Khanh thừa hưởng ở mẹ sắc đẹp, năng khiếu thẩm mỹ; bà là bà giáo dạy nhạc ở trường trung học. Nàng nhận ở cha tình âu yếm và học vấn, cùng trí thông minh.

Khanh dậy sớm, theo thói quen, dẫu là đêm qua nàng đi diễn về muộn. Khoảng thời gian đó thật quý báu với nàng. Đó là lúc nàng tách mình ra khỏi cái ồn ã, hỗn tạp hàng ngày. Đó là lúc nàng nghĩ về mình, về Diên, về những ngày vừa qua. Và trong làn hương tỏa ngan ngát niêu thơm nhớ trên bàn thờ ba mẹ nàng, nàng nhớ tới cuộc sống êm đềm của cái gia đình xinh xắn gồm ba cá thể: nàng, mẹ nàng và ba nàng. Rồi tự hỏi: vì cơn cố gì mà cuộc sống lại đảo lộn ghê gớm đến thế? Vì sao ba nàng lại mất sớm? Vì sao nàng lại rơi vào hoàn cảnh sống khủng khiếp thế này? Vì sao căn nhà nàng ở, là sở hữu của ba mẹ nàng, của nàng, dương cơ của gia đình nàng, lại biến thành một nơi trú ngụ của những bất trắc khôn lường?

Cuộc sống là chuỗi nối tiếp những ngẫu nhiên, lẽ tiền định của hóa

công, ở ngoài ý định của con người. Điên từ một miền quê lên thành phố học. Ngờ ngợ ở sự chất phác, ở những thổ âm của anh. Anh nói sần khi ở thành phố người ta nói là sã. Anh nói bi giờ, bữn thiu, khi mọi người nói bây giờ, bản thiu. Nhưng nàng đã trở nên quen thân với Điên. Ngẫu nhiên nàng chứng kiến trận quyết đấu chống lại sự nhục mạ của thằng Nghiệm với Điên. Và sau đó càng lúc càng nhận ra sự sâu trăn và phong phú ở nhân cách Điên, đặc biệt là từ buổi Điên đến thăm nàng, ngày Điên được giấy báo trúng tuyển vào trường Đại học An ninh; khi ấy nàng đang tưới những luống hoa hồng trong khu vườn.

Ngẫu nhiên đã chi phối đời mỗi con người và dường như đã có rất nhiều điều xảy ra kỳ lạ và bất thường, là do sự can thiệp của định mệnh, của các lực lượng phi hình, siêu nhiên của các đấng thần linh. Ngay như việc nàng trở thành một diễn viên ca kịch dân tộc tài năng cũng vậy. Thực tình chính nàng đâu có ý định lập nghiệp bằng con đường nghệ thuật, mặc dầu nàng vốn yêu văn học, nghệ thuật từ bản năng và nhờ học vấn gợi mở.

Ngẫu nhiên đã chi phối đời Khanh. Khanh tin là như vậy ở các sự kiện vừa qua. Nhưng nàng lại không thể tin rằng ngẫu nhiên vô tâm như tạo hóa vốn vô tư chẳng thù hận ai, như thiên nhiên tàn bạo nhưng chẳng biết thiên vị ai, lại quá độc ác như thế với nàng! Nàng đáng được hưởng niềm phúc lộc, hay chí ít cũng được sống như những người bình thường. Chứ bắt nàng sống trong hoàn cảnh khốn khổ như hiện thời thì dứt khoát đó là một bất công do một mưu toan thâm hiểm gây nên.

*

* *

Chính là một gã nhiếp ảnh tinh quái trẻ tuổi đã phát hiện ra vẻ đẹp, vừa hiện thực vừa hư ảo ở gương mặt nàng, ở cơ thể của nàng. Mùa hè năm mười lăm tuổi, Khanh đã theo cha đi nghỉ ở bãi biển Thịnh Long tỉnh Nam Định. Đạo đó, nàng vừa mới lớn, rất nhút nhát, đi đâu cũng nấp bóng cha.

Lúc ấy, đang chơi trò xây lâu đài cát ướt ở sát mép sóng biển, nhờ có linh giác mách bảo, nàng vội vụt đứng dậy. “Ba ời!”. Nàng kêu thất thanh khi nhìn thấy một ống kính máy ảnh chĩa vào mình như một họng súng ngắm. Và nhìn thấy gã nhiếp ảnh nhà nghề đen thui đội chiếc mũ lá cọ tuốt vành, quần bò xắn cao, dầm chân dưới nước biển, tránh hàng ria mép đen rậm toét miệng cười, nàng liền để buột nắm cát ướt còn trong lòng tay, bỏ chạy. Nàng chạy cuống quýt để tìm cha. Bãi biển nghìn nghịt người. Tất cả đều vô danh, vô tình với nàng. Nàng chạy ngược rồi lại chạy xuôi. Cuối cùng, vừa òa khóc thì nàng tìm thấy cha. Cha nàng đang ở dưới nước biển, sóng biển dập dềnh đến ngực ông. Ông đang đẩy một chiếc phao giường, trên đó nằm gối trên hai cánh tay ngoặt sau gáy một thân hình đàn bà phúng phính trong bộ áo tắm đỏ lòe. Người đàn bà chống tay ngửa dậy khi nghe tiếng nàng. Bỏ cái kính râm ra, hai con mắt hình lá khoai sáng trắng như mắt quạ của bà chò chò vào nàng rồi bà chề môi bài bỏi: “Mày là cái gì mà ần ỉ lên thế! Rõ dơ không kia! Mày đẹp thì mày phải lo thân mày chứ!”.

Mùa hè năm ấy chia tách đời Khanh thành hai đoạn. Cha nàng ít lâu sau cưới người đàn bà có con mắt tam giác hình lá khoai ấy. Bà tên là Đống. Thế là nàng có dì ghẻ, có mẹ kế, và hệ lụy đến ngay sau đó là có một đám đông những kẻ xa lạ lấp ghép với nàng thành quan hệ thân thuộc. Đúng là lấp ghép. Vì bà Đống và những đứa con riêng của bà đâu có quan hệ máu mủ gì với nàng.

Cha Khanh, ông Tuệ, bậc quốc sĩ, tài danh. Ông là một trí thức, một nhà cách mạng. Năm 1946, sau khởi nghĩa, hai mươi lăm tuổi, ông là một luật sư, chủ tịch một tỉnh lớn đồng bằng. Ba mươi tuổi ông là thứ trưởng. Bốn mươi tuổi ông là viện trưởng một viện chuyên ngành khoa học nhân văn. Ngoài năm mươi, ông là giáo sư một trường đại học lớn. Hành trình khởi đầu đã đúng hướng và loại trừ sự kiện vợ mất sớm vì trọng bệnh để lại hai cha con quẩn quýt trong đơn côi được coi như sự bất khả kháng của số mệnh, thì ông đã hoàn thành trọn vẹn sự nghiệp riêng của mình, để khi về già ông có thể hoàn toàn thanh thản nói rằng: tôi đã sống một đời sống viên

mãn, như hoa nở hết độ và ngát thơm.

Bước ngoặt đời ông Tuệ xuất hiện với việc ông lấy bà Đống làm vợ kế. Cuộc hôn nhân này là một thụt lùi tệ hại. Ông đã cưới một con quỷ cái dâm dăng, ông đã lấy một mụ đàn bà gian manh, ông đã kết thân với một quái trạng văn hóa. Ông đã tự hủy hoại đời ông. Ông đã vô tình giày đạp tan nát tình cha con và để lại biết bao khốn khổ cho đời Khanh.

Ông ngất ngư trong suy tưởng mù mờ. Ngơ ngẩn rồi chứng nào suy đến sớm hơn tuổi, ông như kẻ đã bước ra khỏi lịch sử và cuộc đời. Nhớ nhớ quên quên, ông vật vờ giữa tỉnh thức, giữa mê mải và ngượng ngùng. Ân hận là một phương thuốc đến quá muộn đầy nhanh ông đến tuổi già thảm hại. Ông xa lánh bạn bè. Ông lẩn tránh con gái. Sáu mươi lăm tuổi, tóc râu bạc phếch, ở nhà thì chỉ có mỗi một việc là ngồi trên cái ghế bành, lơ ngơ, ủ rũ, vô hồn. Tỉnh tỉnh thì khoác cái áo pađờxuy cũ, cầm cái can đi ra ngõ. Gặp người hỏi thì đáp: “Tôi ra ga đi chuyển tàu vét đây!”. Khởi nghiệp, quá trình và kết cục đời người sao mà vênh vẹo thế. Đời người sao mà bấp bênh, gian khó, không lường thế!

Ông Tuệ ngã bất tỉnh ngoài công viên trong khi đi lạc. Ông được Khanh thuê xích lô đưa về nhà. Ông thoi thóp, mở mắt lần cuối, nhận ra con gái, mấp máy môi: “Tha lỗi cho ba, vì ba cả”. Rồi từ từ nhắm mắt. Khanh khóc nức lên. Trong đau đớn, Khanh kinh sợ nghĩ đến sự trừng phạt khốc liệt của số mệnh với cha. Quan tài mua về, quá ngắn so với thi thể ông. Thầy phù thủy phải dùng mẹo: chặt ba cái thang giường cũ, thi thể ông mới lọt xuống được lòng cỗ áo. Cũng vậy, như có ma ám, việc an táng cha Khanh gặp trắc trở ở tất cả mọi tiết đoạn. Thậm chí chôn xuống rồi lại phải moi lên vì táng nhầm huyệt của người khác. Khanh xót thương người cha sâu sắc tình phụ tử; không trách cha, Khanh chỉ xót xa. Con người thì yếu đuối, cuộc sống thì lắm đa đoan và chỉ số an toàn thì quá thấp.

Không thể nói rằng mụ Đống xấu xí hồi cách đây mười năm. Năm mươi tuổi, Đống vẫn còn tươi mơn vẻ thanh xuân của người gái quê có nhan sắc. Mặt Đống tròn. Mũi Đống nhọn. Đôi môi đầy tham lam với cái

cằm nồn nà hai lớp của Đống được coi là biểu hiện của thói dâm dăng rất phù hợp với bộ ngực và eo hông hằm hập niền phồn thực và nhất là đôi mắt khi mở to, tõe hình ba cạnh ướat át đa tình. Bọn nặc nô, lũ ma cô hát: “Chém cha con mắt lá khoai. Nhìn chềnh chềnh chết, liếc trai trai mù”. Trước ông Tuệ, Đống đã có ba đời chềnh. Người chềnh thứ nhất là lính chữa cháy, chết trong một vụ hỏa hoạn tại nhà nhân tình sau cơn hành lạc mê mết bất tỉnh. Y là giống đa dâm vung vãi con khắp thiên hạ, riêng với mộ Đống thì mới chỉ có một thằng Tư, một nhưng cha nào con nấy, Tư y hết cha nó về khoản đàn bà. Người chềnh thứ hai hành nghề xích lô, uống cạn chai thuốc sâu tự tử vì ghen với Đống sau khi đã kip cùng với Đống cho ra đời thằng con trai tên Túc. Đống có lắm nhân tình quá. Người đàn ông thứ ba chết trên bụng Đống vì chứng thượng mã phong. Y là xế chạy đường Tây Bắc, một tay buôn đồ quốc cấm nổi danh, một con đực máu mê, một kẻ hòa hợp nhất về thể xác và tính tình với Đống. Theo giấy giá thú thì y có với Đống hai đứa con gái, một đứa con trai. Y để lại một số tiền kếch xù, một tỉ năm trăm triệu cho Đống.

Đống gặp ông Tuệ trong một ngày hội xuân ở Phủ Tây Hồ, khi số vốn kếch xù nọ tung vào cuộc mạo hiểm buôn thuốc phiện lậu đã mất trắng hoàn toàn. Người đàn ông góa vợ đã ở cái tuổi lẫn cấn bỗng thấy trái tim mình đập rộn ràng. Năm mươi tuổi, con mắt ướat của Đống đang đưa còn gọi cảm lắm. Cổ Đống còn nồn và cái cổ áo trễ rộng như cánh cửa mở thấp thoáng một vùng da thịt bồng bênh còn xiết bao bí ẩn với ông. Đống dư thừa kinh nghiệm dẫn lối người đàn ông cao tuổi, vị trí thức thấp ngà còn ngây dại đường đời này vào mê cung ái tình. Đống rủ ông đi nghỉ mát ở bãi biển. Giấu Khanh, hai người thuê nhà trọ ở chung. “Cho anh tha hồ, nhưng đừng để em phải đeo trống đấy!”. Câu nói thô lậu của người đàn bà đa dục hóa ra lại lạ tai và gây kích ứng về một vùng hoang dại chưa biết mùi vị. Ai mà chả thích của lạ! Người đàn ông cao tuổi nào mà chẳng gắng gỏi tận hưởng lạc thú đàn bà ngoài giá thú. Còn Đống từ bãi biển trở về, vừa báo cho ông biết là mình đã có thai, ả đã lệch thếch va ly hòm xiềng

đến ở với ông, chia sẻ lập tức quyên làm chủ căn nhà, thửa vườn, vùng đất thừa tự của ông cha. Chiếm hữu người đàn ông tức là chiếm hữu tất cả những gì anh ta có. Giờ thì mục Đống và lũ con cái đã lấp đầy các căn buồng trống và chia chác nhau từng thước đất ngoài sân và trong vườn. Thốt nhiên Khanh rơi vào tình trạng sống vô cùng tẻ nhạt và thật ghê sợ. Ông Tuệ đứng tên sở hữu một ngôi nhà năm buồng, rộng hơn trăm mét vuông, một cái sân rộng tương tự và hai sào vườn ở sau nhà - một bất động sản có giá trị không nhỏ. Không phải chỉ có thói tham lam đang ngấm ngầm tước đoạt những giá trị vật chất của cha Khanh để lại. Khủng khiếp hơn, Khanh bỗng trở thành thân thuộc với những kẻ xa lạ, khác biệt hoàn toàn, thuộc về một đẳng cấp khác, một nền văn hóa khác.

Mục Đống hiện diện ở ngôi nhà này cùng năm đứa con. Ba trai và hai gái. Mặt mũi dáng hình chúng có lẽ là xuất phát từ nguồn gốc di truyền khác nhau nên không có nét nào tương đồng.

Thằng cả tên Tư, người mỏng, mặt bẹt, mắt trố, ba mươi lăm tuổi tóc đã rụng trơ thóp. Cùng vợ và hai con gái, nó chiếm căn buồng rộng ba chục mét vuông cạnh buồng mục Đống. Nó trốn nghĩa vụ quân sự, mắc tội cưỡng dâm em gái vị thành niên và bà già, bị bắt cải tạo ở trại Tam Giang, trốn tù một lần, bị bắt lại, tăng án lên bốn năm. Giờ, được tha về, nó hành nghề xích lô. Buổi sáng, nó đẩy cái xích lô ra ngõ, trên ghế có con vợ đậm người mặt nhỏ như mặt chim, mắc bệnh động kinh ngất vắt vẻo, tay kẹp diếu thuốc lá ngún khói. Ai biết chị ta sống bằng nghề gì? Buôn bán vật thì chắc là không phải. Vậy thì chỉ trở, hay là chôm chìa, hay gái bia ôm, nhà hàng? Cũng như thằng chằng lênh khênh trên cái yên xe ba bánh, đập rông trên đường phố, chỉ thấy trên xe lúc là đứa con gái què nọ, khi là ả nạ dòng kia. Vào tù, ra tù rồi, nó coi như đã nộp thuế đủ, nên tha hồ phách lối. Dưới đệm xe, nó để con dao nhọn Thái Lan. Ngày hai bữa cơm, nó say cả hai. Say rồi, nó cà khịa cả với nhân viên cảnh sát. Nó là cái hồ lửa tình dục ngàn ngạt. Một chân guồng bàn đạp, một chân ghếch cao, miệng nó hát rông rỗng. “Trăng lên đỉnh núi mu rùa. Cho anh đụ cái đến mùa anh trả

khoai”. Nỗi cơn cuồn cuộn, nó đi tìm mẹ vợ, chờ về, đóng cửa lại, giữa ban ngày ban mặt hai đứa quăn quào nhau rú rít như điên như rồ.

Cảnh ấy như kích thích hai đứa trẻ con nhà thằng thứ hai thỉnh thoảng lại chạy tới gõ cửa càn cạch: “Đã tối đâu mà lên ngựa sớm thế, ông Tư!”. Thằng con thứ hai của mẹ Đồng tên Túc có vợ là một người đàn bà vóc hình đầy đặn, dáng tưng tảo, ít nói, buôn bán hàng khô. Túc là thằng nhân bản trí đoản, cục súc cũng đã một lần vào nhà đá bóc lịch vì tội cố ý đánh đồng nghiệp trọng thương rồi nó làm thợ xây ở một hợp tác xã xây dựng. Giờ nó vô nghề nghiệp, ăn bám vợ, đã thế lại chơi bời, đàn đúm. Đạo này Túc lại chơi gà chọi. Sao mà nhiều lúc Khanh thấy nó giống con gà chọi thế. Con gà chọi đầu công, cổ dài, mình cộc, cánh xòa. Thì đâu Túc ngật ngưỡng, cổ nó ngồng, bụng nó phình, tay nó dài ngoẵng. Cũng như gà, tay chân hắn cũng cộc cắc như bọc một lớp sừng và tính tình hắn thì vừa cục vừa hùng hổ thô bạo. Hắn cho gà uống thuốc bắc, lại đãi đêm vào chậu để xoa bóp cho gà. Nỗi cơn, hắn có thể đánh như tử hai đứa con, nếu chúng trêu chọc gà của hắn.

Hai thằng đàn ông lớn nhất nhà này là hai kẻ thù của nhau. Một thằng có thể làm đủ mọi việc đê mạt. Một thằng đủ sức gây mọi chuyện độc ác. Gân ghề nhau, âm mưu toan tính loại nhau, để chiếm đoạt mọi sở hữu của nhau: nhà cửa, đất đai, tài sản, và đàn bà... nhưng chúng vẫn lại có thể thi thoảng cùng nhau khề khà trên chiếu rượu, chia sẻ với nhau hai niêm khoái lạc: gái và tiền. Trong khi hai cô vợ thì chị em dâu vốn như bầu nước lã, lại thêm thói ghen tuông vì đứa nợ nghi đứa kia tăng tịu với chồng mình, ngấm ngầm công kích nhau, vài ngày lại gây chuyện chửi chớ mắng mềo, văng quéo văng muốm ra, chỉ vì bỗng dưng trên cái yên xích lô của nhà kia lại có cứt gà và quần áo nhà nợ giặt sạch, đem phơi rõ ràng mà lại biến thành giẻ lau xe, vứt ngoài sọt rác.

Làm cho cuộc sống thêm phần rối ren và tanh tưởi còn là hai đứa con gái mẹ Đồng. Lụa, hăm tám; Thảo, hăm một. Cả hai đều chưa chồng. Lụa y sì mẹ Đồng. Nó là tuổi trẻ của mẹ. Cũng phốp pháp. Và nhất là hai con

mắt lá khoai sắc sảo, tinh quái, nanh nọc. Loại đàn bà này, cứ ba giờ sáng là tỉnh ngủ vì đến giờ động đực, hai con mắt sáng trắng lên, sùng sục đi tìm đàn ông. Lựa công khai là chân gỗ, ghi số đề cho một gã chủ đề bán quán. Nó nổi tiếng thối lợ, đành hanh. Việc của nó là hàng ngày bánh mắt ra mới dậy, cặp cái đuôi tóc vóng lên, diện bộ váy ngắn cùn cốn, tay cặp điều thuốc lá, lê la ở các quán nước, hàng quà, và tót cái là biến mỗi khi có ám hiệu. Thật khuya nó mới về nhà. Đã vài lần bị bắt quả tang đang tiếp khách, nhưng chẳng thấy nó bị tập trung lên trường phục hồi nhân phẩm bao giờ. Thảo thanh nhã hơn chị. Nhỏ nhắn, mảnh mai mặt trái xoan, gò mũi cao, ăn nói rành rẽ, đang dở lớp bảy thì bỏ học vì mắc vòng tình ái với một lão thâu khoán già bị vợ lão đánh ghen, suýt chết. Nó kiếm sống bằng nghề phe vé ở ga xe lửa thành phố. Lăn lóc nơi các hạng người giang hồ tứ chiếng, nó đáo để chẳng kém con chị. Nhưng nó vẫn có điểm gần gũi Khanh. Chứ không khinh khỉnh, ghen tức ngằn hay móc mòi xỏ xiên Khanh như con chị nó. Trong thâm tâm, nếu có hẳn học với Khanh thì cũng chỉ là a dua a tòng với anh chị nó, chứ thật tình nó không oán thù gì Khanh. Có lẽ cũng vì nó thấy mình xinh xắn và dễ thương. “Chị Khanh ơi, làm sao mà chị mặc cái gì cũng đẹp? Đến cái váy Thị Mịch vào người chị cũng thành quý phái, sang trọng”. - “Chị ơi, em mặt gầy, đeo đài hoa tai dài có hợp không chị?”. Học ăn một đời. Học mặc phải năm đời kia. Khanh thấy nó hay hỏi vậy, nghĩ nó trong sâu xa vẫn có ý tách khỏi chị nó và mẹ Đồng, nên vẫn hay trò chuyện, bảo ban nó. Nhiều khi còn tặng nó áo quần và những món quà quý giá.

Cái tổ hợp những con người cư trú trong cùng một căn nhà với Khanh, ngẫu nhiên có một quan hệ với Khanh tiêu biểu cho một lớp người ở tầng dưới cùng của xã hội đang trên đà tha hóa, đang đi dần vào vòng tăm tối. Mấp mé bên cạnh cái ác, họ là cái dị dạng, không bình thường của đời sống, có đặc tính chung là thất học, dâm loạn và hung bạo. Kể cả những đứa trẻ, những đứa con trai con gái của thằng cả Tư và thằng hai Túc. Tiếng vẫn là có đi học đấy, nhưng buổi đực buổi cái, đúp đi đúp lại, hỏi đâu

mít đầy, còn học hay đã bị đuổi, bố mẹ cũng chẳng hay biết. Oe con mà cũng đã phì phèo thuốc lá, chơi số đề, ăn cắp vặt.

Thỉnh thoảng lại thấy một đứa biệt tằm biệt dạng. Hỏi thăm hỏi nom mãi không thấy, bố mẹ chúng liền lên đồn cảnh sát báo cáo thì thấy ông con quý tử đang bị nhốt ở trụ sở công an phường vì tội móc túi ở bến xe bến tàu. Chửi lại bố mẹ và đánh chửi lẫn nhau, với chúng là chuyện cơm bữa. Thằng lớn nhảy tàu đi chơi Nam Định, Hải Dương vài ngày là chuyện thường. Ăn cắp tiền của bố mẹ, lấy đồ đạc của mẹ Đống đi bán, không phải là chuyện hiếm, về hòa với bố mẹ, chúng gây lăm đi đâu phiền nhiễu cho Khanh; nhất là hay ăn trộm của Khanh từ đôi dép, bộ đồ lót, chiếc chậu, cái khăn mặt đến chiếc đồng hồ đắt tiền.

Cái đám người đứng đầu là mẹ Đống ấy tụ bọ lại trong một mối quan hệ gia đình, cũng thì là mẹ con, anh em đấy, nhưng lỏng lẻo sơ sài vì tính chất bí ẩn của căn nguyên tông tộc, vì chắc gì họ đã cùng chung huyết hệ. Hục hặc nhau thường xuyên, nhưng họ lại thống nhất với nhau trong cách đối xử với Khanh. Họ coi Khanh như vật chướng tai gai mắt, như quân thù quân hãn, như một kẻ xâm phạm đến quyền lợi của họ, đối nghịch với họ. Rõ rệt cười! Đang càu bọ càu bất nơi gần càu, xó chợ, bỗng dưng có nơi ăn ở đàng hoàng, lại phát sinh lòng ganh ghét, đòi người cư mang phải lụy mình. Không ngu cư bắt nạt chúa làng thì hiển nhiên cũng là bây bữa không phải lối. Họ có quyền gì mà tranh giành quyền sở hữu căn nhà với Khanh. Khanh can hệ gì với họ mà họ ghen tức với Khanh cả nhan sắc và nền học vấn, đẳng cấp tri thức của gia đình nàng. “Cái đứa con hát ấy nó là cái gì mà là bà chủ căn nhà, lô đất này!”. Mẹ Đống thường nói vậy. Mẹ gọi nàng là con hát và rắp tâm chiếm đoạt quyền sở hữu nhà cửa, đất đai của nàng.

Chính là thằng Huy, đứa con trai út của mẹ Đống, nhân vật chưa được nói tới, đã thường xuyên nhắc nhở Khanh đi đầu đó. “Chị phải cẩn thận với bọn này. Chúng có thể dờ dủ trò bỉ ổi với chị, nhất là lão Tư. Không phải là lũ trẻ con đâu, chính lão ăn cắp quần áo lót của chị đấy”. Khủng khiếp và tởm lợm đến thế! Huy, mười sáu tuổi, cao lêu đêu, trắng trẻo, ngay ngoại

hình cũng tách riêng một cội ngu ồn sinh học với bọn Tư, Túc. Học dở lớp mười, Huy đã đi làm ở công ty cấp thoát nước thành phố. Sống bằng lao động lương thiện của mình, nó là một tâm hồn trong sáng, một tính nết ngay thẳng, trung hậu và một phong cách đàng hoàng. Khanh hay cho nó tiền, nhưng rất ít khi nó nhận. “Em sức vóc thế này, không tự lo được cho mình thì hèn quá!”. Huy nói, miệng cười cười. Nó chỉ hay mượn sách của Khanh và có lần khoe: “Ba chị quý em lắm. Có bận ông còn tắm cho em kia. Em biết là ông rất ân hận, rất buồn”. Huy tách ra khỏi đám anh chị nó và mẹ Đống. Nó rất hay giúp đỡ Khanh. “Em học thì kém thôi. Nhưng làm việc bằng chân tay thì chị cứ yên tâm đi!”. Quả thật Huy rất khéo tay. Nó sửa bếp dầu, bắc ổ điện, chữa quạt, thậm chí hiệu chỉnh cả tivi, radio của Khanh. Nó bên vực Khanh, bảo vệ Khanh. Lũ con nhà Tư, nhà Túc mất dạy, lúc thì ăn trộm, khi thì leo trèo nghịch ngợm làm vỡ ngói buồng Khanh, không hiểu sao rất sợ nó. Thấy nó là thín thút, là lĩnh đi ngay.

Nhiều lần nó cự lại mẹ Đống và lũ anh chị nó, Khanh đã phải can ngăn. Nàng không muốn đối đầu với họ. Trước cái hung hăng thô bạo, tốt nhất là né tránh, nhịn nhường. Ghê tởm nó, không gì hơn là quay mặt đi, không nhìn nó nữa. Khanh đã như thế trong quan hệ với bọn người này. Hàng tháng, nàng phải chi trả toàn bộ tiền điện tiền nước cho họ. Lấy cớ là không có lương bổng, họ dồn tất cả gánh nặng đóng góp công việc của phường, quận và cả tiền thuế đất hàng năm cho nàng, nàng cũng chấp nhận.

Nhưng, hình như Khanh đã chấp nhận, đã nhịn nhường mà chúng vẫn chưa hài lòng. Chúng vẫn tìm mọi cách để trút hờn uất cho nàng, kể cả thua thiệt của chúng do tự chúng gây ra. Chúng là thói ganh ghét, gian manh của lớp người đang hủy hoại hết nhân cách, trở thành căn bã của xã hội. Ô quý này chứa ẩn bao bất trắc với Khanh!

*

* *

Sáng nay, Khanh dậy, thắp hương trên bàn thờ ba mẹ xong, đang cúi xuống đưa lược chải vào quét gờn chiếc tủ gương, bỗng thấy cửa sổ thấp thoáng bóng người. Nàng đứng ngay dậy và nhận ra Huy. Vẫn là thói quen mỗi sáng đi làm hay ghé vào với Khanh, vẫn cái mũ vải lược trai kéo thấp tới sát lông mày và hai ống tay áo dài quá khổ buông thõng không cài khuy, làm bộ người lớn, nhưng sáng nay mặt Huy có vẻ nghiêm nghị và giọng nó khan khan như viêm họng:

- Chị Khanh, chị mới đi diễn ở Thái Nguyên về đêm qua à? Em gặp anh Diên, anh bảo anh sẽ viết thư cho chị vì anh phải đi công tác ngay. Chị phải chú ý nhé. Hối này ở phố mình có mấy đứa nghiện ngập, chuyên giật dây chuyện của phụ nữ đấy. Túi xách chị móc ở tay lái xe đạp cũng không an toàn đâu. Thôi, chị ừ ừ vờ nói chuyện. Em đi đây!

Chưa kịp gọi Huy, Khanh đã thấy cái sân toang toang tiếng mụ Đống và lối nhõ bóng người. Hình như đêm qua đã xảy ra một sự việc bất thường và Huy không muốn dính dáng vào.

- Thế nào? Thế nào? Sao là con gái mà ngu như chó thế! Nứng c. thì vác đến nhà. L. còn đau mắt chưa ra đến ngoài. Việc gì phải rủ nhau đi đâu để bị bắt, hả đồng ngu!

Mụ Đống, vừa thấy người đã thấy tiếng. Ngoại sáu mươi, người chảy xệ, mặt xỉn, nhưng hai con mắt còn phát sáng quắc quắc, cũng như tiếng nói còn chao chat, dư thừa sức lực lắm. Mới sớm đã vậy, nên Tư vừa ra khỏi buồng, đã lấy làm khó chịu, cầm cái vôi bõm vào đầu van một bên bánh chiếc xích lô, Tư khuỳnh tay dận một nhát bõm, rồi quay cái mặt bết vàng búng lại, lừ mắt, xịt một tia nước bọt:

- Đã biết đầu đuôi nó thế đi. nào mà đã s ền s ền thế!

- Mày bảo ai s ền s ền?

Tay vợ mớ tóc xõ sau lưng, như chỉ chờ dịp, mụ Đống sấn ngay lại trước thẳng con cả. Tư khom khom lưng, sườn nổi vệt từng rãnh xương cong,

ấn tay bơm, mặt vẫn tỉnh không:

- Tôi không nói cụ!

- Chỉ có chó nó mới s ần s ần thôi, hiểu không? Đ ồmất dạy!

- Mất dạy thì tôi cũng là con bà!

- Bố mày là con con dê đực. Con dê đực nó ngủ với mẹ mày là con chó cái.

- Ha ha ha...

- Tao không phải mẹ mày. Mẹ mày lấy ch ồng nào chết ch ồng ấy. Phải cởi quần áo nằm tênh hênh ở ngoài bãi cỏ bờ sông cho con dê đực nó phủ nên đẻ ra mày bất nhân bất nghĩa, mày có hiểu không?

Câu chuyện không hiểu sẽ trở nên rối rắm đến thế nào vì lúc đó Tư đã vút cái bơm, phanh ngực, cất tiếng cười phá lên, bảo mục Đống rằng: kẻ nữa đi, hay lắm đấy, khiến lũ trẻ con đã ngủ dậy, ùa hết cả ra sân. May mà Túc xuất hiện lúc đó. Từ trong buồng, Túc ôm con gà chọi to như con hạc lưng lửng bước ra. Vợ Túc cũng đã dậy, đang rửa mặt ở bể nước, thấy ch ồng, li ền quay lại lau mặt: “Chỉ chết vì gà thôi. Gọi hai đứa trẻ nó vào sửa soạn đi học hộ tôi đi”. Túc lừ mắt lườm vợ, r ồi quay lại mục Đống, cười hì một tiếng cụt ngủn, đoạn hất hàm:

- Cụ có muốn cứu con gái êu của cụ không?

- Mày nói cái gì?

Không đáp, Túc đánh tía mắt về phía sau mục. Ở đó, trên mảnh sân trước căn buồng nhỏ đã thấy Lụa mặc cái quần soóc trắng, ng ồi vắt vẻo trên cái ghế mây đang rửa móng tay.

- Cụ ơi! Cụ có nhiều đạn không mà định cứu con Thảo?

Lụa ngهن cồ. Mắt nó nheo nheo giểu cợt. Nó đã gõ được mớ bong bóng và đưa câu chuyện vào chủ đề Cái Thảo con gái út nhà này vừa bị công an bắt, vậy có cách gì cứu nó?

Nhìn mục Đống ngẩn ngơ giữa lời qua tiếng lại, Tư gài cái bơm vào

cạnh xe, bước lại, bật cười đắc ý:

- Cụ đã nghe thùng đầu đuôi câu chuyện chưa? Con Thảo bị công an họ tóm r ồi. Cứu nó giờ phải có sìn. Chứ cái mẹt rách của bà già biếu không con dê được để nó xài là hồng có được! Hàng ấy chỉ bán cho người ngây thôi!

- Mẹ tiên nhân mày chứ! Mẹ mày đây, trăm năm trăm tuổi trăm ch ồng, hể ai có bạc thì b ồng trên tay đây. Mày định móc máy ai?

Nghe Đống chửi, Lựa đứng dậy, ngoẹo đầu:

- Mẹ già chu du nơi non b ồng nước nhược đã tỉnh ngủ chưa? Nghe con gái mẹ kể nhé. Không phải nó đi t ầu nhanh hay t ầu suốt với bọn khứa mà bị bắt đầu. Con Thảo con gái út mẹ ra ga. Có một người khách hỏi mua vé Lao Cai. Con Thảo và con Luyện bạn nó cùng chia vé. Người nọ chỉ mua một vé của con Thảo thôi. Vé tám chục, bán được một trăm. Con Luyện ghen ăn, túm lấy con Thảo đòi chia lãi.

- Con ranh nói dễ nghe nhỉ!

- Cụ làm gì mà nóng tính thế. Chó nào ăn được cứt thuy ền chài con gái cụ. Nhưng cụ để nó nói hết đã.

Túc tặc tặc lưỡi. Lựa chành chề:

- Con Thảo là đứa thơm thảo, nó đưa cho cái Luyện năm nghìn. Cái Luyện không chịu, đòi cưa đòi, tức mười nghìn kia. Bên thừng, bên chảo, đối đáp r ồi giằng giật, xô đẩy nhau. Bất thành linh cái Luyện mất đà buột tay hay bị du đẩy gì đó nên ngã ngửa, gáy đập vào cạnh cái ghế con quán nước bà Hội, bất tỉnh r ồi tắt thở. Công an người ta mới chạy đến.

- Thế là toi đời r ồi, cụ ạ.

Tư chiêm. Túc cười h ềnh hếch:

- Có ngộ sát thì cũng nghỉ mát nhà đá mười niên là ít.

Mụ Đống mím mím môi:

- Ngã một cái chết ngay thế đ. nào được. Con kia nếu không bị bệnh tim

thì cũng mắc bệnh não r ối chứ.

Tư thùng thỉnh:

- Ở tù có cái hay của tù đấy. Có khi nó lại kiếm được tấm ch ồng cũng nên.

- Ch ồng con gì, có mà giập hoa nát bướm thì có.

Túc buồng lời bình. Mụ Đống xếch hai ống qu ần, nhảy tành tạch:

- Đ ồ đều! Đ ồ ba que! Tiên nhân cha chúng mày, con Thảo nó là em gái chúng mày mà chúng mày coi nó như người dưng thế à? Hòn cứt thì nó cũng có đầu có đuôi nhé! Của ai thì nó cũng như chúng mày, từ đít tao chui ra nhé. Chỉ khác là đưa chui ra trước, đưa tọt ra sau thôi nhé!

R ối đưa tay lên xoa mặt, gài lại tóc mai, mụ già ngửa mặt lên trời, rên một h ối dài:

- Rõ đẻ con khôn mát l. rười rượi. Đẻ con đại thảm hại cả cái l. chưa! Cha con đẻ ra mẹ chúng mày, mở mắt ra mà xem kìa. Cùng là bằng trà bằng lúa chúng mày mà người ta như hoa thơm bướm lượn, ăn trắng mặc trơn, mưa chẳng đến mặt nắng chẳng đến đầu, sung sướng cả đời. Hỏi rằng chúng bay có đứa nào đáng giặt váy cho người ta không?

- Có đấy!

Như chỉ chờ có thế là Tư đang đi ra cái bể nước li ền quay ngoặt lại, cất tiếng và cười khè khè, trơ trẽn:

- Đây xin xung phong suốt đời giặt cả qu ần lót trong lẫn váy ngoài cho người ta đây. Nào, bà thấy có được không?

Sự việc đã diễn ra đúng như thông lệ, kết thúc của màn xung khắc nội bộ gia đình mụ Đống, thế nào Khanh cũng bị lôi ra, trở thành cái đối tượng cho bọn họ châm chọc, móc máy.

Khanh ng ối im trong căn buồng. Nàng thật sự không hiểu câu chuyện sẽ diễn biến đến đâu, nếu lúc đó ngoài cổng không có tiếng người bưu tá già gọi người ra nhận thư. Ở căn nhà này, chỉ có nàng là người hay có thư. L ần

này đúng như nàng đoán, người gửi thư cho nàng là Điên. Nàng mở vội thư Điên và được biết, Điên đến thành phố Biển đã được một tuần.

CHƯƠNG BỐN

Đã là ngày thứ bảy, kể từ hôm bay trên chiếc Boeing 747 vào Sài Gòn trong vai giám đốc một công ty thương mại, rồi đáp xe lửa ra đây, Diên đã thu vào tầm mắt thành phố Biển phương nam này.

Thành phố trắng toát như làm bằng thạch cao uốn mình theo vụng biển hình cánh cung. Nước biển xanh như pha mực, thanh khiết và dịu hiền. Tất cả đều thanh khiết, dịu hiền và xinh xẻo, không bụi bặm, không ồn ào. Phố xá thấy đều ngắn, nhưng phủ xanh cây lá và chạy sát tới bãi cát biển. Các ngôi nhà đều nhỏ nhắn, lặng lẽ sau cánh cổng đóng với giàn hoa giấy tím biếc, thấp thoáng vẻ êm đềm.

Tách ra khỏi thành phố Biển là cái sản phẩm mới ra đời trong những ngày gần đây, chính là một đại lộ ở phía nam vụng biển. Đại lộ rộng, xe chạy hai chiều, ở giữa là dải phân cách trồng hoa tuylíp nhiều màu. Ở đây, gió biển thổi suốt ngày, càng về chiều càng hoang dại và hăng hắc mùi hải sản. Trong gió đêm, trước các cửa hàng ăn nhậu vàng ửng biển hộp, san sát nhau, phi lao ngả nghiêng một vũ điệu náo hoạt và từ bờ nhìn ra, mới ngả chiều đã thấy những chấm đèn thuyền câu mực giăng hàng vàng lóe bập bành ngoài khơi xa. Bãi biển thuần cát mịn, uốn vòng nhẹ nhẹ, xoải dài ra tít tắp. Lần đầu tiên đến đây, Diên không thể không bối rối. Thành phố, bãi tắm đẹp đến thế này là cùng!

Thành phố với bãi biển xinh đẹp, sạch sẽ, đầy cảm hứng lãng mạn đến thế tưởng như chỉ là nơi dành cho con người nghỉ dưỡng và suy tưởng, hóa ra lại đang giấu trong lòng nó một tổ chức tội phạm. Một nguồn tin đáng tin cậy nhưng chưa được xác minh cho hay, ở đây vừa xảy ra một vụ bắt cóc tổng tiên tàn bạo của một băng nhóm lưu manh. Đây là lần đầu tiên ở đất nước này, người ta nhận thấy: tội phạm không chỉ là những cá thể tự

do, chúng đã được tổ chức và tính chất nghiêm trọng là ở chỗ đó, nếu nó là sự thực. Sự việc đầu đuôi như sau: một người đàn ông quê ở Hà Đông vào đây định lập công ty du lịch, bỗng nhiên bị một nhóm người ập đến bắt. Sau một hồi bị đánh đập, anh phải nộp cho bọn người này sáu trăm triệu đồng rồi mới được trả lại tự do. Được thả, anh không dám hé răng, chỉ một lần kể sơ cho một người bạn thân ở ngành thủy sản chuyện nọ. Người bạn thân này lại là em họ gần của Thủ trưởng Trung Tâm. Và tất nhiên là ông Hối trưởng ban A được gọi lên. Dúi động đến đục, đục chạm đến sảng và thế là Điên sau hai năm xa cách chưa được gặp Khanh đã phải lên đường, với lời dặn của ông Hối: vào đây liên hệ với cơ sở mà hỏi, rồi có phương án thì báo cáo về.

*
* *

Còn bây giờ, thế là đã rõ. Hiển nhiên là đã tồn tại một băng nhóm lưu manh chuyên nghiệp ở thành phố xinh đẹp này. Chúng có khoảng mười tên, hành nghề ở trong cái gọi là Nhà hàng Đại Dương, một kiểu quán ăn nhậu và nghỉ trọ, kiến trúc ba tầng hiện đại, ở bên bờ biển, nơi Điên đang nóng lòng trong tình thần muốn bắt cộp phải vào tận hang nó. Vụ tổng tiên người đàn ông định lập công ty du lịch chỉ là một trong cả chục vụ bọn này đã gây ra hơn năm năm nay. Không một nạn nhân nào dám hé lộ. Và cơ quan an ninh cơ sở thì ở vào tình trạng phân tâm. Bảo biết thì cũng không hẳn. Nhưng nói rằng không biết thì cũng chẳng phải. Đúng là họ đánh bài tăng lờ. Bởi vì bọn này hoành hành đâu có kín đáo. Chúng đã lần lượt thanh toán và thu gom tất cả bọn trộm cướp lẻ tẻ trong thành phố vào một mối đi đầu hành và thực hiện việc phân chia lãnh địa hoạt động. Bọn đàn em nhất nhất phục tùng bọn trùm sỏ và thực hiện việc nộp khoán. Còn nhóm hạch tâm, tức bọn đầu sỏ thì đảm nhiệm vai trò bảo kê tất cả các cơ sở kinh tế tư nhân ở bãi biển này. Tất cả, hàng tháng đều phải nộp một khoản tiền

gọi là thuê bảo hiểm cho chúng. Nếu không, chúng có thể kéo đến đập phá bất cứ lúc nào. Chúng chặn dắt gái bán hoa và khống chế các ổ mại dâm, các sòng bạc. Thích cô gái nào chúng có thể bắt về hãm hiếp thỏa thích ngay tức khắc. Hứng chí, chúng kéo cả vài chục chiếc xe máy phân khối lớn như một cơn lốc diễu võ dương oai qua thành phố. Chẳng một ai dám tố cáo chúng. Vì đồn cảnh cáo lúc nào cũng như thể đã sẵn sàng. Một vụ đụng độ xe cộ. Một can xăng đặt trước nhà. Thậm chí có khi chỉ là một cú điện thoại vô danh. Mọi người đều sợ hãi chúng. Không dây vào chúng đã đành, lại còn tỏ ra thân thiện, cậy nhờ vào chúng nữa. Nhờ chúng đòi nợ, nhờ chúng tranh giành trong các cuộc chấp chiếm đất đai, thậm chí dựa vào chúng để thanh toán tư thù, đòi lên chức, lên lương trong các công sở nhà nước và tư doanh. Tổng quát về các hành động càn rỡ mặc sức của chúng, người ta bắt buộc phải nghĩ tới tính chất mafia của vụ việc.

Tuy vậy, cũng phải nói rằng bọn lưu manh chuyên nghiệp lộng hành này, rất khôn ngoan, thật đáng hoàng. Chúng đeo mặt nạ ông chủ, nhân viên tài vụ, người tiếp thị, lao công ở các nhà hàng. Đặc biệt là ở Nhà hàng Đại Dương, ở đây, có nhóm hạch tâm gồm ba tên với kẻ cầm đầu là Kơn, biệt hiệu là Kơn đầu trọc, hay Kơn trọc. “Tao là người của anh Kơn trọc đây!”. Một lần tử tế hỏi chuyện một chú bé đánh giầy, Điên được nó khoe, mỗi khi gặp kẻ ăn hiếp, nó chỉ cần xưng danh vậy là thằng nọ khiếp vía liền. Kơn trọc! Oai danh một kẻ càn rỡ, thần tượng khủng khiếp của lớp chúng sinh hèn mọn. Bọn trẻ đánh giầy, bán báo kháo nhau: Ở đây, trên là giới, dưới là anh Kơn trọc. Anh cạo trọc đầu từ hồi mười tuổi. Vì một ông thầy tướng coi tướng mạo anh, nói: Nghiệp nhà cậu lớn lắm, song phải cạo trọc đầu mới nên được. Quả nhiên, nghiệp anh Kơn lớn thật. Ở Mátxcơva, anh chỉ huy tất cả các quầy bán thuốc lá lẻ của dân Việt lưu vong. Anh đánh nhau với Hải quan, cảnh sát Tiệp. Anh làm chủ xưởng bánh mì ở Đức. Bố anh là quan to lắm. Anh buôn bán cả tên lửa, xe tăng. Đừng có kẻ nào hòng động đến anh Kơn!

*
* *

Vậy là sẽ có một người động đến Kơn trọc đây, và người đó chính là Diên, nhà kinh doanh đặc sản biển, chiềuh chiềuh vẫn hay có mặt ở bãi biển này. Biển ở đây thật đẹp. Đẹp vì phóng khoáng, vì màu sắc nguyên thủy. Đẹp vì sóng, đẹp vì gió, vì cảm giác tự do và vô hạn. Đẹp vì phụ nữ, tất cả phụ nữ ở đây đều phơi trần, theo nguyên tắc càng hở nhiều càng đẹp, thú vị thay!

Nằm dài bên mép biển, Diên lim dim hai con mắt nhìn ra xa. Hai hòn đảo ngoài vịnh mang tên đảo Cá Vàng, đảo Yến Xanh trông tựa hình hai con cá voi đang rẽ sóng vào bờ trông thật trang nghiêm. Cái đẹp là sự trang nghiêm. Nghề nghiệp của anh là một nghề nghiêm trang. Anh là một kẻ ưa sự nghiêm trang. Có đúng thế không? Mà đám thiếu nữ ở bãi biển riu rít như một bầy chim cánh cụt, cô nào cô nấy trần như nhộng không để anh tách ra khỏi ngoại cảnh, chống trả lại nỗi buồn nhân thế, cứ bám riết anh đồng thanh la hoai: “Anh hai ơi, anh hai đẹp mà nghiêm lạnh thế!”. Cạnh Diên mấy anh đàn ông cũng lớp thương gia cao cấp sành điệu ăn chơi quàng vai các em, cười ha ha, để mặc các em khênh, dìu xuống nước tắm chung. Anh hai xem ngực em, đùi em, trắng không? Bọn này an toàn xăng puốc xăng đó. Tiếng Pháp anh hai rành quá còn gì. Hàng em tươi nguyên tiêu chuẩn quốc tế đó. Vai kịch nhà kinh doanh bắt Diên cười, bảo Diên đưa tay vuốt má em này, sờ vai em kia và thủ thỉ: Anh đang mắc công chuyện, tâm thần bất định mà em. Chứ anh là dân chịu chơi có hạng đó. Các em so vai rụt cổ là làm sao! Úi, bàn tay anh hai chai cứng như sắt nguội, chém gạch được, mà hai con mắt anh hai phong tình quá. Nhưng anh hai kinh doanh những mặt hàng gì. Bộ nhiều tiền mới thu gom cả tổ én, bào ngư, tôm càng xanh. Thế em đây, anh hai quên à? Hay là Sudui quen tính. Hay chỉ là võ sĩ ba mươi giây? Nhà kinh doanh Diên cười phá lên trong cái lắc đầu giật cục: đừng coi thường anh, cưng. Ai giữ kỷ lục ở đây, anh thách

đó. Một cô cười ré lên: Bộ bằng anh chủ? Anh chủ nào? Anh chủ Kơn trọc ấy. Bạn em phải bỏ cửa chạy lấy người đó, anh. Ai lại mười hai ngày đêm ảnh đánh phá thân xác bạn em liên tục mà vẫn không hề suy mỏi. Sao có người dai bền thế! Mà học đủ 36 mode man di mọi rợ của Tây, Tàu, lại còn dùng cả răng lưỡi mới khiếp chứ! Coi như ảnh ăn thịt tụi em à! Có bạn, ảnh còn tổ chức cướp cả bầy bọn em đem về chia nhau đồng loạt. Thật là tơi tả một đời hoa, tan tác một đời bướm! Lại còn bảo: Tao gia ân, tấm bổ cho bọn mi, nhờ tao mà bọn mi mập ú lên đó!

Ngày chưa bao giờ dài thế. Vầng trăng đêm trên biển căng nở thật to và tròn vành vạnh như một tấm gương. Từ ngoài bãi biển, đêm đêm Điên đắm đắm nhìn vào Nhà hàng Đại Dương. Thế đấy! Đời người có những thời điểm tâm cảm hài hòa với ngoại cảnh làm nên những kỷ niệm không bao giờ có thể mờ phai là vậy! Nhớ lắm cái lần đầu tiên Điên nhìn thấy trăng. Một gương trăng rằm vàng tươi như đột ngột và lừng lững nhô lên ở sau lũy tre làng. Trời! Một vật thể khổng lồ, một niềm kinh dị siêu tằm. Đến mức Điên sáu tuổi đang đeo con khăng [1], ngẩng lên chợt nhìn thấy, liền buột rơi con dao, rồi vừa sợ hãi vì sự cô lẻ của mình vừa bàng hoàng trước cái khối vật chất có tằm kích vũ trụ, chứa đựng ở bên trong nó ký ức cả thiên niên kỷ, đứng phắt dậy, chạy ào đến ôm chặt lấy người cha và khóc òa. “Cha đây mà, đừng sợ, con!”. Ôm chặt con trong vòng tay bảo vệ, cha anh ghé tai anh, thì thầm với một tiếng nói ấm áp đầy ân tình và khích lệ. Nhớ lắm cái buổi đến thăm Khanh đầu tiên. Đó là ngày nhận được giấy báo nhập trường Đại học An ninh. Chạy một mạch từ nhà chú thím đến nhà Khanh, đẩy cổng bước vào, anh rùng mình vì quang cảnh hoang vắng của cái sân và nép vào bên tường cho một gã đàn ông có gương mặt hôn ám, sùm sụp cái mũi lá hạm hụi đẩy chiếc xích lô đi ra. Sau này anh biết đó là Tư, con đầu của bà dì ghẻ của Khanh, nhưng ngay từ lúc đó anh đã mang máng nhận ra: Tư đã khiến cho khung cảnh bị xiêu lệch khỏi cảm giác thân thuộc triu mến. Thoáng chút hoang mang, Điên băng vội ra khu vườn. Ở đây, một cảnh huống giản dị mà hân hữu đang chờ anh. Khanh vừa tắm

xong, trong cái áo liền váy mong manh, xõng xểnh, tóc xõa dài, nàng nghiêng mình trên cái cầu ao gỗ, tay đảo nhẹ một vòng tròn để chìm chiếc bình tưới xuống nước, rồi sau đó đứng dậy xách nó lên bước tới mấy luống hoa trong vườn nơi tụ hội niềm vui thanh nhã của cha nàng; lúc đó toàn bộ thân hình nàng như được chiếu rọi từ bên trong, bừng thức, lồ lộ căng tràn và bồng bênh trong ánh nắng thu ngược chiều vừa hiện thực vừa như hư ảnh mộng mơ. Chiều tháng tám, những tia nước tưới lung linh sắc cầu vồng, những đóa hoa rung rinh, đẹp cao quý mà thân mật, quyến rũ mà bí ẩn, như được hưởng ân ưu, bừng bừng một màu hồng thắm tươi rực rỡ hội hè. Vườn hồng đang bao bọc quanh Khanh. Hay chính Khanh đã hóa thân thành vườn hồng với những đóa hoa bảy cánh xếp lớp đẹp huyền ảo như chỉ có trên thiên đường trong Thần khúc của thi hào Đăngtê vĩ đại. Ôi, gương trăng rằm cùng ảnh hình, tiếng nói người cha và Khanh lúc này, Diên đã gặp những thời điểm siêu thường. Có cảm giác vừa bắt gặp cái gì đó ở ngoài sức tưởng tượng và phi thực, anh liền rơi vào cơn thác lũ của những xúc động đầu đời về tình yêu và những khát vọng vô cùng lớn lao.

Nhưng mà thôi, hãy để kỷ niệm sang một bên, vấn đề đặt ra gay gắt lúc này là Diên phải lọt được vào tận hang ổ của chúng kia! Lọt vào sào huyệt của chúng, chỉ có cách ấy mới tiếp cận được Kỵ trọc, hiểu biết cận kề về nó, về quy luật sinh hoạt đi lại của nó và ra đòn quyết định cuối cùng.

Nhưng lọt vào đó thì khó nhất là đi đâu? Vai kịch phải đóng? Không khó! Kinh nghiệm thì đã đành, nhưng sau kinh nghiệm còn là nỗi đam mê tới mức có thể hóa thân vào sự vật, để cái tôi chìm vào lòng sự vật. Thì đi đâu đó Diên hoàn toàn có thể. Vì Diên đã vài lần vào ra cái quán hàng ăn nhậu vừa sang trọng vừa dân dã nọ và đã tìm cách làm quen với một vài nhân viên ở đó. Cao ráo và thanh nhã trong cái áo lụa tơ tằm may kiểu Pierre Cardin, với đôi giày Italia, cặp kính côn và chiếc diplômat Nhật, gương mặt vuông vức được nắng gió phương nam bào dũa của anh vẫn giữ vẻ chất phác tự nhiên và hòa hợp với khung cảnh nơi cửa hàng nệm nập khách khứa nam nữ áo tắm xanh xanh đỏ đỏ sặc sỡ vào ra cùng dàn tiếp

viên cô nào cô nấy đều vừa xinh đẹp vừa vui vẻ. Rót ly Marten cho anh, cô Mai ở quầy rượu có gương mặt đẹp thùy mị và nốt ruồi duyên trên má gọi anh nhớ tới Khanh, rất có thiện cảm với anh. Trong vai kịch phải đóng, anhboa cho cô năm chục ngàn sau ly rượu, lại tỏ ra bất đắc dĩ phải ở căn buồng loại hai giá có 350 ngàn mỗi đêm và yêu cầu tha thiết cô đổi ngay cho buồng loại xịn khi có khách trả, cô đã nhiệt tình hứa hẹn và chẳng lộ ý nghi ngờ khi anh như kẻ tò mò hỏi về nơi ăn ở của anh chủ Nhà hàng tên Kon.

Sau chín ngày ăn ngủ vật vã ngoài bãi biển, Điền đã vào ở căn buồng loại hai Nhà hàng này. Lột tấm đệm mousse lỏng xuống sàn, anh lăn lên cái giát giường, dang rộng tay chân, bật cười một mình. Thật là một cuộc ăn chơi tốn kém. Thật là một vở kịch bi hài! Mút với chả mát. Nằm vừa dí dẹt vừa bức nóng và mồi! Còn ly rượu thì vừa chát vừa đắng, chứ ngon lành gì. Khốn khổ! Tất cả chỉ là vì cái vai kịch mà anh, tên hiệp sĩ lang thang, đang phải đóng vậy thôi. Chẳng lẽ nhà kinh doanh lại không có được cái giọng khinh bạc, ra cái đi đâu ta đây là kẻ giàu có, chỉ quen với tiện nghi sang trọng. Có biết đâu, chưa cần nói đến căn buồng xịn 500 ngàn từng một đêm, cũng chưa cần nói đến căn buồng loại hai, chỉ riêng cái giá ly Marten năm chục ngàn cũng đủ ông Hói vừa nhìn thấy trong bản kê khai đã giấy đành đập lên rầm. “Chi hoang thế này thì bán tất cả tài sản quốc gia đi mất thôi, các ông trẻ ơi!”. Ông Hói gãi gãi cái đầu hói, xót xa như bị móc ruột, làm như ông là kẻ duy nhất quan tâm đến sự sinh tồn của quốc gia này. Còn cô Phấn do cái nghề kế toán nó sinh ra hay tính cô vốn là hay bới móc chi li? Khổ, cô đi xa nhất là mấy cái đền chùa trong thành phố để cúng bái, cầu tài cầu lộc, chứ đã có khi nào ra khỏi thành phố bên ngoài cả tháng trời nơi xa lạ đâu mà biết! Nhà hàng tư nhân nó làm gì có hóa đơn đỏ với biên lai mà lúc nào cũng đòi giấy với tờ. Mà tôi có đòi thanh toán tiền boaly Marten đâu. “Này, nếu cô còn quây quấy như bà quấy tôm như thế thì bận sau tôi...”. Tức lên thì nói vậy thôi. Bận sau thì cũng vẫn phải lên đường nhận nhiệm vụ, chứ từ chối sao được!

Nhưng thôi, mọi chuyện bàn sau, còn bây giờ, phải tiết kiệm tối đa, nghĩa rằng là cái gì không thể không chi thì mới đành phải chi vậy. Khoe mẽ tư sản, nhà kinh doanh không lẽ không thuê buồng xịn. Còn những khoản khác, xin lỗi, phải tính từng xu. Ha ha, đóng cửa lại, ở tịt trong buồng, ai biết Điên là cái thằng gì? Việc ăn uống bởi vậy trở nên vô cùng giản dị. Nước trà bình thường thôi, rẻ hơn nước khoáng Lavie nhiều. Còn cơm bữa? Hoàn toàn có thể vẫn trong phục trang công tử, giám đốc một công ty thương mại, nhà kinh doanh tằm cỡ, ung dung thả bộ dọc đại lộ ven biển, rồi rẽ vào bất cứ một ngõ phố nào, sà vào một quán cơm nhỏ, gọi một đĩa cơm mười lăm ngàn. Mười lăm ngàn thôi! Cơm bụi như thế cũng là quá đắt so với bữa cơm người lao động lương thiện rồi, anh bạn trẻ! Cũng có thể ghé vào một chiếc xe đẩy, mua một chiếc bánh mì cặp xá xíu, dưa chuột, tương ớt xốt cả ra vỏ bánh, giá chỉ có bảy ngàn hoặc hơn tí chút. Ăn ngay tại chỗ hoặc đem về buồng đóng cửa lại, nhá rồi nuốt cũng chẳng ai biết đấy là đâu. Đặc sản thành phố biển như cá thật lạt, tôm càng xanh, bào ngư... không phải là cái thêm muốn. Vì không bao giờ nghĩ ngợi đến chúng, vì đã quen nếp rồi. Vì con người thực ra có thể sống rất bình dị trong sự ăn uống. Mà không phải là thực hiện sự ép xác tu hành, khổ hạnh. Gần tám năm trời ở với chú thím Giang của Điên ở Hà Nội, Điên hiểu ra đi đâu đó. Chú Giang làm nghề đưa thư. Còn thím thì làm cấp dưỡng ở một công trường thủy lợi. Họ có hai con. Lương xướng hai người gộp lại chẳng được bao lăm mà vẫn nuôi được Điên. Điêu kỳ lạ là không có sự than vãn, kêu ca, so bì. Càng kỳ lạ hơn là không thấy dấu vết của sự tận tụy chất bóp, để từ đấy sinh ra thói chi li, tỉ tiện. Mọi người tiêu dùng trong cái mức đã ổn định, trong cái ngữ đã được hình thành một cách tự nhiên, phù hợp với hoàn cảnh riêng và khung cảnh chung. Ai sống thế nào, ăn mặc, tiêu xài thế nào mặc ai. Họ cứ ăn vừa đủ, mặc vừa đủ, tiêu xài vừa đủ theo cái cách của họ. Theo cái cách của họ còn là một tâm thái yên hòa, một cái nhìn rộng rãi sâu xa về điều căn bản của hạnh phúc ở một kiếp người. Thức dậy lúc bình minh; rung động với tiết thu kỳ ảo, nghe được một tiếng con

khiếu hót; chứng kiến một cơn lốc bay bay những phiến lá vàng; nôn nao vì một tiếng ru trẻ giữa trưa hè; bồi hồi trước một ngọn khói ấm buổi chiều đông; sung sướng vì tìm thấy tình thương mến trong cặp mắt một người thân; nghe được một lời nói phải. Chú Giang của Diên nói, đó là niềm vui lớn của con người, niềm vui cao cả và thường ngày. Chủ trương sống tận cùng với niềm vui lớn ấy ở nơi thanh tĩnh, sau khi nghỉ hưu, chú thím Diên đã rời bỏ phố phường, trở lại làng quê, nơi chôn rau cắt rốn của họ rồi.

Lúc này có lẽ Diên cũng như chú thím Diên, đã vượt qua cái nông sờ, đi tới cái uẩn súc trong cảm nhận, vì bỗng nhiên như vừa nhấp chén rượu đầu, người anh cứ lâng lâng say. Cái bí ẩn như một vùng đất lạ ở phía trước cuốn hút cả tâm lực trai trẻ. Đi tới cái chưa biết. Cuộc sống là cái còn bị che khuất. Cho nên dầu có thế nào thì cũng không thể giảm thiểu niềm say mê với mục tiêu theo đuổi. Không thể giảm thiểu vì dẫn dắt mình là cái gì đó cao đẹp lắm, như một bến bờ xa xôi, còn hơn cả tinh thần trách nhiệm, nó như một nỗi khổ tâm, một day dứt khôn nguôi về một món nợ tinh thần với cuộc sống, ám ảnh bắt đầu từ câu chuyện với bọn thằng Nghiệm, nhập vào bản năng, trở thành một khát vọng đối đầu và vượt lên.

*

* *

Cuối cùng thì tên lưu manh chuyên nghiệp nợ dường như từ móng đọi của Diên đã hiện hình. Nó đã xuất hiện trưa nay, ngày thứ sáu kể từ khi anh là khách của Nhà hàng này, lúc anh ngồi ở quầy rượu vừa đón ly Marten từ tay cô Mai tiếp viên đưa. Nghe thấy tiếng móng chân con chó béc giê trượt ràn rạt trên mặt đường và tiếng một chiếc xe máy nổ pình pình ở bên trái, quay ra, không cần hỏi, anh đã biết ngay gã trai đó chính là Kơn, tên lưu manh mà anh có nhiệm vụ theo dõi và bắt giữ.

Tâm thước, nhưng chắc nịch như một súc gỗ dẽ, Kơn có vóc người trên

to dưới thu nhỏ lại. Cái đầu trọc đặc trưng không mũ, trơ trẽn như gương mặt trác trụy có hai con mắt xếch của nó. Trọc đầu mang tiếng bất lương. Quả nhiên, ngay từ phút đầu tiên, nó đã gây nên một cảm giác là lạ, hơi khác thường cho Diên, nó đánh thức cân não Diên, nó khiến Diên nhớ tới một hình ảnh đã được lưu giữ trong ký ức anh, một kết tinh vừa cụ thể vừa trừu tượng về sự nanh ác, bạo liệt.

Quần đen bó ống, áo gilê đen vải dầy phanh ngực. Kơn vừa dừng xe thì từ phía sau nó, một gã trai nhỏ con hơn vội vã chạy lên đỡ tay lái và dẫn chiếc xe đi vào phía nhà xe. Đó là chiếc Suzuki 120 phân khối, đen bóng với những bộ phận mạ kền sáng loáng. Kơn cúi xuống vỗ đầu con bé giê đi theo đang đứng cạnh. Người vật tương liên. Con vật cũng gây cảm giác rợn rợn về sự dữ tợn như chủ nó. Con chó cao tới háng Kơn, lông xám, nghe răng, lòng thòng dớt dài. Túm cái vòng cổ, Kơn dẫn nó đi tới cái cũi đặt ở cạnh một chậu nhài.

“Chà, cái cũi chó!”. Lần đầu tiên Diên để mắt tới cái cũi chó bằng sắt ở góc vườn và hơi chột dạ vì sự vô tâm của mình. Một công việc lớn có thể tan hoang chỉ vì một chi tiết nhỏ sơ sễ. Kơn bập khóa cũi chó. Sau nó, thằng khi nãy đưa xe đi cất, quay trở ra, bước vội vã tới, hai đứa trao đổi với nhau điều gì đó rồi cùng bước vào quây rượu. Diên đã lập tức cúi gằm mặt lúc đó. Anh vội nhấc ly rượu, dốc tuột vào miệng, rồi lặng lẽ chuyển chỗ ngồi về một góc khuất căn phòng.

Thằng Mồm lệch! Trời! Chính là cái thằng dắt xe cho Kơn trọc! Chính là bằng vẽ tôi đòi của nó mà Diên nhận ra... nó. Chà, một thằng lùn tí, một thằng tóc xoắn và nó, ba tên đồ đệ của thằng Nghiệm hầy nào. Trong giây phút, toàn bộ hoạt cảnh đánh rơi chiếc mũ cát kết dạ kẻ ca rô thằng Nghiệm tạo ra để làm nhục Diên vụt tái hiện, sống động, tràn đầy mùi vị, âm thanh và cảm xúc khiến Diên lặng đi đến mấy phút. Thằng Mồm lệch dị tướng! Ông trời muốn đánh dấu nó nên bắt môi nó vén cao, xếch chéo về bên má trái, khiến mồm nó như bị vẹo lệch treo về một bên và ở phía đó, hai dãy răng cùng hở hoác. Thói theo đám ăn tàn hèn hạ của nó, Diên đã nhận ra.

Và như vậy vừa nhận mặt được tên thù nghịch, trong anh cũng bừng dậy một linh cảm sực sôi: sự kiện này còn có thể ẩn chứa ở sau nó những điếu hệ trọng hơn!

- Thăng Thanh rút đầu r ồi?

Leo lên chiếc ghế cao, tì tay lên mặt qu ầy rượu, Kơn hát hàm. Nghe tiếng nó vang, khỏe và tràn đầy sinh lực. Người được gọi ở phía trong qu ầy rượu vội đáp và bước ra. Đó là một lão già tuổi đã lục tuần, tóc đen rậm chớm bạc, vai u, cổ rút, vẻ mặt thô lỗ và dâm tiện. Gõ những ngón tay rần như thép xuống mặt qu ầy, Kơn hát hàm vào mặt lão:

- Nè, ông đại lý Tiger nói hôm kia mày đi lấy 200 két bia!

- Dạ.

- Sao dám nói là chỉ có 150 két?

- Dạ, em quên.

- Tiên sư mày, thằng Mưòng Cầm Thủy quen thói bị gậy.

- Dạ, em lạy anh.

- Lạy cái mả tổ mày. Cút mẹ mày đi không ông cho ăn bã trầu bây giờ. Cút!

Đi ền hiếng mắt, anh nhận ra, có lẽ thằng Kơn đuổi lão già dâm tiện nọ đi vì cô Mai vừa bước ra qu ầy và khẽ khàng đặt xuống trước mặt y một cốc nước sinh tố.

- Cám ơn em. Em vào đây làm được bao lâu r ồi, Mai?

- Dạ, thưa anh chủ, đã được nửa tháng r ồi ạ.

- Sao cứng biết anh ưng nước sinh tố?

- Dạ, bà Nghi bảo em, anh chủ chỉ ưng thứ nước đó thôi.

- Cứng ngoan quá!

- Dạ.

- Nè, anh bảo. Bố em ngã bệnh, mất, nó là cái vận số. Sông có khúc,

người có lúc. Bởi vậy, em đừng buồn tủi. Sống với anh, em sẽ hiểu. Anh ưa thẳng thắn, thành thật. Trung thành, thủy chung thì anh coi như bà hoàng. Còn lừa dối trác nết, hà, như cái thằng Thanh Mường kia, anh coi không bằng con chó.

- Dạ.

- Nè, anh đã đi khắp thế giới, tiêu đủ các loại tiền, biết đủ các loại con gái đàn bà.

- Dạ.

- Mà sao anh lại chưa yêu cứng, chưa ngủ với cứng của anh nhỉ?

- Dạ.

- Nè, lui đây, anh bảo.

Kon móc túi áo ngực. Tờ giấy 100 đô kẹp bằng hai ngón tay nó vấy vấy rồi luồn nhẹ qua diềm đăng ten tọt vào hõm sâu giữa hai bầu ngực cô gái. “Em cảm ơn anh chủ”. Nghe tiếng nói thỏ thẻ của cô gái, Điên liến cúi gập mặt. Khói thuốc lá tỏa ra mù mờ khuôn mặt, hai cánh mũi anh cay xè. Anh ngẩng lên, hướng ra phía biển. Chưa bao giờ anh thêm một vùng trời biển bát ngát trong lành như thế.

*

* *

Ngày thứ mười ở Nhà hàng, vẫn trong vai nhà kinh doanh, nhưng đã vét túi đến đồng tiền cuối cùng, Điên nhận được tin, đội hình rắn gặm năm chiến sĩ với áo giáp, trang bị súng AK đã đi máy bay vào, hiện đã ở địa điểm tiếp cận. Cùng ngày đó, anh được dọn xuống căn buồng loại I theo yêu cầu đặt trước. Gõ cửa buồng báo tin đó cho anh là cô Mai. Trông cô bơ thờ mệt mỏi. Điên nhận chìa khóa từ tay cô, bỗng nhiên sập mạnh cửa, nằm ngửa trên giường, trân trân nhìn lên trần nhà trắng lớp màu sơn. Thế là thế nào nhỉ? Ngột ngạt, anh nhồm dẫy đang định đẩy tung cửa sổ bỗng ghìm

tay lại. Cửa sổ căn buồng này nhìn xuống một căn nhà hẻm, bên dưới tầng nhà đặt quầy rượu, ở đó thoáng thấy thằng Kơnh vừa nhô ra nhổ phẹt một bãi nước bọt và quát to một tiếng.

Kơnh là thằng nóng tính, hung tợn và gian hiểm. Nó là hung thần liêu tỉnh bất chấp. Đồng bọn không đứa nào dám chống lại nó. Điêu đó, rất rõ ở lúc này. Nó vừa quát một tiếng, lão Thanh già cổ rút đã sụp xuống đất, chắp hai tay van lạy nó rồi rít. Thằng già to bộp, lều bều, đang mặt tái xanh tái tử cầu xin anh chủ nó rũ lòng thương, tha thứ cho tội gian dối, quen thói bớt xén vừa rồi, nhưng biết là nước đổ lá khoai, vội chồm dậy, co chân nghiêng người, đâm bổ ra cửa trốn chạy. Cuống quýt vì sợ hãi, Thanh rút quên rằng cửa ra vào đã bị anh chủ khóa trái. Bật trở lại, lão chỉ kịp rú một tiếng, đã ôm đầu, lăn xuống đất. Ngọn roi da trong tay Kơnh trọc đã tung lên không trung và bổ thẳng xuống như một mũi tên nhọn. Chuýt! Chuýt! Tránh đòn, Thanh rút lăn tròn như khúc gỗ. Nhưng khốn nạn cho lão, không một làn roi nào trượt ra ngoài tấm thân già của lão. Xiết vào không khí như lấy thêm từ đó nguồn lực bổ sung, ngọn roi bổ xuống và giật lên thật đỉnh đặc chậm rãi nhịp nhàng, có thể đếm được. Không chệch ra ngoài, ngọn roi như có mắt nhằm trúng vào từng huyết điểm. Cứ nào cũng đích đáng như được lựa chọn. Tiếng quát nào cũng đánh gọn như tích tụ toàn bộ sức lực của anh chủ Kơnh. Kơnh quả nhiên là một thể chất được cấu tạo đặc biệt. Cái quần dài đen bó ống và đôi dầy da cỡ đại không thay đổi, như lúc nó đóng vai anh chủ tiếp khách hoặc đi kiểm tra các bộ phận trong Nhà hàng. Chỉ khác là nó cởi trần. Cởi trần mới thấy rằng, quần áo đôi khi mang cả nhiệm vụ che giấu tính chất động vật ở con người vậy. Quần thì rõ rồi. Còn áo, áo khiến ta không nhìn thấy tấm lưng gấu bì bì, và hai cánh tay đười ươi của nó. Nửa trên của thằng trùm sở phát triển như của lực sĩ cử tạ. Hình một con rùng sấm cuộn khúc nhẹ răng gớm guốc rộng như một tấm lưới chiếm cả phần trên, lan tới tận cái ức đỏ hồng, phủ kín bộ ngực nở căng, rắn như đá đẽo, nổi từng ô vuông của nó. Hai cánh tay nó cuộn từng bắp lớn, tưởng nó kẹp cổ chết tức khắc một cô gái như Mai. Tuy vậy

đáng kinh ngạc hơn vẫn là vẻ lạnh lùng của nó. Khuôn mặt sỏi với cái cằm nhọn, hai con mắt xếch thản nhiên, không động đậy, không hiên hơn, không ác hiểm hơn. Dưới ngọn roi của nó lúc này, với nó, Thanh rụt chỉ là một con vật không hơn không kém. Cú đánh nào của nó cũng thật lực mà mặt nó không chút biến sắc, nhịp thở của nó vẫn đi đều hòa, tưởng như nó có thể cứ tiếp tục đánh lão già hết ngày này sang ngày khác được. Quả nhiên, không phải vì nó mệt. Mà vì thấy lão già lúc đó đã bất động, lưng nhùng như một đồng giẻ rách, nó mới vút tạch cái roi xuống góc nhà. Và chậm rãi mặc lại cái áo đen, thản nhiên còn hơn vừa chơi xong một séc bóng bàn, một ván cờ tướng. Chính lúc ấy, Diên mới rợn da gà. Tiềm thức thức dậy cùng với nỗi kinh hoàng. Anh nhớ tới câu chuyện ông già giám thị trại tù kể ở trên chuyến tầu hỏa hôm nào, về thói hung ác của một kẻ nhân chi sơ tính bản ác, nhờn nhờn khi phạm tội giết vợ, giết nhân tình, ngay từ khi mới lớn đã nhiễm thú tính đánh chó vô cùng tàn bạo. Lúc này, khác chẳng là thằng kia thì đánh chó. Còn Kơn thì đánh người như đánh chó.

Thằng Kơn này nòi từ đâu ra vậy?

Trích ngang lý lịch nó như sau: Bố nó là Nguyễn Văn Chết, cán bộ công đoàn một ngành kinh tế, xuất thân là một tay đờ tử ở lò sát sinh, vốn người hung hãn. Mẹ nó là nhân viên coi kho, tính tình thô lậu. Nó lêu lổng, hư đốn từ nhỏ. Mười sáu tuổi đã mắc tội hiếp dâm bà già, em gái, bị đuổi học, nhờ thế lực bố lúc này là cán bộ lãnh đạo cấp vụ, trốn được tù tội, đi xuất khẩu lao động ở Nga. Nhưng sang Nga, nó bỏ việc, chuyên tâm dựng nghiệp bằng con đường lừa lọc. Chẳng bao lâu nó đã nổi tiếng giàu có và bạo tàn. Bị cảnh sát Nga truy lùng, nó chạy sang Đức. Ở đây nó kết băng đảng với bọn côn đồ người Việt tổ chức các đường dây buôn lậu, cướp bóc, đâm thuê chém mướn quốc tế. Nó giết người, cướp của ở Bon. Nó hiếp phụ nữ Tiệp. Nó phá kết một Công ty dịch vụ ở Béclin và giao du với bọn phát xít trọc đầu ở Đức. Nó còn sang Ápganitxtan buôn súng ống đạn dược. Cuối cùng, bị truy đuổi gắt gao và tránh đòn thù của một băng đảng đối lập, nó liền bay về nước.

Nó về nước từ lúc nào? Vì sao nó lại đến thành phố Biển này và bên cạnh nó có thằng Mồm lệch? Điên báo cáo ra Trung Tâm: “Bằng suy xét trên cơ sở các dữ kiện, có thể thấy: Kơn đã thoát khỏi vòng săn đuổi của cảnh sát Đức nhưng không thoát được lưới vây của bọn lưu manh chuyên nghiệp ở trong nước. Có lẽ là bọn lưu manh ở trong nước đã nhận được thông tin của đồng bọn ở Matxcova, Béclin, nên vừa xuống sân bay Cát Lắm, Kơn đã bị bắt cóc và đưa về giam tại sào huyệt của bọn này. Ở đây đã diễn ra cuộc mặc cả, dàn xếp gì đó, nên Kơn đã được đánh vào thành phố Biển này, coi như phân chia lãnh địa. Mồm lệch đi cùng, vừa là phó tướng vừa là kẻ đại diện cho bọn lưu manh quốc nội có nhiệm vụ giám sát Kơn. Nguồn tin trên khớp với thông tin của cơ quan Công an địa phương cho biết: “Kơn đến đây ít lâu thì Mồm lệch đến theo”.

Điên kết luận: “Từ băng cướp này có thể nghĩ tới hệ thống tổ chức cao hơn của chúng, ở trong nước và ở cả nước ngoài”. Báo cáo vậy với Trung Tâm, nhưng Điên nghĩ: Không hiểu ông Hói nghĩ thế nào về ý tưởng này? Liệu ông có thể thoát khỏi trình độ tư duy giản đơn cố hữu của ông không? Nói đến thằng Mồm lệch, Điên không thể không nghĩ tới thằng Nghiệm, dứt khoát là chúng có dây mơ rễ má với nhau; giữa anh và nó còn những khoản nợ nần thật là riêng tư, anh có cảm giác trên con đường đi tới đích của anh, thế nào rồi anh cũng gặp nó.

*
* *

Kế hoạch thống nhất là: bắt Kơn trực trước năm giờ sáng.

Bốn giờ, Điên trở dậy, mặc áo tránh đạn, gài súng vào bao da đeo trong áo. Thực tình là cả đêm qua anh không chợp mắt, dù là lấy năm phút. Anh vốn là con người nhạy cảm. Nay trước một sự kiện hệ trọng, lại thêm nỗi hưng phấn và hồi hộp trước cuộc phiêu lưu. Bởi vì, dẫu đã được chuẩn bị chu đáo đến thế nào thì công việc cũng vẫn mang tính bất định và mạo

hiểm. Làm sao có thể khác được? Ai dám nói tới sự an toàn tuyệt đối? Dẫu đã có sau lưng kinh nghiệm của vài chục cuộc đối mặt với hiểm nguy, cuộc dẫn thân sắp tới cũng vẫn có thể là muôn phần bất trắc. Bởi vậy vấn đề đặt ra là phải cố sức đè nén nỗi bất an, cơn se thắt lo ngại, để tỉnh táo cân nhắc, tính toán kỹ lưỡng cho đến từng chi tiết của cuộc đối đầu.

Tính toán cũng có lúc thấy buồn. Giá như có được một chiếc mobifone cầm tay lúc này. Đội hình rắn g om năm đồng nghiệp vào giờ này đã ở trước cửa Nhà hàng cũng không một phương tiện thông tin liên hệ. Tất cả chỉ là lời hẹn trên bãi biển lúc mười giờ đêm qua. Khốn nạn! Một cái điện thoại di động mà cũng không có nổi thì đúng là nhà doanh nghiệp r om r ỉ, Đi ền ơi. Nhưng mà chẳng lẽ những kẻ thực hiện một sự nghiệp cao cả chân chính lại luôn luôn bị sỉ nhục như thế? Những người lương thiện như chú thím Đi ền bao giờ cũng nghèo khổ bên cạnh lũ bất lương thừa mứa tiền bạc. Ca nô chiến sĩ biên phòng, Hải quan luôn không đuổi kịp ca nô của bọn buôn lậu. Cán bộ thuế ở các cửa khẩu đi xe đạp đuổi bọn buôn lậu trốn thuế phóng xe máy Suzuki 120 phân khối. Mobifone đang ở trong tay bọn buôn gian bán lậu, lũ trộm cướp và bọn đàn ông đàn bà rừng m ỡ. Các cuộc ngoại tình anh ả đầu hẹn hò qua mobifone. Các mưu toan ám muội đang được trao đổi bằng mobifone. Một cái mobifone giá là ba triệu. Ông Hói gạch nó trong bản dự trù. Ông nói: “Tay không bắt giặc mới tài. H ỉ tôi ở Phước Lung sát vùng Mĩ - Ngụy trong chiến tranh chỉ có cái còng số 8 thôi, các đồng chí ạ”.

Đóng bộ trang phục, thêm cái áo bu đông khoác ngoài để che bao súng giấu bên nách trái, Đi ền kéo cửa, bước ra ngoài. Điện đường le lói, không gian như chia đôi. Phần dưới mặt đất tối thui. Và biển giống một khối lỏng sáng đục, hắt lên trần mây một màu h ồng lênh láng. Điểm giao thời ngày chưa tới, đêm d ùng d ang chưa đi, như d ùng ở cõi hư vô.

Dừng lại mấy phút, đến khi mắt đã phân biệt được trong màn đêm tối thui độ bóng sáng của mặt chiếc lá dâm bụt, Đi ền liền bước nhanh về phía cái cũi chó. Con bécgiê vừa cong lưng kéo bốn cẳng chân dậy. Nó có thể là

điều bất ngờ gây tai họa cho anh. Ở làng Dao Lao Cai, nơi xảy ra thảm cảnh tự thiêu của một nhóm người mê muối, khi anh xông vào nhà tên pháp sư dân đang, một đàn chó hơn chục con đã x ò ra cắn xé khiến công việc suýt lỡ thời cơ. Bây giờ thì nhanh như cắt, chỉ hai bước nhảy, anh đã tới cạnh con chó. Và nó chưa kịp phản ứng, anh đã bấm xong cò khóa và lảng ra, khuất bóng sau một gốc hoàng lan. Thật may, con bécgiê còn ngái ngủ không cất tiếng sủa. Im vắng vẫn như sóng tỏa lan. Nhà Hàng Đại Dương gồm hai khu: quán ăn nhậu phía ngoài và nơi ngủ trọ là căn nhà ba tầng phía sau, vẫn còn đang trong giấc ngủ bù sau cuộc truy hoan khuya khoắt đêm qua. Mái bằng quán rượu cắt ngang một đường thẳng phân cách đất và trời. Một cái bóng đèn thông xuống một mặt bàn lồng chõng vỏ chai rượu, lon bia, ly cốc và các đĩa thức ăn nham nhở. Lặng th ần tiến về phía cổng, tim Đi ền thoáng chút rộn ràng. Hợp đ ồng tuyệt đẹp. Nghe tiếng chạm đất khe khẽ và những bước đi nhón nhén như tiếng chân mèo, anh biết thế là các đ ồng chí của anh ở đội hình có vũ trang đã vượt qua chiếc cổng sắt, lọt vào bên trong Nhà hàng. Họ có trách nhiệm ngăn chặn bọn từ bên ngoài đến đánh phá, đ ồng thời vây bắt tất cả nhân viên Nhà hàng, trong đó quan trọng nhất là lão Thanh rụt và thằng M ồm lệch. Ngoài ra, họ có trách nhiệm hỗ trợ Đi ền. Đi ền có nhiệm vụ tóm cổ thằng Kơn.

Cầu thang nhờ nhờ thứ ánh sáng ảm mục lúc hoàng hôn. Bước lên tầng hai, nghe đằng sau những tiếng chân dón nhẹ, Đi ền biết đã có sự trợ lực hiệp đ ồng. Đôi gi ầy vải thể dục buổi sáng trong chân anh không gây một vang động, đưa anh qua những căn buồng đánh số đóng cửa im lìm, nhằm tới căn buồng cuối dãy, nơi ở của thằng Kơn. Thằng Kơn! Tên đầu sỏ gian ác của băng cướp, số phận nó sắp được định đoạt. Hứng khởi đột ngột bừng lên. Đi ền bỗng có cảm giác người nhẹ bẫng. Thò tay vào phía trong áo khoác, anh định rút khẩu súng ngắn và vừa định dún chân lao thẳng tới mục tiêu thì lạ lùng thay, anh li ền đứng sững vì thấy mặt mình bỗng như vừa được ai thoa một lớp phấn h ồng. Mặt Đi ền tràn tr ề ánh h ồng dịu dịu. Ngoảnh mặt sang phải, về phía biển, anh kinh ngạc vì nhận ra, tựa như anh

đang ở trong cõi hư huyền. Một mảnh trăng lẹm trốn biệt ở đâu đó lúc này vừa đột ngột lộ ra khỏi đám mây đục, đối diện với anh, như chiếu dọi cho riêng anh, êm đềm và ấm áp như một linh hồn vô cùng thân thiết và gần gũi.

Trong giây lát, một ký ức đã chìm sâu thăm thẳm, chợt vụt hiện trong óc Diên. Ôi, vầng trăng, một kỷ niệm bất diệt của tuổi thơ Diên, vầng trăng, cái lẽ vô hình linh diệu của trời đất, nhận thức đầu tiên về sự cao cả và tươi đẹp của cuộc đời và tình cha con của anh. Bỗng hẫ dăng chan, ngoảnh mặt nhìn vầng trăng ngoài phía biển như một tín sứ thiêng liêng, Diên đã chậm vài bước chân, nhưng lòng dạ anh bỗng yên tĩnh hẳn đi vì tin tưởng. Chính lúc ấy, anh nghe thấy tiếng một người kêu ở phía trước mặt: “Ơ, vẫn còn trăng kia kìa”. Anh liền kịp thời rút tay ra khỏi chuôi khẩu súng ngắn treo bên nách, bước lại với dáng vẻ thật tự nhiên. Vầng trăng đã cản ngăn đúng lúc một hành vi hấp tấp của anh. Phía trước, ngoài dự liệu, một bóng người xám mờ vừa xuất hiện, cất tiếng và đi tới.

Diên đã thực sự thờ phào, khi cái bóng xám mờ chỉ còn cách anh năm sáu thước. Và cùng với độ gần cận đã tách nó ra khỏi vùng nhòe mờ của buổi bình minh non yếu có ánh trăng vàng mờ, Diên đã nhận ra nó từ trong các hốc sâu của thời gian, ở bộ sưu tập tự nhiên của anh. Hình ảnh tên nó chưa bao giờ rõ nét như lúc này. Nó, thằng Mồm lệch! Với vành môi bên trái vén xếch lên khiến cả khuôn mặt bị vặn vẹo đổ, trở thành dị dạng, thằng du côn đã hiện hình trọn vẹn một tính cách theo đóm ăn tàn hèn hạ. “Nhặt thôi, ông tằm!”. Câu nói phát ra từ cái mồm lệch của nó và toàn bộ hoạt cảnh chiếc mũ cát kết rơi của thằng Nghiệm hôm nào lúc này lại hiện lên đầy đủ, từ hình sắc đến mùi vị, cảm giác, từ nỗi tủi hổ tới tinh thần trọng danh dự, khiến Diên phải kìm nén mình lại, để khỏi bị cuốn vào cơn bùng nổ của xúc động. Từ lồng ngực Diên, từ nỗi nhớ, bùng dậy trong anh lúc này là ham muốn được bày tỏ mình như lửa muốn phát sáng, hoa muốn tỏa hương. Cái ác là nổi sỉ nhục với con người, cần phải trừng phạt nó!

- Chào ông.

- Ông dậy sớm thế, ông giám đốc?

- Tôi muốn ông cho mượn cái giấy chứng minh, hôm nay tôi định ra thăm đảo Cá Vàng và đảo Yến Xanh.

- À, ờ...

Thằng Mồm lệch âm ờ, môi trên nó giần giật. Hai con mắt trũng sâu chưa giải tỏa hết nỗi mệt nhọc sau một đêm truy lục của nó nhếch lên, liệu có đủ minh mẫn để nhận ra đứng trước nó là Diên, là ông tám mươi năm trước đây. Cũng có thể là nó vừa nhận ra, nhưng vừa định mở miệng hô hoán thì mặt nó bỗng tối sầm và vắng đi đâu mất. Diên đã vung tay. Cũng vẫn là quả đấm thẳng, xoáy và xúc ngược lên đã từng tặng thằng Nghiệm hôm nào, nhưng mạnh hơn vì độ trương căng của cơ bắp và lòng căm hận. Thằng Mồm lệch đập đầu vào tường, chưa kịp dụi xuống đã bị tay Diên túm chặt cổ áo xốc lên. Kéo ngoặt hai tay nó về sau, nhanh như cắt, Diên tra tay nó vào còng thép và đẩy nó vào căn buồng nhỏ cạnh đó, sau khi đã nhét vào mồm nó chiếc khăn tay rút ra từ túi quần.

Sao lại có thể nhanh như thế nhỉ? Quay trở ra, Diên kinh ngạc trước cái im vắng đến mức vô thanh thấm nhiễm cả chiều dài hành lang. Nghĩa là không có gì xảy ra cả sau khi có tình huống bất ngờ và cách xử lý gấp gáp kịp thời vừa rồi của anh. Nghĩa là, lúc này trong ý nghĩ của Diên cũng không có cả thằng Mồm lệch và những suy tưởng về đường dây băng nhóm tội phạm có quan hệ tới thằng Nghiệm thuở học trò.

Ngoài kia biển vẫn đi êm nhiên hắt vào làn sáng hồng hồng màu lông chim gáy. Vầng trăng đã lặn chìm mất tăm, không dấu tích, khiến Diên có cảm giác, vừa rồi vầng trăng chỉ là ảo hình của riêng anh. Gió ngắt đoạn từng đợt ngắn, rụt rè như gió thu đầu mùa, thông thả thổi, run rẩy mấy cành phi lao rập rờn ở các khung cửa nhỏ.

Diên tỉnh đến bất ngờ, chính Diên nhận thấy mình như thế. Có lẽ vì đứng trước cửa buồng thằng Kơn, qua khe cửa chớp, anh nghe thấy tiếng nó ngáy rờn rờn trong tiếng máy đi đầu hòa không khí nhẹ như tiếng một

cánh chuồn rung.

- Ai đấy?

- Nhân viên đội đi điều tra hình sự!

Cùng với lời xưng danh, chiếc chìa khóa đánh thêm đã xoay một vòng trơn nhậy và Diên như tung chân nhảy vào, với khẩu súng ngắn trên tay chìa về phía trước, không chế toàn bộ không gian căn buồng.

Trong cuộc đời mình, Diên tự hỏi: sẽ còn lần nào anh gặp một cảnh huống như thế nữa không? Vì dẫu đã nghe bạn bè kể lại, với anh, sự việc vẫn cứ là một bất ngờ và không sao có thể cải đổi và né tránh được, ừ, thì kẻ nào muốn coi anh là tâm, là ngõ, là nhà quê xin cứ việc! Anh không bao giờ có đủ nghị lực để nhìn thấy trước mặt mình một thân hình phụ nữ trong trạng thái trần trụi, không áo quần.

Trên giường thẳng Kơn có một tấm thân phụ nữ. Một cô gái. Chính là cái cô Mai trẻ trung, xinh đẹp, ngực đầy, e dè, đã từng rót Marten cho Diên. Cạnh thẳng Kơn đầu trọc, da thịt ninh nịch, từng ngừng là cô không một mảnh vải che thân, trắng lố, nở nang, hai bầu vú căng bồng tím bầm vết răng cắn, sau cuộc hành lạc của anh chủ, nằm tênh hênh, hai mi mắt nhắm nghiền, như một xác chết. Nghe tiếng kêu của thẳng Kơn, cô mở mắt, chống tay uể oải ngẩng dậy định đưa tay che miệng ngáp thì nhận ra mình lỏa thể trước ngọn súng của Diên, liền hốt hoảng kéo cái chăn che ngực và gục mặt xuống khóc òa. Khốn khổ! Hình ảnh này sẽ còn bám riết, tấy nhức mãi trong trí nhớ Diên.

- Ra khỏi giường, giờ tay lên!

Diên quát, hai cánh mũi cay nhức nổi uất ghen và tủi hổ. Thẳng trọc lơ lơ hai con mắt xếch trên bộ mặt bì bì vì trác táng vô độ, tụt xuống giường, không không hai cánh tay trên đầu, giật lui về phía bộ bàn ghế.

- Cô Mai, mặc quần áo vào! Nhanh lên! Thi hành mệnh lệnh. Khóa tay anh ta lại cho tôi!

Mắt mừng đỏ, ném cái còng số 8 cho cô gái vừa chui vào cái váy dài để

che đây nổi nhục nhã, Điên bất ngờ về chính hành vi của mình. Điên luôn bất ngờ với chính mình. Có vẻ là như vậy. Nhưng đó hoàn toàn không phải là sự bột phát của trí thông minh, linh hoạt của con người trước cuộc sống đa tạp, Điên là người luôn xót xa trước nỗi đau tủi của con người.

Chính Kơn cũng rơi vào trạng thái mất tự chủ. Mặt ngây đờ, không dám chống đối, y đưa hai tay về phía trước để yên cho cô tiếp viên quàng cái còng số 8 vào hai cổ tay mình.

Hạ mũi súng xuống, người Điên như thoát hết sinh lực, rã rượi, lơ lửng từ mỗi cơ bắp, mỗi khớp xương. Quay mặt đi, anh không dám nhìn người thiếu nữ đang đứng úp mặt vào tường, khóc nghẹn ngào. Hai chiến sĩ công an sắc phục tề chỉnh đẩy cửa bước vào. Một người mở cặp bìa, đồng đặc đọc lệnh bắt giam Lệnh Trí Kơn, tức Kơn trọc, tên đứng đầu băng nhóm tội phạm ở thành phố Biển này. Điên bỏ ra ngoài hành lang, nhìn biển xa, ước gì có cánh bay về được với Khanh. Sao bỗng dưng anh lo cho Khanh quá thế!

CHƯƠNG NĂM

- Túc, mày có giỏi thì ra đây cho bố mày xử!

Mới sáng ra, đứng ngay ở trước cửa buồng Khanh, tay đã lăm lăm cái bơm xe, Tư quát. Đã lại xảy ra một cuộc cãi cọ, xô xát nữa rồi ư? Thật thế. Cả đêm qua Tư đã âm thầm khơi lên một mối uất hận với Túc và bây giờ y bắt đầu gây sự sau khi đánh thức vợ dậy. Có lẽ vì đã biết nguồn cơn, nên vừa nghe thấy Tư to tiếng, vợ Tư liền bỏ chậu quần áo đang vò dờ ở cạnh bể nước, chạy tới định can ngăn. Nhưng chị chưa kịp cất tiếng đã bị Tư quay lại xô mạnh, ngã ịch xuống đất.

- Kệ tao với nó! - Quát tướng một câu, Tư hướng vào cửa buồng Túc, gần - Đ. mẹ mày, thằng Túc nhé. Thèm thì ra đầu gối quệt vào bờ tường. Còn muốn vui vẻ thì ra bờ hồ Thiên Tạo gọi một con đười ra. Còn nó, dẫu nó có là con bóp thì nó cũng là chị dâu mày nhé. Mày có đề được nó xuống, lột được quần nó ra, thì mày cũng phải nhớ thế, không thì là chó đấy, Túc ạ.

Mụ Đống, tay vòng ra sau gáy búi lại mớ tóc xõ, con mắt tam giác hình chiếc lá khoai loe lóe tia gai nhọn, xong xóc tiến lại:

- Thế nào? Thế nào? Lại cái chuyện tu hú sẵn tổ để nhờ hả?

Tư vẫn mắt, định vặc một câu, nhưng vội quay phát lại.

Cửa buồng vừa mở. Túc cởi trần, ngực gồ bụng tròn bước ra, tay cầm con dao phay, tay lôi vợ. Cô vợ, khuôn mặt đầy đặn đang nhăn nhó, chùn người lại, đưa tay cây ngón tay chông không được, bị văng một cái ra sân, chập choạng suýt ngã.

- Mẹ mày, đừng có giở mưu con đĩ, trí học trò ra đây với tao, Tư!

Đứng chạng chân ở hàng hiên, đầu gồ ghề tóc dựng như mào, mặt lép

như mặt gà, Túc cầm hất về phía vợ đang nem nép ở cửa buồng, yết hầu giật giật:

- Xuyên, mày hãy nói cho mọi người biết, thằng Tư nó gạ gẫm mày bao nhiêu lần? Thằng Tư kia! Đ. mẹ mày nhé. Một lần mày bảo nó lên xích lô để mày chở ra ga, nhưng đến giữa phố Kim Hải, mày lại dụ đưa nó vào nhà trọ. Mày có nhận không?

- Này, cái chữ đ. mẹ dính ở mồm chúng mày hay sao mà mở mồm là thấy, hả?

- Tôi đ. mẹ nó thì kệ mẹ tôi!

- Rõ đờ vô phúc chưa!

- Bà già lui ra để tôi xử nó.

Tư văng cái bơm. Vợ Tư kêu xoe xoe:

- Nói với thằng say như vay không trả, bà ơi.

- Khốn nạn chưa, vừa sáng đã say!

- Tao không say. Tiên sư con đười, mày nứng thì mặc mày, để tao hỏi tội nó. Túc, hôm chủ nhật, tao đi vắng, mày vào buồng nhà tao, có con vợ tao ở nhà, mày làm gì?

- Thì mày hỏi con vợ mày ấy.

- Chừng nào mà con vợ mày nó trình ra đây số tiền tao đã bao nó thì tao xác nhận ngay. Cũng là bu ổi anh, dái chú. Sẩy vai xuống cánh tay thiệt gì!

- Tiên sư thằng đều!

Vợ Tư gào. Tư nghiêng rằng, mắt đỏ nọc nhìn Túc, lừ lừ tiến lại. Mặt Túc trăn xuống, lừ lừ về sát nhân.

- Đều nhất hạng là mày, Tư ạ!

- Mày ngủ với con vợ tao bao nhiêu lần, nói thật tao tha!

- Mày cưỡng hiếp con vợ tao. Tao phải xử mày.

- Đờ khốn nạn!

- Thằng nào khốn nạn? Thằng nào chuyên ăn cắp quần lót của cô Khanh? Thằng nào ngày đêm ngấm ghé đàn bà, con gái. Thằng nào tim la, giang mai?

Choeng! Cái bơm giờ cao đỡ lưỡi dao phay phát tiếng động cùng lúc cái sân văng lên tiếng kêu của mụ Đống: “Ồi giờ ời, chúng nó giết nhau, các ông công an ời”.

Lụa từ nãy vẫn ng ời trên cái ghế mây, nghiêng nghiêng cái mặt da thiết bì, mắt tóa tia hoan hỉ, tay vẫy mụ Đống, cười nắc nẻ:

- Cụ ời, trâu chết mặc trâu, bò chết mặc bò, cứ củ tỏi giắt lưng. Việc gì phải rên. Cho nó vào nhà đá bớt đi cho rộng đất! Đây, trại giam Tam Giang ở cách Thành phố có năm chục cây số, nhà này mới có con Thảo, còn rộng chỗ lắm!

Câu chuyện sẽ còn tiếp diễn và chung cuộc thế nào, ai mà đoán được? Tuy nhiên, may mắn cho Tư và Túc, chưa đến lúc chúng bị xích tay, dẫn giải ra tòa. Vì ngay lúc ấy mụ Đống quay lại, dậm chân, gào:

- Ôi giờ ời! Con Miến nó làm sao kìa! Hai thằng khốn nạn có thôi ngay đi không!

Tư và Túc li ền dừng cuộc xung sát. Cạnh cái bể nước, vợ Tư đang ng ời rửa cái cối đá bồng bật ngửa ra đất, chân giẫy, tay quờ, mặt ngửa lên trời, mắt trợn ngược, mép sùi bọt trắng. Tư đi lại cái xích lô, nhổ một bãi nước bọt, thao láo nhìn vợ, rồi quay đi. Vợ Tư mắc bệnh động kinh, thi thoảng lại chết giắc chốc lát, cứ để yên thế, lát sau khắc tỉnh lại.

Cửa buồng Khanh vẫn im ỉm. Khanh khóa trái bên trong. Nàng đã đi khỏi nơi đây từ sớm bưng. Đêm qua nàng mơ một giấc mơ dữ. Nàng mơ thấy Di ền bị thằng Tư đánh. Cái bơm xe c ầm trong tay, thằng Tư cứ thế đập vào mặt Di ền cho đến lúc Di ền ngã gục xuống đất mới thôi. Giắc kinh hãi này hiện ra đúng thời điểm Di ền thức giấc chuẩn bị đi bắt Kơn trọc.

CHƯƠNG SÁU

Rời khỏi thành phố, con đường chạy về phía tây được khoảng ba mươi cây số thì có lối rẽ trái. Qua chiếc cầu bê tông nhỏ bắc trên một mặt sông le te một dòng chảy nông sò, con đường hẹp dần và mỗi một khúc ngoặt nó như một linh hồn đơn lẻ lại một lần dẫn thân vào miền xa vắng. Dân cư, xóm bản thưa thớt dần. Cuối cùng, con đường hun hút giữa trống vắng, trơ trọi hai bên và trùng trùng bốn phía chỉ còn lại một hình sắc duy nhất là núi rừng đã trụi hết cây cối, bụi rậm. Chỉ còn núi. Núi, rất một loại núi đá vôi tiến hóa chậm, tạo nên các dáng hình kì lạ. Hoặc đơn độc cô lẻ, vững chãi như những chiếc đe của thợ rèn. Hoặc như khí tiết, tinh anh của cả thiên niên kỷ kết tủa, liền mạch như một bức trường thành, tỏa ra cái ma lực hăm dọa và phong tỏa mọi sinh linh.

Cảnh quan nơi đây còn đang ở thể bản nguyên, hoang sơ lắm. Triệu triệu năm trước đây hình như đã là vậy. Và bây giờ cũng vẫn thế. Gián cách giữa các ngọn núi là vùng lún sụt, các đầm lầy. Bị vây bọc giữa các vòng cung núi cũng lại là đầm lầy. Nuôi sống các đầm lầy là các dòng chảy ngầm, phun lên từ các tầng đá vôi nằm sâu trong lòng đất. Nước lưu chuyển âm thầm, chúng đục rỗng chân các sơn mạch, tạo nên các hang động bất ngờ, kỳ quái. Còn trên đỉnh các ngọn núi, mạch núi, cảnh tượng còn kỳ quái, bất ngờ hơn. Ở đây, đá xếp lớp, nghiêng theo một chiều, hoặc lỏng chỏng thành hòn thành cục chông chắt lên nhau, cũng có khi hiện thành hình người hình vật. Nơi này nhấp nhô bóng dáng đoàn thiên binh thiên tướng, ùn ùn ngựa xe giáo mác, diễu võ dương oai. Nơi kia là hình tượng hùng hổ của cả đàn voi trận, ngựa chiến. Chỗ tạc hình xe tăng đại bác dàn thế trận. Lại lưng nữa là có nơi nhấp nhô bóng hình thầy trò Đường Tăng trên con đường vạn dặm sang Tây Trúc thỉnh kinh Phật.

Im vắng tách biệt tràn ngập không gian ba chiều. Im vắng thấu lên tới tận những đám mây hình đá tảng đục lờ. Im vắng thu vào lòng nó cả những thung lũng lúa tự chín trong cô liêu, những sườn núi đá lác đác mấy mái gianh, vài cây đu đủ dăm khóm nứa, bóng người mặc áo quần màu xỉn lúi húi đập đá; tiếng đá đập chưa kịp vọng tới cao xanh đã lập tức bị nuốt chửng.

Chốn cách biệt, hoang vắng này còn có người cư trú?

Có! Có nhiều là khác. Có cả nam lẫn nữ. Tất cả đều mặc áo quần nhuộm màu ruộm pin đèn và được phân chia thành từng tốp ba chục người một, nam riêng, nữ riêng, dưới quyền chỉ huy của một người mặc cảnh phục màu vàng nhạt, gắn phù hiệu đỏ và sự giám sát của một chiến sĩ cảnh vệ mặc quân phục màu rêu đất, lăm lăm trong tay một cây súng tiểu liên đạn đã lên nòng.

Buổi sáng, sau một hồi kèng rền, những người này rời khỏi nơi ăn ở của họ, để đi làm việc ở ngoài trời. Ngày hai buổi sáng chiều, tổng cộng là tám giờ, những người đàn ông thì phá đá, làm đường, hoặc khai hoang đất lầy. Còn phụ nữ, như phân công từ thời nguyên thủy, họ phải lo việc trồng trọt cấy hái, chăn dê nuôi lợn, nuôi bò, vào vụ mùa này, họ tập trung thu dọn nương ngô, ruộng đậu, để sửa soạn gieo cấy rau quả vụ đông.

Năm giờ chiều, kèng báo hết giờ ran ran truyền lan vách đá, các tốp người mặc quần áo xỉn màu xếp hàng hai thông thả trở về nơi ở. Khác lúc ra đi, trên tay họ lúc này có thể là một nắm rau cải, một quả bí đỏ mới mới được, thậm chí một con dúi hay một chú chuột đồng mới bị sập bẫy. Qua cái cổng là một cấu trúc bê tông hình vòm cao rộng, có cánh sắt khép mở bằng năng lượng điện, họ bước vào một con đường bê tông xám trắng, rộng rãi như đường để binh lính đi duyệt binh qua lễ đài. Bên phải con đường lúc này là những dãy nhà ở tập thể một tầng mái nâu, thân mật hiền lành như mọi khu chung cư. Bên trái con đường, phía đồi cao, là những tòa nhà mới xây, hai tầng, có kiến trúc hiện đại, ốp đá màu, lắp kính râm, vừa hoa mỹ vừa trang nghiêm. Từ đây, nhìn ra xa hơn có thể thấy một bãi đất

rộng phía sau khu chung cư, ở đó có sân bóng đá, bóng rổ, một mặt sân sân khấu và một lễ đài; xa nữa, ba bốn cái lò gạch đang nhả khói êm đềm. Cảnh trí nơi đây đã khác hẳn vùng núi đá bên ngoài chiếc cổng lớn nọ, thật thanh bình và khuôn phép.

Tuy nhiên, tính chất khác biệt của khung cảnh chỉ hiện lên ở cuối con đường lát bê tông. Khu vực này được đánh dấu bằng một vọng gác, khoanh vuông bốn bề bằng một lối đi rải đá rậm rộ hai mét, và được vây bằng một lớp tường vi cao vót, trên giăng ba hàng dây điện, bốn góc nhô lên bốn cái tháp canh mái nhọn. Trong hàng tường ngăn giữ nọ là hơn chục dãy nhà một tầng, chia thành hai khu vực nam nữ, ra vào đều phải qua những chiếc cổng nhỏ có cảnh vệ đứng gác. Đó là khu giam giữ tù nhân của trại cải tạo có tên là Tam Giang. Những người mặc áo quần xỉn màu pin đèn là những tội phạm đã thành án, là tù nhân của Trại này. Họ là những kẻ phạm tội hình sự; từ trộm cắp vặt tới biến thủ công quỹ cả trăm tỉ đồng, từ ma cô, nghiện hút tới cướp của giết người. Họ phải cách ly khỏi cộng đồng và phải chấp nhận sự trừng phạt của pháp luật, kẻ ít nhất là năm năm, kẻ nhiều nhất là chung thân mãn đời.

Mùa đông năm ấy, Trại Tam Giang đã chứa tới hai nghìn tù nhân nam nữ. Và tù nhân thứ 2001, con số cuối cùng của năm, lại là cô Thảo, đưa con gái áp út của mẹ Đống, mẹ kế của Khanh, mắc tội ngộ sát, chịu nhận hình phạt năm năm giam giữ cải tạo.

Mẹ Đống và cả cái bộ lạc hổ lớn ấy không mảy may thương xót Thảo. Họ cũng không muốn một nhọc đến thân, nên Khanh đã phải lặn lội đến tận đây, để trình bày rõ hoàn cảnh phạm tội và tư cách của phạm nhân, những mong được giám thị Trần Văn Lập thông cảm, giúp đỡ. Lập đã biết quan hệ giữa Khanh và Diên. Và Khanh từ khi còn học ở trường phổ thông đã biết tình bạn thân thiết giữa Diên và Lập. Rung động trước tấm lòng nhân hậu của Khanh, cảm mến tâm hồn nghệ sĩ và nhan sắc của nàng, Lập hứa sẽ quan tâm giúp đỡ nữ tù nhân này cải tạo tốt để sớm trở về với gia đình.

Ba mươi tuổi, đã có vợ và hai con gái, Lập giữ trách nhiệm giám thị trại

giam này mới hơn nửa năm. Tần thước, to ngang, vóc dạc lực điền, Lập có vẻ hợp với nghề giám thị; Khanh nghĩ vậy khi tiếp xúc với anh, vì nhận ra con người này hình thể có chút thô mộc, nhưng thiên chất nam tính tự nhiên, có phong nghi oai vệ, tài khí đẹp đẽ và mạnh mẽ về tính cách.

Tốt nghiệp phổ thông cùng năm với Điền, Lập tòng quân. Sau một chiến công bắt trọn một ổ buôn ma túy vượt biên, anh được cử đi học trường sĩ quan và về phụ trách một đơn vị biên phòng tỉnh Lào Cai. Anh là một đơn trưởng quả cảm. Ở vị trí công tác này đến năm thứ hai, Lập mới làm đơn xin chuyển công tác về địa phương. Trong đơn từ và tâm sự không thấy nói lý do gì hơn là để hợp lý hóa gia đình, cụ thể là thể theo yêu cầu gặt gao của người vợ. Bố mẹ hai bên nội ngoại đều đã mất. Vợ Lập là kế toán hợp tác xã thêu ren ở một xã mới lập, thuần dân khai hoang và những người mãn hạn tù ngay bên cạnh trại Tam Giang. Chị là một phụ nữ nông thôn tươi đẹp, sinh lực sung mãn và nồng nàn tính dục, cứ vài tháng lại có một thư đòi chồng về “Thế là đáng lẽ đảm nhiệm chức trách người ngăn chặn giặc ngoại xâm, mình lại biến thành kẻ quản lý lũ vô lại, những căn bã dơ bẩn nhất của xã hội. Nhưng mình nhớ tới câu đã nói với Điền hôm cậu đâm ngã thằng Nghiệm: Can đảm, không phải ai cũng bắt chước được đâu. Mình yêu cậu”. Viết thư cho Điền, Lập nói vậy.

“Trong công việc, tôi không nệ vào sự yêu thích. Tôi chỉ chú trọng đến bốn phận. Nghề nghiệp chỉ là hình thái tồn tại. Gốc rễ của nó là trách nhiệm làm người”. Lập thường nói vậy. Trong một đợt chỉnh huấn toàn ngành, ở cùng một tiểu tổ với ông Hối và Điền, hồi Điền mới về Trung Tâm nhận công tác, Lập nhấn mạnh: “Tôi không thích thú gì công việc giam giữ, cải tạo bọn tù hình sự. Nhưng được phân công, tôi sẽ làm tròn bốn phận, dù có phải hy sinh thân mình”. Giáo điều và cứng nhắc, ông Hối gờng mình phê phán quyết liệt Lập, cho Lập là kẻ sống thiếu men say lý tưởng. Chấp gì kẻ tư duy không cao hơn phép nhân hai lần hai là bốn, không vượt khỏi vòng tam đoạn luận, lại khôn ngoan, che đậy mình trong vỏ đạo đức giả. Chẳng ai tranh biện, phản bác ông Hối, ngoài sự im lặng

đóng băng, biến ông thành kẻ cô độc tội nghiệp. Hơn nữa, còn biến ông thành một chất xúc tác, một phép thử, một dấu hiệu để phân lập; ai ở cao hơn trình độ ông thì sẽ tìm đến liên kết cùng nhau. Tình bạn đã nảy nở từ h ồi còn là học sinh giữa Điền và Lập càng trở nên bền chặt; họ trở thành điểm tựa tinh thần của nhau.

Giờ đây, động lực chi phối, đi đầu khiến công việc hàng ngày của Lập là ý thức bốn phận. Bốn phận, thực tình khái niệm này đã bị hiểu một cách phiến diện sai lệch, với một nội hàm thu ần túy trí tuệ, khô khan. Bốn phận không có nghĩa là làm lấy lệ. Bốn phận với cha mẹ, với con cái, với gia đình, Tổ quốc. Bốn phận, đó chính là tinh thần trách nhiệm đã tạo nên sự bền vững trong các nhân mối rường cột của xã hội và chẳng đã khắc họa nên những hình tượng cao quý đẹp đẽ đó sao! Thiếu một tinh thần trách nhiệm nghiêm túc thì quyền tự do của con người chỉ là mảnh đất m ầu vun tr ồng thói ích kỷ. Sẽ không có sự công bằng. Sẽ lộng hành t ệ đặc quyền đặc lợi và thói tật sống chết mặc bay. Tinh thần bốn phận đảm bảo tự do cho mỗi người, chỗ đứng cho mỗi người, nó là cơ sở cho cách sống đẹp: sống cho mọi người và để người khác có đi ều kiện được sống đẹp cùng mình. Tinh thần bốn phận trước cộng đ ồng là nhân cách quan trọng nhất của con người.

Tinh thần bốn phận của Lập được các chiến sĩ dưới quyền anh thấm nhu ần. Năm trăm chiến sĩ cảnh vệ, năm chục cán bộ quản giáo, cùng chia sẻ với thủ trưởng của mình nỗi lo toan quản chế, giáo dục hơn hai nghìn tù nhân hình sự. Xoay quanh cái trục công việc nọ với nỗi lo đau đầu thường xuyên, cuộc sống mỗi chiến sĩ ở đây, có chung một đặc điểm, thời gian biểu của họ bị khóa vào lịch trình sinh hoạt của tù nhân.

Vậy là đã mấy năm qua, và giờ đây đã thành thói quen, ni ềm vui, nỗi lo của Lập, bị neo vào chu trình hoạt động của những kẻ đang ở trong tay anh giam hãm. Năm giờ sáng, k ểng báo thức, Lập trở dậy với bao b ền ch ần lo âu. Mười lăm phút sau, sau điểm danh, k ểng ran một h ồi báo hiệu an toàn, anh mới cất cơn lo lắng, vì biết chắc đêm qua không có sự cố gì. Phạm đi

phá đá, khai hoang, cuốc ruộng, dẹt thảm từ hồi keng vang lúc bảy giờ rưỡi, cũng là lúc anh rơi vào trạng thái tâm lý căng thẳng nhất, anh phải dõi theo mọi biến động bất thường, vì trốn chạy có bao giờ thôi là ý thức thường trực của những kẻ bị giam giữ đang được làm việc ở ngoài trời. Anh chỉ thở phào, nhẹ nhõm được chút ít, vào hồi keng báo an toàn gõ liên một hồi thông thả lúc điểm danh xong, ở các thời điểm: mười một giờ sáng, năm giờ chiều và hai mươi tư giờ đêm. Nỗi lo lại canh cánh ngay sau đó ít phút, vì có gì đảm bảo chắc chắn với anh là không có việc tù trốn, tù sinh sự với cảnh vệ, quản giáo và với nhau, ở cả những giây phút họ ngủ yên, ngơi nghỉ. Mỗi người tù là một khả năng bùng nổ.

Trong tinh thần bốn phận, Lập bằng lòng chấp nhận cuộc sống này. Anh sống vui vẻ với cuộc sống không bình thường, rình rập nhiều bất trắc. Tinh thần bốn phận được biểu hiện bằng sự hết lòng tự nguyện khiến Lập có ít thời gian dành cho riêng mình. Nhà ở cách mười cây số, anh chỉ có thể sum họp với vợ con vào mỗi tối thứ bảy và ngày chủ nhật hàng tuần. Xem xét việc học hành của hai con, đưa lên mười, đưa lên bảy, âu yếm trò chuyện với vợ cũng chỉ khuôn vào thời gian ấy. Nhiều lúc, vì công việc đột xuất, băng đi cả tháng trời liền mới được về nhà, lên giường nằm cạnh vợ còn như người khách lạ vì đầu óc còn để ở đâu đâu. Con cái đã lớn, vợ Lập sinh lực đang độ căng tràn, thấy chồng rút khẩu súng đặt xuống dưới gối theo thói quen, đã có lúc huỷ người, quay mặt vào tường dần dỗi: Thì anh đi với công việc của anh đi, về làm gì nữa! Ngủ với vợ ở nhà mà cứ như đang ở trại tù! Nỗi lo bốn phận không tròn khiến cuộc ái ân giảm thiểu nên hưng phấn. Đã quen nết đi rồi, đã nhập vào máu thịt rồi một cuộc sống đầy lo toan, khắc khoải, biểu hiện từ trong mỗi miếng ăn, trong mỗi giấc mộng.

Đến thăm cái Thảo ở Trại giam Tam Giang, Khanh có hai cảm nghĩ. Bấy lâu sống cạnh gia đình mục Đống, nàng thường nghĩ, cái xấu xa tồi tệ ở con người ta quả là một con ngựa bất kham, không thể kìm giữ được; giờ đây, nàng biết thêm rằng, cái xấu xa tội lỗi là một mặt cấu thành của

cuộc sống này; và xã hội đã có lệ luật cùng các thể chế nghiêm ngặt để giữ chúng trong vòng cương tỏa. Cảm nghĩ thứ hai nàng hướng về Lập. Lập gây ấn tượng đặc biệt với nàng. Biết Lập từ thời còn đi học ở trường phổ thông, thêm nữa anh lại là bạn thân của Diên, thiện cảm nàng dành cho Lập càng tăng thêm.

Thành ra lần này cùng với các đồ tiếp tế thăm nom cho cái Thảo, Khanh còn có những món quà quý để tặng cho vợ Lập: Một tấm khăn voan, một chiếc vòng cẩm thạch và hai mét lụa tơ tằm. Nàng không giấu nổi cảm mến Lập khi trong câu chuyện, luôn miệng ngợi khen: người đàn bà là vợ anh đã thật là hạnh phúc khi có một người chồng là anh. Và vào cuối buổi chia tay, nàng còn ngỏ ý một ngày gần đây được đến thăm gia đình anh.

Chân thành và ngây thơ, Khanh không nhận ra vẻ mặt có phần lãnh đạm của Lập khi nghe nàng ngợi khen vợ mình; cả sự hồ hững nữa khi anh đưa tay đón nhận những món quà quý Khanh dành cho vợ anh. Còn lúc Khanh ngỏ ý muốn đến thăm gia đình mình thì anh hoàn toàn tảng lờ.

Cuộc sống quả là không ít oái oăm là vậy!

Khanh không hề hay biết, đó là những ngày ông giám thị đang cắn răng chịu đựng một nỗi đau đời có thể làm bại xuội cả tâm thể. Một nỗi đau như cốt để chứng tỏ ở cuộc đời này đang còn tồn tại một quy tắc là vô kỳ bất hữu, nghĩa là không cái gì là không thể xảy ra, nên đã xảy ra một sự kiện hết sức bất ngờ, khiến anh rơi vào một tình cảnh vô cùng éo le, chua chát.

Vợ Lập, một phụ nữ nông thôn có nhan sắc và sức lực dồi dào. Chị đẹp một vẻ đẹp phần thực sinh sôi. Ngực nở, hông cả, chân dài, mắt lá dăm, cằm hai lớp, nhìn ngoại hình đã thấy chị thuộc loại đàn bà hiếu dục. Để liền hai đứa, sau đó lại còn nạo hút vài lần, ăn uống kham khổ, việc nhà việc đồng ruộng quanh năm suốt tháng quần quật, lạ thay chị vẫn cứ rưng rưng cháy bỏng cơn khát muốn dục tình. Lập hiểu vợ từ bản thể phụ nữ nọ, nhưng vẫn cứ nghĩ người đàn bà khác hẳn người đàn ông ở sự kiên thúc

bản thân, người đàn bà sống chủ yếu vì tương lai của con cái, vì sự danh giá của đức ông ch ồng chứ không sống cho riêng mình. Vả lại, lạc thú thân xác là một trải nghiệm nhục tính, là một kinh nghiệm lớn vô tận, anh đã có và biết tận dụng lắm. Thêm nữa, anh cũng chẳng phải gã đàn ông hèn kém gì về năng lực giao tình. Nên hoàn toàn yên tâm ở đức hạnh thủy chung như nhất của vợ cũng là phải. Vậy mà, thật là bất ngờ, quá bất ngờ! Quá bất ngờ vì không bao giờ có thể tưởng tượng nổi. Vì không bao giờ có nổi mảy may ý tưởng như thế với một người thân yêu để đề phòng, dự liệu trước, nên khi sự việc xảy ra rồi, thì như bị sét đánh, choáng váng, ngỡ ngác cả tháng trời, sống giữa đời thực mà cứ ngỡ chiêm bao gặp ác mộng. Vì mọi việc đâu có thể xảy ra, chứ còn t ối tệ như thế thì không thể có, xưa nay vẫn là nghĩ vậy mà hôm ấy, lại không phải vậy.

Hôm ấy, sau gần tháng trời đi họp tổng kết công tác ở một tỉnh miền Trung, Lập mới được tạt qua nhà thăm vợ con. Đêm thu ấy mát mẻ, cuộc ân ái vợ ch ồng diễn ra thật sôi nổi, mãn nguyện. Yêu nhau xong, hai vợ ch ồng còn đầu gối tay ấp trò chuyện h ồi lâu. Vợ Lập nói: Hai tấc gỗ lát anh mua đem về từ h ồi còn ở đồn biên phòng Lao Cai, còn để đấy. Mấy hôm nữa sẽ gọi lão Ngô thợ mộc, ở xóm Bốn, đến đóng cho bộ xa lông. Nói xong lại hỏi: anh có biết lão Ngô không? Cái lão hăm hiếp rồi bóp cổ giết em dâu, bị tù hai mươi năm mới được tha năm ngoái ấy! Lập đáp: Anh biết. H ồi ở trại lão là tổ trưởng tổ mộc. Ra tù lão không về quê. Lão xin ở lại xã này vì vợ lão đã bỏ lão. Lão này già nhưng còn máu mê lắm. Vợ Lập gật, thêm: Người gì mà dáng hình điệu bộ thô lỗ như trâu. Trông đã phát tởm! Chuyện chìm đi trong giấc ngủ. Sáng sau, Lập trở dậy, từ biệt vợ, về Trại, hẹn vợ ngày kia, tức thứ bảy sẽ tranh thủ về, hẹn xong lại còn ghé tai vợ thì th ăm: “Lại cho anh yêu như đêm qua nhé”. Nghe vậy, vợ Lập hất tay ch ồng, nguýt ch ồng một cái rõ thật tình tứ: “Thôi đi, ông tướng, chết khiếp với ông cả đêm qua rồi, ông đi đi cho tôi còn được nghỉ”. Lập cười, thom nhẹ má vợ rồi nhảy lên xe. Cách nhà chừng bảy cây số, nghĩa là xe đạp đã gu ồng được gần một giờ đồng hồ, Lập sức nhớ, mở túi dết ra

xem mới biết còn để quên khẩu súng ngắn giấu dưới gối ở trong buồng hũu đêm. “Rõ thật mê lú chưa!”. Anh tự nhạo mình và vui vẻ quay xe đạp trở lại nhà.

Gần giờ sau, Lập dựng xe ở bờ tường hoa cạnh cái bể nước trước nhà. Đã định hăm hở bước qua sân, nhảy vào nhà, ú òa cho vợ giật mình, bỗng như có linh tính mách bảo, vội dừng chân ngậm miệng. Có con chim sâu đang rúc trên bẹ cau mới nở, ngó xuống, kêu chíp chíp một hồi. Tim Lập đập dội lên như mách bảo đi ầu bất thường. Cửa ra vào khép hờ, cạnh cái cột hiên dựng một chiếc cửa và dưới đất lẩn lóc bộ tràng đục của ai đó.

Mặt nóng nóng, Lập rụt rè bước lên bậc tam cấp, tiến đến hai cánh cửa còn đang khép hờ, đặt tay vào quả đấm cửa, định kéo giật ra, liền rụt tay như bị điện giật, người cứng đơ.

Trong nhà, có tiếng một chiếc thang giường gãy đánh rắc và tiếng người phụ nữ trẻ cười khe khẽ r ời hỗn hển: “Khiếp quá thôi mất, làm cái gì mà hung đồ thế! Cứ như là phải nhin cả tháng không bằng. Từ từ thôi, em không thở được đây này!”. Như bị nện trúng đầu, Lập lão đảo chực ngã. Trời, người phụ nữ trẻ vừa cất tiếng là vợ Lập. Lập muốn hét lên mà không còn hơi sức. Đứng ở ngoài hiên lúc này chỉ là cái thân xác vô hồn của Lập. Còn ở trong căn buồng sau cánh cửa khép hờ kia của vợ ch ồng Lập, oái oăm quá, lại đang diễn ra cuộc làm tình trơ tráo của vợ Lập và lão thợ mộc tên Ngô. Ôi, người vợ yêu quý của Lập! Ôi, lão Ngô, tên tội phạm dâm ác, lão tù nhân mới hết hạn giam c ầm. Lúc này lão Ngô đen trĩu, trần trụi hình tượng con trâu đực, đang bế người đàn bà là vợ Lập n ồng nống một thân hình trơn truội, từ trên chiếc giường gãy thang xuống nền nhà đá hoa. Người đàn bà ấy co người lại kêu: lạnh lưng em, nhưng lại nghe lên vít cổ con trâu đực xuống ngực mình và giọng khô n ồng vì phấn hưng, hối thúc nó tiếp tục cuộc tính giao. Trời! Đôi gian phu dâm phụ quấn chặt nhau. Chúng tranh đua với nhau. Chúng nụng nọt nhau. Chúng phô diễn thói dâm cu ồng bằng cách thét thật to những lời thô tục. Và ở phút cao trào của sự thô bỉ, lão già gào: “Nhàn, có yêu anh không? Nói to lên”. Lập tức,

vợ Lập như giấy lên vì sung sướng, nức nở và ngọt ngào, đáp rõ to: “Có, em yêu anh Ngộ”.

Cái gì đã xảy ra thế? Chân guồng xe rồi rít, tay lái rung đảo bần bật, Lập tự hỏi và không hiểu mình đang đi về đâu? Đi về đâu mà anh chợt dừng chân đạp, mặt đang tái dại chợt đỏ phừng. Ta sẽ phải cho con đâm phụ, thằng gian phu kia một bài học. Nghĩa là sẽ có hai mũi dao đâm thẳng vào trái tim chúng. Vì đây là nỗi đau nhân thế, bại hoại cả tâm thế ta. Đây là sự sỉ nhục quá nặng nề ta không chịu nổi. Khốn nạn, đều giả đến thế là cùng. Và ta đã là một kẻ quá ư hèn dõn, bạc nhược vì lẽ ra ngay lúc ấy ta phải xông ngay vào. Ta phải làm như bao kẻ khác đã làm. Không cho chúng mặc quần áo, ta trói gô chúng lại. Chúng run rẩy, chúng nước mắt ngấn dài, dập đầu van lạy ta, ta cũng chỉ nhếch cười: “Sao, sự lừa dối ghê tởm nhất thế gian cũng biết đến liêm sỉ ư?”. Phải rồi, đây là sự vô liêm sỉ như nhuốc nhất trần gian. Vợ chồng là thứ sở hữu thiêng liêng, cả hai có bốn phận phải giữ gìn. Ái tình vợ chồng là ái tình dành riêng cho nhau. Tâm hồn chẳng những thuộc về nhau mà cả thể xác cũng đã hoàn toàn giao phó cho nhau. Da thịt là của nhau. Niềm khoái lạc cũng chỉ là bữa tiệc chỉ để dành riêng cho nhau. Tuyệt đối là riêng tư, cá nhân, không được chia sẻ. Từ lúc thoát khỏi đời muông thú đã là thế! Từ lúc ký vào tờ hôn thú là thế! Cuộc tính giao được lệ luật và đôi bên coi như là một hành vi yêu đương mang tính người bí ẩn, độc đáo, là bất khả xâm phạm đối với người thứ ba, dẫu kẻ đó có tước vị, quyền lực, tài sản như thế nào. Huống hồ, kẻ nọ lại là một lão thợ mộc hết hạn tù, một tên vô lại, một lão già đâm dăng, một kẻ ở tầng đáy của xã hội, một thứ căn bã đáng bị khinh miệt!

Chao ôi, trong tình huống này, Lập có quyền nhân danh kẻ bị tước đoạt, kẻ bị nhục mạ mà ra tay trừng phạt chứ! Ở đơn vị anh hồi ấy, có người bạn anh rơi vào hoàn cảnh này. Bạn anh đã xông vào, túm cổ áo tên đàn ông nọ, dựng nó lên. Mặc y lõa lồ, lấy bầy van xin, anh đã rút con dao nhỏ, đặt vào tai y: “Tôi xin anh một cái tai làm kỷ niệm”. Cái tai cụt như chứng chỉ về thói đâm dăng của gã nọ ngày ngày phô bày trước con mắt thiên hạ khiến

bạn anh hả hê ngấm ngấm. Còn ở vùng núi nơi anh đóng đồn trước đây, những vụ tương tự xảy ra chẳng ít, và người chồng bị cấm sừng đã chẳng ngấm ngại nã súng giết chết tên đàn ông dâm dật ngay khi y còn đang lỏa thể trên giường. Vậy thì Lập có thể xông vào, lật cái gối lên, nhấc khẩu súng đạn đã lên nòng, chĩa vào ngực tên đàn ông gian dâm nọ lắm chứ! Chỉ có vậy anh mới bộc lộ được nỗi đau đời đang cào xé trái tim anh. Thế đó, dứt khoát là anh phải trả thù. Anh phải trừng phạt. kể cả với người vợ của anh nữa. Anh có thể đánh đập cô, chửi rủa cô, hành hạ cô mà cô không được phép chống trả. Cũng không thể thanh minh. Vì mi đã lừa dối, mi nói một đằng, nghĩ một nẻo, vì mi thay lòng đổi dạ, vì tâm địa mi đen tối. Vì tội lỗi này ê chề quá, nhơ bẩn quá, thú vật quá. Thật thế! Mi là đồ tiện dâm. Mi là con quái nữ. Ta có thể đưa mi trả về bố mẹ mi. Ta sẽ nói cho hai đứa con biết, rằng mẹ chúng là một con đĩ, một con đĩ trăm thặng. Thời trung đại, ở nhiều nước trên thế giới, người ta xẻo mũi, chọc mù mắt, buộc đá trôi sông người đàn bà ngoại tình. Ở ta, trong nhiều làng bản, người ta gọt trọc đầu, giống người đàn bà hư đốn trên đường để mọi người sỉ vả. Bạn Lập, đã có người hành động như thế. Có người bắt người đàn bà bội bạc viết kiểm điểm, đọc lời tự thú vào băng ghi âm và đêm đêm bật mở cho cả nhà cùng nghe. Chao ôi! Nghe nói ông Hối cũng đã gặp tình cảnh trớ trêu này ở người vợ trước. Và ông đã xử sự rất quái ác. Vậy thì Lập cũng có thể như thế. Anh sẽ quay về, gọi cái con đàn bà hiếu dục trơ tráo đó lại và bắt đầu tiến hành cuộc hành hạ tinh thần thị.

Ốc rồi loạn, chiếc xe không đi đâu khiến sa xuống một cái hố bên đường, Lập ngã dập mặt xuống đất. Ngồi dậy, nắm lại tay lái xe, đáng lẽ cứ thẳng đường đạp về nhà, anh lại quanh bánh xe trước, ngược đường về Trại. Không, anh không thể thực hiện được bất cứ hành vi trừng phạt nào đối với cặp đàn ông đàn bà dâm loạn kia. Nhìn căn nhà ấy anh đã thấy sợ hãi, kinh tởm rồi. Để đau đớn biến thành cơn điên loạn của con thú, anh không thể. Anh là một con người. Nỗi đau này lớn quá, không thể diễn tả bằng một hành động nào, nó là nỗi đau của một con người!

*
* * *

Đóng chặt cửa, Lập nằm lì ở trong buồng. Đã tưởng sau đó anh sẽ nuốt mấy viên thuốc ngủ cho khuây quên sự đời. Thì thấy lát sau, cửa buồng mở và người giám thị sắc phục chỉnh tề, một khối cam lặn đi ra, bước xuống mặt đường, chìm vào bóng đêm đang tỏa từ những khối núi đá sừng sững vây quanh khu Trại.

Đêm đen mờ, lạnh lẽo.

Xa xa, những ngọn đèn lấp láy trong các căn hộ giống như các lỗ thủng nho nhỏ, vẳng lại trong hơi gió hoang, mùi gạch nung khét lẹt, tiếng rì rầm của côn trùng, và tiếng kêu nho nhỏ của những loài muông thú ăn đêm. Đôi lúc chợt giật thót lên ngay bên lối Lập đi một tiếng kêu nùng của một con vật bị vồ bắt. Đó đây lướt xướt những vết cỏ bị xẻ đôi vì cú lao mình hốt hoảng của một con thú nhỏ. Giun dế rên rỉ và cơn hứng dục của lũ mèo hoang phát ra những tiếng gằn ghì gai góc khiến khung cảnh đã âm u càng thêm u ám ghê rợn.

Trong đêm, khu trại giam phình to, rô rập và thật lạ mắt. Có lẽ hơi sương đã biến dạng nó. Hay là vì ở trên đỉnh bức tường vì mới được căng thêm một đường dây kẽm điện bảo vệ. Trốn trại chưa bao giờ thôi là căn bệnh kinh niên của những kẻ bị giam giữ.

“Chào thủ trưởng ạ”. Người lính gác cổng dậm chân lập nghiêm, cất tiếng khe khẽ. Lập không đáp, nín lặng, khom lưng, chui qua cái cửa vòm, lặng lẽ bước lên bậc thang chiếc chòi gác.

Cửa chiếc chòi gác cao nhất trại giam là nơi Lập đứng lại. Chống tay vào hàng lan can, mắt anh như mắt thú săn soi. Dưới mắt anh là những dãy nhà giam một tầng im lìm như những luống đất kẻ vệt song song. Anh biết, lúc này đây trong những căn nhà có sàn xi măng làm giường ngủ, có cửa ra

vào ộp thanh sắt lớn khóa trái nọ có đủ hai nghìn linh một phạm nhân đang ở trong giấc ngủ giam cùm. Đủ hai nghìn linh một tội lỗi. Đủ hai nghìn linh một phạm nhân, chia thành hai phân trại, nam và nữ. Đủ hai nghìn linh một sự trừng phạt!

Làng Lập có một ngôi chùa lớn. Ở ngôi chùa ấy có tòa thượng điện uy nghi, lung linh hình Phật Bà ngự tòa sen và Đức Phật thuở ấu nhi tay chỉ đất, tay chỉ trời, biểu hiện tư tưởng duy ngã độc tôn. Nơi ấy có hàng tượng Kim Cương, La Hán sơn son thếp vàng sống động từ mỗi nếp áo, nét nhăn đời thường. Nơi ấy, đặc biệt có Thập điện Diêm Vương tái hiện cảnh tượng hãi hùng nơi âm ti địa phủ. Địa phủ! Con người ta khi chết, tất cả đều phải đi theo một con đường dẫn xuống đây! Địa phủ! Tới đây, cửa địa phủ có quỷ đầu trâu mặt ngựa đứng canh gác, mọi linh hồn sẽ được phân loại. Ai là người lương thiện thì được đi theo con đường lên trời, hưởng phúc lộc sung sướng ở một kiếp sống khác. Còn những kẻ phạm trọng tội, thấy đầu bị dẫn vào địa ngục, ngạ quỷ, bàng sanh, ba nẻo ác đạo. Ôi! Lập đã sờn tóc gáy vì nhìn thấy cái cảnh kẻ mắc trọng tội bị leo cùm vòng. Vòng cùm vòng thì vừa cong vừa tròn, vừa cao, nhìn xuống dưới chỉ thấy con sông lửa sùng sục và đàn chó ngao ghê rợn, nhe hàm răng nhọn hoắt đón chờ. Nhẹ nhất trong bọn đại ác này là kẻ bị quỷ sứ đặt lên bàn chông tua tủa cả trăm cái đinh nhọn chống ngược. Còn lũ cướp của giết người, thì nhiều lúc Lập không dám mở mắt nhìn cảnh chúng bị trừng trị, vì khiếp hãi quá; bọn người này bị lũ quỷ sứ vớt vào vạc dầu đang sôi cuồn cuộn. Cũng có kẻ bị ấn vào cối đá để chúng đâm chày xuống giã như giã giò. Khung khiếp nữa, có kẻ bị dẫn ngửa trên một phiến đá dưới một lưới cưa to tướng do hai tên quỷ sứ cùm hai đầu kéo đẩy. Liệt vào hạng đại gian đại ác đã có tới mười lăm loại. Đó là những kẻ sát nhân, dục lạc, dâm ô, hôn loạn, buông lung, nịnh hót, dối trá, trộm cướp, rượu chè bài bạc, giông gió, hủy báng đạo đức. Chao ôi, tội lỗi! Tội lỗi có cả nghìn gương mặt! Kẻ từ thói tệ tham lam để lấp cả lương tri đến đón hèn, nhút nhát mà mắc tội đồng lõa. Kẻ từ khờ dại lù đù tới tư cách đê tiện. Kẻ từ hay cãi cọ với xóm giềng tới

thối ngang tàng, ngạo mạn. Kể từ kẻ ác khẩu hại người tới đưa bôi mật vào lưỡi dao xui trẻ con liếm. Kể từ kẻ xảo ngôn lệnh sắc, nói năng ngọt xớt mà lòng không thực thà, tới kẻ độc thiện, nghĩa là chỉ giữ cho bản thân mình được thanh khiết, không hại ai, nhưng cũng chẳng giúp được ai.

Tội ác nhiều lắm. Xưa đã vậy. Nay xem ra con người càng đồ đốn hơn, vì mỗi bước tiến lên của nền văn minh vật chất thì đồng thời với nó là bước giạt lùi về đạo đức nhân phẩm và khu trại giam giữ này liệu đã là một lát cắt phẫu thuật? Ở đây, phạm tội nhẹ nhất, xếp theo nguyên tắc của linh hồn, nhẹ trên, nặng dưới thì ở lớp trên cùng là những kẻ chỉ vì ham mê đồng tiền bất nghĩa, vì hoàn cảnh thúc bách hoặc nông nổi mà lạc lối vào việc làm bất chính. Thế tất cho tất cả những trường hợp do hèn yếu hoặc do sự thẳng thức của nghèo nàn mà sa sầy tư cách. Như một ông giáo làng vừa nhập Trại với án tù năm năm do phạm tội vận chuyển một bánh thuốc phiện để lấy tiền mua thuốc chữa bệnh hiểm nghèo cho bà vợ già. Như cô Thảo xinh xắn người nhà của Khanh, kẻ vô tình gây ra cái chết cho cô bạn cùng nghề phe vé. Ở lớp này, có vị trung tá về hưu sống trong cảnh nghèo túng, vì mỗi lời triệu bạc mà chuyển hộ tên trùm buôn thuốc phiện lậu, một túi hàng quốc cấm chục cân. Cũng có thể xếp cả vào đây những người do không kiên chế được lòng tham, do không hiểu biết pháp luật mà rơi vào cạm bẫy, vô hình tiếp tay cho bạo ngược.

Dưới lớp này là bọn trộm cắp. Đây là một đám đông phức tạp vì bao gồm từ đứa trẻ móc túi tới gã đàn ông cắt trộm đường dây điện đồng, số lợi tức bọn họ thu được chẳng đáng là bao, hơn nữa, họ cũng chỉ là những kẻ hành nghề nghiệp dư. Tách ra khỏi lớp này là bọn trộm cắp chuyên nghề, đã biến thành lưu manh chuyên nghiệp. Bọn cướp giật trên ô tô, trên tàu hỏa. Bọn chôm chia có băng nhóm, đường dây. Lũ bất nghĩa vô lương có tổ chức. Ví dụ, bọn ôm bom, tức bọn người tụ tập ở các tụ điểm bến tàu bến xe thừa cơ năng độc của hành khách rồi chuyển tay nhau tàu tán. Bọn chân gỗ, lợi dụng mọi cơ hội, trấn lột người qua đường. Bọn ma cô, mặc rô, cò mồi, cướp vạ, lũ bảo kê, vệ sĩ, chặn dắt gái điếm, bọn buôn bán

phụ nữ, lũ Tú bà Tú ông chủ ỗ nhện, động mại dâm. Xếp cả vào đây bọn chủ đề, chủ hội quen thói lừa lọc và bọn a dua a tòng theo voi ăn bã mía. Anh chủ Kơn trọc đứng đầu băng Nhà hàng Đại Dương, chưa hiểu vì lý do gì mà thoát án tử hình, tất nhiên là thành phần xuất sắc trội bật của lớp này. Đây là lớp cặn gỉ, chúng làm ô uế xã hội, chúng gây bất bình, sợ hãi và buồn nản cho con người. Chúng khiến cho cuộc sống thiếu hẳn đi sự mạch lạc, an toàn.

Ở đây có tên Văn Khiên đầu lĩnh lưu manh trên tuyến đường sắt phía Nam, liền hai chục năm trời. Xuất thân thợ xây nhưng lười biếng quen thói, lại nghiện ngập từ nhỏ, một lần giật được chiếc túi đựng cả một tháng lương của một đại đội chiến sĩ, sắm được một ti vi và một chiếc Babetta, từ đó y rắp tâm theo đuổi việc bất nghĩa. Khiên lập ra một băng nhóm gồm mười tên, toàn là thợ dẹt, thợ máy, lái xe bị các cơ sở thi hành kỷ luật. Sáu giờ tối, cả bọn lên tàu. Hoạt động trộm cắp từ ga Nam Định đến ga Ninh Bình, tiếng nhà nghề bọn họ gọi là xô bè ngắn. Còn xô bè dài là tiếng lóng chỉ việc cướp giật hành khách trên chặng đường dài hơn, đến tận ga Vinh. Chúng có lớp ngôn ngữ nhà nghề riêng, như ghê là gái, xê là xe, nhộp là kính, động là đồng hồ, bốc chỉ là thủ đoạn lấy trộm khi giả vờ mua hàng. Chúng có tổ chức, có hệ thống thủ đoạn riêng. Chẳng hạn, khi người bị móc túi kêu cứu thì cả bọn xô lại ra cái vẻ quan tâm hỏi han, nhằm mục đích giữ chân họ, hoặc vờ vĩnh đuổi theo tên kẻ cắp vô hình khiến khung cảnh đã rối loạn càng thêm rối loạn. Có khi sử dụng thủ thuật lấy thịt đè người, vừa ăn cướp vừa la làng, chúng xúm lại vu cáo và đánh đập ngay chính nạn nhân của chúng. Mỗi đêm một tên thường móc được từ 10 đến 30 chiếc ví, đa phần là của chiến sĩ quân đội. Vì đó là con đường ra trận của họ. Ngọc Khiên sống phè phỡn, mua đài, mua xe, thậm chí xây nhà cửa bằng tiền lấy cắp được từ họ. Khốn nạn! Chúng xúc phạm đến cả những người sẵn sàng hy sinh máu xương cho chúng. Hiện bọn Ngọc Khiên này đang bị giam giữ ở căn nhà B2 kia.

Bọn tham những xếp riêng một lớp đặc thù. Lũ này là sản phẩm của

lòng tham, sự sợ hãi của chế độ chính sách, tình trạng độc quyền và sự bao che của quyền lực, một biểu hiện của thói lưu manh có tính lịch sử. Các chủ tịch, chủ nhiệm, giám đốc, kế toán... hà lạm công quỹ, đục khoét của kho, bóp nặn kẻ dưới. Không kể vào đây hạng người xé mắt mút tay, thợ may ăn giẻ, thợ vẽ ăn hờ. Ở đây không kể tới con mèo mướp ăn vụng cá trong mâm cơm bà nội. Đây là bọn dựa vào quyền chức, bọn tận cường hào táng tận lương tâm, ăn chặn cả tiền tuất của mẹ tử sĩ, bớt xén cả tiền trợ giúp trẻ em bị nhiễm chất độc điôxin, người già cô đơn, ăn cắp tiền quyên góp giúp đồng bào vùng bị lũ lụt thiên tai. Ở đây có bọn còilừa, mượn đầu heo nấu cháo, moi tiền nhà nước, bọn chủ hui xù nợ dân lành. Ở đây có tên đã ngoắc ngoắc với nhân viên ngân hàng làm thế chấp giả, lấy của nhà nước cả ngàn tỉ đồng. Ai dám nói ở đây không có mối liên hệ ngoài quốc gia và dám chắc là chúng không biết cách rửa tiền như bọn mafia quốc tế đã gửi qua các ngân hàng thế giới đến một nửa số đô la thu được bằng con đường bẩn thỉu, để tái hiện như những đồng tiền sạch sẽ, ngang nhiên đầu tư vào các công cuộc làm ăn chân chính.

Bọn buôn lậu ma túy được xếp riêng một lớp. Không phải vì số lợi nhuận khổng lồ chúng thu được. Mà vì tính chất nguy hiểm của tội ác. Vì lợi quyền ích kỷ, chúng đang tâm hủy diệt con người, giống nòi, dân tộc. Chúng gieo cái chết ngấm ngầm, đồng loạt.

Tội ác mang tính chất chó má là bọn hiếp dâm phụ nữ. Xếp vào loại này không chỉ những kẻ dùng vũ lực chiếm đoạt thân xác người đàn bà. Ở đây cần phải nghiêm khắc lên án một hình thái mới ở tội ác này: tưởng là thông dâm, mà kỳ thực là sự hiếp dâm bằng quyền lực và đồng tiền; ở đây, có cả kẻ lợi dụng sự nhẹ dạ và kích dục ham muốn của đàn bà. Bọn này là loại người đều cáng nhất. Chúng gây nên nỗi nhục nhã cho đàn bà. Chúng hạ thấp nhân phẩm người phụ nữ. Cưỡng bức người đàn bà, chiếm đoạt người đàn bà bất hợp pháp, tên đàn ông dâm đang gây nên cả nỗi đau đớn cho những người thân của họ, chúng xúc phạm đến người tình, người chồng của họ. Tiết hạnh đàn bà được quan niệm là thiêng liêng, với chính

họ và người chồng, kẻ sở hữu duy nhất. Lão Ngô, phạm tội lỗi vô cùng xấu xa này đã nhận án tù hai mươi năm ở trại này. Lão già đen đúa, bẩn thỉu, hôi hám này đã hãm hiếp hai thiếu nữ, một bà già và sau đó đã cưỡng hiếp em dâu mình và bóp cổ cô ta. Ôi, làm sao có thể nghĩ được rằng sẽ có lúc con ác quỷ dâm cuồng gớm guốc kia lại ôm ấp cái thân hình ngọc ngà, thơm tho của Nhân và Nhân lại nấc nghẹn sung sướng vì được hiến dâng lạc thú cho hắn!

Con người là vô luân, vô nhân cách từ bản tính và nó không bao giờ có ý thức sửa chữa, nó không thích đạo đức. Nó thù hận với con người chân chính. Nó say máu giết người. Cùng với bọn hiếp dâm phụ nữ, xếp vào tội đại ác, ở tầng dưới cùng của địa ngục tội lỗi là bọn sát nhân. Đây là tội ác man rợ nhất. Vì chúng coi đồng loại là kẻ thù, chúng hủy diệt con người và sự sống. Chúng là di chứng của thời tiền sử. Nếu bọn hiếp dâm người phụ nữ là chó má thì chúng là lang sói, hổ báo, lợn lòi. Sát nhân giả tử, luật ấy có từ thời Bao Thanh Thiên nhà Tống nước Trung Hoa. cần phải khai trừ vĩnh viễn chúng ra khỏi cộng đồng người!

Điều đáng buồn là những năm gần đây, số tội phạm giết người càng ngày càng tăng lên và các vụ sát nhân ngày càng trở nên man rợ hơn, tàn bạo hơn. Ngoài súng, dao, lựu đạn, tạt acid, còn là đồ xăng đốt cháy. Là lột thịt, lột da, mổ bụng. Là giết người cả loạt.

Con người đang ngày càng trở nên hung tợn, đang ở bước thoái hóa cuối cùng là đánh mất toàn bộ nhân tính. Con người đang bước vào thời đại mạt thế chẳng, như lời người hành khách trung niên nói với Điên đêm nào trên chuyến tàu xuôi về thành phố? Nên chỉ vì một câu nói chạm lòng tự ái mà một tên là Sùng Trư người Mông bản Tả Chải tỉnh Lai Châu đã thọc dao đâm chết bạn. Vì một điều thuốc lá, gã trai hai mươi tuổi học sinh một trường cấp ba thành phố có thể cầm vỏ chai đập chết một em nhỏ. Chúng cũng giống mục Thị Chấn lĩnh án tù chung thân tại đây sau khi đã gây ra năm mươi chín vụ án, trong đó có sáu vụ giết người. Đi chiếc Honda màu xanh cổ vịt, từ Bắc vô Nam, cứ tối đến là y thị xin vào nương

nhờ cửa Phật. Sư ông, sư bà, sư cô, sư thầy, y cũng chẳng tha. Y đổ thuốc mê cho họ, đầu độc họ và vùi xe sau khi đã khoắng hết tiền nong của nhà chùa. Ở trại này có tên thiếu niên mười sáu tuổi giết anh lái xe Honda Điên bắt từ Lao Cai về. Ở đây có gã thợ quét vôi đã cưỡng hiếp, rồi dùng bàn là đập chết cô nữ sinh xinh đẹp ở phố Phần Hoa hũ nào. Ở đây có Kơn trọc ở Nhà Hàng Đại Dương, Kơn trọc không chỉ mắc tội tống tiền. Y còn phạm tội đâm người trọng thương và có can hệ đến sáu vụ thủ tiêu người ở Mátxcova, Béclin. Ở trại này còn có thằng Mồm lệch, thằng Thanh rụt, lũ tay chân của Kơn trọc...

Ở trại này, đầu đã vào sinh ra tử, giáp mặt nhiều lần với tội ác, Lập vẫn thấy ghê ghê khi tiếp xúc với tên Kơn trọc. Nó là cái ác độc thiên nhiên. Nó là cái hung hãn bạo liệt của thời đại thực dụng, vô nhân. Hồ sơ tội lỗi của nó đầy hai gang tay. Không hiểu sao nó chỉ chịu án tù chung thân. Hôm nhập trại, quản giáo tìm được mảnh lưỡi cưa nó giấu trong mũ nó. Ngay đêm đầu ở trại nó đã lấy mảnh chai cắt động mạch cổ tay tự tử. Cứu sống nó, hỏi, nó đáp: để các người biết ta là ai! Nó là thằng bất trị. Nó lười biếng, bậy bạ, trơ tráo. Nó gây sự cả với cảnh vệ. Thường xuyên nó bị phạt cùm chân. Nó cười: “Cùm gông, tường vây, dây điện giăng, lính gác là cái nghĩa lý đ. gì”.

Đêm tối đã nhuộm đen hoàn toàn cái thế giới tội phạm trong tẩm mắt Lập. Chưa bao giờ suy tưởng của anh đạt đến sự bao quát như thế. Cái ác là nỗi sỉ nhục lớn nhất đối với con người, anh đã từng hiểu vậy. Giờ đây, anh đau đớn nhận ra điều ghê rợn hơn. Đạo đức là thứ xa lạ với con người. Còn cái ác thì dường như là một sức mạnh tự nhiên có sẵn ở trong con người, sản sinh cùng với sự hình thành của con người. Nó đã, đang, sẽ tồn tại và anh đã hoàn toàn bất lực trước nó. Khổ đau, tủi hổ, để mặc hai dòng nước mắt chảy ròng ròng trên hai gò má, Lập nghiêng chặt hai hàm răng.

*

* *

Ý thức về bốn phận, nghĩa vụ đã giữ Lập lại bên bờ vực bu ồm nản hoang mang. Tối ấy trở về là tối thứ mười anh thức trắng đêm. Trời sáng, anh ra vườn hoa. Mấy người lao công đang tưới hoa thấy anh, li ền như giạt mình, r ồi lấm lét cúi gằm mặt. Chẳng lẽ mọi người đã biết hết chuyện của ta? Cẩn mõi, quay trở về phòng làm việc, anh nghĩ, phải dìm mình vào công việc. Thì vừa lúc chuông điện thoại reo. Đặt ống nghe xuống; anh hấp tấp đi xuống khu giam giữ. Vừa có vụ tự sát thê thảm ở bu ồng 6, nhà B5.

Hiện trường còn giữ nguyên, vì sự việc vừa mới xảy ra chưa đầy mười lăm phút. Giữa nhà, trên n ền xi măng lạnh, hai xác tù nhân đàn ông nằm sòng sọc. Một nằm sấp đã chết hẳn. Một nằm ngửa đang co giạt hấp hối. Cổ họng người đang hấp hối này đã bị cắt rời, máu sủi bóng phập ph ồng, trong khi bàn tay anh ta còn nắm con dao nhọn mỏng như cái lá lúa. Chính là người này đã tự cắt cổ mình sau khi đã đâm ngập tim kẻ đang nằm cạnh mình, tên Mùi đầu gấu. Mùi là tên lưu manh đại ác vô cùng hung tợn, đời hắn là một chuỗi nối tiếp tội ác hiếp, giết, cướp, không hiểu sao lại thoát án tử hình, vào đây chịu án tù hai mươi năm. Ở trại này, mặc dù đã nhiều lần bị trừng phạt, hắn vẫn chứng nào tật ấy, hết hành hạ, sỉ vả, đánh đập dã man, lại ăn chặn, trấn lột tàn bạo bạn tù. Đồng bọn hắn đã có lần dùng đá định đập đầu giết chết hắn mà không thành. Lần này thì hắn đã bị đến tội!

Đó là kẻ bị giết. Còn người giết hắn và sau đó tự sát? Người này tên Doãn. Lập nhớ mặt, nhớ tên, biết rõ lai lịch, án tù anh ta. Mới ba mươi tuổi khi vào đây nhận án tù chung thân, Doãn là một thiếu úy công binh phục viên sau chiến tranh. Thuở niên thiếu, Doãn là một trò giỏi, bạn tốt, đội viên chăm. Lúc ở quân ngũ anh đã được thưởng huân chương chiến công hạng hai. Trở về làng quê, gia đình, Doãn phát hiện ra đi ều khủng khiếp: vợ anh, một phụ nữ tươi đẹp, người anh thương nhớ thiết tha suốt những năm dài chiến tranh đã phản bội anh. Chị có quan hệ tình ái mặn m ồng với gã chủ tịch xã, một kẻ trốn nghĩa vụ quân sự, dựa thế bố là chủ tịch tỉnh, có một tài sản kếch xù và thường dùng ti ền của để m ồi chài đàn bà. Quy mọi

lỗi lẩn cho hoàn cảnh chiến tranh, Doãn bỏ qua mọi chuyện, nén mình, hàn gắn vết nứt rạn, tạo lập cuộc sống êm thuận của vợ chồng. Buồn thay, ái tình vụng trộm là bùa mê thuốc lú, cuộc đàn dúi vẫn tiếp tục ngựa theo đường cũ vì ân ái vô luân là khoái cảm mây mù mê muội không cỏi thoát được của bọn chúng. Doãn bắt quả tang cuộc hành lạc của hai đứa ngay trên cái giường vợ chồng trong buồng mình. Quái quỷ, đã không biết tội lỗi, tên đàn ông chủ tịch xã lại cậy quyền hung hăng lật ngược tình thế, đặt điếu vu vạ, định hãm hại Doãn, uất tức đổ máu mắt, Doãn vùng chiếc đòn gánh đang cầm trong tay. Tên chủ tịch xã đạp cửa chạy biến. Chiếc đòn gánh đập trúng đầu vợ Doãn. Người đàn bà vừa là tội phạm vừa là nạn nhân ngã quay lơ, chết ngay tại chỗ. Đau đớn kinh hoàng, ân hận vò xé, Doãn lấy dao tự cắt cổ, kết liễu đời mình. Thanh đới sắp đứt lìa, đúng lúc ấy, tên chủ tịch xã dâm dê gọi công an tới, Doãn bị bắt. Mang án tù chung thân, ở trại này, Doãn lẩn lủi như một cái bóng không hồn. Không nói không rằng, hiên lành như một kẻ tu hành, Doãn nghiêm chỉnh chấp hành mọi quy định và rất chịu khó lao động. Doãn có thói quen không bao giờ ngẩng mặt. Dường như anh muốn dùng cái cằm để che giấu vết dao cắt đã thành sẹo ở cổ mình. Cái gì đã xảy ra trong quan hệ giữa Doãn và tên Mùi đầu gấu? Cũng đơn giản thôi. Và nói làm gì nữa. Mùi đã chết đáng đời. Còn Doãn? Lần tự cắt cổ thứ hai này không thể chữa chạy được nữa. Tấn bị kích đã kết thúc bằng cơn cuồng sát.

Lập cúi xuống, vuốt mắt cho Doãn, gương mặt vuông vức rắn rỏi thường ngày của anh vạch những đường nét kinh hoàng ở hai bên cánh mũi và góc miệng.

- Chôn cất anh ấy cho tử tế!

Giọng lạc hẳn một cung bậc, Lập nói khe khẽ và cúi đầu đi ra ngoài.

*

* *

Con người là vậy ư? Nó là một thể giới bỏ ngỏ, một thực thể chưa hoàn thành? Hay nó là một quái thai đẻ non, thiếu năm thiếu tháng? Vì vậy, nó là mảnh đất thuận lợi cho vi khuẩn độc hại, là bản chất ảm náu với chính nó nên nó không tự nhận ra mình trong các hoạt động của bản thân. Nó chỉ nhận ra nó ở cái bóng ở đằng trước nó và ở phía sau nó. Nó không có khả năng chế ngự được bản tính thông thường của nó, nó yếu hèn lắm. Chao ôi! Thế mà nó lại phải sống giữa các cực giằng xé, trong những hoàn cảnh vô cùng éo le. Nó thiếu kinh nghiệm. Nó bất lực. Nó mặc cho bản năng chỉ bảo. Thầy hướng đạo cho nó là nhu cầu dục vọng. Khốn nạn thân kiếp nó chưa!

Đang ng ồ tê dại và xót xa với những ý nghĩ trên, Lập bỗng dừng dừng nổi cơn thịnh nộ khi có người hạ sĩ tên Thịnh bước vào báo cáo khẩn cấp: có một tên phạm vừa bỏ trốn.

- Đứa nào?

- Báo cáo thủ trưởng, đó là tên Hùng, biệt hiệu M ồm lạch.

- Nói đi! Ngán thôi!

- Báo cáo thủ trưởng. Tôi phụ trách tốp làm cỏ ngô ở hẻm núi Đường Tăng. Tên M ồm lạch hay díu lại cùng với tên Thanh rụt ở đội 3. Tôi vẫn luôn để mắt đến nó.

- Vậy mà nó lại mọc cánh để thăng thiên và mọc vuốt để độn thổ được?

- Báo cáo, tôi có lỗi.

Cú đập bàn đã bật dậy khỏi ghế cả tấm thân nặng nề, vạm vỡ của Lập. Lập nổi cơn giận dữ. Anh cảnh vệ trẻ mặt non choẹt, cao lêu nghêu như con sào, lúng túng giải bày rằng M ồm lạch là thằng bất trị. Rằng tranh ăn, nó đánh bạn tù chảy máu mũi. Rằng đi xúc cát, nó ăn gian khối lượng nghiệm thu. Vừa rồi bắt được nó giấu dưới chiếu hai thanh sắt phi 6 dài hai mươi xăngtimét một đầu nhọn, một đầu bẹt, và một lưỡi cưa, chứng tỏ nó có âm mưu vượt ngục. Lần trước nó dùng kế độn thổ nhưng không trốn thoát. Và đây là lần đầu, anh bị nó lừa. Trên đường đi làm về, nó kêu đau bụng xin

phép đi đại tiện, rồi rúc bụi chạy. Lúc ấy anh đang giải quyết vụ tên Thanh rút gậy gỗ với thằng bé giết anh lái xe Honda ôm ở Lao Cai và nói thật cũng sợ ý, để hẳn bay bổng việc khác. Mặc, Lập không một chia sẻ: “Nghe đây! Bắn súng không nên thì đừng đạn. Anh hãy bỏ tiền túi ra mà đi bắt nó về. Không bắt được nó thì vào ngồi tù thay nó!”.

Chỉ còn lại Lập trong căn buồng rộng. Ngoài cửa sổ, đông núi đã lẫn vào mây chiều và những thung lũng lầy thụt đã lãng đãng khói sương. Mấy con cò trắng từ những thửa ruộng mới khai khẩn cất cánh bay, chúng bay đi đâu mà thoáng cái đã mất hút những cặp cánh trắng xóa nhỏ nhoi đến vô nghĩa và khung cảnh đang mất dần sinh lực, trở nên vô hồn. Ngày đang lụi tàn trong cô quạnh, trong lòng Lập. Lập rùng mình. Đã buột ra khỏi tay Lập một cái gì đó thật hệ trọng, thật thiết tha. Mất mát này lớn lao quá. Vì đó không phải chỉ là hạnh phúc mà dường như là toàn bộ cuộc sống, niềm tin tưởng và chính bản thân mình.

- Báo cáo thủ trưởng, Trung Tâm đưa đến một phạm mới.

Chiều ấy, lúc ba giờ, sĩ quan thường trực bước vào buồng Lập, đặt lên bàn anh một cặp hồ sơ. Ngoài bì hồ sơ là những dòng chữ đậm. Họ tên: Đỗ Văn Túc, số nhà 18, ngõ 442, phố Thanh Hòa, Thành phố. Tội danh: Đánh người trọng thương. Mức án: Tù giam tám năm.

Cầm cặp hồ sơ lên, đọc lý lịch của tội phạm tên Túc này, Lập liền gọi điện thoại cho phòng lưu trữ, bảo cô nhân viên mang ngay đến cho anh hồ sơ của nữ phạm nhân Đỗ Thị Thảo. Trí nhớ của anh không tở. Thảo và Túc đúng là cùng mẹ, khác cha. Anh nhớ tới Khanh nữ diễn viên xinh đẹp duyên dáng. Tinh thần bỗng phần lại gọi anh về từ cơn lao lung buồn thảm.

CHƯƠNG BẢY

Rời khỏi buồng thủ trưởng Lập, hạ sĩ Thịnh lên đường truy đuổi ngay tên Mòm lạch trốn trại. Ra ga xe lửa Đồng Thái, anh lên tàu về thành phố và có mặt ở ngõ Thịnh Hòa, nơi cư trú của gia đình Mòm lạch lúc bốn giờ sáng. Thằng Mòm lạch trốn trại lần này là lần thứ hai. Lần trước nó dùng kế độn thổ. Nhưng bị tóm ngay tại trận. Thịnh tính: nó chỉ có thể về nhà mẹ nó trước khi đi xa. Mẹ nó đi xuất khẩu ở Nga đã về, nay chuyên sống bằng nghề môi giới. Người đàn bà này đã bỏ rơi anh chồng nghiện ở xứ người, giờ cặp với một gã lái xe tải. Cũng có thể thằng Mòm lạch sẽ nhờ cậy người tình của mẹ nó. Người này đã một lần bị cảnh cáo vì có quan hệ với một vụ chuyển thuốc phiện lậu từ Sơn La về Cái ô quý này để ra một thằng du côn như Mòm lạch là phải quá rồi! Thịnh nghĩ, cuộc truy bắt sẽ sớm kết thúc. Anh đến báo cáo với Công an phường yêu cầu phối hợp kiểm tra hộ khẩu gia đình họ. Nhưng anh đã mừng hụt. Không một dấu tích chứng tỏ Mòm lạch đã qua đây. Dự tính các hướng truy đuổi khác, Thịnh nghĩ tới thành phố Biên, nơi thằng Mòm lạch đã sinh sống, gây tội ác và bị bắt.

Nhưng thành phố Biên cách xa nơi Trại đóng quân hơn ngàn cây số. Làm thế nào có thể tới đó với đồng lương hạ sĩ, mỗi tháng dư hai chục ngàn. Vé tàu một lượt đã gấp cả mười lần thế rồi. Gia đình Thịnh ở phố Phan Đình Phùng. Nhưng chả lẽ hai mươi một tuổi đầu rồi, đã ra đời, lập nghiệp rồi lại còn về nhà xin tiền mẹ và chị. Mẹ về hưu vẫn dạy thêm tiếng Anh. Chị là phó tiến sĩ tin học, chồng chị là cán bộ cấp vụ ở Bộ Ngoại giao. Tất cả đều có thể sẵn sàng đưa cho đứa con, thằng em tội nghiệp cả triệu bạc chứ không phải vài trăm đồng. Thương thằng em bé bỏng tội nghiệp lắm! Vì cả nhà, từ ông bà, đến các chú các bác chẳng có ai phải làm

cái việc vất vả, nguy hiểm như Thịnh. Thịnh học giỏi, nhưng mùa thi đại học ấy mắc dịch cúm sốt cao liên mười lăm ngày, nên không thi mà trượt. Tháng tám năm ấy. Thịnh lên đường theo giấy gọi nhập ngũ. Ông anh rể bảo: “Để tôi chạy cho nó, phải đi trông tù!”. Mẹ rên rầm: “Con ơi, hàm chó vó ngựa đấy, chớ có dây vào bọn đầu trộm đuôi cướp nhé”. Chị gái lạy bậu: “Thấy nó thế nào cũng mặc nó. Đứng xa nó ra, gặp phải thằng nó mắc bệnh Hátivê Ết nó phần chí, nó cắn cho một nhát thì lại oan gia đấy, cậu hiểu chưa?”. Rồi cả nhà cùng ngẩn ngơ. Thì oan nghiệp chướng gì đây mà lại bắt thằng bé vào cái nghề hiểm nguy góm guốc này. Gia đình thuần là trí thức, xa cách cái hỗn tạp, bọm bãi từ mấy đời. Trẻ nhỏ không biết nói tục. Chủ trương phát triển trí tuệ và xây dựng tâm hồn cho con người bằng đọc sách. Nhưng tủ sách cũng phải được chọn lọc kỹ càng. Thủy hử bị coi là ác thư, phải loại khỏi tủ sách. Chỉ có bố, bố ở trong tấm ảnh trên bàn thờ liệt sĩ, tùm tùm cười, như muốn nói: Cuộc sống ấy mà, nó rộng lớn lắm, vấn đề không phải là lựa chọn, mà là làm chủ mình, Thịnh à.

Nhất định không về nhà xin tiền mẹ và chị. Thịnh quyết định vậy và tìm đến Trung Tâm. Ở phòng kế toán của Trung Tâm, nơi Thịnh đến để vay tiền, rất may Thịnh gặp Diên. Diên mới từ thành phố Biên sau vụ truy bắt Kơn trọc trở về. Biết Diên là bạn thân của Lập, anh liền nhờ Diên nói giùm với cô Phấn kế toán.

Diên cũng đang là con nợ của phòng kế toán. Quyết toán đợt công tác dài hai năm ở tỉnh thượng du Lao Cai, Diên còn nợ ba triệu đồng. Chuyển đi đi đầu tra, bắt thằng Kơn trọc ở thành phố Biên gần ngày vừa rồi mà cũng chỉ trội mất hơn một triệu. Làm thế nào được? Đóng vai công tử, nhà kinh doanh mà không ngủ buổi có máy đi đầu hòa, uống Marten là làm sao? Cũng là vì công việc thôi. Ông Hói lại nổi máu đạo đức, lại dương mực kính soi từng khoản mục chi tiêu, lại cầu nhàu: “Tay không bắt giặc mới tài chứ. Ấy, cái hũ còn chiến tranh, tôi làm đồn trưởng Phước Lung sát vùng Mĩ - nguy hiểm đóng...”.

Cô kế toán Phấn, mặt tròn, cổ trắng như cái ngó cần lần ba sợi dây

chuyền, ngón tay vàng chói ba bốn cái nhẫn mặt ngọc to sù. Cháu ông cán bộ chức vụ lớn, làm nghề này mới có mấy năm mà cô mua được một căn buồng hăm tư mét vuông và tậu được xe Dream. Lại còn điều đà nữa. Được cái cô còn giữ được tính hồn nhiên, vui vẻ hay hóng chuyện lạ phố phường và các vụ án hình sự.

- Anh Điền ơi - Cô nói - Em sẽ ký nợ cho anh và nếu anh đứng ra bảo lãnh thì em sẽ cho chú Thịnh đây vay một triệu đồng. Nhưng anh phải kể chuyện anh đi bắt bọn tội phạm cho em nghe cơ.

Điền cười:

- Ngày xưa có vị quan tòa khi xử tội học trò, ra điều kiện: nếu làm được bài thơ hay thì tha phạt. Giờ, thời kinh tế thị trường, thế chấp tiền vay bằng chuyện kể. Đúng là dân mình là dân có văn hóa cao thật!

- Anh nói mĩa em đấy à. Ở nhà quê, hễ chưa đi làm, em không bỏ qua tiết mục “Câu chuyện cảnh giác” ở trên đài bao giờ đâu nhé!

- Thế thì tôi cho cô mượn cuốn truyện viết về ông thám tử Séc-lốt-Hôm tài ba của tác giả Cộnen Đoi-lơ người Anh để cô đọc vậy. Trong ấy có bao nhiêu là chuyện vụ án ly kỳ bằng mấy chuyện của bọn tôi ấy chứ!

- Ừ ừ! Đọc mỗi mắt bỏ xừ đi ấy! Cả đời em chưa đọc hết một cuốn truyện dầy bao giờ cả. Em chỉ thích nghe kể chuyện thôi. Mà là chuyện của anh cơ.

- Chuyện tôi chán chết mà tôi thì vụng đường ăn nói lắm!

- Ừ ừ. Nếu thế thì... thôi.

- Ấy chết, sao lại thế!

- Thế thì anh kể đi.

- Thôi được, để tôi kể thử, cô mà ngáp là tôi thôi liền đấy. Hễ mới ra trường, tôi được lệnh đi bắt một tên cướp giật ở bên huyện Gia Bình. Chờ đêm tối tôi áp sát cửa sau nhà nó. Đang chờ nó trở về để đập cửa nhảy vào thì bỗng nghe thấy tiếng đứa trẻ khóc ré lên. Bà nội đứa bé thấy vậy liền

hỏi người mẹ đưa bé rằng vì có gì mà thằng nhỏ khóc to vậy. Cô có biết người mẹ đưa bé đáp thế nào không? “Con đánh nó đấy. Ai bảo nó dám nói, lớn lên nó sẽ làm chiến sĩ công an!”. Nghe con vợ nó nói vậy mà tôi toát mồ hôi hột. Tôi nghĩ nó biết mình đang phục ở ngoài nên ra ám hiệu để chằng nó đừng về nữa.

- Hay nhỉ! Thế lần ấy bắt trượt à?

- Trượt nhiều chứ. Nếu lần nào cũng bắt được thì sợi dây chuyền và nhẫn mặt ngọc của cô đã chẳng phải lo bị cướp giật.

- Nhưng anh ơi, bắt bọn tội phạm có dễ không, hả anh?

- Hừ ở nhà cô có hay đi bắt cua không? Cô Phấn?

- Có chứ!

- Đấy, cứ nói ngay con cua nó ở trong hang thôi. Mình thò tay vào bắt nó, nó còn biết giờ càng ra cạp. Chẳng con vật nào, dù là hạ đẳng, yếu đuối mà lại tự nguyện đưa thân cho mình bắt nó cả. Gian phi thường lại là đứa khôn ngoan. Có thằng đàn đại nào đi ăn cắp đâu! Còn mình thì mới vào nghề đã non dại lại xớ rớ! Một lần vào nhà nó, nó mời mình điếu thuốc Lào. Sĩ diện, phải hút chứ. Cha mẹ ơi, say lộn tùng phèo cả trời đất, rưỡi nôn thốc nôn tháo ra. Nó cười khằng khặc rưỡi rút êm. Một lần phục nó ở bãi tha ma vì nghĩ nó là đứa có hiếu, đêm trước khi vượt biên thế nào cũng ra thắp hương mộ mẹ.

- Nó có ra không?

- Có chứ. Nhưng thấy nó khóc sụt sùi mình đâm ra thương nó quá, không muốn bắt nó lúc ấy. Về ông Hói suýt cho ăn kỷ luật, may mà ông giám đốc Trung Tâm gạt đi, khen là có lòng thương người, nhưng lẽ ra, để nó ra khỏi ngôi mộ mẹ nó là phải bắt ngay thì mới đúng. Hừ đi thực tập mới ngổ. Để cái xe đạp làm mồi, thế quái nào mất bếng cái xe mà chẳng bắt được đối tượng nào. Một lần tóm được một tên ăn cắp có đủ hiện vật là cái xe Honda 120 phân khối ở giữa một khúc đường vắng. Không biết đi xe máy, thế là mình bắt tên ăn cắp tháo bánh trước chiếc xe ra, vấy một

chiếc xe ôm đưa nó về đ̣n. Chiếc xe mất bánh trước thì còn đi thế cóc nào được! Đã tưởng thế là khôn. Nào ngờ quay trở lại, chiếc xe chỉ còn một bánh nọ không cánh đã bay mất ṛi. Thì ra mình ngu, trộm cắp chuyên nghiệp có đ̣ng bọn, làm gì nó không mượn tạm được ở đâu một chiếc bánh xe lắp vào để tẩu thoát!

- Có ai ngờ anh nhỉ! À anh này, anh có hay kể chuyện đi bắt bọn tội phạm cho chị Khanh nghe không? Có lần em xem chị ấy diễn vai Nam Hậu trong vở Khuất Nguyên đấy. Chị ấy đẹp ời là đẹp. Em nghe chị ấy mên anh từ lúc anh đấm ngã thằng Nghiệm đầu bò đầu bươu c̣m đầu đ̣m du côn ở trường học ấy. Thằng ấy chắc bi giờ phải là tướng cướp anh nhỉ? Nhưng mà anh phải kể chuyện nữa đi. Kể dài vào cơ!

Đi ền khẽ khẽ thở một hơi dài:

- Cô Phấn có tin là có duyên số, có định mệnh không?

- Em tin sái cổ ấy chứ!

- Tốt ṛi! Nếu cô không sợ chết thì tôi kể cho cô nghe chuyện này.

- Ui! Em sợ chết lắm! Dù em có yêu anh thì em cũng không dám lấy anh làm chồng đâu, anh Đi ền ạ. Em chỉ lấy chồng làm nghề giáo viên thôi.

- Giáo viên mà không là nghề nguy hiểm à? Cô có nghe chuyện bọn thằng Nghiệm đánh thầy giáo Bình dạy văn trường tôi gãy hai cái xương sườn chưa?

- Khiếp quá! Thôi anh kể đi. Nghe chuyện chết chóc em hãi lắm! Em hứa, anh kể xong em sẽ kể chuyện ông Hói cho anh nghe!

- Tôi không nghe người ta nói xấu thủ trưởng tôi đâu!

- Chuyện thật chứ chẳng có gì là xấu cả. Thôi mà, anh kể đi! Chuyện vui vui nhé!

- Ủ! Chuyện loài vật thôi. Nhan đề Con gián.

CON GIÁN

Chuyện xảy ra từ hồi Diên đi biệt phái ở tỉnh Lao Cai. Hôm ấy, anh đến khách sạn Phăngxipăng vì theo tin đặc tình, ở căn buồng 302 sẽ diễn ra một cuộc mua bán vũ khí trái phép và nhiệm vụ của anh phải là bắt quả tang các tội phạm.

Bắt quả tang! Đó là việc hết sức khó, nếu không nói là rất bất khả thi. Bởi vì, nếu tội phạm đóng cửa, tiến hành việc mua bán ở trong phòng thì dù anh có gõ cửa, đột nhập vào thật nhanh, họ cũng vẫn có thể kịp thời phi tang và khi đó đừng có hòng bắt họ nhận tội. Vấn đề đặt ra là phải bắt được tận tay.

Vậy thì có cách nào đây?

Cuối cùng thì sáng hôm ấy, người nhân viên khách sạn trai trẻ họ đã dẫn Diên đến căn buồng 302 họ. Và Diên mới chỉ kịp mở cánh cửa một cái tủ gỗ cao vừa khở người của anh, lọt vào ngăn treo quần áo dài, chưa kịp định thần, mắt còn chưa kịp quen với bóng tối, thì ngoài cửa đã có tiếng chìa tra vào ổ khóa.

- Dạ, thưa hai ông, mời hai ông vào ạ.

Khách đã đến và với Diên thì hình như sự việc đã diễn ra quá nhanh, có vẻ hơi đường đột. Vì cùng với lời mời của người nhân viên khách sạn, Diên cũng đã nhận ra ngay tiếng chân bước vào căn buồng của hai người đàn ông. Hai tiếng chân bước rất nặng nề nhưng gấp gáp. Và ngay sau đó căn buồng tối sầm ngay lập tức, vì cánh cửa đóng sập lại tấp lự cùng tiếng ổ khóa vặn ngược thật nôn nả; và một trong hai người đàn ông dáng chừng rất yên dạ, liền gieo phịch mình xuống cái giường nệm ga trắng muốt, còn người kia thì đẩy cửa vào toilet, rồi tiếng nước xối ào ào vọng ra tận bên ngoài.

Chớp chớp mắt, thích nghi dần với bóng tối, Diên nhận ra ngay tình trạng bí khí của chiếc tủ kín. Và hồi hộp lập tức dâng lên nghèn nghẹn cả cổ họng anh. Cuộc rình rập này thật tình là Diên chưa một lần trải qua. Nó có bóng hình một trò chơi ú tim, nhưng lại không phải là một cuộc chơi của

con trẻ. Vì nó là một cuộc ém mình trong thế đối đầu thật là nguy hiểm. Nguy hiểm thì Diên đã từng trải đâu có ít. Những lần rượt đuổi kẻ gian với mô tô tốc độ cao. Những đêm nằm phục trong rừng, nhin ăn nhin uống cả ngày trời để đón lõng bọn buôn ma túy từ biên giới về. Những lần giáp mặt với những trùm anh chị súng dao lăm lăm trong tay. Thế đấy, muốn thắng đối phương gian ác quỷ quyệt, trước hết phải dũng cảm và thông minh hơn chúng một cái đầu. Vậy thì kế sách ẩn mình trong cái tủ kín ở ngay trong căn buồng này nhằm chọn đúng thời cơ để bắt quả tang tội lỗi của hai tên tội phạm, quả cảm thì thật là quả cảm rồi, nhưng liệu đã phải là giải pháp của sự khôn ngoan? Hay đó chỉ mới là thể hiện thói ưa phiêu lưu, thậm chí liều lĩnh của tuổi trẻ?

Nhưng mà thôi, lúc này nói gì nữa thì cũng là vô ích. Hay hoặc dở thì cũng là từ hoàn cảnh đã trở nên khẩn thiết, bó buộc và đã được lựa chọn. Đã được lựa chọn, đã được cân nhắc để thấy không thể có phương cách nào tốt hơn. Cuộc sống không cho phép lúc nào cũng đắn đo, tính toán và hoàn toàn tự do trong lựa chọn. Vả chăng, hay hoặc dở còn phụ thuộc vào con người. Nên vấn đề đặt ra lúc này là phải từ cái hoàn cảnh cụ thể này, cái tình thế hãm địa này mà xử sự thôi. Đúng là một hãm địa bất lợi mà Diên đã tự tạo ra cho mình thật! Và ở tình thế tự giam mình trong ngăn tủ này, Diên mới nhận ra, thật sự là anh đang ở trong tình trạng vô cùng khổ sở. Khổ sở lắm! Mà đâu đã phải là do căng thẳng về mặt tâm lý! Hai mươi hai tuổi. Sức lực đang ở thời kỳ sung mãn nhất. Cao một mét bảy ba, đỉnh đầu vừa chạm nóc tủ. Nhưng còn chiều ngang? Trời! Đôi vai rộng của anh hoàn toàn bị đóng khung vào hai bên vách tủ. Cụ cựa còn khó thế mà lại còn khẩu súng ngắn anh cầm tay trong tư thế sẵn sàng. Cùng với cảm giác bị đóng khuôn, giờ anh mới hiểu con người cần thở đến thế nào. “Khi ta thở, ô xy vào ngay máu, nếu so sánh, rượu cũng vào máu khi ta uống, anh sẽ thấy thở quan trọng như thế nào!”. Anh nhớ tới lời cô giáo dạy thể dục hồi còn học ở bậc phổ thông.

- Thế nào, hét lại một lần nữa đi. Mà một vừa hai phải thôi, ông bạn!

Người đàn ông ở trong toalet đã đi ra. Đó là một gã lùn, ria mép đen sì, rậm như chiếc bàn chải đánh giầy, tóc đen như trát si. Gã là người mua. Còn chủ của khẩu súng lúc này, qua khe cánh cửa tủ, Điền nhận ra đó là một người đàn ông tóc bạc, tuy mới chỉ quăng ngoai tứ tuần.

Gã tóc bạc thấy gã Lùn đi đến cạnh giường mình liền ngẩng dậy, ngáp to một cái và lắc đầu:

- Ông hỏi chơi thì hỏi làm gì!

- Ô hay!

- Thế thì tôi hỏi ông một lần nữa, lần này ông nghiêm hay ông đùa?

- Đùa! Đùa mà tôi bỏ ra cả ba trăm bạc để thuê giờ căn buồng riêng này.

- Hê hê...

- Ông cười gì?

- Bộ cha nội hay cùng em út trốn bà xã đi thuê buồng riêng quen rồi, hỉ? Có món nào ngon lành, giới thiệu với qua, nghen!

Gã tóc bạc đổi giọng Sài Gòn. Và Điền thật không ngờ, gã Lùn lại bắt chuyện. Bắt chuyện một cách say sưa tưởng như đó chính là chủ đề của cuộc hẹn hò này. Họ nói chuyện về gái. Về các cô ở nhà quê ra kiếm tiền bằng nghề ca ve, bằng nghề tiếp viên, bằng nghề gái gọi. Lại còn khoe đã lừa được những con mèo hoang, bò lạc nào.

- Nè, đã nếm bao lần gái trinh rồi? Hừ, gái trinh, hai cái núm vú nó đỏ hồng hồng như quả dâu, ngon lành một cách dễ sợ. Còn con bướm của nó e hèm...

Ôi, những câu chuyện rác rưởi nghe hẳn cả tai mà hai tên lưu manh này thao thao bất tuyệt vừa như để khoe khoang vừa như để ban tặng nhau sao lại có thể kéo dài đến cả chục phút đồng hồ vậy! Chúng gây phản cảm cho Điền, hơn nữa chúng làm cho Điền vô cùng sốt ruột. Chưa kể, chúng khiến cho anh đã có lúc rơi vào trạng thái nghi ngờ, nghi ngờ cả bản thân mình. Hay là Điền đã nhận được thông báo và suy đoán nhầm? Nghĩa rằng là, đây

chỉ là cuộc gặp gỡ của hai tay đàn ông máu gái. Hoặc nếu đây là cuộc mua bán súng đạn phạm pháp thật thì Diên đã bị chúng cho leo cây. Chúng đã biết Diên đang nấp ở trong tủ. Và lúc này chúng bỏ chuyện mua bán súng đạn, lảng sang chuyện xằng xít để cười mũi anh: Tên tởm, hồi tên cóm đang ngạt thở trong cái tủ đứng bí khí và hôi hám kia! Mi định bắt quả tang bọn ta đang mua bán vũ khí trao tay ư? Chui vào tủ, ép xác rình chờ, lấu cá đấy, nhưng đừng tưởng bỏ, cha nội! Ấy là chưa kể, ừ có thể là như thế lắm, nghĩa là chúng đã thông đồng với nhân viên khách sạn, nhân viên khách sạn đã đóng vai gián điệp hai mang, chúng đã biết đến củ tí âm ty mưu mẹo của Diên, chúng sẽ chơi trò mèo vờn chuột chán chê, rồi bất thành linh xô đến, mở bung hai cánh cửa tủ ra. Và lúc ấy thì bẽ bàng nhục nhã đến mức không còn đất để dõn thổ nữa đâu, vì việc đã không thành mà Diên còn bị đeo tiếng là tên nghe lỏm xấu xa.

Nỗi khổ của Diên càng lúc càng tăng lên, vì lúc này cùng với sự ngột ngạt của bầu không khí ngục tù trong chiếc tủ đứng, anh bỗng nhận ra từ hai bên vách tủ, sau những tờ giấy báo dán để lót tủ, phát ra những tiếng rọt rọt lạo xạo rất lạ tai và chỉ thoáng cái anh đã hiểu ngay, rằng đó là tiếng chân di chuyển của lũ gián bấy lâu nay vẫn sinh sống ở trong chiếc tủ này! Trời! Gián, loài côn trùng như bản chuyên sống nơi cống rãnh rác rưởi, trong những môi trường ẩm thấp tanh hôi! Chúng trú ngụ trong cái tủ cũ kỹ tăm tối này từ lúc nào? Chúng sinh con đẻ cái từ đời nào đời nao trong các xó xỉnh ở cái tủ này? Và bây giờ, người thấy hơi Diên, chúng mới dò dẫm từ các kẽ hở, từ sau lớp giấy báo dán vách, đi ra. Nghe tiếng chân chúng chuyển động thì có đến cả trăm con chứ không thể ít hơn. Hàng trăm con! Gián mẹ gián con, gián cái gián đực, gián cụ gián ông gián bà, gián cháu gián chắt. Những con gián béo phồng như cái bã trầu, cánh nhóng nhánh như tấm thuốc độc. Những cái râu dài vút ngo ngoạ. Những cặp cánh quay xè xè. Náo động vì bỗng thấy hơi người như đột ngột được tham dự một bữa đại tiệc, chúng bò ra bay lên, bấu vào khắp người Diên. Chúng xa xần ở vai áo anh. Chúng leo từ tay anh lên cổ anh. Một con, hai con, ba con.

Bao nhiêu con mà sao lăm chân thê? Những cái chân ma quái gai góc. Chúng khiến da thịt Diên nhần nhột, chúng khiến má Diên, cổ Diên ngứa ran. Chúng làm cho Diên có cảm giác chân tay mình đang nổi mụn nổi gai. Chúng khiến Diên ngạt thở, vì trạt lấy khứu giác Diên lúc này còn là mùi hôi sặc sụa tiết ra và đầu độc bầu không khí tù hãm của lũ sinh vật gớm guốc ghê tởm này. Diên thấy như mình đang mọc lông mọc lá, đang biến thành người nguyên thủy ăn lông ở lỗ r ồi!

- Thôi, bớt cho một giá đi!

- Thì đã bớt ngay từ đầu r ồi.

- Bây giờ, cần chó lửa như ôm bom nổ chậm đấy, ông bạn à. Mà chúng ta vốn có xa lạ gì nhau.

- Thì là chỗ làm ăn lâu dài mới thế chứ! Vả lại, lần này thì quá gọn nhẹ, sợ gì. Trừ phi cá chìm cá nổi bắt được quả tang. Mà này nói thật, lại như bao lần, ông lại đẩy đi chứ đâu có trực tiếp sử dụng! Hay là thủ lĩnh Nghiệm của ông ở xứ tuyết Nga La Tư sắp trở về?

- Ông ở cái lỗ nẻ nào chui ra mà đoán già đoán non ra cái đi đâu tường tận thê!

- Các ông ở trong sổ đỏ của Interpol r ồi!

- Tâm bậy!

Cuối cùng thì đúng lúc này, quái quỷ chưa, đáng chùng nghe tới đoạn đối thoại của hai tên lái súng quá hấp dẫn và với Diên thì thật là quan trọng, anh đã nhận ra gã Lùn, tên đồ đệ của thằng Nghiệm trong vụ chiếc mũ cát kết và biết được một thông tin rất hệ trọng về tên Nghiệm, một con gián cụ có hai chiếc râu cong như râu con xén tóc, đang tha thần trên đầu Diên, liền tò mò bò ra phía trán anh, r ồi có lẽ là vì thích thú trước độ cong của cái gò mũi của anh, nó liền co căng xòe cánh, tuột dốc như trẻ con chơi cầu trượt, đầu xuống đúng chóp mũi anh. Trời! Giật thót mình, Diên vội nghiêng chặt rằng, toàn thân cứng đờ như cây sắt nguội, để khỏi phải có một phản ứng vô thức là đưa tay lên hất con gián xuống. Oái oăm quá! Cuộc

sống chẳng chi đâu chuông ai bao giờ! Ngẫu nhiên chưa qua thì bất ngờ rủi ro đã lại tới. Vì lúc này cuộc mua bán của hai gã buôn vũ khí nhà nghề sắp vào hồi chung cuộc. Khẩu K59 ăn cắp được của một sĩ quan quân đội trên chuyến tàu Hà Nội - Hải Phòng của tên tóc bạc có khả năng ngã giá khoảng hai mươi lăm triệu đồng. Và Diên trong giây phút nghẹt thở vì thần kinh đang trương căng cực độ, lại nhận ra con gián cụ quái ác nọ đang đậu ở trên chóp mũi mình, bỗng đứng lại xoay chân như trong một điệu luân vũ và thò đầu ngo xuống hai lỗ mũi anh. Tưởng như nó hiểu được tâm trạng anh, nó muốn đùa giỡn với anh và nghĩ lỗ mũi anh là hai cái lỗ hang? “Đứng im đó! Đồ chết tiệt!” Mím chặt hai môi, nín thở, mặt đỏ ửng, Diên thầm kêu vì lo sợ và tức giận. Là bởi vì, chỉ cần con gián chết tiệt này thò hai chiếc râu dài nghêu ngào của nó xuống sâu chút nữa thì chắc gì anh tránh được một cái hắt hơi phản xạ và cơn buồn nôn đang lấp ló nơi cổ họng sẽ tức khắc dội lên! Kinh khủng quá! Nào đâu có phải là trước hòn tên mũi đạn hay súng gươm! Nào đâu có phải là xương tan thịt nát! Mà lúc này vẫn là phải hóa giải khó khăn bằng việc biến mình thành một kẻ vô tri, thực hiện một sự phân thân triệt để, triệt tiêu tất cả, quên đi tất cả, đánh mất tất cả những gì thuộc về bản thân, kể từ thân xác đến cảm quan, để quy tập thành một năng lượng duy nhất, chỉ nhằm nhằm một mục tiêu duy nhất là hoàn thành trách nhiệm được giao. Nói một cách tổng quát nhất thì có nghĩa là phải trở thành một bản năng tự nhiên bằng sự điểu phối của nghị lực và ý chí phi thường, can đảm như sắt đá trong cả những hoàn cảnh dị biệt, quái đản và bất ngờ nhất; trong đó có thể kể đến như cuộc đối mặt với bọn thằng Nghiệm hồi nào!

Trời ạ! Bây giờ thì Diên tin chắc con gián cụ nọ không còn là một sinh vật vô tư chỉ muốn trêu chọc anh nữa rồi, nó dẫu vô tình hay hữu ý thì cũng chính là kẻ đồng lõa với hai tên gian nọ. Đậu trên chóp mũi Diên suốt thời gian hai tên lái súng bàn bạc nốt phần chót của việc mua bán, nó đã làm đủ trò kích động, trong đó có cả việc nhá nhủ cánh mũi Diên và nhất là thọc cả một sợi râu dài như của loài xén tóc vào lỗ mũi Diên, với mục đích rõ

ràng là khiêu khích anh, cố tình để anh bật lên tiếng hắt hơi, nhằm giải thoát cho đồng bọn.

Nhưng mà khốn nạn thân kiếp tay sai của mày chưa, gián cụ ơi! Con gián cụ đã thất bại hoàn toàn. Con gián cụ đội lốt gián điệp, và không chỉ có nó, mà là tất cả bầy gián tượng trưng cho sự uế tạp, hôi tanh cùng các mưu đồ đen tối trên thế gian đã liên minh lại để chống Diên, đều đã bị sức mạnh phân thân của anh vô hiệu hóa rồi!

Năm phút cực hình trôi qua! Diên bật hai cánh cửa tủ bước ra. Hết đường chối cãi, quả tang trên tay gã Lùn là khẩu súng, và trên tay gã tóc bạc là xấp giấy bạc mệnh giá năm trăm ngàn đồng!

Nhiều năm về sau, mỗi khi có người hỏi: trong các côn trùng anh ghét nhất con gì? Không đắn đo, Diên đáp: Con gián. Con gián khiến anh nhớ tới gã Lùn, một trong ba tên đồ đệ của thằng Nghiệm thuở học trò lúc này đã là thủ lĩnh một băng lưu manh hoạt động ở châu Âu đang bị Cảnh sát Quốc tế truy lùng. Vụ bắt tội phạm này cho anh một thông tin nữa về thằng Nghiệm.

*

* *

Ông Hói họ Lý tên Bân. Nhưng tên khai sinh ấy chỉ dùng trong các văn bản hành chính. Còn trong sinh hoạt thường ngày, chính ông cũng chấp nhận biệt danh Hói. Hói là tên hình thành từ dư luận, thoát đầu là căn cứ ở cái đầu hói nhẵn thín, bóng lộn như bôi dầu, có hình chiếc bàn là của ông. Ông bị hói từ năm mới có ba mươi tuổi. Nhưng chữ Hói không chỉ có ý nghĩa miêu tả đơn thuần. Nó giấu nhại cái dị hình, cái thiếu hụt, cái không bình thường ở ông. Cũng như hồi ông coi tù, chỉ là anh quản giáo mang lon trung sĩ, nhưng trẻ con hàng xóm cứ tự dưng gọi ông là đại tá Bân. Chữ đại tá gắn với tên riêng mất nội hàm gốc, chỉ có ý nghĩa giấu cợt cái oai tổng cục hống hách của ông. Thành ra đến khi Khanh quen biết ông, đặt cho ông

biệt danh Hói - Khanh có biệt tài gọi đúng tên sự vật một cách hóm hỉnh khi đặt phụ danh cho nó, thì có cảm giác Khanh đã phát ngôn một ý tưởng có tính giấu cợt đã có ở trong óc mọi người.

Thái độ ấy phần cũng do ngoại hình xấu xí, thô kệch ở ông. Ông Hói xấu thật. Khanh bảo: khéo ông Hói chỉ cao bằng ba cái phích chõng lên nhau. Đã thế, ông lại ổng bụng cóc, lưng ông vừa khum mu rùa lại vừa dài, so với đôi chân ngắn ngủn. Còn mặt ông thì quá khổ do cái đầu hói quá rộng nên Khanh nói ông rửa mặt thì lâu gội đầu thì chóng. Trông mặt ông hơi giống bức biếm họa. Vì gương mặt ác hiểm lại có cái mũi khoằm sần sùi nốt rỗ cùng cặp mắt rắn đuôi mắt sắc nhọn.

Khuynh bảo Điềm rằng cậu chưa hiểu thủ trưởng của chúng ta đâu. Điềm đó đúng, nhưng không hoàn toàn. Vì chỉ cần tinh ý một chút là nhận ra cái tính cách đặc trưng quan trọng nhất, cái tính cách làm nên ông Hói, tức cái tính hung ác ngấm ngấm thường ngày lặn chìm trong cả mớ biểu hiện lật vặt vừa gây cười vừa khó chịu, như kiêu ngạo vô lối, hay ra oai, sĩ diện, tham lam hèn hạ của ông. Cũng như, bỏ qua các chi tiết phụ khác, chú mục vào con mắt ông là có thể đọc ngay ở đó cái bản tính độc ác của ông.

Ông Hói tính ác từ nhỏ. Trộm ổi, trộm cá là cái thói xấu vặt của đứa trẻ lêu lổng, mồ côi cha mẹ ở với ông chú chẳng nên kể làm gì, nếu so với cái tội tạo, ác nghiệt ông thầy bói nọ đã gọi ra khi thoát trông thấy diện mạo ông. Đáng kể là ông chú ruột Hói vốn cai ngục Hỏa Lò thời Tây mà cũng phải chào thua ông cháu. Ông cháu bất trị, ba tuổi ranh mà quái ác quá. Chó, mèo trong thôn không con nào yên ổn được với nó. Tập hợp một lũ choai choai, cậu lập ra tòa án, lần lượt xử tử hình từng con chó một trong làng. Đánh bả, câu mồi, đập chết, tẩm xăng đốt. Chúng hành hạ chó đủ kiểu. Thậm chí có lần chúng dìm một con chó xuống một cái ao làng rồi cả bọn vây quanh, cứ đá lớn đá nhỏ ném cho đến khi con vật nát bét mới thôi.

Hói vào ngành công an tỉnh B. Thoạt đầu thấy gã dị hình tướng ác, nghĩ có thể dĩ độc trị độc, lại thấy trong lý lịch có ông chú là cai ngục thời Tây, nên ở đây người ta cho Hói đi coi tù. Cách mạng là từ cái chưa biết đi tới

cái biết. Dần dần mới nhận ra, cũng là coi tù mà thời Tây khác với thời dân chủ một trời một vực. Trừng phạt kẻ có tội phải bằng sự kiên quyết của một tấm lòng nhân hậu. Chứ không phải hành vi độc ác của kẻ không có lương năng. Bị đi đầu về văn phòng, ở đây Hói nhận ra sự ngu ngốc của mình và bắt đầu một quá trình tự cải biến, đặc biệt là khi nhận ra mình rơi vào cái thế yếu kém so với đồng nghiệp: có một ông chú cai ngục và ông bố đi lính khố đỏ chết trận ở bên Pháp. Hói tận tụy với công việc. Hói hết lòng với cấp trên. Nhưng, cuối cùng thì người ta cũng chỉ có thể trao cho hán chức phó phòng hành chính. Vì vẫn cảm thấy không yên tâm về tính cách hán. Ở các cuộc chỉnh huấn, hán lem lém chửi rửa chú ruột hán, cha đẻ hán như chửi rửa quân thù quân hán. Người ruột thịt mà hán có thể cặn tàu ráo máng thế thì đồng nghiệp, đồng chí, cấp trên là cái nghĩa lý gì! Thành ra khi Hói ngỏ ý xin đi cơ sở, người ta lập tức đồng ý vì nghĩ gần cận với hán là tai họa. Đang là thời kỳ chiến tranh. Hói về làm đồn trưởng Phước Lung ở tỉnh Q, sát vùng Mĩ - nguy hiểm đóng, một địa bàn gian khó. Ai ngờ mọi người mắc mưu hán. Hán đang cần có tí chút thành tích chiến đấu để làm bàn đạp nhảy lên chức vị cao hơn. Hói rất khoái quyền hành, cai trị, áp chế sai bảo người khác.

Hói bị thương nhẹ vào đùi ở phần mềm, ba tháng sau khi nhận chức đồn trưởng và trở về cơ quan, lúc này Trung Tâm mới thành lập, các ban đầu thiếu người đứng đầu. “Ờ thì cũng đã có quá trình công tác hơn ba chục năm, đã kinh qua thực tế ở cơ sở, lại là thương binh, làm sao mà không đề bạt anh ta vào chức trưởng ban được!”.

*

* *

Năm mươi ba tuổi, sau cả ba mươi năm công tác trong ngành, mới được đứng đầu một Ban công tác trong một Trung Tâm thuộc công an cấp thành phố, xem ra như thế cũng là chậm phát triển. Những kẻ dưới quyền ông

Hối, tuổi thầy đầu mới ngoài hai mươi, lại mới ra trường, còn non nớt đường kinh nghiệm đầu nghĩ vậy, và chẳng có gì mà phải so bì, tị nạnh với ông cả. Ông ấy tốt số còn để cả ra mình ấy chứ! Nhiều người còn nói vậy. Nói vậy mà không thấy kính phục, lại thấy ghê ghê. Ghê ghê vì thấy ông Hối ang ác, lại bần bần thế nào, không muốn dây.

Cảm giác ấy có lẽ là do những câu chuyện vợ con rắc rối và kỳ quái của ông Hối mà cô Phấn kế toán đã kể tiếp cho Diên nghe, sau khi nhấn đi nhấn lại rằng, đây là cô chấp nối những đi đầu các chị ở Trung Tâm hàng ngày vẫn rỉ rả; và bắt anh thề sống thề chết không được nói lại cho ai biết, kể cả Khanh.

Cô Phấn nói:

- Hồi này trông tướng mạo ông Hối còn đỡ, nét già nó che nét xấu đi, chứ hồi ấy trông ông quái đản lắm cơ, anh ạ. Ai lại người đã một mẫu, mặt mũi dị ngợm, lại có mùi tanh tanh khăng khăng. Nói thật, thấy ông uống chén nước nào, em chỉ muốn vớt ngay chén nước ấy đi thôi. Vậy mà ông ấy lại có một cô vợ rất xinh, rất trẻ, kém ông ấy gần hai giáp mới lạ. Chị ấy tên là Kim Thúy, da trắng như trứng gà bóc, mắt phượng, má lúm đồng tiền. Hỏi ra mới biết: bố chị ấy vô tình dính vào một vụ buôn đồ quốc cấm, bị đi tù, một lần chị Kim Thúy đi tiếp tế cho bố, gặp ông Hối. Ông Hối bám lấy chị ấy, hết hứa hẹn lại dọa dẫm, đại để tương lai ông cụ cô thế nào là do cô quyết định có làm vợ tôi hay không. Nói rồi cũng chẳng để người ta suy nghĩ, tìm đến nhà, chen cửa cưỡng bức liền.

Nuốt nước bọt, như nuốt cục nghẹn, cô Phấn tiếp:

- Anh đừng tưởng chỉ có đàn ông mới thích người đẹp. Phụ nữ chúng em cũng vậy và còn hơn kia. Vì chúng em trong việc ấy là bị động. Được dâng hiến cho người đàn ông đẹp chúng em mới thấy mình đáng giá, anh ạ. Ông Hối thì khỏe, nhưng người ngợm trông như con cóc, phát tởm. Chị Thúy ao ước được ngủ với một người đàn ông đẹp là tất nhiên. Nhất là chị đã đẹp, lại rất khéo. Chị có biệt tài nấu chè thập cẩm. Quán chè của chị

khách vào ra nườm nượp. Có một anh nhà văn yêu chị và chị cũng yêu lại. Anh người cao mét bảy, trắng kiện, mặt vuông chữ điền, ngực nở, chân tay dài rộng, trông đáng yêu lắm cơ. Hai người vừa lúá xứng đôi thế là quăn quýt lấy nhau. Cuộc tình của họ kéo dài hàng sáu bảy năm. Tất nhiên, ông Hói d'ần dà đã biết. Bọn em, đàn bà con gái thường đánh giá cách xử sự của đàn ông với vợ trong mọi trường hợp để xem tư cách họ. Anh thấy thế có đúng không? Cao thượng, thấp hèn, hay đều giả, nói anh bỏ qua cho, là cũng từ đấy. Vậy, anh thử xem ông Hói xử sự thế nào?

Phấn tự rót một chén nước, nhắc lên uống, rồi quay nghiêng nhìn ra phía cửa sổ. Câu chuyện vào đoạn rất khó nói, rồi cũng tìm được cách diễn đạt.

- Anh chưa có vợ nhỉ? - Cô Phấn nói: Nhưng anh Đi ền, anh thử đặt anh vào trường hợp thấy người đàn ông ở trong buồng vợ mình khi mình bất chợt trở về nhà, để xem mình sẽ đối xử thế nào đi? Giận dữ, quát tháo, đánh đập ư? Chắc là thế. Nhưng ông Hói không thế. Thấy anh nhà văn lúng ta lúng túng, g'ầm mặt lúi ra cửa sau, ông ta li ền bước lại, nắm tay anh: “Ấy chết, nhà tôi có cửa ra vào đằng hoàng, anh để tôi dẫn tay anh ra cửa trước. Rồi tôi dẫn anh xuống cầu thang, đi qua các nhà hàng xóm, để mọi người thấy anh là người chính đính, chứ đâu có phải phường gian dâm đạo chích! Có phải không, ông văn sĩ?”. Và ông Hói làm đúng như thế.

- Chà!

- Chưa hết đâu anh. Lần thứ hai, bắt được lá thư anh nhà văn nọ hẹn chị Kim Thúy gặp nhau ở chiếc cổng sau công viên Độc Lập, đúng giờ ấy, ông Hói đạp xe đến. Ủ ập, nắm được tay anh nhà văn, ông ấn anh lên xích lô, cật tiếng oang oang cho mọi người xung quanh nghe thấy: “Anh cứ đến nhà tôi chơi. Vợ tôi nó có phải là loài đi điếm đâu mà hẹn nơi gốc cây, bụi rậm thế này!”.

- Khiếp quá!

- Lần thứ ba, hai người hẹn nhau giờ ấy gặp nhau ở cửa hàng sách phố

Quan Nhân, nhưng sắp đến giờ hẹn thì anh nhà văn mắc việc đột xuất, vội nhờ người đưa thư đến báo. Chẳng may thư nọ lọt vào tay ông Hói. Gặp người khác thì nổi trận lôi đình, lôi vợ ra đánh đập là cái chắc. Ông Hói không thể. Ông tỏ ra rất cao thượng. Mặt ông tỉnh không. Giờ hẹn là năm giờ chiều, thì bốn giờ rưỡi ông gọi vợ lên, đưa cho tờ báo Diễn đàn phụ nữ, nói thật ngọt ngào. “Em thân yêu, mắt anh hôm nay mờ quá, nhờ em đọc giùm cho anh bài xã luận với mấy bài phóng sự trong tờ báo này”. Chị Kim Thúy đọc. Dõi theo diễn biến trên mặt vợ, ông Hói cứ tỉnh không! Lại có lúc tỏ ra thú vị, bật cười, yêu cầu vợ đọc lại đoạn này đoạn nọ nữa cơ chứ. Quá năm giờ, chị Thúy ruột gan như lửa cháy, ông Hói lại lôi tiếp ra cuốn tiểu thuyết Lỡ hẹn, khen hay và bảo đọc tiếp. Người phụ nữ đã ở trong trạng thái vô cùng căng thẳng suốt một thời gian dài hơn một tiếng đồng hồ liền, đặt cuốn sách xuống, gào to: “Ông còn nghĩ ra cách gì hay hơn nữa để hành hạ tôi không?” - Lúc ấy ông Hói mới như giả vờ nhớ, vỗ túi lấy ra lá thư báo bạn của anh nhà văn, thản nhiên đưa cho vợ: “Chết thôi, anh ấy báo em là hủy bỏ cuộc hẹn hò chiều nay mà anh quên mất không đưa thư để em biết. Thôi, em cứ yên tâm đọc nốt đi. Cuốn sách hay tuyệt!”.

Trời! Nghe chuyện mà Điên liên tục thốt kêu! Trần đời chưa thấy một người nào lì lợm ghê gớm như cái gã đàn ông tên Hói này. Thằng cha thật là một tính cách siêu thường, nó thực hành đi đâu ác một cách đi đến nhiên, nhẵn nhụi như ở trong một cuộc chơi. Giày vò con người về mặt tâm lý còn tai ác bằng mấy hành hạ thể xác con người ấy chứ! Thà rằng hấn cứ nọc vợ ra mà nện. Thà rằng hấn chửi độc địa và trói vợ vào chân giường hoặc gọt tóc vợ, bêu riếu vợ với xóm giềng. Không! Hói không thể. Hói lẳng lẳng để vợ yên thân, nhưng từ hôm ấy y tuyên bố: từ nay về bên ngoài cô vẫn là vợ tôi, nhưng bên trong thực chất mày chỉ là con hầu con ở của tao. Chị vợ từ đó ăn ở riêng ở dưới bếp, và làm việc như một con hầu. Một con hầu thỉnh thoảng bị ông chủ gọi lên bắt thoát y, vằn vố, sờ mó, nắn bóp, la liếm, kích động đủ hết các góc ngách cơ thể đàn bà, khiến nứng nảy đến

phát điên phát rồ lên, rồ tiếp đó dựng dậy, không cho mặc quần áo, kêu rằng người mày tanh hôi giống mùi con chó cái động đực lắm, không thể để cho mày được hưởng thụ lạc thú trên gian được và tát cho mấy cái rồ đuổi xuống bếp ngủ. “Ha ha... Tao phải làm cho mày phát cuồng vì thèm khát”. “Ha ha, tao phải cho mày biết cảm giác điên rồ khi con cái thiếu con đực!”. Trời! Còn có thằng đàn ông nào quái ác đến như thế không? Cuộc sống còn hơn ngục tù. Nhưng làm sao mà người nữ nô thoát khỏi căn nhà giam giữ của tên chúa ngục độc ác này? Vì Hói tuyên bố: mày có bay lên trời tao cũng bắt được. Cuối cùng, tức nước vỡ bờ, người vợ thà liều thân nếu có chết tức thời cũng còn hơn chịu cái chết đau chết đớn, chết dần chết mòn vì cực hình man rợ. May, với sự giúp đỡ của người tình, chị trốn được sang Bỉ. Ở Bỉ chị tìm được người chú họ. Chị mở quán bán chè thập cẩm đặc sản Việt Nam. Rồi chị trở nên giàu có. Và Hói lấy người vợ thứ hai: một người đàn bà nạ dòng quê mùa, xấu xí với mục đích để cho cấp trên thấy ông là người thể hiện cả lập trường giai cấp trong tình yêu. Lúc này ông đang phấn đấu để được đề bạt trưởng ban.

*
* *

Nhưng, hôm nay thì ông Hói mặt mũi lộ vẻ phớn phở khác thường. Hôm nay, cái thằng nhóc con lêu lổng chuyên đánh chó ở thôn xóm, đại tá Bân, gã cai ngục, phó phòng hành chính, đồn trưởng Phước Lung ba tháng, người chòng độc địa hiểm thấy nọ vui vẻ, hớn hờ khác thường. Nghe tiếng giầy bước kiêu đi của đôi chân vòng kiềng của ông dưới chân cầu thang, cô Phấn liền ghé tai Diên và Diên đang ngăn người kinh sợ vì đi đâu cô Phấn vừa cho anh hay, chẳng lẽ người vợ trước, chị Kim Thúy, nạn nhân khốn khổ của ông Hói đã gửi năm nghìn đô la về cho ông và ông hôm nay nổi cơn hứng khởi về chuyện đó. Chẳng lẽ đúng như ông thấy bói nói, vợ cũ không rủ cũng đến. Nhưng chẳng lẽ ông Hói lại vô liêm sỉ đến mức

đưa tay nhận tiền của kẻ mà ông đã đối xử tàn tệ và đều giả như thế?

- Chào sếp ạ. - Cô Phấn đứng dậy, vờ vĩnh tươi tỉnh.

Điền vừa quay ra, chưa kịp nói, ông Hối đã lột chiếc mũ mềm để lộ cái đầu nhẵn bóng như đáy chiếc bàn là, đi tới chìa tay, vờn vãi khác thường:

- Hậu sinh khả úy. Vụ Nhà hàng Đại Dương kết thúc thế là rất đẹp. Nào, ngồi xuống đây, trò chuyện một tí. Cho tôi ấm chè, cô Phấn.

Đoạn vỗ vai Điền vô cùng thân mật:

- Chưa được nghỉ đâu, bạn trẻ. Đường Quốc lộ 12 Y hiện có bọn cướp đang hoành hoành dữ lắm. Mà cậu hai năm trước đã quen với thung thỏ miền rừng. Đi thôi! Còn chuyện yêu đương của cậu, lúc nào cậu về tôi sẽ bàn kỹ với cậu nhé. Hà hà... đàn bà là một giống rất lạ, anh bạn ạ.

CHƯƠNG TÁM

Thực ra là cả đêm Khanh không ngủ. Ngày mai nàng cùng đoàn ca kịch của Nhà hát dân tộc sẽ rời Thành phố đi biểu diễn ở các địa phương. Nàng muốn xa cách ngôi nhà có cái ổ quỷ này. Cái ổ quỷ này cứ dăm ba ngày lại gây ra một cuộc náo loạn om xòm, hết cãi lộn lại xô xát, không chửi rửa thì cũng lại móc máy mai mĩa nhau và tất cả cùng chung thái độ hằm hè thù nghịch ngấm ngấm với nàng.

Kéo nhẹ cánh cửa, bước ra ngoài, Khanh nhận ra cái sân không một bóng người và các căn buồng đều còn đóng cửa. Tư bị Túc chém xả vai mới đi bệnh viện về. Trưa hôm qua nó đã đẩy cái xích lô đi làm và hai tròng mắt vẫn tia máu của nó không giấu nổi gian hiểm khi nhìn Khanh lúc Khanh ở nhà hát trở về. Vết thương ở vai tuy đã lành, nhưng người nó từ nay lệch vẹo về một bên, trông càng dị tướng. Đã từng ở tù, giờ lại qua trận đâm chém thành tật, mặt nó càng trở lì tợn tạo. Trong khi đó vợ Tư thì lại như được thể, bắt đầu chao chất lên giọng bà chủ có quyền thế nhất nhà, đến mức mục Đổng chốc chốc lại xịt nước bọt, chửi: “Tiên sư con đi. Rõ tôm lộn c. lên đầu chưa!”. May mà vợ Túc từ ngày chồng bị bắt đã bỏ về bên mẹ. Xấu xa quá thể! Cho đến giờ Khanh cũng chẳng hiểu bản chất sự việc đã diễn ra là thế nào. Cưỡng chiếm hay đồng lòng tư thông? Chỉ biết Túc và vợ Tư đang ở trên giường thì Tư đập cửa lao vào và sẵn con dao phay vợ Tư để dưới chiếu, Túc rút ra bổ ngay mấy nhát vào Tư khiến Tư ôm vai ngã dúi ngay vào tường, thế thôi. May mà không có án mạng. Nhưng, nhớ nhuốc thì cũng đến thế là cùng rồi! Vợ Túc bỏ đi vì xấu hổ và cũng vì sợ hãi. Từ lâu, chị đã rất ngại thằng Tư. Nó là con quỷ dâm dục. Bất cứ lúc nào nó cũng có thể xán tới chị, không ôm được chị, đẩy được chị vào buồng, thì cũng sờ đùi, bóp vú chị. Nó vẫn thường ăn cắp quần áo

lót của Khanh. Và bây giờ Huy vẫn thường nhắc Khanh phải đề phòng thằng cha lưu manh cao thủ này.

Buổi sớm mùa thu thoáng hơi sương tê mát. Ra khỏi sân, qua chiếc cổng, khép lại và kéo vòng dây xích khóa hai cánh gỗ, Khanh bước ra ngõ phố, nàng có cảm giác thoát khỏi ngục tù.

“Vào ăn quà đã, cô ời”. “Đi đâu sớm thế, ăn bún măng hàng bác đi, em”. “Chị ăn xôi gà hay bánh cuốn mở hàng cho em đi, chị Khanh”. Cái ngõ chật. Một chiếc xích lô đi qua, người ăn quà sáng phải dịch ghế lui vào nhường lối. Sin sít hàng quán và chen chúc những người là người giữa những lời mời chào líu tíu sớm mai. Cái ngõ nguyên là lối đi vào một làng quê nhỏ xưa chuyên nghề trồng rau muống đã mất dần dấu vết và bị thu hẹp lại khi đô thị bành trướng, thu nhận nó, biến nó thành một phần tử nhỏ bé của mình. Cái ngõ còn giữ nguyên phong cách thân mật gần gũi chốn làng quê. Ở đây, mọi người đều biết gốc tích, họ hàng của nhau. Ở đây, người ta biết tiểu sử của ba Khanh, người ta nhớ đến tính tình hiền dịu của mẹ Khanh, bà giáo tiểu học xinh đẹp đã dạy dỗ hầu hết con cháu họ, ở đây mọi người vẫn chép miệng tiếc thương mỗi khi nhắc đến cái chết quá sớm của bà. Ở đây, mọi người không lạ gì lai lịch gốc gác mấy mẹ con mù Đổng. Và câu chuyện còn âm ỉ cho đến hôm nay ở các quán hàng vẫn là vụ loạn luân đâm chém nhau giữa hai anh em Tư - Túc. Cũng như thế, Khanh vẫn ở trong cặp mắt nhìn ái ngại lo âu của mọi người.

*

* *

Trước cửa Nhà hát đạu một chiếc xe con trắng toát như một thứ đồ chơi và sau nó là chiếc Hải Âu màu sữa kẻ sọc xanh bóng loáng, bốn mươi hai chỗ ngồi, trên mui lủng chõng những là bàn ghế, khung tranh, phong màn, đạo cụ đã được chằng buộc kỹ càng, sẵn sàng cho chuyến đi xa.

- Ồi chị Khanh, chị đến muộn thế? Chị vào đi!

- Mời người đẹp! Mời người đẹp!

Ngay ở căn buồng đầu hành lang, Khanh đã nhận được lời chào gọi mời mọc thật ồn ào. Hóa ra cả đoàn hơn hai chục người đã họp mặt ở đây từ lúc sáu giờ sáng để chuẩn bị lên đường đi chuyến lưu diễn này.

- Hôm qua các anh ở xã Liên Minh điện lên là đi sớm vì đường xa. Không tài nào báo cho Khanh biết được. Nhưng, yên tâm vì nghĩ thường ngày Khanh vẫn đến sớm. Nào, mời Khanh.

Người vừa đứng dậy nói và chìa bàn tay mời đón Khanh là Chương, đoàn trưởng của đoàn. Chương còn trẻ, mới bốn mươi, mặt trái xoan, mắt hai mí, mũi cao, răng trắng, đầu tằm tắp. Đã điển trai, Chương lại thạo đường ăn nói. Nguyên là nhân viên hành chính ở Công ty biểu diễn, chuyển về Đoàn làm nhân viên phong màn, mới được đề bạt đoàn phó ở đoàn này khoảng được hai năm, và khi đoàn trưởng, mất vì nhũ máu cơ tim hồi cuối năm ngoái thì Chương nghiễm nhiên leo lên chức đoàn trưởng.

- Nào, xin mời nữ nghệ sĩ!

Ngồi bên trái Chương là một người đàn ông mặc bộ com lê Tàu khuy chéo, màu dâu tây, phục phịch, mặt tròn, cằm nhọn, thắt lưng gài cái máy ảnh nhỏ, vẻ mới nhập cuộc ăn chơi. Bên phải ông khách lạ này là một cô bé gầy teo, mặt lộ cốt, ngực lép, cứng đờ đờ mà son phấn lòe loẹt, nhìn thoáng cũng biết là bồ bịch của ông khách, cầm cốc bia đứng dậy, ông khách nhìn Khanh, kiêu cách:

- Xin giới thiệu với chị, tôi là trưởng ban văn hóa xã Liên Minh. Rất hân hạnh được biết chị. Xin chạm cốc với chị ạ.

- Cảm ơn bác.

- Xin lỗi chị, tôi xin mạo muội nói thế này ạ. Chị không biết tôi, nhưng tôi biết chị từ cái buổi chị đóng vai Nam Hậu trong vở Khuất Nguyên năm nào năm nao kia. Chị nhập vai tài quá. Sau đó, lúc chiêu đãi đoàn, chủ tịch tỉnh tôi vốn là kếp cải lương đoàn Chuông Vàng cứ quay ngang quay ngửa tìm chị. Mà chị trốn đâu biệt khiến cả đoàn phải tìm mãi vẫn không thấy,

có đúng không?

- Hóa ra ông này cũng là tay sành điệu, hỉ!

- Còn phải kể.

- Hãy khoan!

Giữa tiếng vỗ tay đầm đệp của các diễn viên ngồi quanh vòng bộ bàn ghép hình chữ U trên mặt la liệt bánh kẹo, bia chai, Chương liền đứng dậy, ngắt lời tất cả và huơ tay. Chương đề nghị phải tiếp tục vào chầu bia mới. Và không cần dụng cụ khai nắp chai, không cần bất cứ cái gì khác, Chương nhấc ngay một chai Tiger 65 lên, dốc ngược xuống, ghé rìa nắp chai nọ vào đúng cạnh nắp một chai bia khác dựng ở trên bàn. Phịch! Tay Chương bật nhẹ một cái. Phịch! Thật là đơn giản, gọn nhẹ và tài tình vô cùng, cái nắp chai bia đặt ở trên bàn cứ như xưa nay chỉ là gá hờ vào miệng chai, sau một tiếng bật nhỏ, đã buột dờn vành miệng, và từ miệng chai, bốc ngay lên một thoáng khói men xanh mờ. Phịch! Phịch! Phịch! Liên tục và điệu nghệ, chỉ một thoáng, hơn chục chai Tiger đã bật nắp và ùng ộc đổ ra hơn hai chục cái cốc vại to đầy vòng bàn tay.

- Trông thủ trưởng Chương mở bia biết ngay là đoàn ta đang ăn nên làm ra!

Người đàn ông phục phịch cười tùm bình luận và lại giơ cốc bia về phía Khanh. Chương thét to:

- Trăm phần trăm nhé!

- Cứ từ từ!

- Từ từ không phải lúc nào cũng hay đâu, bác!

- À, khởi đầu là phải từ từ, cho đến khi ăm ắp, oàm oạp mới chuyển giai đoạn, đừng chí đoàn trưởng ạ.

- Báo cáo bác, em là em thích dạt dào, mạnh mẽ. Cứ phải là xung kích một mũi xông vào, chiếm lĩnh tung thâm ngay phút đầu tấp lự!

Cánh nam diễn viên nhạy cảm với lối nói ỡm ờ, thanh tục trộn lẫn cười

phá lên. Người đàn ông cạo vai bia, đưa tay quệt mép, mặt đỏ dãn dãn, lên giọng eo éo như giọng óc:

- Xin giới thiệu với anh chị em nghệ sĩ là xã chúng tôi ở ngay ven biển. Cảnh đẹp thơ mộng hết ý. Còn biển thì vừa trong xanh vừa có sóng lớn. Mùa hè, bãi biển đông cả ngàn người, sóng đánh mà lạc cả vợ lẫn chồng kia.

- Lạc vợ thì không quan trọng, quan trọng là...

- Là cái gì, thủ trưởng nói để xem khẩu khí thế nào nào!

- Sóng đánh lạc cả xu chiêng xi líp thì mới sợ!

- Khá khá khá...

Chương nốc nửa cốc bia, mặt tái nhợt, há miệng cười nhìn người đàn ông nọ.

- Năm ngoái đoàn tôi diễn ở bãi biển Đồ Sơn. Có câu thơ thế này: Không đi không biết Đồ Sơn. Đi rồi mới thấy không hơn đồ nhà. Đồ nhà tuy xấu tuy già. Nhưng là đồ thật không là đồ sơn. Đồ nhà như cái lá đa...

- Tuyệt! Xin thưởng thủ trưởng một vai nữa.

- Hãy khoan! Năm nay đi bãi biển Liên Minh. Vậy có thơ rằng. Không đi không biết Liên Minh. Đi thì mới thấy cửa mình mở ra. Mở ra thì mặc mở ra. Ông lớn ông bé đều qua...

Khanh cúi gằm mặt. Hớp bia bốc men nóng bừng. Ngượng ngập khiến Khanh không dám nhìn ai. Trong khi ấy, Chương và người đàn ông khách lạ như phát rồ, cười toá lên và bắt đầu trở tài kể chuyện tiếu lâm tục. Cả hai, chẳng anh nào kém anh nào. Sau trời còn có trời. Cao nhân tất hữu cao nhân trị. Chuyện của anh này tưởng đã thô tục, chuyện anh kể sau lại còn tục tĩu hơn. Cả hai cùng là đại diện của thứ văn hóa đại chúng, rất gần với sự phàm trần, thô lỗ, nét phổ biến trong sinh hoạt văn hóa hôm nay. Tuy vậy, cả hai cũng vẫn là những kẻ sành sỏi đường tính toán. Lát sau, như đồng diễn, cả hai cùng nhấc tay xem đồng hồ và cùng kêu: bỏ mẹ, muộn giờ mất rồi, đi ngay thôi vì đường vừa xa vừa xấu. Rồi quay lại thúc các

diễn viên xách hành lý ra ô tô và hẹn sẽ thi tài kể chuyện tiêu lâm hiện đại có treo thưởng mấy ngày tới ở bãi biển Liên Minh.

*
* *

Ô tô đã lăn bánh. Và Khanh có cảm giác y hệt như lúc ra khỏi cổng căn nhà của mình. Nàng rất ngại tiếp xúc với cái thô lậu, dẫu bây giờ nó đang trở thành đặc trưng dễ thấy trong giao lưu, nó đang nhấm vào mỗi chân tơ kẽ tóc của đời sống thường nhật quanh nàng.

Thành phố đã ở lại phía sau.

Chiếc xe con của ông trưởng ban văn hóa xã nọ cùng cô bé gầy teo mắt xanh mỏ đỏ có nhiệm vụ dẫn đường vừa ra khỏi thành phố, như một gã láu lĩnh hay ăn mảnh đã phóng lên trước và mất biến. Trên chiếc xe Hải Âu, Chương ngự chễm chệ trên ghế số 1, nhưng vừa lên xe đã ngả đầu thiu thiu, sau khi bầu cổ kêu: “Ai có dẫu cao cho tôi mượn. Bỏ mẹ không khéo mưa ra đây thì chó đâu nó dọn cho!”. Hơn hai mươi diễn viên và lính kình đàn địch, đồ đoàn khiến chiếc xe chật kín. Khanh ngồi ở đuôi xe, ở đây xóc hơn nhưng lại thừa vắng. Ở đây, nàng dành được phần tự do bên trong, để tha hồ ngắm cảnh bên ngoài và suy tưởng một mình. Một mình suy tưởng là một hạnh phúc hiếm hoi ít người biết hưởng.

Ông trưởng ban văn hóa xã Liên Minh không hiểu là nghe ai nói hay ông đã chứng kiến sự việc, nhưng thật tình là ông nói đúng. Vai đầu tiên Khanh đóng là vai nàng Nam Hậu trong vở ca kịch Khuất Nguyên. Khuất Nguyên, thi sĩ vĩ đại đầu tiên của nước Trung Hoa cổ đại, sống thời Chiến quốc, làm quan đến chức Tả đờ con người chính trực trung nghĩa ấy chỉ vì Sở Hoài Vương nghe lời bọn nịnh thần mà sa vào cảnh bị đọa đầy khốn khổ. Đau buồn vì số phận bi thảm của đất nước, ông đã nhảy xuống sông Mịch La tự vẫn. Vở ca kịch là một khúc cảm thán thiết tha. Lời thoại và ca từ của nhân vật tràn đầy hình ảnh hào hùng và diễm lệ. Xuất hiện lần đầu

trong vai Nam Hậu vợ Sở Hoài vương, Khanh đã diễn tả thật tài tình trạng thái phức cảm trong tâm hồn một phụ nữ đẹp, giàu bản lĩnh. Chinh phục hoàn toàn khán giả, chính Khanh cũng bất ngờ vì thành công của vai diễn. Ông trưởng ban văn hóa xã nọ nói đúng nhưng chưa hết, không phải chỉ là lúc tỉnh chiều đãi, mà ngay khi vở diễn vừa hạ màn, các quan khách sành điệu môn nghệ thuật này đã ào lên sân khấu, vào hậu đài tìm gặp chúc mừng nàng và nàng phải trốn chạy vì sợ hãi trước vinh quang. “Tại sao ta lại vào cái nghề này nhỉ?”. Nàng đã tự hỏi.

Dạo đó nàng mới mười sáu tuổi và vẫn là cô bé nhút nhát, vẫn chỉ là cái chuối hột của ba nàng. Khanh đã vào nghề diễn viên một cách thật tình cờ. Bởi vì thực ra sáng ấy, Khanh chỉ đi theo một người bạn gái tên Thục đến nơi thi tuyển vào Trường nghệ thuật ca kịch thôi. Thục là bạn học của Khanh từ hồi học cấp hai, sống với ảo giác rằng mình xinh xắn hơn người, nuôi mộng trở thành nghệ sĩ biểu diễn, nằng nặc đòi nàng đi cùng, vì cho rằng nàng có nhiều duyên may. Thi lý thuyết xong, vào vòng thi năng khiếu, Thục run quá. Ngồi ở hàng lang chờ đến lượt ban giám khảo gọi tên, Khanh phải liên tục động viên bạn, thậm chí còn mách bảo bạn cách thức đáp trả. Thục tự tin hơn, cô hát trôi chảy một bài và kể lư loát một câu chuyện nhỏ. “Xong rồi, chứ ạ”. Cô hỏi ông chủ khảo béo tròn, đầu hói. Ông chủ khảo gật đầu: Xong. Nhưng còn một việc. Việc gì ạ? Và Thục đã lờng ra cửa, ôm chầm lấy Khanh, thở không ra hơi, để sau đó chính Khanh cũng kinh ngạc: “Tao có là thí sinh đâu mà ông ấy gọi tao?”.

Câu chuyện hóa ra rất ngộ, rất bất ngờ. Hóa ra ông béo mời Khanh vào phòng thi và bảo nàng hát thử cho ban giám khảo nghe một bài. Hát thì có gì là lạ. Nàng hát luôn bài Đàn chim Việt của nhạc sĩ Văn Cao. Xong, định đứng dậy, ông béo lại giơ tay ra hiệu ngừng xuống, đoạn ghé vào tai ông bên cạnh, rồi nheo mắt nhìn nàng. Nàng kinh ngạc: “Dạ, tại sao em lại phải kể một câu chuyện ạ? Em chẳng nhớ chuyện gì đâu ạ”. Ông béo cười: “Nói chuyện vui thôi, có gì hệ trọng đâu, cô bé”. Nàng nghĩ, đã thế thì trêu ông béo một trận và không hiểu sao bỗng nhớ đến ông già bán kẹo kéo gầy như

que củi ở đầu ngõ. Thế là nàng kể: “Ở ngõ nhà em có ông bán kẹo kéo. Ông gầy gò như các vị La Hán. Hàng ngày ông cấp một cái bàn gỗ, trên mặt bàn có một khối kẹo kéo phủ một mảnh khăn trắng dính đầy bột. Vừa đi, ông vừa rao, giọng ông dẻo như kẹo của ông: “Nào ai ốm yếu gầy mòn. Ăn xu kẹo kéo béo tròn cối xay!”. Em nghĩ: “Có lẽ tất cả những người béo đầu là người đã ăn kẹo kéo của ông...”. Vừa nghe đến đây, cả ban giám khảo năm ông trong đó có ông béo liền cười phá lên. Mọi người đều biết nàng chọc ông béo. Ông béo cũng biết vậy, ông có vẻ thích lắm. Ông gật đầu: Được rồi, bây giờ tôi hỏi cô bé một câu: Tổ tiên loài người là gì? Nàng đáp ngay: tất nhiên là hai vợ chồng con khỉ. Ông béo bật cười, rồi quay lại các vị đồng nghiệp, và nháy mắt với nàng, nói oang oang: Trong hai vợ chồng con khỉ ấy, một con thì hiền lành, một con thì hung tợn, vì thế nên loài người vừa thích xem bi kịch, vừa thích xem hí kịch, có phải không, cô bé xinh đẹp!

Khanh đã trúng tuyển một cách ngẫu nhiên vào Trường nghệ thuật ca kịch. Nàng trở thành diễn viên sân khấu, sau cả năm năm trời học tập, năm năm dài đằng đặc, tương đương với thời gian người ta đào tạo Điên trở thành một chiến sĩ trinh sát. Nhưng lần đầu tiên đóng thành công vai Nam Hậu trong vở ca kịch Khuất Nguyên, Khanh còn ngỡ ngàng: “Tại sao ta lại vào cái nghề này nhỉ?”. Trong khi đó Điên đã xác định chắc chắn hướng đi của đời mình, nghề nghiệp mình, anh sẽ phụng sự cho đến chết sự nghiệp chống trả cái ác.

Từ một người biết việc đến một người thạo việc, từ một người thạo việc phát triển thành một tài năng là một dặm đường xa khôn cùng. Hơn một trăm lần điệu, từ giọng hò tới câu ca vọng cổ, đâu chỉ là sự kết hợp và đối nghịch những âm thanh trầm bổng thoát ra khỏi không gian, hối hả chạy nhanh qua thời gian; âm nhạc là phát kiến ở trên mọi khôn ngoan của mọi triết lý, là tiếng vang vật chất biểu hiện tâm hồn nàng. Nàng hát tức là tâm hồn nàng lấy ra làn điệu từ chính nó. Nàng yêu nghệ thuật ca kịch vì đó là cái đẹp không thể tìm thấy ở bất cứ nơi nào.

Thấm thoát Khanh đã có tới hai mươi vai diễn, nhiều nhất toàn đoàn. Chân lý sẽ không có nếu nó không hiện ra. Khanh đã tự biểu hiện mình bằng vai Nam Hậu ở vở Khuất Nguyên, là công chúa Phụng Dương vợ Trần Quang Khải trong vở Khuôn mặt đời Trần, là Bà Huyện trong vở Nghêu Sò Ốc Hến. Là cô Tuyết mắt nhung trong vở Một thời đã yêu. Là Tiên em trong vở Mẫu đơn tiên, là Hoàng Hậu trong vở Khúc hát tình đời. Là thím Ba trong vở Hòn Đất. Là Bà Chánh án trong vở Đôi dòng sữa mẹ. Là Kiều Nguyệt Nga trong vở Lục Vân Tiên... Nàng thanh cao, trung hậu, tận tụy; sân khấu và cuộc đời hài hòa là một trong nàng.

Hạnh phúc cho Khanh nhiều là thế, vì nghệ thuật không chỉ là một cách biểu hiện, nghệ thuật còn mang ý nghĩa thanh lọc. Nghệ thuật giúp nàng vượt qua những đau khổ, buồn phiền do cái ổ quỉ của mù Đổng gây nên. Nàng đã gặp một ngẫu nhiên may mắn là được lập nghiệp bằng nghề này. Năm tháng hoàn thiện thể chất nàng. Giờ đây, ở tuổi hai mươi hai nàng đẹp như hoa nở viên mãn. Gương mặt nàng vừa đoan trang vừa quyến rũ. Mắt nàng tươi vui và đắm đuối. Môi nàng dịu dàng và mê đắm, tóc nàng dày rậm, tràn trề sinh lực, ngực nàng gợi cảm giác hư ảo, giống như nốt ruồi trên má nàng, duyên dáng và bí ẩn. Chúng mở ra sự vô hạn, tự do và gần với lẽ phải, niềm tin.

Cái đẹp bao giờ cũng phong phú và dồi dào sức sinh sôi. Càng đi sâu vào nghề, kinh nghiệm mỹ cảm của Khanh càng giàu có. Nàng hiểu thêm, nghệ thuật chính là một nỗ lực bền bỉ vô song của con người để chống trả lại định mệnh. Định mệnh! Khanh đã nhìn ra nó trong những ẩn mật ở đời sống hiện thực của xung quanh và ở chính nàng. Cái kết cục bi đát của đời cha nàng, cái hoàn cảnh nghịch dị lúc này nàng bỗng lâm vào và chưa thể nào cởi thoát.

Khanh yêu nghề Nàng yêu công việc của mình, yêu từ tòa Nhà hát của mình yêu đi. Nhà hát của Khanh, một cấu trúc mang phong cách cổ điển, với hàng cột tròn đội những thanh xà ngang lớn, tạo nên một khung đỡ đường bệ đã trở nên nhẹ nhõm, tươi sáng nhờ các họa tiết phù điêu cầu kỳ

và mỹ lệ, nơi hàng ngày bay lượn các giai điệu âm vang một chiều sâu ý thức, một vang hưởng tâm tình, đó là thánh đường thuần khiết của nàng. Ở đó, con người được sống trong bình yên thanh thản, trong những tình cảm cao quý, sự cao thượng bình dị, trí tưởng tượng huy hoàng. Ở đó, cả nỗi đau đời cũng vẫn mang vẻ đẹp dịu dàng sâu lắng. Ở đó, nghệ sĩ là một tập thể, xấu có, tốt có, nhưng khi nhập cuộc, nhập vai, họ tạo nên một diện mạo tinh thần bị chi phối bằng nỗi đam mê nghệ thuật mà đặc trưng là sự hết lòng. Không có sự vô luân trên sân diễn. Nghệ thuật giữ một khoảng cách với đời thường. Ở đây không có sự cố; dẫu ở ngoài đời cuộc thăng trầm đã trở thành thông lệ, vào buổi kinh tế thị trường khi sân khấu ca kịch truyền thống đang trở thành một món hàng ế ẩm.

Người nẩy bật lên cùng với túi hành lý, Khanh vội đưa tay nắm chặt thành ghế. Chiếc xe vừa xuống qua cầu đường sắt, lại xuống dốc và thụt vào một ổ gà. Người trong xe ngổn ngến xiêu vẹo. Đầu xe có tiếng ai kêu to: “Kìa, anh Chương!”. Đã thấy Chương đồ nghiêng ngã ục ục xuống sàn xe, chống tay ngẩng dậy, nói như đang trong cơn mê:

- Khiếp quá. Vừa thiếp cái đã mê. Mê đang đi trên đường cái lại thấy một chiếc cán gáo Mĩ nó bay là là ngay ở trên đầu, nó quạt tung cả đám cỏ gianh mình đang nấp và gọi loa trúng tên mình: “Hỡi anh Hoài Chương Việt Cộng, mau mau ra hàng, giữ lấy tấm thân ngàn vàng bằng không sẽ gửi xác nơi lam sơn chướng khí, hoặc tan thân vì bom của pháo đài bay không lồ, thần chết B52”.

Chương dụi mắt quay nhìn ra cửa xe. Ai cũng nghĩ Chương bịa. Chương chưa hề đi bộ đội, ra chiến trường lấy một ngày gọi là. Mọi người đâu có thể bịa; bịa vô hại, bịa cho cuộc sống thêm vui thì cũng có sao. Chương bịa giỏi, nhưng bịa có mục đích. Vì lúc này Chương cần một trang tiểu sử như thế, Chương còn muốn leo lên chức vụ phó, vụ trưởng, Chương rất khéo léo che đậy mình. Và Chương che đậy được. Trời cho cái mẽ bên ngoài, để anh che đậy cái sơ sài bên trong. Chương sơ sài, hời hợt, không có năng lực, bản lĩnh, chỉ rất những khôn ngoan cùng tai quái, độc

địa thôi.

- Có chuyện gì kể cho đỡ buồn ngủ nhỉ. - Chương ngẩng lại ghế của mình, đưa tay che miệng ngáp. - Đây là đâu rồi?

- Chưa được một phần ba đường, anh ạ.

- Hừ, nghĩ cũng hay thật. Đang buồn ngủ thì gặp chiếu, nhưng không phải chỉ là chiếu manh, mà còn là chiếu hoa mới thú vị chứ. - Quay hẳn người lại, anh đoàn trưởng ngheh cổ nhìn Khanh. - Trước trước mình đang ngủ ở quầy bia thì gặp một ông đeo cái xa cốt, tay ôm bọc quần áo to đùng đi vào, ngủ xuống bên cạnh. Chưa kịp dịch chỗ cho ông đã thấy ông quay sang, rụt rè như nhà quê lên tỉnh, hỏi: “Thưa anh, anh có biết Đoàn ca kịch dân tộc Thành phố hiện đóng ở phố nào không ạ”. Mình giật bắn người lên. Vì đêm qua ngủ mê gặp một cảnh y sì như thế. Chỉ khác, người trong mơ là đàn bà.

- Hay thật đấy!

- Thế thì tôi hỏi các bạn, có số không nào?

Chiếc xe lên. Anh lái trẻ da bánh mật, để ria mép đen sì như con bọ hung dưới mũi, từ lúc lên xe mặt khó dăm dăm, giờ như gãi đúng chỗ ngứa, quay lại, dẫn:

- Có mạnh đi chứ. Nói thật chứ, vị nào không tin thì, cứ thử đi xem nào. Cứ thử liệm, chôn người nhà chết vào ngày giờ: dầ, thân, tị, hợi xem, không trùng tang cứ chặt đầu tôi đi. Đây này, thằng bạn tôi, ông thầy nói: tháng năm vừa rồi có cái hạn to. Nó sợ, cả tháng năm bỏ tay lái. Đến ngày mùng một tháng sau, mới lên xe, yên trí là đã qua vận hạn. Ai ngờ, tám giờ lăm bánh, tám giờ năm mươi tám, nổ lốp trước, xe lộn xuống vực, chết nát như tương.

- Sang hôm sau rồi cơ mà?

- Không phải. Ngày ba mươi phải đến chín giờ sáng hôm mùng một mới là tận.

Chương gật gù:

- Số quá đi chứ! số tù thì không làm gì cũng bị còng số tám nó quặp, số làm quan thì dừng dừng cũng cứ thẳng quan. Chuyện này, chính tôi chứng kiến, bây giờ nghĩ còn tồn. Hồi ấy, Đoàn này các người chưa về, mới chỉ có tôi, cô Khanh và mấy vị thôi. Cô Khanh có nhớ cái vụ rấn cắn hai người chết ở Hậu Lộc không?

Không nghe Khanh đáp, Chương e hèm:

- Năm ấy, bọn mình đi diễn ở xã Hòa Lục xứ Thanh Hà. Chính mình đứng ra ký hợp đồng với một ông tư tựa như cái ông đang dẫn mình về xã Liên Minh đây này. Hợp đồng ký là bấy đêm diễn bấy vở liền: Khuất Nguyên, Nghêu Sò Ốc Hến, Mẫu Đơn Tiên, Bà Chánh án, Lục Vân Tiên, vân vân... Hai đêm đầu dân chúng toàn xã năm ngàn người mê mệt vì vở Khuất Nguyên và vở Lục Vân Tiên. Nhất là vở Lục Vân Tiên. Đặc biệt là cảnh “Vân Tiên tả đột hữu xung, khác nào Triệu Tử phá vòng Đương Dang” đánh bọn cướp Phong Lai “mặt đỏ phừng phừng” cứu Kiều Nguyệt Nga. Trắc trở xảy ra ngay từ sáng thứ ba. Sáng ấy, sau trận mưa lớn lúc nửa đêm, không hiểu từ đâu dạt vào bên sông xã nọ một chiếc thuyền nan rách. Chủ tịch xã, người ký hợp đồng với mình, kẻ hăng hái nhất trong quyết tâm nâng cao mức hưởng thụ văn hóa cho dân làng, cùng dân quân xã ra bến sông. Mò vào lòng thuyền, họ kéo ra được xác chết một người đàn ông. Người này không có vết xây xước ở cơ thể, trừ một nốt tím bầm ở gáy. Xem chứng minh thư thấy tên là Quán, sinh năm Quý Tỵ. Đưa xác người nọ lên bờ, chủ tịch xã cùng tuổi Quý Tỵ, xuống sông rửa chân tay. Vừa thò chân xuống nước khỏa bỗng thấy nhói một phát ở gan bàn chân, chỉ kịp kêu một tiếng, và nhận ra một cái đầu rấn đen bóng nhô lên, ngụp xuống cách mình chừng hai sải nước, mặt đã tối sầm. Đưa được lên bờ, bàn chân trái đã sưng u, đỏ bầm. Mấy người dân quân vội đỡ vị đứng đầu xã lên cáng đưa đi bệnh viện huyện. Ác cái cơn mưa đêm qua lớn quá, nên đường làng còn trơn nhầy. Ca cấp cứu đưa được tới nơi thì đã quá muộn. Chủ tịch xã đã chết. Một lương y tới. Ông nói: Đưa đến trước giờ Tỵ thì chữa được. Tính ra người đàn ông và ông chủ tịch cùng tuổi Tỵ, bị rấn cắn

lại vào giờ Ty, ngày Ty, tháng Ty. Vậy là tứ hành xung!

Thấy mọi người trong xe im phắc, chặc chặc lưỡi, Chương tiếp:

- Thế là hợp đờng tự nó phải hủy bỏ. Sân diễn biến thành nơi để linh cữu người xấu số. Ban nhạc đoàn ca kịch biến thành đội nhạc hiếu. Nhưng cũng chỉ được hai đêm là rút liền và suốt năm đó đi diễn ở nơi nào cũng hãm.

Khanh đã không còn nghe thấy tiếng Chương, cũng chẳng để tâm tới anh ta, và những gì quan hệ giữa anh ta với Khanh nữa. Kể cả câu chuyện anh ta kể sau câu chuyện Tứ hành xung ở xã Hòa Lục là việc tử vi vợ anh ta có sao thiên mã nên dẫu có nghèo khó long đong vất vả cuối cùng vẫn hưởng lộc là bay sang nước ngoài làm một cuộc du lịch, vì vừa trúng một cái giải độc đắc xổ số kiến thiết thành phố. Chương không phải là nghệ sĩ. Là đoàn trưởng, nhưng Chương không phải là nghệ sĩ. Không biết một nốt nhạc, một điệu đàn, một câu ca, một cách nhả hơi lấy chữ đã đành, Chương căn bản không có tâm hồn của một người làm nghệ thuật. Mà vợ Chương cũng vậy thôi. Vợ chồng Chương, thật chồng nào vợ nấy. Kẻ tham thâm có mấu. Kẻ khôn ngoan lọt vành ông Tạo. Mà họ đâu có phải là những kẻ nghèo khó. Vợ Chương làm ở Công ty biểu diễn, y ngấm ngấm gia nhập xã hội đen, chung vốn buôn thuốc phiện. Trót lọt nhiều lần, gia tài họ đã có tới bạc tỉ. Nhưng dùng cái đường dây bị bẻ. Bọn đầu sỏ bị bắt và vợ Chương rơi vào tình thế khó lòng thoát khỏi án tù. Chính vợ Chương cũng đã chuẩn bị tinh thần ng ồi tù ít ra là mười năm. Vậy mà cuối cùng y lại vô can. Ai biết được tất cả những lắt léo của cái sự sống bí ẩn bên trong các sự kiện? Chương đã trở tài lu ờn lọt. Chương đã dùng tới các thủ đoạn mua chuộc bản thủ nhất, trong đó có cả việc y hiến em gái cho gã công an thụ lý vụ việc này. Ai biết tất cả đi đâu đó? Khanh! Chính là Khanh biết vì một sự tình cờ, trớ trêu. Ôi, khôn ngoan như Chương mà cũng có lúc hớ là thế. Chương đã khôn ngoan và đã hớ hênh. Nghĩ rằng Khanh vốn quảng giao, nàng được nhiều vị chức sắc thành phố mến mộ, lại quen thân Đi ền, lại là chỗ quen biết ông Hối thủ trưởng một ban quan trọng trong Trung Tâm

điều tra hình sự, nên Chương đã kể hết sự tình cho Khanh nghe, kể hết, không giấu diếm, bỏ sót một chi tiết nhỏ nhất nào của câu chuyện để Khanh liệu đường nhờ cậy người che đỡ, biến báo giúp cho. Chương đã thổ lộ hết các mảnh khoe ngón nghề bản thủ nhất. Chương đã để lộ vớ, nói theo ngôn ngữ phố phường. Và ngay sau khi biết rằng đã chọn nhầm địa chỉ, rằng Khanh sẽ không bao giờ cứu giúp một việc bất lương như thế, Chương chỉ còn cách là mang hận đầy lòng; nhất là sau khi y đã dùng một số tiền lớn chạy chọt xong vụ việc này.

Phía đông, trời chợt rạng lên sắc nắng sớm. Ở đó, biển ngời lên lóng lánh xanh như ngọc. Còn ở những nơi ẩn sâu vào đất liền, biển trong vắt, lặn tò soi bóng những cánh rừng thông xanh om và những dải đồi phủ phục hình cánh cung, đẹp như tranh thủy mặc. Đồi núi bên đường xe đi lực lưỡng mà hiền hậu. Thưa vắng, nhưng đất nồng nàn hơi thở mang mùi lửa than. Hiện hình thành những vết cắt chéo cánh sẻ hùng vĩ là những con đường lên tầng, trên đó rầm rì những đoàn xe bò tót lặc lè trên lưng cả ba chục tấn than đá. Đôi lúc như bị bỏ quên, giữa thung lũng vắng vẻ, chẳng cần ai biết đến, lẩn lti một chiếc máy xúc vuông vức khối hình ung dung tự tại, vung cánh tay gầu như một thói quen tự động. Bánh xe những chiếc đại xa in nét rổ rít trên đường, rõ từng đường kẻ, như những bí hiệu lạ lùng về một cuộc sống cần lao, kiệm lời. Rất ít âm thanh mà nao lòng quá, những thị trấn nhỏ bên đường, mỗi khi lướt qua kính xe. Những ngôi nhà cổ xù xì đá tảng tạo móng xây hình cấm quy như chứng tích của một thời xa xưa, bên những túp nhà nhỏ lọt ngói âm dương nhỏ bé, co lại bên nhau, không bao giờ ở cách xa nhau, đến nỗi người ở gác trên từ bên đường phố này có thể với tay sang căn nhà đối diện.

Tuy nhiên, từ lúc quá ngọ, vắng vẻ như nhiễm tính bất thường đã bắt đầu ẩn chứa nghi ngại; nhất là vào quãng ba giờ chiều, trời đã nhạt nắng và những đám mây màu chì không hiểu từ đâu d òn tới đã giăng thành lớp lớp song song ở phía biển. Gió lay những bụi lau rậm, xòa xòa lá tỏa và rung rinh những bông lau xám trắng hắt hiu. Con đường 12 Y hút cái nhìn của

mọi người về xa như về vô cực và Chương chốc chốc lại xem đồng hồ rồi lại quàu quàu: “Hay là lạc đường? Đường đẽch gì mà vừa xa vừa xấu thế! Mà cái thằng cha Liên Minh đi với con bõnhi thế là mất hút con mẹ hàng lươn!”.

Người lái xe thỉnh thoảng lại thò tay trái ra cửa xe phẩy phẩy, dấu hiệu của mệt mỏi. Chiếc xe mình đầy bụi, nghe tiếng máy, thấy ngay là nó đã ráng sức lắm. Người ở trong xe sau hơn nửa ngày ng ỏi xe xóc nảy ê ẩm, hết ngủ lại thức, trò chuyện đủ kiểu đã nhạt cả miệng, giờ mặt mũi đã hốc hác lại thêm ngác ngơ. Và con đường mỗi lúc như lạc xa, vì từ những bụi rậm cũng như từ các khoảng trống vắng rợn người hai bên đường, không khí tiết ra một nỗi bất trắc chập chờn rất khó hiểu. Khịt mũi, Chương quay sang anh lái:

- Cậu có hay chạy đường này không?

- Lần đầu. Bọn em ngại con đường này lắm.

- Sao? Cướp à?

Nhìn cái lắc đầu của anh lái, Chương nhếch mép:

- Sợ cóc gì! Sơn ăn tùy mặt ma bắt tùy người. Nó cướp bọn tớ để lấy đàn sáo à! Với lại, tớ tính r ồi. À mà hôm nay ngày mấy nhỉ?

- Mười!

- Ngày ta cơ? Xem nào! Mười một tây là ngày hăm chín ta. Thôi, bỏ mẹ, hôm nay đúng ngày...

Chương chưa kịp nói hết câu, anh lái đã bập cả hai bàn tay vào vành tay lái, đánh nhanh một nửa vòng tròn và đạp chân phanh đánh kết đột ngột. Chiếc xe dừng khựng. Đầu xe húc vào một bụi lau bên vệ đường. Và thật kinh khủng! Giữa đường, như từ dưới đất mọc lên bất thành linh, ba thân hình đàn ông lừng lững đứng phục đen tuyền bó chèn, đầu mặt bịt kín, chỉ hở hai con mắt. Tay cầm tiểu liên và dao nhọn, điệu bộ cả ba người đàn ông nọ không hề giấu diếm vẻ bất lương định gây sự. Làm sao lại có thể tưởng tượng được một cảnh tượng như thế giữa thanh thiên bạch nhật,

trước mắt mình?

Hơn hai chục con người ng ồi trong xe cùng há hốc miệng kinh hoảng, sợ hãi đến thất th ần, lạc trí. Vì ở ngoài sự nghĩ ng ợi, vì quá bất ngờ. Vì bọn này rõ là lũ lục lâm thảo khấu định giở trò cướp của giết người hoặc chí ít cũng là chặn đường đòi tiền m ãi lộ. Vì bọn này làm đi ều phi pháp, mà lại quá đi ền nhiên oai vệ. Vì đi ều hung hiểm này xuất hiện sau cả loạt những câu chuyện tạp nhạp về định mệnh, vận hạn khiến mọi người thấy đi ều u oải mệt nhọc và kinh sợ, giống như một đi ềm tiên báo không thể thoát khỏi.

Mấy phút trôi qua căng thẳng. Bây giờ mới nhận ra là chiếc xe dừng giữa một vùng vắng vẻ, bên là một vụng biển ho ắm ho ắm lặng ng ất, bên là bãi lau hoang vu rậm rịt. Và cách mũi xe ch ẳng xa, chỉ chừng năm bước chân là ba tên du thủ du thực tướng sĩ tượng, đứng giữa là một đại ca cao lớn như tượng ông Ác ở đình chùa. Tên này vừa nhấc chân, thông thả bước lại. Rất thông thả, nhưng có lối đi uốn mình, vai lắc như rắn lượn, đại ca vòng qua đi ầu xe, đặt chân đánh thành một tiếng lên bậc lên xuống ở cửa trước chiếc xe. Mặt tròn, tai lớn, m ồm vuông, hai bên mép râu ria l ồm x ồm lo ắn xoắn, y hất hàm và búng tay một phát, lập tức ở các ô cửa chiếc xe đã thấy áp sát những gã trai trẻ ngực trần xăm toàn hình đàn bà cỡi tru ồng, mặt bịt khăn đen. Hóa ra chiếc xe đã bị vây kín bốn phía.

- Em lạy các anh. Các anh tha cho chúng em. Chúng em đây là...

Sau này Chương sẽ nguyền rửa mình cả ngàn lần nữa vì sự ngu xuẩn này. Nhưng Chương đâu chỉ có ngu xuẩn. Chương đã buột m ồm không đúng lúc vì y quá sợ hãi và y đã tính r ồi. Trên tay y có chiếc đ ồng hồ vàng Citizen, trong túi y có đô la và tiền Việt đủ để chuộc mạng y. Chương đã khôn mà không ngoan. Tên tướng cướp nhà nghề là bậc cao thủ trong nghề thảo khấu, lại là tay anh chị trong cuộc trấn lột vốn rất ưa thích các trò chơi tâm lý. Đã bước lên xe, đang đi dọc theo lối đi giữa xe, nhìn chằm chằm vào mặt từng người có tính chất khủng bố tinh th ần, chân xéo lên bất kể đ ồ đạc gì, nghe tiếng van xin của Chương, y li ền quay lại và đưa bàn

tay hộ pháp tóm lấy gáy Chương “Dạ, thưa anh”. Chương vừa há mồm đã bị giật ra khỏi ghế. Và chẳng cần vận sức, đại ca chỉ thúc nhẹ nắm đấm vào bụng Chương, Chương đã bắn ra ngoài cửa xe.

- Thằng này là lãnh đạo, hả? - Tên tướng cướp quát. - Nhẹ thì cho nó một liều thuốc mê. Nặng thì cắt tiết, thái thịt phơi khô lấy mỡ đốt đèn.

- Em xin anh. - Ngã còng queo dưới đất, Chương vội nhồm dậy, mặt cắt không còn hột máu, chắp tay run lẩy bẩy, lắp bắp tưởng như chết đến nơi rồi.

- Chúng tôi xin các anh.

- Các anh tha cho chúng tôi...

Lào xào đây đó những tiếng van xin run rẩy. Mạng người là quý. Người làm ra của chứ của không làm ra người. Tất cả mọi người hiểu vậy, và kinh nghiệm sống này có tính chất kế thừa bẩm sinh, không cần truyền bảo, nên đã thò tay vào túi lôi ra tiền bạc, các đồ nữ trang. Và câu chuyện không hiểu sẽ diễn ra theo kịch bản nào, nếu lúc đó Khanh không đứng dậy. Khanh không hiểu vì sao Khanh lại đứng dậy lúc đó. Lòng căm giận, niềm tự tin, sự tự trọng và thái độ bất khuất hay tình thương với mọi người và sự liều lĩnh? Khanh không hiểu. Nhưng Khanh đã đột ngột đứng phắt dậy khi tên tướng cướp bước tới trước mặt mình.

- Bớ tên Phong Lai kia, người chó nên động đến những người dân lành này!

Khanh đã đứng dậy, nhìn đại ca, giọng nữ trầm có sắc thái đùa nghịch và như là buột miệng một câu phóng tác tựa tựa những câu thoại trong các tình huống kịch. Chà! Thật đột ngột và cũng thật tự nhiên, Khanh đã đứng dậy cất tiếng nói lên án đĩnh đạc. Chính Khanh cũng không thể ngờ hành vi tự nhiên và quả cảm của mình lại mang lại hiệu quả. Sau tiếng kêu há tròn mồm vì kinh ngạc, đại ca giật lui, trợn trừng hai con mắt xé nhìn Khanh và nhận ra dáng vẻ dung mạo cực kỳ kiêu sa và xinh nhả của nàng, y liền bật tiếng cười kha kha:

- Hóa ra là nghệ sĩ sân khấu thật à!
- Đúng! Tôi yêu cầu bảo đảm an toàn cho toàn đoàn chúng tôi.
- Chà! Hóa ra còn hơn cả nàng Kiều Nguyệt Nga. Người đẹp mà lưỡi nhọn dễ sợ hỉ!
- Các vị làm đi đầu phi pháp. Khôn ngoan hơn cả là các vị rút đi để đảm bảo an toàn tuyệt đối cho chúng tôi.
- Chà, đã không thu được tí mồi nào, lại còn bị mắng mỏ. Như thế là không hợp lý, có phải không người đẹp?

Đầu gật gật, khoái trá vì câu nói văn hoa, chứng tỏ đã học qua chương trình văn học cấp hai, và vẫn còn nhớ tiết đoạn Vân Tiên đánh bọn cướp Phong Lai cứu Kiều Nguyệt Nga, nhưng đại ca vẫn thật sự là một tên lục lâm già đời, vì sau đó, mặc dầu rất muốn đưa bàn tay lợi dụng vuốt má Khanh, y vẫn kìm lại, hấp tấp bước xuống bậc xe. Kéo dài thời giờ là bất lợi. Thời gian không ủng hộ y.

Thời gian quả nhiên đã không ủng hộ bọn cướp! Chúng đã mất đà, đánh mất thời cơ và nhất là chọn nhầm đối tượng. Khanh có cảm giác các sự kiện đã diễn ra sau đó như xảy ra trong một chiêm bao nào đó đã xa mờ. Một chiếc xe ô tô cảnh sát sơn xanh vừa xịch đỗ ở đuôi chiếc Hải Âu. Bóng ba chiến sĩ rắn rỏi và nhanh nhẹn nhảy xuống. Hai tiếng súng chỉ thiên nổ văng. Bọn cướp đường biết ngay là đã sa vào bẫy phục kích của công an liền hò nhau chạy tóe xuống bãi lau. Ba chiến sĩ công an súng lăm lăm sục ngay vào các bụi rậm. “Đứng lại! Đứng lại!”. Tiếng hét của một chiến sĩ công an khơi nguyền một giao cảm thần diệu. Khanh nhảy xuống đường, cất tiếng gọi thật to: “Đi ền! Anh Đi ền!”. Khanh không để ý, dưới đất, Chương vừa lóp ngóp bò dậy, phúi quần áo, nhổ bọt: “Mẹ nó chứ, tôi tương kế tựu kế, kéo dài thời gian, làm bẫy để công an họ kịp đến. Đúng là Phong Lai chưa kịp trở tay. Bị Tiên một gây thác rày thân vong!”.

CHƯƠNG CHÍN

Đó là những ngày Diên sống trong cảm giác thăng hoa. Có mặt kịp thời trong cuộc giải cứu cho Đoàn nghệ sĩ ca kịch của Khanh, Diên có cảm tưởng mình đã đóng trọn vai một người yêu tuyệt hảo của Khanh. Có chàng trai nào không muốn mình xưng danh là một trang nam nhi trong mắt người yêu! Và nếu lần thứ nhất là khi Diên trong tư thế một thiếu niên can đảm, bất khuất, dám chống lại bọn côn đồ và đám ngã thẳng Nghiệm, thì đây là lần thứ hai, Diên xuất hiện trong vai một tráng sĩ hiện đại trong con mắt của Khanh; sự kiện được anh chị em trong Đoàn liên tưởng tới trích đoạn vỡ cái lương Vân Tiên đánh cướp cứu Kiều Nguyệt Nga.

Mùa xuân trên miền biên giới ấy thật khéo hòa hợp với tâm cảm của con người đang ở cao trào của hạnh phúc. Đó là lúc những đợt không khí lạnh từ phương Bắc tràn xuống phương Nam theo định kỳ quen thuộc, bị khối áp suất thấp phía Tây có cường độ mỗi lúc một mạnh truy đuổi, dạt lệch ra biển Đông. Mặt đất ẩm dầm. Trên suốt dọc đường công tác của Diên thoát tiên là lớp xoan rừng, loài cây có sức vóc và nhạy cảm nhất với thời tiết, bật nảy những mầm nụ xanh tơ nơi đầu nhánh nách cành. Mỗi sớm mai, nhìn ra khoang núi đẽ trước mặt, mắt ngập vào màn sương mưa bay lẩn tẩn, mịt mờ, bỗng như thấy đang ở trong thế giới mộng mị mơ màng. Đất trời đang vào cuộc chuyển hóa, gây nên bao ngỡ ngàng. Là bởi vì, mới ngày nào đó thôi, trải dài suốt hai bên đường mấy chục cây số chỉ rặt một sắc xanh mờ xám xịt của vách đá trống trơn và hoang vắng đến độ chỉ thấy mỗi bóng mình, còn tiếng động cơ xe máy thì lọt thỏm và vang thấu tới tận trời cao. Giờ thì đã thấy bóng chim. Giờ thì lắng nghe đã thấy tiếng dòng suối nhỏ rí rách bên đường. Và mấy hôm nay, mới chỉ là lác thắc mấy hạt mưa thôi mà cây cối như được hưởng phép lạ, xanh nhức lên

với cảm hứng sinh sôi mãnh liệt vô cùng. Những giấc ngủ dài đã được đánh thức! Những tích tụ âm thầm bỗng phát lộ những tiềm năng ẩn giấu! Xoan rừng khẳng kheo gầy gù ra khỏi nỗi u sầu cô quạnh, xanh non tới từng ngọn nhỏ. Và vải thiều, trời, vải thiều đã bắt đầu một mùa làm quả mới rồi. Sau mấy tháng trời mùa đông tháng giá thu mình lại, ý tứ và dè xẻn, giờ vải thiều mới thật sự tham gia vào vòng sinh hóa, cây nào cây nấy ụ ụ như mâm xôi cổ đây, cây nào cây nấy như chiếc dù gặp gió bung nở, căng phồng, và kỳ lạ chưa, như tuân chỉ chính lệnh, trên tất cả triệu triệu nhánh cành, vải đã đồng loạt trở lúa hoa đầu mùa vàng ngà như bột ngô rắc, ửng ửng cả mỗi góc rừng, uốn lượn theo làn sóng đất vắt qua các eo đồi, vải thiều đang âm thầm mà nở nức mở hội đơm hoa. Cứ nghĩ thua kém lúc này là na. Mà hóa ra không phải. Những ngày đông giá trụi lụi thân cành đã qua rồi, giờ cứ nhìn những đầu cành bụ bẫm như ngón tay trẻ thơ, cũng đủ biết na đang trong thời khắc mật phục để đồng khởi vào cuộc hóa thân nay mai. Chẳng có thứ cây cỏ nào chịu thua anh kém chị lúc này cả! Kể cả cỏ mật trong vườn và những cây hồng không hạt đặc sản nhìn xa xanh mướt yếu điệu như liễu rủ. Chưa kể ở đâu các mỏm núi, như có bàn tay của thiên tạo, gạo như những đô lực sĩ ngang tàng lực lưỡng, lúc này đang bập bùng cháy những đóa hoa rực đỏ như lửa lò.

Cảnh vật đất trời thế, con người vốn gắn bó thân thiết với đồng ruộng, cây cỏ, đất đai mê mụ đi là phải! Cảnh vật, đất trời thế thì đến sắt thép cũng chẳng thể dừng đứng!

Quả nhiên là chẳng một ai có thể ở ngoài vòng mê hoặc. Quả nhiên là những chiếc ô tô và cả bầy đàn xe máy trước cảnh trí ấy đầu đã biến thành những sinh thể sống động sẵn sàng nổi cơn ngẫu hứng. Và thế là, như lao vào cuộc trẩy hội mùa xuân, lũ lượt chúng vùn vụt đi qua trước mắt Diên. Tất nhiên trẩy hội đông nhất là xe con sang trọng với đủ chủng loại tên hăng. Mercedes, Ford, Toyota, Suzuki, Daewoo, Hyundai, Honda... Và chắc chắn rằng, Lạng Sơn chính là cái đích đến đầu tiên của chúng.

Ôi, Lạng Sơn! Lạng Sơn, xứ Lạng, miền đất từ tuổi ấu thơ đã in dấu

nhớ thương trong tiếng hát ru của bà, của mẹ: Đờng Đờng có phố Kỳ Lừa/
Có nàng Tô Thị có chùa Tam Thanh/ Ai lên xứ Lạng cùng anh/ Tiếc công
cha mẹ sinh thành ra em/ Tay cầm bầu rượu nắm nem/ Mảng vui quên hết
lời em dặn dò/ Gánh vàng đi đổ sông Ngô/ Đêm nằm tơ tưởng đi mò sông
Tương...

Xứ Lạng mộng mơ! Rõ thể nào cũng có lúc Diên và Khanh sẽ tới. Sẽ
được ngắm núi Tam Thanh, nơi có nàng Tô Thị bồng con nhìn về phương
trời xa chờ chờ ông chinh chiến biệt biệt không về hóa thành hòn Vọng Phu.
Để ngắm ra rằng chỉ có ông trời cao xanh thấu hiểu lòng người cùng nỗi
đau nhân thế đến chừng nào mới có thể tạc nổi hình tượng kỳ thú và xót xa
này! Tất nhiên lên tới đây rồi anh và Khanh cũng không thể bỏ qua hang
động Tam Thanh nơi lưng chừng núi. Nơi đây có hồ Âm Ty nước trong
như lọc và muôn vàn nhũ đá thiên tạo kỳ ảo. Nơi đây, trên vách đá có tạc
câu thơ của Ngô Thì Sĩ khi ông làm đốc trấn ở tỉnh Lạng Sơn này: Suối
trong tuôn chảy trên hàng trăm mỏm đá như đang trò chuyện cùng nhau...
Tiếp đó, hẳn nhiên là hai người sẽ ngắm cảnh chùa Song Tiên và chắc hẳn
họ sẽ bị hút hồn vào khuôn hình một khối nhũ đá nhô cao tựa hình người
ngồi trên bệ đá; tương truyền đó là Tiên Ông được Trời cử xuống trần
gian, giẫm chân xuống đá thành một miệng giếng đây áp nước để giúp dân
chống hạn cứu mùa màng.

Chùa Diên Khánh, nơi ba mẹ Khanh đã nhiều lần tới thăm, chắc cũng sẽ
là một địa điểm Diên và Khanh không thể bỏ qua. Và tới đây, hẳn nhiên là
cả hai không thể không ngẩn ngơ hàng giờ trước kiểu kiến trúc nội công
ngoại quốc của ngôi chùa, với đủ cả tam quan, tiền tế, hậu cung, nhà tổ,
cung mẫu xây theo lối chông diêm tám mái, bốn trụ cổng, trên nóc đắp
lưỡng long chầu nguyệt. Cũng như vậy, họ không thể không trầm trồ trước
ngôi đền Tả Phù có kiểu kết cấu chữ Công, đền Kỳ Cùng kiến trúc kiểu
chữ Đinh, hoặc đến tham quan đền Cửa Đông, đền Cửa Tây, đình Nông
Lục, đình Long Đống và thành Nhà Mạc... Tất nhiên vùng đất cuối cùng
anh và Khanh không thể không tới chính là núi Mẫu Sơn. Mẫu Sơn! Đỉnh

cao 1541 mét! Một vùng tiên cảnh. Mùa hè năm vừa rồi Diên đã được lên đó trong một đợt Trung Tâm cho nghỉ an dưỡng sau vụ án Nhà hàng Đại Dương. Ở đó, ngày hè rười rượi mát và mịn mù mây bay. Ở đó, ti vi không phủ sóng, điện thoại di động không bắt được tín hiệu, cố tình vậy hay sao để con người được sống hoàn toàn trong cõi giới nguyên thủy với câu chuyện tình sử li kỳ của một đôi trai tài gái sắc. Nghe nói Mẫu Sơn mùa xuân này đỏ rực hoa đào và hoa h ồng.

*
* *

Giao lại bọn cướp đường trên Quốc lộ 12Y cho công an địa phương, tạm biệt mùa xuân tuyệt đẹp và những ao ước, Diên trở về Trung Tâm báo cáo lại một lần nữa toàn bộ sự vụ bằng nhóm tội phạm Nhà hàng Đại Dương cho ông Hói nghe. Ông trưởng ban nghe xong lên mặt quan trọng, yêu cầu anh nộp lại toàn bộ hồ sơ, và cấm anh không được tiết lộ, dù là một tình tiết, rồi phân công anh phá một đường dây buôn thuốc phiện lậu. Mấy anh em trinh sát trẻ ở Trung Tâm xì xào: Ông Hói định cướp công Thạch Sanh, chiếm trọn cái đầu trần tình, phen này nhờ nó có thể ông được lĩnh huân chương chiến công!

Diên không quan tâm tới toan tính của ông Hói. Thư cho Khanh, anh viết: Anh lại như em, lên mặt ti ền sân khấu đây.

Đóng giả tình nhân của một ả buôn thuốc phiện lâu năm, Diên lọt vào đường dây buôn thứ hàng quốc cấm này từ tận làng Mông Pa Cheo Phìn, tỉnh miền núi Lao Cai, gặp thủ lĩnh đường dây buôn ma túy xuyên lục địa Thào A Dừa, vượt qua các mắt lưới nghi ngờ, thử thách, quyết nắm bằng được cách thức tổ chức, các thành viên của đường dây cùng là các quy định bất thành văn về việc trao hàng trả tiền, vận chuyển. Mẻ lưới sắp cất không hiểu vì sao lại bị lộ. Bọn tội phạm chạy hết sang Lào. Diên trở về Trung Tâm thì được ngay ông Hói giao việc thẩm vấn một gã thanh niên

giết nhân tình cũ. Gã mới hai mươi tuổi. Đang là sinh viên năm thứ hai Học viện Ngoại giao. Đẹp trai, đeo kính cận, cao ráo. Một ngày mùa thu, xem xong mấy cuốn phim con heo, y bấm điện thoại gọi cô gái trước là nhân tình, nay đã lấy chồng đến chơi, không quên dặn cô mang cả chiếc Laptop đến. Làm tình với cô xong, khi cô đang đứng chải đầu trước gương, thì y rút con dao nhọn đâm liên tiếp năm nhát từ sau lưng cô ra phía ngực. Cô gái chết ngay tại chỗ. Tên sát thủ đặt xác cô người yêu đó, đi yên nhiên mở tủ lấy rượu uống cho nóng người, rồi bắt tay vào công việc phi tang thi thể cô một cách rất từ tốn, chậm rãi, có tính toán. Đầu tiên y cắt đầu cô, bọc vào một cái túi ni lông, rồi cho vào ba lô để lát nữa đi qua cầu ném xuống sông Nhị Hà. Tiếp đó, y cắt rời hai bàn tay cô vì biết, từ dấu vân tay, người ta có thể tìm ra lai lịch nạn nhân. Xong, y bắt đầu tháo khớp tay khớp chân cô và chờ đêm đến, chuyển dần ra ba bãi rác, vứt mỗi nơi một ít. Kinh khủng là vừa làm công việc xả thịt người yêu cũ, y vừa bật Laptop nghe bản nhạc cổ điển Sêrêna và xem tin tức. “Không, tôi chẳng ghen! Tôi chẳng nghĩ ngợi gì cả!”. Nghe kẻ giết người trả lời một cách thản nhiên vậy, phải kìm nén lắm Điên mới không ra tay đâm thẳng vào mặt con thú người nọ, và hai cánh mũi anh bỗng cay xè.

Nghỉ chưa đầy hai ngày, Điên lại được giao nhiệm vụ thâm nhập vào nội bộ một vụ đường dây buôn bán vận chuyển ma túy lớn, khởi nguồn từ vùng người Dao ở Sơn La kéo dài đến Cửa Lò Nghệ An.

CHƯƠNG MƯỜI

Mùa đông năm ấy, sau khi hoàn thành công việc thâm nhập vào nội bộ đường dây buôn bán vận chuyển ma túy từ Sơn La đến Cửa Lò Nghệ An, góp phần kéo vó hót gọn cả ba chục tên tội phạm, Điền được đi đầu động trở lại Thành phố. Mưa bụi theo gió mùa về giăng màn ử dột khắp các phố xá từ đầu tháng chạp. Thành phố buồn ảo não và nhiễm phải căn bệnh sợ hãi do sống với chỉ số an toàn quá thấp, số vụ tội phạm vọt tăng. Thói vị kỷ số lòng như những cơn bán loạn tâm thần, một lần nữa chứng tỏ nó có sức sống lâu bền bằng tuổi nhân loại, và nó có muôn ngàn bộ mặt. Chiếm đoạt của cải. Tranh giành tiền bạc. Ngụp lặn trong thú vui xác thịt và tàn hại đồng loại chỉ vì lợi ích riêng. Cuộc sống đã có những lúc như đánh mất lý trí.

Chiều mưa buồn xám xịt, nghe rào rào xe người chạy đua báo kết quả số độc đắc, số đề mà tưởng lạc vào một sông bạc lớn của đại chúng. Chẳng lẽ đời sống lại cần đến những canh bạc ngày ngày để tích tụ đồng tiền, để thỏa mãn cơn khát bạc? Cờ bạc là cái chỗ kích thích khốc liệt lòng ham muốn đang được cơ chế thị trường đánh thức. Một tên Tổng giám đốc chỉ một đêm đã mất hơn ba trăm triệu đồng, giá một chiếc xe Toyota đời mới, trên chiếu xóc đĩa. Chuyện kinh thiên mà vẫn cứ nhờn nhờn tiền tại. Chú thím Điền từ quê hương nơi hưu trí viết thư lên: “Nghèo có phần hơn trước, nhưng chú thím vui cái vui dân dã nơi đồng quê. Chỉ tiếc phường giá áo túi cơm, quan tham ô lại sao hỡi này nầy nòi lắm quá!”. Nghe nói dân mấy xã tỉnh nọ nổi dậy, kéo cả ngàn người lên tỉnh, giăng biểu ngữ: Trừng trị ngay lũ cường hào mới! Ma túy phát hiện một đường dây buôn bán xuyên lục địa, sang tận Mỹ, Nga, Đức. Hêrôin lẫn vào tận cặp sách học trò trung học. Lũ thiếu niên bất trị trong đó không thiếu các cậu ấm cô

chiêu nổi cơn cuồng hứng, tổ chức những cuộc đua xe máy tốc độ cao gây rối loạn trật tự và đe dọa tính mệnh của bao người, bị ngăn cản, xông vào đánh đập công an, và đốt cháy cả xe công vụ của họ. Đạo lý suy đồi, tiền bạc lên ngôi. Con giết cha. Vợ phản bội chồng. Anh em đâm chém nhau vì đất cát. Các nhu cầu tầm tối như đầu giặc Phạm Nhan, chặt chỗ nọ, mọc chỗ kia. Bản năng động vật hồi thức các hành vi man rợ, các vụ giết người bằng xăng dầu, axit phát triển mạnh. Sợ hãi, quần trí, rối loạn, thất vọng đang có cơ tràn lan vì nhận ra nguyên nhân hủy hoại các giá trị xã hội nằm ngay ở con người. Trong khi ấy, như một tương phản trớ trêu, Thành phố ngày một đẹp hơn, sạch uất hơn, sang trọng và giàu có hơn. Điên tự hỏi mình, hay là trước đây mắt mở mà không trông, nên bây giờ bỗng nhiên, một lần đưa mắt lên cao, chạy một vòng, bỗng giật mình vì cảm giác bị vây bủa và mất tự do. Chà, bốn phía, phía nào mắt cũng bị ngăn tầm nhìn vì các tháp nhà cao tầng lừng lững đầy vẻ cao ngạo. Thành phố lớn lên theo chiều cao. Mọc lên, đội đất lên, trồi lên, đâm lên hình những cây cột chống trời, những tòa nhà hút cái nhìn lên cao, phô diễn khí lực xung thiên và lời tuyên cáo: kẻ nào leo cao hơn, kẻ đó là người thống trị! Những tòa nhà nhảy vọt ra khỏi không gian và thời gian thông thường, ngần ngật những khối hình đông cứng, theo chiều thẳng đứng. Thẳng đứng những giá trị vật chất để đánh rơi những giá trị tinh thần ở chiều đối nghịch.

Điên đến thăm thầy Bình dạy Văn. Bọn thằng Nghiệm ác quá. Chúng đánh gãy hai dễ xương sườn lại còn làm tổn thương cả lá lách của thầy. Sau trận đòn ghen của bọn học trò mất dạy, thầy phải về hưu non và ốm đau liệt bệt suốt cả chục năm trời nay. Còn đâu là hiện thân của tài hoa văn vẻ trẻ trung và lai láng tình yêu đời. Mắt thầy là hai hốc sâu, leo lét chấm đồng tử. Gò má thầy nhô cao. Tóc bạc trắng phớt, tuổi mới năm mươi lăm mà răng chiếc còn chiếc rụng, thầy phều phào như ông lão bảy mươi. Chắc hẳn thầy đã quên, hoặc còn nhớ thì miệng cũng chẳng thể cất nổi bằng giọng ngâm trong trẻo câu thơ: “Tôi không thể nào quên hoa lilas với hoa hồng”. Người vợ của thầy còn buồn nản hơn. Mặt xỉ xị, hai nọng thịt thâm

quàng dưới hai con mắt già. Bà cứ như sắp gây sự với ông chằng ốm o, ngay cả khi nheo mắt, không ngời tay quạt, để nhóm lò than tổ ong trước cửa căn buồng nhỏ tũn tũn.

Hai thầy trò ngỗ đối diện. Dòng nước từ vòi ấm gây vang động lòng chén và cả gian buồng. “Điền uống nước đi. Lâu rồi Điền có gặp Khanh không?”. Câu nói đầu tiên của thầy khiến Điền phải đặt chén nước đang cầm trên tay xuống khay nước và sừng sốt. Buột ra từ ẩn ức của thầy nổi khắc khoải cho số phận Khanh hay đã nghe phong thanh Điền và Khanh yêu nhau, nay thầy muốn xác nhận? Hay trong cái hốc sâu thăm thẳm của thời gian vẫn âm thầm sống động một tâm tình trong trẻo? Có lẽ đúng là vậy, vì với cái đẹp tuyệt phẩm, con người được có quyên ngưỡng mộ, tung ca và ao ước giành đoạt. Thầy đâu có phải là một kẻ trác trụy, xưa cũng vậy, còn nay thầy vẫn trung thành với cảm xúc trước cái đẹp mình đã từng tôn thờ?

- Các anh lớn rồi, ra đời rồi, chắc đã đủ lớn khôn để tha thứ cho thầy rồi nhỉ?

Không để Điền kịp nói lời phân giải, thầy đã cúi đầu khe khẽ. Có thể là Điền sẽ trở thành một trinh sát viên già dặn và lừng danh trong công việc đi đâu tra xét đoán lũ tội phạm, nhưng Điền cũng mãi mãi vẫn còn là chú học trò ngây dại trong phép ứng xử đời thường; cuộc sống bao la và sống đẹp vẫn là cả một công cuộc khó khăn, không có thầy dạy. Chân trời ở phía xa, nhưng đi mãi đã bao giờ tới đâu.

- Thưa thầy, thầy đừng nói vậy. Chưa bao giờ em nghĩ, thầy đã phạm lỗi lầm.

Ngập ngừng mãi, Điền mới nói được như vậy. Nhìn thầy rung rung, anh nói tiếp:

- Thưa thầy, hay là thầy còn giận chúng em?

- Không, thầy không bao giờ giận các em. - Thầy chớp mắt nhìn Điền, hạ giọng - Em còn nhớ vụ em đánh bọn Nghiệm không?

- Dạ, em có nhớ.

- Sau vụ em đánh trả bọn Nghiệm định làm nhục em, hội đồng nhà trường có họp. Có nhiều ý kiến khác nhau. Cuối cùng thầy nói và thầy hiệu trưởng đồng ý với thầy, kết luận rằng: Là con người thì có quyền và phải biết bảo vệ danh dự của mình.

- Em cảm ơn các thầy.

Tiến Điền ra cửa, thầy nắm tay Điền, rung rung: “Em hãy nhập cuộc nhé. Thầy già rồi lại ốm yếu, nhưng đứng ở xa, thầy sẽ vỗ nhịp cho em đi. Thầy dặn: đừng thối chí, nản lòng. Con người là một sinh thể duy nhất trên hành tinh đáng kiêu hãnh, tự hào. Nó cần phải sống xứng đáng với danh hiệu cao quý của nó hơn nhiều nữa. Nó cần phải sống đẹp hơn nữa, nó cần phải có ý thức sâu sắc hơn về nhân cách tự do của nó”. Ngập ngừng một giây rồi trước kinh ngạc của Điền, thầy bỗng cất cao giọng: “Tôi không thể nào quên hoa lilas với hoa hồng”. Em có nhớ không? Vậy đó mà con người còn tàn ác, xấu xa, ngu muội lắm, em à”.

*

* *

Vào tuổi hai mươi chín, đối mặt với cái nghiệt súc hàng ngày, nhờ bản lĩnh bền vững, nhờ đạt tới trạng thái siêu trên cảm giác, đi tới cái biết trực tiếp, Điền đã thu lượm được nhiều thành công trong công việc. Anh đã khám phá ra nhiều vụ phạm tội bí ẩn của thành phố. Nhưng, lặn lội mãi trong cái mặt trái của đời sống, nhiều lúc Điền không khỏi hoang mang. Bền bờ như mỗi lúc một lùi xa. Cái uy của pháp luật, cái quyền của sự trừng phạt, thiên chức của cây roi... nhiều lúc trở nên vô nghĩa và bất lực. Con người, cái sinh thể lẽ ra phải kiêu hãnh và sống đẹp hơn nữa, như lời thầy Bình dạy Văn nói, lại là phức tạp và vô cùng khó hiểu. Nó vượt qua mọi răn đe. Nó tàn ác, xấu xa và ngu muội lắm. Nó vẫn còn gây bao khắc khoải, phiền muộn cho anh. Nó vừa thông minh vừa ngu xuẩn, vừa sáng tỏ

vừa tối tăm mù mịt, vừa sáng tạo vừa phá phách, vừa đạo đức vừa vô luân và vô phương kế biến cải. Bất di bất dịch từ cổ xưa, nó không đi đâu khiên, không chế ngự được bản thân. Nó yếu nhược với chính nó. Nó chỉ là đứa trẻ mười sáu tuổi bị ma đưa lối, quỷ dẫn đường giết anh lái xe ôm ở Lao Cai, như người bị đục vọng chi phối đến mức điên rồ, đánh mất cả lý trí.

*

* *

Tháng chín năm ấy, các chiến sĩ trong đội đi đầu tra bắt được một nhóm thiếu niên phạm tội bắt cóc trẻ con. Toàn một lũ choai choai mười bốn mười lăm tuổi. Mục tiêu bắt cóc là một bé trai ba tuổi đang học mẫu giáo, con một nhà doanh nghiệp giàu có, sống cùng ngõ, ăn tiêu xa xỉ, cậy tiền của, rất trịch thượng và hống hách. Điên trực tiếp lấy cung bọn này. Anh kết luận: Động cơ gây tội là do uất tức trước sự cách biệt giàu nghèo, bất công xã hội. Báo cáo lại đi đầu này, Điên bị ông Hói gạt phắt. Đừng có mơ hồ Ông Hói nói. Chúng tổng tiền người ta đấy! Chung quy là bọn này bị đờng tiền chi phối!

Cô Phấn, người thông tỏ mọi chuyện Trung Tâm sau khi biết chuyện, thần thì với Điên, rằng chính là ông Hói tổng tiền bà vợ đầu thì có. Chứ không có chuyện vợ cũ không rủ cũng đến như ông thầy bói nói đâu. Cô bảo, cô đã nhận được thư của bà vợ cũ của ông, bà than: nghe đâu được tin cửa hàng tôi đông khách, thu nhập khá, thế là ông ấy dọa tố cáo tôi với Interpol để Interpol bắt tôi đưa về nước. Bà phải gửi cho ông năm nghìn đô la. Luận suy từ bản thân, Điên khẳng định về cơ bản, hành động của con người thông thường đâu bị chi phối bằng tình cảm. Con người mạnh mẽ là đấy và yếu đuối cũng là ở đấy. Cú đâm thẳng Nghiệm ngạo ngược đảo lộn tình thế của anh thuở học trò là tiếng nói của tình cảm căm uất do bị hạ nhục. Và giữa cú đâm của anh với hành vi dùng dao đâm chết tên chủ tịch xã dân đảng đã quyến rũ vợ mình của gã tội phạm tên Doãn ở trại Tam

Giang nếu có khác nhau là khác nhau ở mức độ. Người nọ đã bị xúc phạm, bị tước đoạt, bị chà đạp và anh ta đã thể hiện lòng phẫn uất ở mức độ vượt quá cái ngưỡng được xã hội cho phép. Còn nếu bọn thiếu niên nọ vì uất tức trước hiện trạng bất công nên chúng quậy phá, thì rõ ràng là xã hội phải xem xét lại mình một cách nghiêm khắc. Hoàn cảnh sống của con người lúc này đang rất tồi tệ. Nói cho cùng, tình trạng giàu nghèo chênh lệch, sự lạm dụng quyền lực dẫn đến những đặc quyền đặc lợi và quốc nạn tham nhũng... nếu không phải là một trong những nguyên nhân gốc, nguyên nhân gần cận thì chí ít nó cũng là phôi cãnh của tội ác hôm nay. Tội ác đã đẻ ra tội ác! Mà tội ác loại này lúc này đâu có hiếm. Bởi vì, nếu tội phạm hình sự là danh từ để chỉ những kẻ vi phạm các chuẩn mực xã hội về pháp luật, với những hành vi có thể gọi chung là cướp bóc, chiếm đoạt theo nghĩa rộng, thì với nền kinh tế thị trường không được điều tiết, tình trạng chạy theo lợi nhuận tối đa điên cuồng, dẫn đến cướp bóc, chiếm đoạt dã man tiền bạc, thân xác, tính mệnh con người đã trở nên phổ biến, thì nghĩa là bất cứ ai, ở lĩnh vực nào, cũng có thể trở thành tội phạm. Kẻ có tiền, kẻ có quyền chứa sẵn mầm mống phạm tội trong nó!

Tâm trạng Diên càng trở nên u ám trong những ngày mưa bụi cuối năm. Nằm ở một khách sạn nhỏ ở phố Ngô Quyền đón lõng một đường dây buôn phụ nữ vượt biên không thành, anh cảm thấy đầu óc rất căng thẳng, mệt mỏi. Giữa lúc ấy, Khuynh đang biệt phái ở Quận 12 yêu cầu anh phối hợp bắt một ổ mại dâm lớn ở ngay tại phường sở tại.

Khuynh, hai mươi bảy tuổi, xuất thân dân nghèo thành phố. Choắt người, hai con mắt to quá khổ. Khuynh mang cái vẻ lạnh lợi thái quá và ham thích các thú vui tăn thường. Khuynh ham thích nghề cảnh sát từ lúc còn là chú học trò cấp hai. “Hồi ấy, mình thích vào làm công an vì được đeo súng lục”. Khuynh tâm sự. Giờ, Khuynh vẫn vậy. Bé người mà hai con mắt lớn quắc lên, thêm cái đuôi súng ngắn gõ mặt bàn, bọn tội phạm cứ là sợ run khi thấy Khuynh.

Hai người bắt quả tang một đôi nam nữ đang làm tình trong một căn

buồng nhỏ ở một nhà trọ tư gia. Nam là một ông già. Nữ là một phụ nữ trạc bốn mươi nhưng vóc dáng còn nuột nà. Lăm lăm khẩu súng trong tay, một mình Khuynh hò hét loạn xạ ngầu, không cho hai người nọ mặc quần áo và quát gọi mụ chủ.

Mụ chủ xệ xệ tuổi năm nhăm, da thiết bì, từ nhà dưới chạy lên chấp tay, nhăn nhăn nhó nhó:

- Dạ thưa hai anh, quả là mọi khi nhà này rất là nghiêm chỉnh. Hôm nay không hiểu sao lại đốc chúng ra thế. Vậy mong hai anh coi như lỗ lã chốc lát, cho em được nộp phạt vi phạm hành chính ạ.

Từ lúc xông vào buồng, thấy đôi nam nữ chồm dậy, lấy bầy hai tấm thân trần truồng úp mặt vào tường, Diên đã lui lại sau Khuynh và quay mặt nhìn ra cửa sổ, bất giác chợt nhớ lần bắt thằng Kơn trọc, bối rối và tự giận mình, tại sao lại một lần nữa chứng kiến cảnh tượng ghê sợ này. Khuynh gạt mụ chủ sang một bên, kéo soạt ngăn kéo dưới chiếc tủ đầu giường, nhặt lên một nắm bao cao su trust, hất hàm:

- Thế cái này là cái gì?

- Dạ, của vợ chồng em.

- Vợ chồng em! Chồng là lái xe đường Bắc - Nam, một tháng đôi lần có cũng không. Thế mà trong tủ này có cả mấy chục vỉ. Có gan mở nhà chứa thì phải có gan nhận mình là Má mì, là Tú Bà, Tú Ông chứ!

Người phụ nữ lom khom, cổ thu nhỏ thân hình không mảnh vải, quay đầu lại, đôi vai nhỏ nhắn nhô cao run rẩy, nước mắt ngắn dài:

- Anh tha cho tôi. Bận sau tôi không dám thế nữa.

Dùng ngón súng đẩy hất cao lưỡi chai chiếc mũ cứng, Khuynh cười khẩy, rằng tha thì khác nào bằng bắt cóc bỏ đĩa, hôm nay đi mấy lượt rồi? Rồi quát: Hai người đưa giấy tờ tùy thân đây! Và cầm hai tấm chứng minh thư trên tay, Khuynh vừa lướt mắt vừa dần: “Này! Ai đã cho mặc quần áo mà dám tự tiện thế, hả! Để nguyên đấy!”.

Trời! Mặt tái nhợt, Diên chen lên thì Khuynh đã gạt tay anh và hất cầm

về phía ông già, môi trề ra bùi bùi:

- Chà! Giáo sư cơ đấy! Sinh năm một-chín-ba mươi! Bảy mươi rồi mà bút bi còn mực cơ à! Hay là dùng viagra đầu đặn? Mà là tầu nhanh hay tầu suốt đấy?

- Khuynh!

Điền gọi giật. Nhưng một lần nữa, Khuynh lại đưa tay gạt bạn sang một bên, nhìn chò chò vào người phụ nữ lỏa thể vừa ngoảnh mặt lại, nước mắt nhễ nhại, thú nhận rằng đây là một lần lỡ do không đấu tranh nổi bản thân, vì hai người đã yêu nhau từ buổi thiếu thời. Và như được dịp, người đàn ông một tay ôm hạ bộ, nghiêng người cúi đầu, lí nhí nói lời xin lỗi và cầu xin không bị tư giấỵ về cơ quan và gia đình; vì ông tuy đã nghỉ hưu nhưng vẫn còn đi dạy; còn người phụ nữ hiện đang đi làm và còn có gia đình riêng.

- Khuynh!

Lần này thì Điền vừa gọi giật vừa bập tay lên bả vai Khuynh. Nhưng vẫn không mảy may để ý đến thái độ không đồng tình của Điền, Khuynh hất tay Điền và dấn tới, nhìn chằm chằm vào người phụ nữ đang khoanh tay che bộ ngực trần, mỉm cười khoái trá:

- Hai kịch sĩ diễn khéo quá. Nhưng vở này cũ rồi! Hừ! Thế nào cô em tuổi nhòng nhòng mà còn thơm thịt! Vừa sướng thân vừa có tiền ăn chơi, mua sắm, xây nhà xây cửa thì tội đẽch gì mà không chơi, có phải không nào!

Không chịu nổi ê chề, người phụ nữ ngẫ sụp xuống sàn nhà, khóc òa. Quay lại, nhìn Khuynh, cặp mắt già nhót nhát ánh nước, miệng người đàn ông mếu xệch:

- Lạy anh, anh tha cho. Chúng tôi vẫn còn có gia đình.

Khuynh chống tay lên sườn, nhếch cười, mép hằn hai nét vạc độc ác:

- Hoan hô tinh thần tự giác!

- Dạ, quả là chúng tôi vẫn còn đang làm việc thật ạ!

- Hà hà, cũng biết sĩ diện nhỉ! Giá cái lúc nằm trên bụng gái, sướng rên lên mà nhớ rằng còn phải đứng trên bục giảng đạo đức thì có hay hơn không?

- Ôi giờ ôi!

- Còn chị kia, hóa ra cái vốn tự có của chị cũng thành ngu ồn sinh lợi vô tận đấy nhỉ?

Đã quá ngưỡng chịu đựng của Điên. Toàn dùng một thứ ngôn ngữ chợ búa, Khuynh quá thô lỗ; chẳng những ý vào quyền hành để bắt tội can phạm, Khuynh lại lấy làm thích thú vì được hành hạ sỉ nhục người ta và ở chỗ đó, y bộc lộ cái nhân cách thấp kém của y. Chứng kiến cái xấu xa không bao giờ lại là một khoái cảm được. Trừng phạt người mắc lỗi lầm không bao giờ lại là niềm vui của con người cả. Thêm nữa, đã không mủi lòng, sao Khuynh lại có thể cười cợt, nhạo báng trước những lời cầu xin của ông già và người phụ nữ nọ; nhớ đâu tình cảnh của họ thật là như thế thì sao? Tội nghiệp cái cuộc đời còn nhiều nỗi éo le này! Sao y không thể tất, không tỏ ra thương hại, dù là chút xíu thôi cái sa sầy, phút yếu đuối trong chốc lát của con người! Mặt ửng đỏ, rục lên trong lòng Điên nỗi xấu hổ và niềm căm giận không thể kìm giữ.

- Khuynh! - Quát to một tiếng, giật mạnh tay Khuynh kéo lui lại, khiến Khuynh ngã ngửa về phía sau, Điên bước lên, cúi xuống nhặt từng chiếc áo quần ném trả cho hai người nam nữ đang trần truồng; và quay lại, hai con mắt giận giữ thâm trầm nhìn thẳng vào Khuynh đang lồm cồm bò dậy, khe khẽ nhưng gay gắt:

- Cậu làm cái quái quỷ gì thế?

- Anh không biết bọn này quỷ quyết thế nào đâu!

- Thôi ngay đi!

Nhận ra vẻ bất nhẫn quyết liệt bị kìm nén sắp nổ tung ở Điên, Khuynh cúi mặt, làu bàu rồi im lặng. Lát sau, mọi việc đã xong, ra ngoài hành lang,

Điền chỉ mặt Khuynh, nghiêng răng: “Đồ khốn nạn! Mày không đủ tư cách làm người sao lại dám ở cái nhẽ này! Tao cạch mặt mày!”. Nói xong, lòng bỗng buồn thiu.

*
* *

Đã tưởng không bao giờ còn gặp lại Khuynh, vậy mà một ngày kia, vừa trở về Trung Tâm, Điền bỗng nghe được lời nhắn kinh hoàng qua điện thoại: “Đến ngay với Khuynh đi, cậu ấy chết rồi!”. Chiều mùa đông gặp tiết đại hàn, bầu trời xám xịt, Điền chạy không thật chân trên hè phố, chập chờn trong cái cảm giác cuộc sống thật là hư phù, biến hoại.

Cảm giác ấy càng trở nên huyền hoặc khi Điền đứng lại trước Khuynh trong khói hương nghi ngút. Hương đỏ lờ, khói hương bay mù mịt phủ mờ linh cữu và ảnh Khuynh. Khuynh vẫn nguyên như ngày hôm qua, dấu là trong trang phục sĩ quan trông có vẻ phồng phao hơn. Hai con mắt lớn nuốt cả gương mặt nhỏ, bây giờ lại thấy tỏa ra cái bản nhiên trẻ trung ngơ ngác và hơi ngây ngô. Khuynh mặc áo đại cán trắng, làn da bắt chéo qua vai, lằn vào vai áo, có lẽ vì sức nặng của khẩu súng ngắn đeo bên sườn. Khẩu súng đeo bên sườn chàng sĩ quan đã không kịp rút ra, nói chính xác là không được sử dụng. Con người luôn lẩn lờ. Chỗ cần phải cứng cỏi thì nó lại nhịn nhường rút rè. Chỗ cần phải xót đau thì nó lại cười cợt, mai mỉa. Buồn thay!

Đêm Nôen ấy như thông lệ, bọn choai choai được dịp bung ra phố xá thừa cơ gây rối làm càn. Cả Trung Tâm chia nhau đi ngăn chặn một mưu toan đua xe máy. Ở phố Cầu Đông, gần chục đứa con trai ngỗ ngược, cướp hai chiếc xích lô của hai ông già, nhảy lên, ngẩng chông đồng, ngổn ngến trong lòng xe, vừa đạp vừa hò hét vang trời, gặp phụ nữ thì trêu chọc, gặp đàn ông thì gây sự đánh đập. Đứng ở ngã ba, thấy vậy, Khuynh xông ra can. Bị chúng đẩy ngã, anh nhồm dậy, lại nhũn nhận giải thích lề luật nấp

sống mới. Chúng xúm lại dỡ trò bày bữa là lý sự cùn. Chuyện đôi co cơm bữa trong chốc lát như đổ thêm dầu, thành đám cháy lớn. Khuynh bị đâm, bị đá, ngã dập xuống đất, bò dậy, đáng lẽ phải rút súng bắn chỉ thiên thị uy, cảnh tỉnh đàn chó ngọ và tự vệ bảo toàn thân mình vì cuộc chiến đấu với bọn lưu manh còn lâu dài mình cần góp mặt, thì lại tỏ ra sợ hãi, cầm đầu chạy. Máu còn đồ bốc dậy, lũ choai hò reo đuổi theo, cứ gạch đá gây gộc phang vào đầu vào mình anh sĩ quan cảnh sát vừa thiếu kinh nghiệm ứng xử vừa luôn lấm lõ, cho đến khi đầu anh nát bét, chỉ còn là một cục thịt bầy nhầy đỏ lôm bẽ bằng một nắm tay.

Cúi đầu nhìn qua làn kính gắn ở đầu cổ quan tài, Diên cố tìm lại gương mặt Khuynh, chỉ thấy một màu vải trắng nhòe. Mọi cái chết, mọi nhàn lẩn đầu có vẻ rất giản đơn. Có mặt ở đám tang Khuynh, Lập lẫm lì một khối tím bầm: “Phải xử tử tất cả bọn lưu manh!”. Anh nói, phả một hơi nóng bùng vào mặt Diên. Diên đã hiểu nguồn cơn tấn bi kịch không thể sửa chữa của gia đình Lập. Người đàn bà trót lấm lõ vì xấu hổ, vì đa mang, đã bỏ nhà đi theo lão thợ mộc mãn hạn tù.

CHƯƠNG MƯỜI MỘT

Mùa hạ ấy, đối với Khanh là một dấu lặng dài. Sau chuyến đi Liên Minh không thành vì gặp bọn cướp đường, nàng theo đoàn đi diễn suốt ba tháng liền và cũng như Điềm, nàng sống trong những cảm xúc thật nồng nàn giữa không khí hội hè mùa xuân nơi các tỉnh miền biên.

Trở về thành phố cuối tháng Chín, khi cúc đã nở hoa vàng ánh ở những dải phân cách đường cao tốc hai chiều xe và gió thu đã ràn rạt thổi vào các ngõ phố, Khanh có cảm giác, nàng như vừa tỉnh một giấc mơ dài.

Vòng thời tiết tuần hoàn đều đặn đã lặng lẽ đưa mùa thu đến cho con người. Hạt mưa nhỏ lại và những cơn mưa thưa thớt dần ở cuối mùa hạ đã chuyển tiếp dần dần thành những đám mưa bụi đầu mùa, để sau đó hiện ra những ngày thu đặc trưng thật trong trẻo và êm đềm.

Thành phố bỗng trở nên duyên dáng lạ lùng. Toàn bộ sự náo nhiệt và hỗn tạp của đời sống như bị hút lên và tan biến trên trần mây cao bổng. Ngõ phố xa lạ hẳn. Gọn ghẽ, quang quẻ để một tiếng rao hàng vang vẳng lên tận trời cao và vượt dài đến tận cùng ngõ hẻm. Nên đã có lúc Khanh ngẩn ngơ như gặp phép lạ đang biến đổi mỗi chi tiết của đời sống thường ngày. Biến đổi ngay ở cái đám người ô hợp mà ngẫu nhiên trở thành môi trường sống của Khanh. Có một ngày tất cả như bỗng nhiên biến sạch khỏi nơi này, như từ trước tới nay họ chưa hề có và những ngày qua chỉ là một giấc mê dữ của Khanh mà thôi. Thằng Túc ngủ với vợ thằng Tư, lại còn chém trọng thương thằng Tư, nó đã bị bắt và kết án tù tám năm tù đạo vào đông năm ngoái. Thảo vẫn còn ở trại giam. Nhưng, chẳng phải chỉ có vậy. Mà đã có lúc, như lúc này, tất cả, tất tất cả, từ mục Đống rài rạc đến ả Lụa nặc nô, thằng Tư và cô vợ mắc bệnh động kinh, lũ trẻ con hỗn như gấu cũng biến sạch như lá khô bị gió quét vậy. Khanh thật kinh sợ bọn người hạ

lưu, tư cách kém cỏi này, đặc biệt là thằng Tư. Thằng Tư, thằng Tư đã thực sự là một tên du côn hung hãn, một con quỷ dân dục. Nó ve vãn vợ thằng Túc đi tù. Nó xán lẩn vào chị ta khiến vợ thằng Tư đã có lúc uất quá, xô vào can và lên cơn kinh giật sùi bọt mép, chết giấc. Đã bao lần nó đập xích lô đón đường Khanh, dở tỉnh dở say giờ trò sàm sỡ với Khanh. Lại có đêm dùng dùng đập cửa buồng Khanh. Huy đã một lần xô xát với nó. Huy tố cáo nó ăn cắp quần áo lót của Khanh và bắt nó phải chấm dứt trò đĩ bại nọ. Nó uất, nó chửi lại Huy và văng cái bọm lên phang vào đầu Huy, may mà Huy tránh kịp.

Đã biến vào hư vô tất cả lũ người vô nhân cách, các câu chuyện bần truôi, các quan hệ thú vật. Tan biến tất, để trả lại ngôi nhà và cảnh quan trầm lắng, dịu hiền trong sạch cổ hữu xa xưa, thời khu vườn hồng đua nở những đóa hoa bảy cánh mà Diên đã bắt gặp và lưu dấu thành một kỷ niệm tươi đẹp siêu thường, thời Khanh sống với ba mẹ, hạnh phúc trọn vẹn đến mức chỉ mong vợ chồng, bố mẹ, con cái mãi mãi được như thế, không thay đổi.

Bữa cơm dọn trên bàn, bao giờ cũng là một bữa tiệc sang trọng, ngon lành. Dẫu trên nền khăn trải bàn trắng tinh là đĩa cá tấm bột mẹ rán, loáng thoáng mấy cọng thìa là xanh rải trên những lát cà rốt, su hào thái hạt lựu và màu vàng rộm của da cá rán già. Dẫu đơn sơ chỉ là đĩa rau muống luộc xanh ngắt, bát nước chấm trong màu hổ phách, lát chanh mỏng và quả ớt đỏ chót cùng khúc cá thu kho đỏ sậm, đĩa moi hồng hồng rang lẫn khế nhỏ như bằm. Với mẹ, nghệ thuật nấu ăn là sáng tạo những bức tranh tĩnh vật.

- Cám ơn em đã cho anh và con gái một bữa ăn ngon và đẹp. Khanh có biết vì sao cá voi nó khỏe không? Vì nó ăn moi!

Má mẹ ửng đỏ trong ánh cười và câu nói của ba. Quan hệ vợ chồng, bố mẹ, con cái thân mật mà quý trọng. Mẹ nói: “Ở gần ba, chúng ta sẽ thông minh hơn”. Ba là một tổng kho hiểu biết. Cuộc sống bao giờ cũng đáng yêu thêm vì một câu chuyện lạ. Ba nói: Những con vật chạy nhảy nhai, như con dê, người ta có thể ăn tái được. Các con vật ở dưới nước thường

khỏe hơn các con vật ở trên cạn. Ba nói: Gần thiên nhiên mới đạt được chân lý. Phụ nữ gần với thiên nhiên hơn nam, có đời sống tình cảm phong phú hơn nam. Duy lý của người đàn ông phải đi qua sông tình mới đến bờ minh triết. Mẹ đặt bát cơm, mắt trào lệ sung sướng và lo âu. Hạnh phúc biết bao cảnh sống gia đình này. Một hạnh phúc viên mãn trời cho, không có sự cố gắng nhân tạo. Như áo trời không thấy đường may. Như con người đẹp ở tư thế nghỉ ngơi tự nhiên hơn tư thế nghiêm nghị. Ông trời đâu có là một viên hình sự nhẵn tâm, không muốn có hình thái hạnh phúc lý tưởng cho con người!

Không cần biết đến sự đổ vỡ bất thần một năm sau đó khi mẹ mắc bệnh hiểm ra đi, bỏ lại hai cha con, ngày nối tiếp ngày lúc đó là những bức tranh liên hoàn khung nạm vàng ròng. Trong đó, mỗi con người như những nhân vật của một cuốn tiểu thuyết hay, đều sống chân thật, với chính mình, đam mê nhau và đẹp đến rục rở. Tất cả đều đạt đến tuyệt đỉnh được hình dung như sự bình hành đối xứng và thanh tú trong các mối quan hệ uyển chuyển, biến chuyển và tự do.

Ôi, tự do! Hôm nay, Khanh trong cảm giác hoàn thiện tuyệt vời nọ, là một kẻ tự do trong một khung cảnh tự do, vì xung quanh nàng là đối khác hoàn toàn. Mẹ con bà cháu mẹ Đồng kéo nhau về quê ăn giỗ từ hai hôm nay, để lại ngôi nhà và một cảnh quan tỏa ánh hời quang cho nàng. Khanh sung sướng vì tự do, Khanh mong nhớ và ngóng đợi Diên về

*

* *

Nghẹn hơi vì cảm giác choáng ngợp, vì cần được ước thấy, xách cái làn ra chợ, đứng giữa những tíu tít mời chào, Khanh ngần ngại không hiểu mình ra đây làm gì và định mua những gì. Từ ngày ba mất, nàng không hay đi chợ. Ăn uống một mình, giản tiện lắm. Thêm bạn bè thì rủ nhau ra hiệu, ra quán. Nhưng, hôm nay thì không thể thế. Hôm nay Diên đã về. Hôm nay

là bữa ăn do chính tay nàng sửa soạn.

Ở đây hàng cá, ngay tại gánh hàng đầu tiên sát cổng chợ, Khanh mua được một cá chép lớn chừng một cân rưỡi. Không mặc cả, nàng trả hai mươi nhăm ngàn đồng, cho con cá vào làn, xách về sắp tới nhà thì sức nhớ còn thiếu thốn là, ớt tươi và cà rốt. Lát sau về tới nhà, qua cánh cửa buồng hé mở, thấy Diên đang nằm duỗi dài với cuốn tiểu thuyết Ông già và biển cả của Hêminhuê che mặt, nàng liếc nhìn rón rén xách cái thớt ra bể nước. Con cá chép lớn được mổ moi ruột, rửa sạch, khía vẩy rồi thật khéo, đặt trong rổ nhựa cho ráo nước. Bếp dầu lên ngọn xanh lơ. Vừa nhớ lại cách thức làm món cá tẩm bột mẹ vẫn thường làm, Khanh vừa bóc tỏi, rửa hành, thái cà rốt, su hào và trộn trứng gà với bột. Chảo mỡ sôi nổ lép lép, thả con cá vào, đẩy nó ra giữa chảo cho mỡ ngập tràn lên thân cá, thấy cái đuôi cá cong vênh lên vì gặp nóng, nàng mới thở phào.

- Em không biết làm món ăn như mẹ em đâu. Em vụng lắm. Em không biết làm phụ nữ, không biết làm vợ, làm mẹ. Em là cái chuối hột mà anh.

Khanh nói như buột miệng. Nàng hối hận quá. Đó là lúc Diên đã tỉnh giấc. Năm giờ sáng nay, Diên mới xuống tàu Thanh Hóa đến đây, giờ trở dậy, rửa mặt ngoài bể nước xong, đi vào bếp, đứng đằng sau nàng, đặt nhẹ một bàn tay lên bờ vai nàng. Đã mấy năm trời hai người chưa gặp nhau. Khoảng cách đột ngột bị thu hẹp và mất biến. Nàng thấy tim đập rung lên ngực và bàn tay nàng như tự động xoay ngược van bếp dầu cho ngọn lửa nhỏ lại. Quay lại, nàng kêu nhỏ nhỏ như nũng nịu, nửa như bẽn lẽn: “Chờ em rửa tay cái đã nào”. Thì đã như bị hút vào gương mặt Diên vừa hơi cúi xuống, với tiếng gọi thầm thì và náo nức vô cùng.

Rồi sẽ đến một ngày như trong ao ước thăm thẳm hiện ra, một ngày tách ra khỏi mọi ngày. Diên có cảm giác đã vượt một quãng đường rất xa, đã bỏ lại tất cả nhọc nhằn, vất vả. Đã vượt qua tất cả những hỗn độn mịt mù u ám rồi ren. Đã vượt qua nỗi sợ hãi, hoang mang của chính mình. Đã trở nên trong trẻo, lành mạnh và khỏe khoắn vì đã tận tụy hết mình với cuộc sống, vì đã nhận ra cái chật hẹp của chân trời, mà không bị chai cứng, dạn dĩ,

buồn chán. Đã nhận ra cái tận cùng và cái vô hạn. Nhận ra phẩm giá của con người là cái tài sản vô giá, thiêng liêng và tình yêu là cứu cánh, là năng lượng của đời sống, là cái tinh túy duy nhất được chất lọc ra từ những bộn bề ngổn ngang đau đớn ở cuộc đời. Đã linh cảm về một bến bờ vừa đặt chân tới!

Căn buồng tĩnh lặng hoàn toàn. Ánh sáng một sớm mùa thu đang lên lọt qua khuôn cửa sổ giao thoa với màu vôi tường xanh mờ trở nên thật dịu dàng thân mật. Khanh thấy mình mềm lả sau cái hôn dài, rồi lưng nàng được xiết lại vì một sức ép êm dịu, ngực nàng căng mọng lên đột ngột đến mức tựa như hàng khuy áo tự động bật ra. Nàng thấy khuôn ngực trần của mình và không ngờ nó trắng hồng và phồng mọng đến thế. Phụ nữ đẹp có lẽ chỉ có nàng là không khỏa thân ngắm mình trước gương. Lớn tuổi, nghĩ đến lúc dâng hiến cả tâm hồn và thân thể cho người đàn ông mình yêu, nàng thấy xấu hổ và sợ hãi: sao lại có thể thô lỗ như thế nhỉ? Nhưng bây giờ, lạ thế, nàng không thấy xấu hổ, không thấy ngượng ngùng và sợ hãi. Mặt Điền vừa áp vào bầu ngực nàng tỏa một áp lực mỗi lúc một tăng nhưng dễ chịu lạ lùng. Mọi tiếp xúc đều dễ chịu và tràn đầy tình âu yếm. Nhất là khi cả hai đã dặt nhau tới chiếc giường nệm còn ấm hơi Điền khi nãy. Họ đã trở thành hai năng lượng tự phát lòng ham muốn bộc lộ tình yêu mến với người mình tôn thờ. Họ cùng nhận ra lúc này đây, họ cần được tôn vinh dưới một hình thức trực tiếp là cơ thể họ hiện ra trọn vẹn trước mắt người yêu dấu. Và trong phút chốc, như đi tới nấc siêu hình trong cảm nhận, họ nhận ra sự hòa hợp tuyệt đỉnh là hai người chắt lại thành một, đó chính là cách thể hiện yêu đương đẹp nhất, khi ấy người nọ ở trong và tồn tại ở người kia. Tình yêu là một tâm hồn trong hai thân xác.

Một ngọn lửa có hai nguồn đã bén. Khanh hơi co người chống lại một cái đau nhói giật tưởng tượng ở chiều sâu. Bối rối, nàng thấy mặt Điền ở trên mặt mình và cơ thể nàng đột ngột trĩu nặng như một thứ quả chín mọng. Cái sự hẫng tạo nên một cơn rùng mình chạy suốt sống lưng nàng đột ngột xuất hiện, cơn đau từ một điểm xuyên suốt truyền lan lên ngực,

lên vai, tỏa đều ra hai chân nàng, lắng dịu dần, biến thành cơn mê khiến nàng khép mắt, thả lỏng hai khớp vai vì có cảm giác thuyền đã đến bến!

Mọi cử động đều nhẹ nhàng và mê mẩn như đang kiểm tìm cái bí ẩn ngọt ngào, đắm say. Da thịt trần trụi mà gây niềm hoang tưởng. Ngực nàng căng phồng và hai bầu vú như hai sinh vật nhỏ chứa chan ký ức thừa kế, mời gọi môi Điên, áp vào ngực Điên như hai đóa sen hồng phong nhị. Cảm giác mãnh liệt và đòi hỏi như những đợt sóng vỗ đều đều vào nàng và Điên. Cuối cùng, nàng nhận ra, dường như cả Điên và nàng đều chịu sự chi phối của một đấng siêu nhân, cùng đột nhiên bừng dậy niềm khát khao cuồng si. Nàng rướn cao khỏi mặt đệm, hai tay vút đều Điên xuống đôi môi chín mọng của mình với tiếng rít chói tai.

- Anh! Anh! Em phải giữ anh ở trong em mãi mãi để từ nay không cho anh đi vào nơi hiểm nguy nữa. Yêu em đi, anh!

Cơn hưng khởi đã nổ bùng. Cả hai như đã tìm được điểm tựa ở nhau, đã tìm thấy một nhịp điệu chung. Họ đã yêu nhau, đã đợi chờ, đã đi tới. Đã cởi bỏ hết nhớ mong, khắc khoải, sợ sệt, lo âu. Họ đã đạt tới sự vô hạn và tự do. Vì đã nhận ra tình yêu là lẽ sống và ở mức cao nhất, là sự dâng hiến bản thân mình cho người mình yêu thuộc giới tính khác. Cái bí ẩn dường như đã được phát hiện. Mặt hai người tươi như hoa. Cuộc ái ân vừa ở thế dặt dìu vừa như hồi thúc. Hai bàn tay nàng liên tục xoa vuốt bờ vai Điên và lần rờ trên những đốt sống lưng của anh. Nàng như bối rối, như muốn tỏ bày, lại như muốn kìm nén.

- Em, anh yêu em nhiều hơn em tưởng.

- Em yêu anh hơn anh nghĩ.

- Anh yêu em.

- Anh ơi, vì sao cái lúc thằng Nghiệm nó định sỉ nhục anh, em lại đến? Vì sao trong chuyến đi gặp toàn rủi ro của đoàn em, khi bị bọn cướp chặn đường anh lại tới? Cuộc sống sao kỳ diệu thế, anh?

- Vì anh yêu em! Vì chúng mình yêu nhau.

- Em yêu anh như yêu cuộc đời này.

Môi họ rồi rít chằm bấp, cố gắng bộc lộ thật đầy đủ cảm xúc sâu kín nhất của mình, chân thật, và dữ dội như cơ thể họ đang cuộn cuộn bốc lửa. Mặt họ mỗi lúc một thắm đẫm nỗi hoang mê và xa lạ. Họ không nhận biết được xung quanh. Không biết là cánh cửa vẫn hé mở và cổng ra vào chưa khóa. Nhưng lúc này, có gì là quan trọng với họ! Dầu là mẹ Đồng trở về Dầu là thằng Tư dắt vợ hay đưa ả gái điếm nào về Dầu là lũ trẻ con mất dạy tò mò nhòm ngó. Lúc này chỉ có họ với nhau. Lúc này, như chợt thức tỉnh trong mê man, Khanh chợt níu Diên, kêu ghen: “Đừng, anh!”. Diên vừa nhồm dậy, hai con mắt bị hút vào hai bầu ngực nàng và lướt cái nhìn dọc theo tấm thân tuyệt mỹ của nàng liền đổ ập xuống cất tiếng thì thầm và run rẩy: “Em đẹp quá, Khanh ơi!”.

Một kích thích từ bên trong trỗi dậy, cả hai đều trương căng, mạnh mẽ khác thường. Họ cuống quýt gọi nhau, giống như một con tàu tăng tốc, như cuộc đua nước rút, như bến bờ đã ở trong tầm mắt và trong đà hăm hở, cuối cùng, họ đã dìu nhau nhaoi tới, sau một hụt hẫng, kiệt lực và trôi dạt. “Anh xin lỗi em”. Diên nói qua hơi thở, mắt nhắm nghiền. Mắt mở lớn, giàn giụa lệ, Khanh khóc vì sung sướng vì mãn nguyện. Lát sau, nàng đỡ Diên xuống cạnh mình, tung cánh chắn len mỏng đắp cho Diên. Và ngẩng lên, tìm cái áo che ngực.

- Gì thế em?

- Cấm anh đấy? Lúc này anh nhìn gì em thế?

- Anh có cảm giác ngực anh ôm đầy hoa sen, hoa hồng. Em có hiểu anh không khi anh nói, anh yêu thương tất cả những người phụ nữ đẹp. Anh thấy họ tội nghiệp lắm và anh tìm mọi cách để cứu trợ họ.

- Em hiểu!

- Trông thấy một người phụ nữ đẹp là anh lại liên tưởng đến em. Anh yêu em vô cùng, Khanh à.

- Em cũng yêu anh vô cùng!

- Khanh à! Có lẽ anh không thể tiếp tục làm công việc của anh lâu dài đâu. Anh hay mủi lòng lắm. Anh luôn xót xa khi thấy người lùn lữ, nhất là phụ nữ đẹp. Anh chẳng thể nào quên được cảnh cô Mai thất thần kinh sợ khi anh đập cửa buồng vào bắt Kơn trọc. Anh giận Khuynh cũng là vì thế. Mấy tháng trước, anh gặp hai trường hợp tương tự trong một đường dây buôn bán vận chuyển thuốc phiện từ Sơn La về Cửa Lò Nghệ An. Một người là một phụ nữ dân tộc Dao. Chị ấy đẹp. Mỗi sáng chị ấy đứng rắc ngô cho đàn gà cả trăm con ăn ở sân, trông rực rỡ như một vườn hoa, anh lại nghĩ đến lúc chị ấy bị bắt mà không dám nhìn nữa. Một người phụ nữ đẹp nữa quê ở Bắc Giang, vợ một trùm ma túy. Chị ta có cái răng khểnh rất có duyên. Anh đã nhiều lần nói xa xôi bóng gió để ngăn cản chị ấy, nhưng không được. Nên cuối cùng đành phải bắt. Bắt mà anh ân hận suốt mấy ngày.

- Anh!

- Em hiểu anh không? Anh muốn kể em nghe cảm giác của anh sau lần bắt bọn cướp đường ở Quốc lộ 12Y.

- Chúng em gọi lũ này là bọn cướp Phong Lai. Còn các anh là Lục Vân Tiên.

- Sau lần ấy, bọn anh đi các tỉnh vùng biên. Mùa xuân ở đây đẹp thế nào chắc em cũng đã biết. Anh ao ước sau này có lúc nào nhỉ, anh và em cùng được đi vãn cảnh ở đấy cùng nhau. Chà, chùa Song Tiên, chùa Diên Khánh, đỉnh Mẫu Sơn cao hơn ngàn mét, đẹp như tiên cảnh, toàn những cảnh sắc tuyệt thú. Tuy nhiên, anh không thể quên cảm xúc của mình khi đến Động Tam Thanh ngắm hòn Vọng Phu.

- H ửi còn ba me, em có nghe ba me em nói đến xứ Lạng, đến hòn đá hình người đàn bà ôm con chờ chồng ở Động Tam Thanh.

- Anh nghĩ, ông trời trên cao xanh kia thấu hiểu con người cùng nỗi đau nhân thế của họ sâu xa đến thế nào mới có thể tạc được hình tượng người vợ ôm con chờ chồng kỳ thú và xót xa đến thế! Anh đã ứa nước mắt và

nghĩ đến những chuyện xa xôi. Nghĩ đến những người phụ nữ. Nghĩ đến em.

- Anh!

Một cơn rừng mình cùng lúc từ hai người truy ền lan sang nhau. Im lặng, trong một linh cảm hòa ồng cảm, Khanh níu chặt Đi ền. Lát sau, nàng nép vào ngực anh, khim khíp mắt, run rẩy:

- Anh yên tâm. Em cứng cỏi và can đảm. - Rồi lặng phắc đi mấy phút sau nàng mới lại ngược lên, nhìn Đi ền, khẽ khàng - Nhưng thôi, nói chuyện khác đi. Xứ Lạng mộng mơ! Ba em cũng nói vậy, còn mẹ em thì biết bài ca dao: ồng Đăng có phố Kỳ Lừa. Có nàng Tô Thị có chùa Tam Thanh. Rồi thế nào chúng mình cũng lên xứ Lạng, cũng đi thăm chùa Song Tiên, chùa Diên Khánh, đỉnh Mẫu Sơn, anh à.

- Nhất định là thế rồi!

- Chúng mình sẽ mãi mãi sống cùng nhau.

- Và sẽ...

- Sẽ gì nào, anh?

- Sẽ yêu nhau mãi mãi! Như lúc này đây, anh muốn...

- Vâng! Em lúc nào cũng chiều anh. Em chỉ muốn được ền bù những vất vả hiểm nguy của anh, chỉ muốn anh được hạnh phúc bên em thôi.

- Anh cũng vậy. Anh rất thích được yêu em!

- Em cũng rất thích được anh yêu. Thậm chí có lúc em muốn kêu to lên, anh có cười em không?

- Anh lại sợ em cười anh, vì lúc ấy anh như kẻ khác, hung tợn quá chừng!

Khanh khe khẽ cười và lần này thì nàng chủ động vòng tay xiết chặt Đi ền vào ngực mình.

Nửa giờ sau, trở dậy mặc lại áo quần, Khanh nhận ra mới có thế mà quần áo đã bắt sương ẩm sì, và đi vào bếp nàng li ền bật cười. Con cá chép

trong chảo mỡ cạn đã cháy đen, khô khốc.

Khanh hoàn toàn không hay biết Tư đã về từ lúc này. Cùng vợ về quê ăn giỗ với mộ Đồng, hấn phóng về trước và dẫn về buồng mình một người phụ nữ. Nào có phải ai xa lạ, người phụ nữ đó là Lua, em gái cùng mẹ khác cha với Tư. Chúng biết là Diên đang ở trong buồng Khanh. Chúng trút áo quần, quần thảo nhau ngay trên sàn đá.

- Anh thay quần áo để đây em giặt cho.

Lát sau, Khanh nói khi Diên trở dậy, ngồi vào bàn ăn.

- Đừng quan tâm săn sóc anh, đàn ông như thế hèn yếu đi đấy.

- Anh nói y hệt thằng Huy.

- Huy là người tốt lắm. Trông mặt nó anh cũng biết. Nó là sự hào tâm có từ gốc bản thiện. Em cũng vậy.

- Thấy cái gì có thể làm được mà không làm thì em áy náy. Chẳng hạn, mưa xuống, ngoài sân có quần áo ai phơi mà họ đi vắng thì cất hộ họ. Chẳng hạn, thấy một hành khách ở nhà ga vì lỡ độ đường ngửa tay xin tiền, em không thể không cho. Em không nghĩ đó là lòng tốt.

- Nó là sự tự nhiên của cái chuỗi hoạt thôi!

- Nhưng vừa rồi em đã từ chối không giúp Chương đoàn trưởng của em một việc. Vợ Chương năm ngoái không hiểu sâu nông đến mức nào, nhưng đã dính líu đến một đường dây buôn ma túy xuyên quốc gia. Em nghi, họ giàu bốc lên, có tiền tậu đất, xây cái nhà cả tám chín trăm triệu là vì thế. Bọn tội phạm chủ yếu vụ này bị bắt, khai ra vợ Chương. Án tù loại tội vợ Chương mắc thuộc khung hình phạt du di từ tám đến mười năm tù giam. Ông viện trưởng viện kiểm sát thành phố lại là một người nghiện ca kịch dân tộc. Ông rất quý trọng em. Biết vậy nên Chương tha thiết nhờ em đến nói giùm với ông ấy. Cũng có ý nhờ em nói với anh và ông Hối. Còn anh ta, anh ta chạy đủ cách. Kể cả cách em không đủ gan nói lại anh nghe.

- Em xử sự thế là phải.

- Ở phố Hàng Chanh có một người tàn tật, hai chân liệt cứ tối là lê ra ngoài đường xin ăn. Gặp là em phải cho tiền, không cho thì thấy mình tàn nhẫn. Sau, có người bảo: Nó lừa đấy, cả ngày nó đạp xe chạy lông nhông, tối đến nó mới vào vai này. Nghe vậy, nhưng gặp người nọ bò lê ăn xin là em không thể dừng. Thà bị lừa còn hơn thấy mình nhẫn tâm. Ở trường hợp vợ Chương cũng có lúc em đã nghĩ: Thôi, mình cứ nói giùm mà không được, chắc chắn là không được, có phải được lòng anh ta không, vậy mà rồi em không sao thực hiện được. Anh biết Chương là người thế nào chưa? Tráo trở, lật lọng như lật bàn tay. Bà vợ anh ta cũng chẳng kém. Ngọt thì ngọt như mía lùi. Đang chị chị em em mà choảnh hoảnh đổi giọng mà y mà y tao tao ngay được.

- Trong vụ này, anh nghĩ em đúng. Tất nhiên là sẽ có điếu phiến phức cho em. Người đang nắm chức quyền rất sợ bị lộ tẩy trước mặt mọi người. Ông Hối nhà anh cũng vậy. Nhưng mà...

- Sao, hả anh?

- Em nghĩ sang đây với anh đi. Vừa rồi anh có lại thăm thầy giáo dạy Văn của chúng mình.

- Tôi không thể nào quên hoa lilas với hoa hồng.

- Thành Nghiệp giờ là trùm một băng đảng mafia ở bên Đức. Nó có chân rết tổ chức vệtan thành phố mình.

- Không nói chuyện nó nữa đi anh. Nghe tin Khuynh chết em sợ quá. Mê thấy anh bị đánh em cứ bần thần cả người. Em phải đến cô đồng hỏi. Cô đồng bảo: số em là số nhận sống với ruồi. Cung phu xấu lắm. Tháng này có tiểu hạn. Nhà cô có điện, đưa cho cô 45 ngàn, tức nửa số 90 là mệnh của em để cô cúng cho. Em muốn sống mãi thế này với anh.

- Anh nhất định sẽ sống mãi mãi cùng em!

Vòng tay qua sườn Khanh, Diên kéo sát người phụ nữ yêu quý vào ngực mình. Trần ngập sung sướng mãi nguyện, Diên rạo rực:

- Anh còn sống thật lâu với em. Hối ông nội anh còn, một hôm giữa giờ

ngộ, cụ xem tử vi và tướng số cho anh. Cụ nói: Con sẽ thăng quan, nhưng thăng quan không phải để hưởng lạc, mà là nhần nhục phụ trọng. Phụ là chịu, trọng là gánh nặng. Làm quan là để gánh trách nhiệm nặng nề. Đó là tư cách của người quân tử. Nhân sinh bách tuế vi kỳ. Con sẽ sống tròn một trăm tuổi, nếu con qua được cái đại hạn ở tuổi hai mươi sáu. Lúc con mất, trước ngực con ôm đầy hoa hồng. Nhưng, thật ra, trẻ hay già, đều không quan trọng. Quan trọng và con phải nhớ là: khi ta chết, ta chẳng còn gì ngoài những thứ ta đã cho kẻ khác!

- Anh sẽ sống đến tuổi một trăm!

- Em có biết, những lần anh sung sướng vì cảm nhận ra vẻ đẹp và đi đầu kỳ vĩ của cuộc sống mà anh thiết tha được dâng tặng là từ những gì không? Sau này là hình ảnh em buổi chiều anh đến khi em đang tưới những khóm hồng. Còn lần đầu tiên là, từ vầng trăng rằm. Trông thấy vầng trăng tròn, vàng tươi phồng nở nhô lên sau hàng tre ngoài bờ ruộng trước cửa nhà, anh ngỡ ngác: “Ồ, cái gì mà to đẹp lạ lùng thế!”. Rồi hốt hoảng, anh chạy lại ôm chầm lấy cha anh và oà khóc. Một bận khác, anh đi câu ở một cái giếng hoang trong ngôi chùa đổ trong làng. Thả mồi xuống, thấy oảng một tiếng và đầu cần câu trĩu nặng. Anh liền giật lên. Ôi, cái gì thế này? Một con cá rô già đen bóng, to bằng bàn tay! Nó quẫy, nó giãy đánh đách. Anh cần cái cần đầu dây lẳng nhẳng con cá bung bênh đánh võng vừa chạy vừa khóc gọi bố. Về tới nhà, vớt cái cần câu ở sân, anh đâm bổ vào buồng! Bố anh đi vắng. Con cá nằm dưới đất chốc chốc lại giật đánh phật và búng mình tung lên. Nó khỏe quá. Anh mới mười tuổi. Sợ là một chuyện. Mà anh còn phục nó quá. Nó dương vây, dương ngạnh cương cứng cả thân mình thật dũng mãnh. Nó ra các thế võ tự vệ. Nó quyết ra khỏi tình trạng bị mắc câu. Anh không dám lại gần nó. Con chó mực, con mèo mướp nhà anh mon men lại gần, thấy nó đánh mình tách một cái, liền chạy biến. Lát sau không hiểu nó đi đường nào mất, chỉ còn trơ lại cái dây câu không lưỡi buộc ở đầu cần. Anh nghĩ, nó đã lóc bằng được để trở về cái giếng hoang của nó.

- Anh!

- Sức sống của anh như con cá rô đó, Khanh à!

Khanh ngẩng lên, vít cổ Đèn, ghé tai anh, thì thầm:

- Anh à! Em sẽ sinh cho anh một đứa con trai giống hệt anh! Anh có thích không?

- Anh cảm ơn em. Nhưng nó phải giống cả em nữa cơ!

CHƯƠNG MƯỜI HAI

Cuối cùng thì anh hạ sĩ cảnh vệ Thịnh vay được tiền của Trung Tâm đã tiếp tục lộ trình truy đuổi tên Mồm lệch trốn tù và đã tóm được nó tại một làng nhỏ ngoại ô thành phố Vĩnh, trong nhà một thôn nữ xinh tươi và nhẹ dạ. Cô bé mười bảy tuổi nữ sinh lớp mười một, khóc rưng rức xót thương người tình, đáng nam nhi chí khí hơn người, lại một lần nữa rơi vào vòng bất hạnh. Chà, thế nào mà con gái ngày nay dễ động lòng trắc ẩn và cả tin thế! Gặp Mồm lệch ở ga Ninh Bình, nhờ nó mua vé, và được nó dắt tay chen huých lên tàu, cô đã rưng rưng cảm động. Trên toa tàu hành trình hơn trăm cây số, nghe nó tâm sự: Bố nó là ông Đại sứ ở Nhật Bản, là con người độc đoán, bắt nó phải theo học ngành nông nghiệp ở Nhật, nhưng nó quyết thực hiện ý chí của nó, và đã trở thành anh kỹ sư địa chất, để thực hiện mộng ước giang cánh tung bay vào trời cao biển rộng như chim phượng hoàng. Xảy ra đùng độ quyết liệt còn là vì bố nó bắt nó phải kết hôn với một cô gái lai Mĩ nhà giàu mà nó không yêu. Hai cha con từ nhau, nó bay về nước với hai bàn tay trắng, nhưng trai nam nhi công danh chó vội nợ nần chó lo, nó sợ gì! Nó đã là kỹ sư địa chất. Nó đang có trong đầu một kế hoạch vĩ đại: Lọc nước biển lấy vàng. Phát minh này chỉ nay mai được thực hiện thì nó sẽ là tỉ phú. Nhưng thủ trưởng của nó là một thằng đều, đã hốt tay trên phát minh của nó và định hãm hại nó bằng cách thuê bọn lưu manh đâm xe ô tô cho chết nhưng không được nên đã kiếm có đuổi việc nó. Cô bé vừa mừng lòng, vừa cảm phục, mời nó về nhà và trên quãng đường từ ga xe lửa về nhà chưa đầy ba cây số, vừa hiến dăng tấm thân trinh nữ cho nó, cô vừa thút thít: “Anh ơi, thế thì trời sắp đặt anh đi cùng chuyến tàu này với em rồi”.

Bây giờ thấy Thịnh bước vào nhà cùng hai người công an xã, dựng nó

dậy, lôi nó ra sân, còng tay lại, cô sống sờ thất lạc cả ý thức. Cứ như trong giấc mộng kinh hoàng, thoát cái người tình tài năng và khí phách phi thường của cô bỗng chốc hóa thành tên tù trốn trại thảm hại. “Mẹ mày, mày làm khổ bao nhiêu người!”. Thịnh dong nó ra tới giữa cánh đồng, cho nó ba cái bạt tai. Nó van xin. Thịnh đe: Mày về Trại mà hé răng ra với thủ trưởng Lập là bị ông đánh thì mày chết với ông. Rồi gầm: “Đồ súc sinh! Ông sinh ra có phải là để làm cái việc khốn nạn là trông coi rồi đi bắt lại mày đâu!”.

Thịnh uất. Uất lắm. Hay hóm gì cái việc đi coi tù. Tự hào gì cái việc trông coi lũ trộm cắp, giết người, cướp của! Thú vị gì khi tiếp xúc với toàn là những căn bã dơ bẩn của xã hội! Đúng là cái công việc đốn mạt. So sánh sao được với công việc của người kỹ sư, người bác sĩ, người thợ, hay như người chiến sĩ canh gác hải đảo Trường Sa tít tắp ngoài mù khơi, người đi tìm quặng lặn lội trong rừng sâu, núi hiểm, người chui xuống lòng đất đào than, suốt ngày trong bóng tối âm u. Chẳng qua là vì xã hội phân công, vì bốn phận, như thủ trưởng Lập vẫn hay thường nhắc. “Tôi có thích làm giám thị tù không? - Thủ trưởng Lập nói - Nói thẳng là không! Nhưng ai cũng không làm thì không còn gì là xã hội nữa. Xã hội là sự tổ chức. Các cá thể phát triển là cá thể có tính tổ chức cao”. Tinh thần bốn phận nâng đỡ con người. Tinh thần bốn phận khiến thủ trưởng Lập không suy sụp, tê bại, khủng điên sau sự việc đau đớn, tan nát tâm thể nọ. Người vợ của ông, ai ngờ lại là người tà dâm cuồng dục đến mức hư bại cả nhân cách thể! Thịnh không giận thủ trưởng Lập. Thịnh chỉ thương ông. Thịnh căm giận bọn tội phạm. Bọn tội phạm là những kẻ vô liêm sỉ. Vô liêm sỉ không biết ngượng thì tức là không thể giáo hóa được. Phạm tội, bị bắt vào đây lẽ ra chúng phải hiểu rằng: Thế là đã được hưởng sự khoan hồng quá lớn của xã hội; vì bao giờ chúng cũng được nhận sự trừng phạt ở dưới mức tội lỗi. Đúng là thế. Là tù nhân mà chúng đâu có bị cực hình, sỉ nhục? Vẫn ăn no, ngủ yên. Ốm đau được khám chữa cẩn thận. Khỏi đưa lưu manh chuyên nghề mà vào đây béo trắng ra đó thôi. Đi làm thì ai mà chẳng phải đi làm. Làm

để hiểu ra giá trị của lao động, để học lấy một nghề lương thiện. Khác chẳng là chỗ chúng bị cai quản, mà cai quản là tất nhiên chứ. Tù gì mà tôi còn được xem tivi, được nghe đài, được đọc báo, được học văn hóa, chính trị, được ca hát, viết báo. Lại được học nghề. Con người ta khác con vật là ở chỗ có nghề nghiệp, biết sử dụng công cụ lao động làm ra một cái gì đó, một bắp ngô, một quả bí, một viên gạch, một bản thiết kế, một bài thơ. Thịnh cũng sẽ phải có một nghề, sau thời gian làm nghĩa vụ trông coi bọn người hư hỏng mà quá sung sướng này. Bọn người này phải gọi là ông tù, chứ đâu phải là thằng tù. Phạm tội bị tù mà chúng có biết thân đâu. Đó, thằng Kơn trọc trùn bằng cướp Nhà hàng Đại Dương lẽ ra phải chịu tử hình, thế mà không hiểu sao nó chỉ lĩnh án tù hai mươi năm. Vậy mà nhập trại một cái là quậy phá luôn. Nó xưng là đầu gấu. Cắt động mạch cổ tay, bọn lính cũ không phục, nó quấn dây cao su đốt cháy cả bàn chân, ra gan anh hùng. Ông Lập quát: Già lừa ư nặng, cho nó vào nhà kỷ luật, cùm chân lại. Nói là nói vậy, chứ vẫn cho nó đi bệnh xá chữa và nhẹ nhàng khuyên bảo nó. Còn cái thằng Mồm lệch. Hôm ấy trời đang nắng, chợt lác thắc mấy hạt mưa. Nhìn về phía núi, Thịnh bỗng ngẩn người. Lưng trời ai vừa phóng tay vẽ một vòng cung ngũ sắc, lung linh như chiếc cổng vòm chia đôi thế gian với bên kia là một xứ sở hư huyền thế! Thịnh ngơ ngẩn trước một tiên cảnh mộng mơ và những lẽ huyền vi vừa phát sinh từ chiếc cầu vồng, đến lúc nhớ ra thì thằng Mồm lệch đã biến đâu mất rồi.

Tóm được Mồm lệch về, ông Lập quát mắng nó một trận, bắt nó làm kiểm điểm và biệt giam nó một tuần. Giận lắm thì cũng đến vậy thôi. Nghĩ nó hung hãn, nhưng cũng nghĩ nó là đứa u mê phải giúp nó ra khỏi vòng tăm tối.

Hôm nay lại phải cho nó đi làm rồi. Nó lại về đội bốn, do Thịnh cần súng cảnh giới hàng ngày. Tất nhiên là từ đây, Thịnh không thể lơ lửng nó. Đứng trên một mô đất cao, khẩu AK bắt chéo qua trước ngực, Thịnh đưa mắt quan sát. Cao một mét bảy mươi hai, người cân đối, thanh mảnh. Mặt Thịnh còn đẹp hơn. Trắng trẻo, hai má phơn phớt hồng, đặc biệt cái gò

mũi cao và hai con mắt sáng trưng như mắt trẻ. Thịnh còn hoàn toàn là một thiếu niên học sinh mới lớn. Thịnh mặc quân phục, đeo súng trông thật gọn ghẽ, và đẹp như người mẫu, như tranh cổ động. Giá như Thịnh không phải đứng gác ở cái thung lũng ngô đang kết bắp, rậm rà xanh ngút ngát đến tận chân giồng núi đá kia để trông coi ba chục phạm nhân đang cặm cùi làm cỏ ngô! Ba mươi tên, toàn những kẻ bất trị, lơ là một tí là chúng có thể cướp súng bắn vào mình, gây án, tẩu thoát, hoặc ít nhất cũng gây sự đánh nhau được. Đêm qua một tên ngáy quá to làm mấy đứa nằm cạnh không ngủ được. Thì hôm nay, lợi dụng chỉ có chúng với nhau, chúng có thể trừng phạt tên nọ ngay. Vì một lời nói, vì một điều thuốc lá chúng có thể đánh chửi nhau, xô xát nhau. Chưa kể lúc này, không để mắt tới là những tên nghiện oắt xà lai đã đến mức giãn đờng tử, dẫu đang cai nghiện, cũng có thể lĩnh ra một góc khuất nào đó để tiêm chích, hút hít. Thuốc ở đâu mà chúng có để xài? Có cả trăm cách. Gần đây lại phát hiện, người nhà chúng đến thăm, bôi thuốc phen lên tóc chúng, về trại chúng vờ gọi đầu để lấy lại số thuốc đã dính ở tóc. Quá đáng quá thế! Sống theo luật giang hồ, quen thói bạo liệt để thỏa dục, những tên hiếu sát, có thể lợi dụng lúc này để thanh toán lẫn nhau. Không loại trừ một tên nào, kể từ thằng nhóc mười sáu tuổi giết anh lái xe ôm ở Lao Cai cho đến lão già Ngọc Khiển mấy chục năm móc túi ở ga Nam Định, tất cả đều là những kẻ cuồng dục, đầu óc toàn tư tưởng việc cưỡng bức đàn bà, lúc tha hồ mất la mảy lét, kiếm cơ hội thỏa mãn thú tính. Lại đã có cặp đã bắt tình với nhau, lợi dụng lúc này rúc bờ bụi làm tình với nhau, rồi có mang, rồi sinh con đẻ cái, gây ra bao điếu phiền toái. Nếu ai có hỏi đặc điểm nổi bật nhất của phạm hũ này là gì, thì Thịnh có thể nói ngay: đó là tính trơ lì. Bọn này không biết xấu hổ là gì! Đến cả người thân chúng cũng thế. Đi thăm tù mà quần áo xanh đỏ lại còn cười nói toé toét, hơn hờ cứ như đi chơi hội hè vậy. Thịnh hũ còn đi học, một lần mẹ cho năm nghìn để đóng tiền mua sách giáo khoa, trên đường đến trường thấy có hàng táo dầm, mua mấy quả, hột mất năm trăm, về nói dối mẹ là đánh rơi, cả mấy năm sau và bây giờ nhớ lại,

Thịnh còn đỏ mặt ngượng ngùng. Không còn liêm sỉ thì không là con người được đâu!

Thịnh là con người tự trọng, Thịnh không phải là anh hèn. Thủ trưởng Lập đã có lần hỏi các chiến sĩ: “Các đồng chí thử hình dung xem: một hôm, đang canh gác phạm, bỗng dưng cả bọn họ nhất loạt nổi cơn phản loạn, xô tới bao vây đồng chí, với gậy dao trong tay, ba chục tên hoàn toàn có thể sát hại đồng chí, thì đồng chí có sợ không?”. Thịnh lắc đầu. Chết trong chiến đấu với cái ác độc, Thịnh đâu có ngại. Vì thà rằng cứ trắng đen dàn mặt nhau như thế. Đằng này, tức nỗ con mắt ra mà có được động đến thân thể chúng, thậm chí quát mắng chúng cũng không được!

Trong đội bốn có ba chục phạm này, Mồm lệch là một thằng ương bướng lếu láo nhất. Nó ở cùng nhóm với thằng Túc. Thằng Túc bị tù vì cưỡng bức chị dâu và chém trọng thương anh ruột. Hai đứa này lại cặp kè với thằng Chín giết vợ. Thằng Chín là thợ xẻ ở Hòa Bình. Nó mê con em vợ. Một hôm nó rủ cả vợ và em vợ đi chơi Hồ Sông Đà. Ra tới giữa hồ, nó cùng con em vợ bất thành tình cấn mái chèo đập vào đầu vợ rồi đẩy chị ta xuống hồ. Vợ nó, dân chài lưới bơi giỏi, tỉnh thức, bám vào mạn thuyền. Nó liền lấy bơi chèo đập nát tay vợ, đẩy ra rồi dìu người đàn bà xuống. Vào tù lĩnh án chung thân, nó cứ nhơn nhơn, có bận sống tù ra còn trêu chọc đàn bà con gái ở các xóm thôn lân cận.

Ngưu tằm ngưu, mã tằm mã, ba tên tướng sĩ tượng này, cứ xềnh ra lại díu vào với nhau bàn tính chuyện suy đi. Như lúc này, Chín ở ruộng bên, Mồm lệch cạnh thằng Túc, hai đứa làm thì ít, chỉ chăm chăm nói chuyện với nhau.

- Thế nào, thằng Thịnh nó táng cho mày mấy cái bạt tai hay mấy cái báng súng, Mồm lệch?

- Ăn thua mẹ gì. Vả lại, tính ra tao vẫn lãi. Lãi to ấy chứ.

- Lãi cái mẹ gì?

- Hôm từ Trại ra, tao về tới nhà con bé lúc nửa đêm. Gọi cửa, nó nhìn

thấy tao, mừng rú lên, nhảy lên bá cổ tao. Thế là tao đề ngay em xuống sàn bếp. Ui cha, đùi em rảnh như đùi dế. Vú em nhọn cứng như đầu đạn, hồng như quả dâu. Mà ngẫu pín đề tao vừa xơi xong phát huy tác dụng mãnh liệt!

- Rõ thằng nói phét. Đêm tối nhìn thế đ. nào được.

- Biết chứ. Phải nói là em đẹp một cách tàn bạo. Mà em mới hứng khởi làm sao. Bụng em cứ nảy pinh pinh. Chẳng khác gì lần đầu...

- Thế hóa ra...

- Cách đây mười năm tao đã cho một con nhà quê một trận mê tơi. Buồn cười, tao về làng gặp nó, nháy mắt hẹn nó ra bờ đê. Chơi xong, hỏi nó, nó bảo: tưởng gì, chứ như việc vừa rồi thì từ hồi mười tuổi đi chăn trâu, bọn con trai đã từng thế rồi.

Túc há hốc mồm:

- Thế hóa ra mày mới cũng đã biết đến mấy cái bướm!

- Ha há... Sao mày lớn tuổi mà ngu thế. Thế mày biết được bao nhiêu cái?

- Tao tưởng tao phải biết hơn mày chứ!

- Chúng mày đều là bọn đệt cả.

Chín khoe, Túc liếm môi. Thằng Chín kể, nó đã ngủ với cả ba chục con đàn bà rồi, nhưng nó vẫn chỉ thích mỗi con em vợ. Con này đẹp lẳng lơ, đặc biệt là đờng cân đờng sức và ngùn ngụt như lửa khi chạm vào nó. Nghe nó nói mà Túc thèm. Túc nhớ tới vợ Tư. Con đàn bà trông thế mà khi cởi áo ra, nở nang quá. Ngực, bụng nó cứ như làm bằng cao su, mịn láng. Vú vê, eo hông thì đặc biệt mềm mại, óng mượt, nhìn vào cứ như mê dại đi. Thật khác hẳn con vợ nó. Con vợ nó như khúc giò nạc, đườn đưỡn, chả có lý thú gì. Vậy mà thằng Tư lại thèm rõ dãi ra là thế nào? Vừa rồi con vợ nó vào thăm nom nó, nó hỏi thằng việc đó, cô ả bảo từ ngày nó bị đi tù, cô ả thường về bên nhà mẹ để ở bên Gia Định, liệu có phải thật là vậy không? Thằng Tư là thằng ác dân, trẻ không tha già không thương. Nó ngủ với cái Lụa chán chê rồi, Túc nghi nó ngủ với cả vợ Túc rồi cũng nên, nên Túc

cưỡng con vợ nó là để trả thù đó thôi. Thằng Tư vô luân, đều giả. Nó ăn cắp quần áo lót của Khanh. Nó đang rình mò cô gái. Nó sắp tâm chiếm đoạt cô gái đó. Nó bảo: vợ chồng là quan hệ con đực với con cái. Đàn bà ai mà không dâm. Không dâm sao gọi là đàn bà. Cô Khanh khác cái Lua, cái Thảo hoặc vợ nó là ở cái cách dâm thôi. Nếu bọn họ là đồ tiện dâm thì Khanh là cao dâm, ấy thế!

- O, thằng Mồm lệch đầu rồi nhỉ?

Chợt nhớ, Chín quay người sang ruộng ngô bên. Quái! Vừa thấy ông con giò ở đây, giờ đã biến đâu. Hay nó lại giở trò độn thổ, xuống âm ty địa ngục hay rúc bụi trốn chạy lần nữa? Lần nữa thì lão Lập nó cho bịt mắt dựa cột đấy, chứ đùa. Hay là nó vừa được con bé nào tiếp tế cho cái gì, lĩnh ra một chỗ, ăn một mình. Hay nó nhận được tín hiệu của đại ca Kơn trọc của nó. Thằng Kơn trọc quả là gan cóc tía thật. Vào đây rồi còn dở trò tự thương để dọa dẫm đồng bọn và giám thị, quản giáo. Nghe thằng Mồm lệch nói những ngày chúng sống ở Nhà hàng Đại Dương mà thèm. Cứ như đế vương. Muốn con nào là được con đó. Bọn này chắc thế nào rồi cũng sẽ rũ nhau trốn trại thôi, vì nghe nói chúng có đồng bọn rất đông và có cả mạng lưới ở nước ngoài nữa kia.

Đưa tay gạt những thân ngô rườm rà lá nửa khô nửa xanh sang hai bên, Chín rẽ lối sang ruộng ngô bên. Theo sau nó là Túc. Hai đứa qua một ruộng ngô nữa, vẫn không thấy Mồm lệch đâu. Nhìn quanh, sinh nghi, Chín liếc nhìn phía chân giồng đá trống vắng đi tới.

Nơi này ruộng ngô áp chân núi thưa thoáng, cỏ xanh mượt, có một chục con dê đang từ đó leo lên sườn núi. Mồm lệch đang ở đây. Nó lên ra đây từ lúc nào? Chỉ biết khi Chín đi tới thì đã nghe thấy đúng là giọng nó đang tán tỉnh một cô gái.

- Chào em gái xinh đẹp. Dê ăn thì mặc nó ăn. Nghỉ tay ngẩng uống chén nước trà với anh đã nào!

Chín tọt ra khỏi ruộng ngô. Sững lại, Chín liếc toét miệng cười. Cô gái

chăn dê là một phạm nữ xinh xắn, mặt trắng, mày đen, ngực nhu nhú sau làn áo len xanh cộc tay, rất thùy mị lành hiền. Nếu không có bộ quần áo màu xám xỉn thì ai dám bảo cô là phạm nữ?

- Chào em gái. Thật là diễm phúc cho anh hôm nay được gặp em đây.

Chín, như quạ thấy gà con, xán ngay tới. Mồm lịch đang tay ngăn, giữ quyền chủ động:

- Đừng làm em sợ, anh Chín. Ngồi đây em. Anh xin giới thiệu với em, anh tên là Tuấn Tú, tốt nghiệp kỹ sư địa chất ở Nhật Bản.

Mồm lịch nhắc cái bi đông khỏi vai, đặt xuống bờ ruộng cỏ. Người nữ phạm cần cái roi tre, tay cắp nón, vẫn đứng yên. Cô chính là Thảo, con gái mẹ Đồng mẹ kế của Khanh, bị án tù mười năm vì phạm tội ngộ sát; nhờ lao động chăm chỉ, đã sáu lần được giảm án, nay cô còn phải thi hành án hơn hai năm nữa là mãn hạn. Cô đang đi chăn đàn dê của Trại.

- Em ở bên phân trại nữ nữ?

Chín lại dấn lên, bắt chuyện.

- Vâng.

- Em vào đây lâu chưa?

- Thế các anh, còn ở đây bao lâu nữa?

- Ờ, ba cái chuyện vặt. Ở tù như chữa, ra tù nghĩa là đến tháng thì đẻ. Đơn giản vậy thôi. Bộ em chưa đẻ lần nào? Còn anh ấy à? Nhà anh là ở Beclin, Pari, Niu oóc cơ. Nay, nghe nói bên trại các em, nhiều em hay bị bệnh hít tê ri đang đêm cởi hết quần áo, giãy đành đạch, nếu vậy anh có thuốc chữa hộ cho đấy.

Mồm lịch kéo tay Chín. Chín là thằng lõi đời, háo gái, thô lỗ trắng trợn, sẵn sàng hót tay trên của nó. Chín hất tay nó, nhìn chăm chăm vào bụng dưới người con gái.

- Được thấy em, anh sung sướng quá. Ái Khanh hơn ấn phong hầu, em có nghe thấy câu hát đó không?

- Thôi đi, ông Chín.

- O'kìa, em là của mày đấy à?

Chín đã bước tới sát Thảo. Nó đưa tay tóm cổ tay cô, nhắc lên:

- Trời, tay em là tay tiên nữ. Cho anh hôn cái. Anh phải cảm ơn thượng đế vô cùng, vì thượng đế đã tạo ra đàn bà các em. Chà! Có đàn bà, bọn anh mới thấy đời là ý nghĩa. Để đáp lại lòng tốt của các em, bọn anh phải có trách nhiệm giúp các em để các em thấy đời không trống rỗng. Bọn anh phải lấp đầy các em.

Mồm lếch huých vai, mắt gườm gườm nhìn Chín, Chín vẫn nhe nhởn:

- Thôi đi ông. Để tôi cho em tôi nghe chuyện này. Em biết rồi chứ, thượng đế sáng tạo ra tất cả. Mọi thứ ngài sáng tạo ra thoát đầu đầu xấu xí rồi dần dần mới hoàn thiện đẹp dần lên. Riêng có một thứ thì không thể. Nó là cái bướm của em. Ngay từ lúc thượng đế tạo ra cho đến giờ nó vẫn không thay đổi, nó vẫn đẹp tuyệt mỹ!

- Đồ đều!

Thảo quay phắt đi. Nhưng Chín đã dang tay ngăn, cười khằng khặc.

- Bỏ ra!

- O'kìa! Em đi đâu thế. Đó là sự thật. Không tin thì anh sẽ chỉ cho em thấy. Mà lúc này đây, không ăn cũng thiệt, không chơi cũng già, em à.

- Đồ khốn nạn!

Lúc ấy, Thịnh vừa đi can thiệp vụ cãi cọ của hai gã tù, quay lại mô đất, không thấy bóng ba tên tướng sĩ tượng Túc, Chín, Mồm lếch đâu, phát hoảng liền sục vào khu ruộng ngô rậm.

Vạch lá ngô, Thịnh đi sùng sục. Lúc sau dừng lại chợt nghe thấy tiếng lá ngô xào xạc ở phía chân núi, liền hướng về phía đó, xăm xăm bước. Đứng sững lại, Thịnh nghe thấy tiếng người kêu khan khan, và tiếng thằng Túc hét to: “Chúng mày đều, ăn mảnh không cho ông biết nhá!”.

Chín và Mồm lếch lúc đó đã vật ngã Thảo xuống rãnh ngô. Một đứa

mặc cô gái vung tay đấm túi bụi, cứ cúi xuống kéo cái áo len cộc tay ngược lên đầu cô để che mặt cô, trong khi thằng kia mặt đỏ hăm đang hí hửng tụt hai ống quần cô.

- Bỏ tao ra! Quân khốn nạn!

- Đừng thế! Quý vật đái quý nhân mà em!

- Bỏ tao ra! Bỏ tao ra! Ồi anh công an ời!

Nghe tiếng cô gái giãy giụa kêu ngàn ngạt, Túc nhao tới, nhảy tâng tâng khoái trá. Rồi chợt, y cúi xuống. Chín vừa cuoir lên bụng cô gái và ập người lên ngực cô, nhào hai tay ra giữ hai cánh tay cô. Thảo quẫy. Thảo đạp. Thảo gào, Mồm lệch đang ghì chặt hai cổ tay Thảo, bỗng dưng nhảy thách lên. Nó bị Thảo cắn. Cái áo len màu tím tụt qua đầu, Thảo nghển cổ dậy.

- Thằng khốn nạn!

- O'ơ...

- Đồ chó! Vợ mày sẽ bị thằng khác nó hành, mày có hiểu ác giả ác báo là thế nào không?

- O! Cái Thảo!

Túc thót người giật bắn, mặt ngây tán tòn. Thịnh nhảy ba bước dài vọt tới đúng lúc đó.

- Chúng mày làm cái gì thế! Đứng lại!

Khẩu súng AK rên một vòng cung nhỏ. Túc, Chín, Mồm lệch định quay đầu chạy, khựng lại, cúi mặt run rẩy. Thảo bò dậy tóc tai rũ rượi, Thịnh nhào ngay tới, thuận đà vung cánh tay, nghiêng rằng: “Đồ chó!”. Người nữ tù ngã phệt xuống đất, rồi ngược lên ngơ ngác nhìn gương mặt trẻ măng, đang hăm hăm của Thịnh, và ôm mặt bật khóc tu tu.

Như chợt nhận ra sự vô lý của mình, môi mím chặt, mắt mừng mừng đau đớn, Thịnh hạ khẩu súng ngang tằm ngực ba tên tù, tay đặt vào cò súng, quát vang cả thung lũng: “Lũ đốn mạt! Không nhẽ tao cho tất cả

chúng mày một băng để bót đi mấy con đòi nợ”. Rồi anh thông tay thần thò. Trước đây anh có thô bạo, tục tằn thế đâu!

*
* *
*

Chiều hôm đó, Lập vừa tiếp nhận thêm tên trùm cướp chuyển xe của đoàn ca kịch dân tộc trên đường 12Y lĩnh án tù hai mươi năm và một tên tù chung thân vì tội giết người. Bốn mươi lăm tuổi, người kệnh càng như con cua bể, mặt rậm lông, mũi hếch, mồm dô, mắt lươn, hàm răng nhọn tua tủa, trông diện mạo đã thấy không ra giống người, tên này phạm tội giết vợ bằng thạch tín pha vào đồ ăn thức uống mỗi ngày một ít. Công an phải đào mộ, khám nghiệm thi thể đã rửa nát của người đàn bà, mới tìm thấy chất thạch tín đầu độc đọng lại ở tóc nạn nhân.

Đưa tên dã nhân nọ vào trại xong, Lập ngẩng nghe Thảo trình bày hoàn cảnh gia đình, và kể lại đầu cuối sự việc vừa xảy ra. Nghe cô vừa nói vừa ừ ề khóc, tưởng tượng ra cái cảnh người nữ tù sống với những mục Đống, thằng Tư, ả Lụa, bao nhiêu ý nghĩ ảm ghê rợn và buồn nản về con người nảy ra từ buổi quả tang thấy vợ ngoại tình với lão Ngô thợ mộc, lại như mây đen dày đặc ùn ùn kéo về che phủ đầu óc Lập.

Lập ghê tởm quá lũ người này. Lập muốn găm lên, muốn thét lên. Rằng tại sao lại có thể gọi chúng là con người được! Bởi vì, nói cho đúng, xét trong lịch sử hình thành sự sống thì con người đã ra đời ở trong thế tương giao, có thể sánh cùng các thực thể vĩ đại như trời, như đất kia. Trong vạn vật, có cái gì có thể sánh với con người về sự thông thái và sự khôn ngoan! Ở gần con người, ngọn lửa có khí mà không có sinh, loài cây cỏ có sinh mà không có tri giác; loài cầm thú có tri giác mà không có nghĩa tình. Con người có đủ khí, sinh, tri giác và nghĩa tình. Con người cao hơn tất cả; vì có tâm, có trí, vì phân biệt được phải trái, vì biết yêu biết ghét, tìm hiểu được vạn vật và sử dụng được vạn vật. Con người không đồng hóa với

giới tự nhiên như muông thú, con người tách mình ra khỏi giới tự nhiên sinh vật. Hãy cứ thử quan sát xem, trong lúc ở khuôn mặt khỉ nhu cầu ăn uống tạo nên nét nổi bật về cấu tạo bộ xương thì ở con người, cấu trúc gương mặt nổi bật lên lại là dấu ấn tinh thần.

Con người có tư cách có tư thế lớn lao. Con người không phải cặn thú, càng không phải ác thú. Vậy mà sao nó lại đốn mạt, man rợ, độc ác thế? Không phải là con thú mà sao nó lại hành động một cách u mê, ngoan lộng, bị dục vọng nấu nung bùng cháy thành một đóa hoa lửa thiêu đốt, trở thành một kẻ sát nhân, tên ăn thịt đồng loại.

Không! Cái ác là một sự sống. Mà sự sống thì tinh vi đến mức ta chỉ có thể hiểu được nó bằng trực giác của ta. Chứ không thể dựa vào trí thông minh vốn dùng để chế tác và sử dụng khí cụ để tìm hiểu sự sống được. Trực giác giúp ta hiểu sự sống bằng sự thông cảm sâu sắc với sự sống. Chẳng hạn, một sớm mai, từ nhà lên trại, Lập dắt chiếc xe đạp ra cửa bỗng nhận ra bánh sau của chiếc xe đã xẹp hơi. Một thằng bé trạc mười tuổi ở đầu xóm, cầm vòi bơm vào dận mấy nhát, lốp xe sau của anh đã căng tức, búng thử nghe pinh pinh. Thò tay vào túi, giật mình vì cái ví tiền để quên ở nhà, Lập liền ngượng nghịu xin lỗi chú bé và hứa ngày mai sẽ trả nó. Có gì đáng phải áy náy hoặc nổi giận nhỉ, số tiền chỉ là năm trăm đồng, giá một chén nước chè! Chú bé cũng lạ gì ông thiếu tá người làng. Vậy mà chẳng nói chẳng rằng, chú bé nọ ngẩng đầu xuống, đưa tay giật phắt vòi bơm ra và ấn ngón trỏ vào hạt gạo chiếc đầu van, để xì cho bằng hết số hơi đã theo vòi bơm vào lòng sấm. Tháo hết hơi trong sấm ra, nó được gì? Cứ để hơi trong đó, thì nó có thua thiệt gì thêm đâu. Đằng nào thì cũng đã vậy. Ngồi xuống, phải thêm một động tác xì hơi, nó chỉ hơn được cái là hả giận, là có được một hành vi đáp trả việc ông khách quên ví tiền, là trả đũa Lập. Cái ác đã có sẵn trong thằng bé? Cũng như thế, ông Hói khi hành hạ ngấm ngầm độc địa người vợ trẻ ngoại tình. Và thằng Nghiệm, khoái trá khi bày trò hạ nhục Diên?

Thiếu úy Khuynh đã chết vì bị bọn lưu manh đánh đập. Đưa tang

Khuynh, Lập vô cùng thương xót bạn. Nhưng nghe Điềm kể, anh cũng cho rằng, thích thú khi hạch lạc đôi nam nữ mua bán tình dục nọ, Khuynh cũng đã thể hiện chút ác độc hèn mọn ẩn nấp ở trong con người anh.

Vậy thì nếu cái ác đã có sẵn sẵn ở trong con người, tội ác là biểu hiện tính vô đạo đức vĩnh cửu có ở trong con người, nghĩa là bản năng đã có thì nó sẽ phải bộc lộ, và bộc lộ với tất cả sức mạnh ẩn chứa ở trong nó. Cái ác là cái hung tính, có xung lực vô hạn!

Chợt nhớ đến cảnh tượng làm tình dữ dội của người vợ và tên Ngô ác dân thợ mộc, lại như nghe thấy tiếng rên rỉ khoái lạc của người vợ trong cơn hứng dục, Lập xây xẩm cả mặt mày. Anh đứng dậy, mặt bệch bạc, ngực xẹp lép như hết hơi. Hất tay ra hiệu cho cô Thảo về đi, sau đó, Lập bước ra ngoài nhà. Sương đêm mung lung chỉ lát sau đã phủ trùm lên bóng hình ông giám thị.

Sương đêm càng lúc càng dày đặc. Tầm mắt mỗi lúc một thu hẹp. Giờ bàn tay lên, người giám thị không nhìn rõ từng ngón tay mình. Vậy mà chân ông vẫn chậm rãi bước. Ông đi kiểm tra khu giam giữ phạm nhân như công việc thường đêm. Nhưng kìa, ông bỗng đột ngột dừng chân.

- Chào ông giám thị!

- Ông là ai? Là phạm nhân mới nhập trại à? Tại sao ông lại lọt ra đây?

Sao lại thế nhỉ? Sao trước mặt Lập lại là một cái bóng trắng? Cái bóng trắng phớt trước Lập vừa lờ mờ hiện ra. Hay đó là một ông già, một ông giáo làng bị phạt năm năm tù vì tội vận chuyển một bánh thuốc phiện nhập trại cuối năm rồi? Mà tại sao giờ này ông lại có mặt ở ngoài khu giam giữ?

- Thưa ông giám thị. Xin ông cho tôi có đôi lời phân giải. Không phải là tôi đang thực hiện một cuộc trốn trại đâu. Số là tuổi đã cao, tôi thường xuyên mất ngủ, nên đêm đêm vào quăng này, hèn tôi thường thoát khỏi cái thể xác khốn khổ của tôi để đi vơ vẩn ngoài trời.

- Nghĩa là tôi đang gặp và nói chuyện với một linh hồn một bóng ma?

- Ông giám thị hiểu như thế cũng được.

- Vậy thì có điều gì cần nói thì ông nói đi!

Tiến lên hai bước chân, cái bóng trắng đã gần như áp sát Lập. Và anh nhận ra tiếng nói của cái bóng trắng này nghe thật điềm tĩnh, khúc triết:

- Thừa ông giám thị. Kể từ ngày tôi bị giam ở đây, tôi nghĩ ngợi nhiều lắm. Tại sao tôi, một người thầy bao nhiêu năm đã từng là tấm gương cho học sinh, lại bỗng nhiên đốc chứng làm hoen ố đời mình? Tôi đã không giữ được điều người xưa vẫn dạy: Tri túc tâm thường thái. Vô cầu phẩm tự cao - Nuốt một hơi ngắn, cái bóng trắng nói tiếp - Đó là một lẽ. Còn một lẽ khác nữa. Hàn Phi Tử người Trung Hoa thời cổ thừa kế quan niệm bản tính con người là ác, cho rằng: con người hành động thuần túy là vì lợi ích ích kỷ tằm thường. Theo ông: xét đại cục thì bầy tôi trung thành với vua không khác gì bầy hươu đi kiếm cỏ. cỏ ở đâu nhiều thì hươu đến. Mọi cái đều quy về lợi ích cá nhân hết. Vì vậy, ông chủ trương phải ngăn trừ, tiêu diệt cái ác không phải bằng giáo dục đạo đức, mà là bằng hình pháp, trừng phạt. Ông giám thị có đồng ý như thế không?

- Xin cứ nói tiếp!

- Riêng với tôi, tôi không bao giờ đặt mình vào số đông nằm trong đại cục nọ. Tôi nhớ, hồi đầu tôi đi dạy học, sinh hoạt phí của tôi chỉ là hai mươi cân thóc và mười đồng phụ cấp. Tôi nhớ, hồi mới lập trường, tôi đã bỏ tiền riêng để mua giấy bút cho các em học sinh nghèo. Gặp năm mất mùa, dân phải ăn cả lá dâm bụt, lớp học chùng chảng, có hôm tôi bê cả một rổ khoai đến cho các em ăn. Tôi có hai đứa con. Vợ tôi lại yếu đau luôn. Lại có lúc tôi bị hàm oan. Ông bố tôi bị quy là địa chủ trong cải cách ruộng đất, uất quá, thắt cổ tự tử. Mấy chục năm bị đối xử nghiệt ngã, tôi vẫn chỉ là ông giáo tiểu học dân lập, không được học lên, không được tuyển vào biên chế. Nhưng tôi vẫn thẳng ngày tận tụy, miệt mài với công việc. Không than vãn, không cầu thả, trong hoàn cảnh ấy, rõ ràng phải là người tư cách không tằm thường, có phải không ông giám thị?

Thấy cái bóng trắng ngừng lời, Lập liền bậm môi, khe khẽ:

- Những người như thế có thể mắc lỗi lầm, nhưng dứt khoát họ không phải là những kẻ chỉ nghĩ đến lợi ích cá nhân!

- Cám ơn ông giám thị - Đưa tay lên quệt đuôi mắt, cái bóng trắng tiếp - Nằm trong tù, co cánh tay gối đầu qua nhiều đêm trường không ngủ, tôi mới nhận ra rằng, trong cái thế giới nhà tù này có đủ cả vạn sự. Giàu có. Ô trược. Nghèo hèn. Tỉnh táo. U mê. Còn đời sống thì lúc nào cũng vậy. Nó chẳng tốt lên mà cũng chẳng xấu hơn. Lúc nào nó cũng có sự biến hoại, phù hư. Và con người thì bao giờ cũng có một loại không có chân ngã. Họ không có cái trí tuệ minh đạt. Họ không vui cái vui thanh nhã cần kỳ thi họa. Mà vui cái đam mê sắc dục, danh vọng, tiền tài, bài bạc, rượu chè, chiếm đoạt, thống áp người khác. Nói kỹ hơn về dục chẳng hạn. Sinh ra là người ai cũng có lòng ham muốn. Có ái thì có dục. Trai gái muốn chung sống ái ân. Đó là tự nhiên, đó là thiên lý. Nhưng dục cũng có khuynh hướng đi đến túng dục, đa dục, đắm dục bừa bãi. Lúc cái tư dục không phù hợp với thiên lý, mặc sức hoành hoành thì gây rối loạn. Lỗi lầm sinh ra từ đam mê. Từ cái đơn giản nảy ra cái phức tạp là vậy. Hàn Phi Tử nói: Khổng Tử chủ trương dùng nhân để trị nước, đó là biện pháp của thời người ít của nhiều, còn bây giờ người khôn của khó, người người tranh giành nhau, vậy phải dùng kỷ cương, pháp luật để kiềm tỏa cái ác, ông giám thị ạ.

- Nhưng, bây giờ đâu có phải là của cải đang nghèo đi!

- Thừa ông giám thị, xin ông cho tôi nói tiếp. Hàn Phi Tử chủ trương pháp trị. Ông cho rằng, nếu không có cái uy của cây roi, không có hàm thiếc dây cương thì dù có tài giỏi như Tào Phụng cũng không thể khiến ngựa chạy theo ý mình. Nếu không có cái thế của sự oai nghiêm, không có phép thưởng phạt thì dù là Nghiêu - Thuấn cũng không trị được nước. Chế ngự được bầy tôi, theo ông là nhờ ở hai cái cân: Hình và Đức. Khen thưởng là ân đức, giết tróc là hình phạt. Con hổ khiến được con chó là nhờ có nanh vuốt. Đó là nói hình ảnh. Không có nanh vuốt uy nghiêm thì không ngăn được cái dục của người này tàn hại người khác.

- Được! Nhưng đó là mới nói đến sự ngăn chặn. Như vậy, lòng tư dục là tồn tại bất biến? Tội ác của con người là không thể tránh được, là vô phương cứu chữa?

- Thưa ông giám thị. Về vấn đề này thì ý kiến của Vương Xung người Trung Hoa thời cổ đáng để chúng ta suy ngẫm: Vương Xung chủ trương có ba hạng người có tính khác nhau. Hạng thượng, tính thiện. Hạng trung, tính không thiện không ác. Hạng thứ ba là hạng dưới, tính ác, khí cục hèn mọn, bất di. Hạng này ngày đêm có cái hồ lửa ngàn ngạt cháy trong lòng. Nó có nhu cầu tằm tối bệnh hoạn là đam mê quyền lực thống áp, hiếp đáp, giầy đạp, sai khiến, hạ nhục người khác.

- Như vậy là có một loại người không có hy vọng cải đổi tư cách? Và xã hội đang hàng ngày hàng giờ đẻ ra chúng? Như vậy cũng có nghĩa rằng, chẳng bao giờ chúng ta được sống trong hạnh phúc cả. Vì con người là kẻ phá hoại hạnh phúc của chính nó.

- Thưa ông, trong sách nhà Phật, người ta cũng đã nói: Có người loại tính không thể khuyên can, uốn nắn, ví dụ: tham lam lấp lương tri, ham đắm sắc dục, ngang tàng bạo ngược, đốn hèn nhút nhát, khờ dại lù đù, gây gỗ cãi cọ, tập tục si mê, tư cách đê tiện... Vậy thì phải có pháp luật để khiến họ ẩm thực phải có hạn lượng, y phục phải biết tiết chế, cửa nhà phải có pháp độ, đồ dùng phải có ngữ có hạn. Luật pháp như cái chết, không trừ một ai, nó là vậy đó, thưa ông! - Cái bóng trắng ngập ngừng một lát, rồi giọng hơi cất cao lên tí chút - Và hôm nay được vinh dự gặp ông, đông dài đánh trống qua cửa nhà sấm như thế cũng cốt để xin phép ông cho tôi được bày tỏ tấm lòng kính mộ với ông thôi. Những ngày vừa qua, ông đúng là người ngất ngư như ng ẫ trên ngọn cỏ, nhưng ông sau trước vẫn là một cây cột trụ vững vàng. Xem như cách ông đối xử với phạm nhân tên Doãn và cái chết của anh ta vừa rồi, thấy ông thật sự là một con người chân chính, chí lý chí tình!

Đăm đăm hai con mắt nhìn cái bóng trắng, gương mặt ướp lạnh sương đêm của Lập chợt như trằm xuống. Nỗi đau đời vẫn đang ngấm ngấm

giằng xé trong anh. Còn lâu vết thương này của anh mới có thể dịu bớt cơn đau, dẫu mọi người vẫn cùng chia sẻ với anh và anh không bao giờ có thể gục ngã vì nỗi đau ghê gớm này.

Trời vừa tang tảng sáng. Cái bóng trắng đã tan biến khi khí dương tràn đầy mặt đất. Lập dụi mắt. Một giấc chiêm bao vừa cùng anh đi qua một đêm dài. Bừng tỉnh, đúng lúc anh nghe tiếng keng khua giạt giọng báo hiệu đi ầu chẳng lành ở ngoài cổng Trại. Và cùng với nhịp điệu gắt gỏng, gấp gáp của tiếng keng báo động là tiếng người la hét, hô hoán ần ỉ ở sau hai cánh cổng Trại.

Nhìn ra phía cổng Trại, quên phắt ngay tấn bi kịch riêng tư, ý thức bốn phận trời dấy, Lập vội nhún chân chạy vụt lên. Đã đến giờ đi làm. Lỡ nhớ bóng phạm nhân xám xám ở sau hai cánh cổng vừa hé mở. Hạ sĩ Thịnh tay cầm tiểu liên đang nấp sau một gốc cây mít già, ngọn súng chĩa vào căn phòng thường trực lúc này vừa sập cửa. Dừng lại cạnh một thanh tà vẹt vừa phát ra hồi âm thanh cấp báo còn khe khẽ đung đưa, Lập nhận ra một người thượng sĩ vừa chạy ra từ phòng thường trực, tay ôm cổ, tay vúi lấy anh. “Có chuyện gì thế?”. Lập gần hỏi và gạt người thượng sĩ về sau, dẫn lên sau một gốc nhãn. Anh nhận ra hạ sĩ Thịnh cũng vừa nhảy một bước dài tới cạnh anh và chĩa ngọn tiểu liên vào căn phòng thường trực lúc này đang ần ào tiếng đập phá, quát to:

- Người ở trong phòng thường trực khôn h ần thì bước ra ngoài, giơ tay lên đầu hàng. Nếu không, tôi sẽ bắn!

- Nghe tôi, hãy khoan!

Nhập vai người chỉ huy, Lập giơ tay nói to để ngăn Thịnh và khom người, nhanh nhẹn vượt qua cái sân trống, nhảy qua một chiếc ghế đá và tiến sát tới cái bể nước chỉ cách phòng thường trực chừng dăm bước chân. Người thượng sĩ tay ôm cổ, quay lại cố gào hết cỡ:

- Báo cáo thủ trưởng. Tên phạm Kơn trọc đang đập phá trong phòng thường trực!

Chà, Kơn trọc! Kơn trọc tham lam, bạo ngược, ham đắm sắc dục, tư cách đê tiện. Kơn trọc, kẻ không thể khuyên can, uốn nắn. Thoát khỏi án tử hình nhờ bố mẹ có tiền của lo lót, lĩnh án tù hai mươi năm vào đây, nó đâu có biết đến ăn năn sám hối. Không! Nó vẫn chứng nào tật ấy. Vào Trại được ba hôm, nó đã tự thương để ra oai, đã tuyên bố: nó sẽ vượt ngục để giết bằng được người đã bắt nó; người bắt nó, nó biết, chính là Diên. Nó nói: Diên cũng là kẻ thù không đội trời chung của một thằng bạn nó từ thời còn đi học; thằng này hiện đang ở nước ngoài. Nó xưng là đại bàng, đầu gấu, nó bắt tất cả phạm nhân trong buồng phải thần phục. Sau khi đã cắt động mạch tay, biết rằng trước đây có tên xưng đầu gấu được phạm chấp nhận vì đã dám lặn xuống hồ nước thải sau bếp, lại dám rúc xuống nằm dưới hồ xí để ém mình trốn trại, nó liên tục cả cánh tay đang bị lở loét xuống thùng phân để tỏ rõ khí cốt bậc anh chị. Vẫn chưa được bốn phạm trong buồng kính nể, nó liên tục sấm xe đạp vào chân đốt. Cái thằng liều lĩnh, ngạo ngược quá thể! Ngạo ngược đến mức, lâu lâu không thấy cha mẹ lên tiếp tế nó lại viết thư về báo cho họ biết: hẹn tuần sau không thấy nó sẽ về cắt cổ cả nhà.

Lần này thì cái thằng bất trị xếp lớp cuối cùng ở hạng người thứ ba, theo phân chia của nhà Phật, vốn là loại khí cục hèn mọn, bất di, rắp tâm trốn trại. Nó trốn trại không phải bằng cách đào tường, khoét gạch, đập thỗ, hay lừa lúc canh vệ lơ là sơ ý trốn lủi. Nó trốn trại bằng con đường đi qua cổng trại một cách ngang nhiên. Nó đi qua phòng thường trực ở cổng trại dưới hình lốt một nữ chiến sĩ cảnh sát.

Làm thế nào mà Kơn trọc lại hóa thân được dưới cái lốt một nữ chiến sĩ cảnh sát? Sau này khi đã thu thập đủ tất cả các dữ kiện ta có thể lập được một câu chuyện có hệ thống tình tiết khá ly kỳ như sau. Trong một lần gặp gia đình lên tiếp tế, tên phạm trọc đầu này yêu cầu mẹ hắn đem lên cho hắn một bộ tóc giả con gái, và một bộ nữ cảnh phục. Làm thế nào để đưa những thứ đó qua cổng trại được, vì quy định rất nghiêm ngặt: mỗi lần phạm đi làm về đều phải khám xét kỹ lưỡng. Bốn bát lương vốn lắm quỹ kế. Kơn

trọc quẻ quyết yêu cầu mẹ hẩn chôn những thứ hẩn yêu cầu ở một khu đất cạnh nơi hàng ngày hẩn vẫn đến đập đá. Mọi được bộ quần áo và mớ tóc giả gói lên rồi, làm cách nào đưa lọt vào trại được? Kơn trọc tính kế. Hẩn đặt tất cả những thứ nọ dưới đáy một chiếc xô nhựa hàng ngày do đi điều kiện trại thiếu nước dùng, phạm vẫn được phép xách đi để lấy nước tắm giặt sau khi lao động. Trên những thứ nọ là mớ quần áo của hẩn đã sát xà phòng nhơm nhếch chưa kịp rửa. “Sao không giặt giũ cho xong đi?”. Người gác cổng trại thấy mớ quần áo nhóp nhúa nọ, ngại bẩn, nhón hai ngón tay nhấc lên tí chút như lấy lệ, hất hàm hỏi rồi lại bỏ xuống. Chỉ chờ có thế, Kơn trọc đã thò tay xuống bóp mớ quần áo cho phòi bong bóng bọt xà phòng, rồi giải thích rằng: nước suối hôm nay đục quá, hẩn không muốn giặt. Điều kế đã thành.

Người thương sĩ bị thương ở cổ kê:

- Tôi ngồi ở trong phòng chợt thấy một nữ cảnh sát tóc xoắn đi qua, liền cất tiếng hỏi. Thì người này ngoái lại đáp rằng: Em ở bên phân trại nữ, sang làm việc với thủ trưởng Lập, nhưng thủ trưởng hẹn ngày mai. Nói rồi cô ta đi thẳng ra cổng. Chính cái lúc cô ta ngoái lại ấy, tôi bỗng phát sinh nghi ngờ. Trông dáng cô ta vai to hông hẹp rõ dáng đàn ông. Mắt cô ta lại xéch như mắt sói. Cổ chiếc áo quá khổ so với người cô ta, nên để hở một ít da phía trên ngực, lạ cái ở đó sao lại có mấy vết sạm màu chàm sẫm. Mặt khác lại thấy chân trái đi ngược ngược thế nào. Thế là tôi đứng phắt dậy, quát: “Cô kia, đứng lại!”. Biết là lộ rồi, nó liền nhảy bổ vào phòng, bóp cổ tôi. Vật lộn với nó, nó cắn cổ tôi, tôi vùng được ra cửa, khua keng báo động. Nó đóng ập cửa lại, lục lọi bàn tủ, tìm vũ khí.

Lục tung hai cái ngăn bàn chỉ thấy mấy tờ báo cũ, Kơn trọc lúc này quay sang lay cánh cửa chiếc tủ đứng ở góc phòng, hẩn chắc mẩm sẽ kiếm được một khẩu súng ở đó. Nhưng đang mồm môi mồm lợi dần sức vào bàn tay vặn chéo cái khóa, và hai chiếc đinh khuy đã cong veo, sắp bật ra khỏi lỗ, tên lưu manh đầu sỏ bỗng buông tay rụng rời.

- Phạm nhân Kơn! Dừng tay lại ngay!

Cùng với tiếng quát lăm liệt, cánh cửa bị đập mở tung và hiện ra ở khuôn cửa thân hình Lập chắc nịch, lừng lững khí lực. Sự ngay thẳng, chính trực đã được bộc lộ đến tận cùng và đang trở thành một sức mạnh áp đảo. Trên khuôn mặt vuông vức đầy tinh thần duy lý, ý thức bốn phần, phẳng phắc như tạc từ đá ra của Lập, hai con mắt khô đau thâm trầm của anh đang lặn thẳm cháy sáng ánh lửa căm hờn.

Kon thông tay cúi đầu, lặng lẽ đi ra. Qua mặt Lập, nó bỗng giật mình, né vội một bên, đưa tay lên che cái đầu lồm khồm chân tóc mới mọc. Lập nhô bốt, quay đi.

Thịnh bẻ quặt hai cánh tay nó ra đằng sau, bập vòng thép, rồi dẫn nó đi:

- Rồi pháp luật sẽ nói chuyện với mày!

CHƯƠNG MƯỜI BA

Tư lại cất tiếng gào khan khan:

- Con Miến đâu! Tiên sư con đĩ. Mày lại bỏ tao để đi với thằng nào r ồi? Có vào đây với ông không, ông mà ra ông vợ được thì ngắn hai dài một đừng có trách nhé!

Mụ Đống và Miến, vợ Tư đang cọ cái chum sành để muối dưa nén vụ tới. Mặt ai nấy càu cạu. Chả ai đáp cho Tư lấy một lời. Chán tai quá r ồi. Mà thằng ông mãnh quá quắt quá thể! Đấy, nó lại đập giường đập chiếu và ở tận ngoài sân còn nghe rõ tiếng thở h ồng hộc và tiếng rên h ầm h ầm của nó:

- Con Miến đâu! Tiên sư con đĩ. Mày thấy tao ốm, mày bỏ tao đi với giai, hả!

Đừng chẳng được, lần này mụ Đống bỏ cái chum đấy, xéch hai ống quần, quay mặt vào buồng Tư, gất:

- Mới có chập tối. Còn để nó làm chứ. Không làm thì lấy gì mà đổ vào m ồm, mà để cho mày còm no bò cưỡi, hả!

Dứt lời, vừa thông tay, mụ già quay lại đã thấy vợ Tư ngoắt tay búi tóc, sững sực: “Bà để nó đấy cho tôi”, nhưng chưa kịp làm gì đã nghe tiếng Tư sừng sộ vọng ra:

- Con đĩ nào léo nhéo cái gì ngoài ấy thể?

Mụ Đống vỗ ngực đánh bẹt:

- Tao! Tao vừa léo nhéo đấy. Mày muốn gì?

- Tôi gọi con Miến vợ tôi. Can hệ đ. gì đến bà!

- Rõ đồ vô phúc chưa! ốm thì nằm đấy nghỉ. Thèm cái gì thì nuốt vào

bụng. Không nuốt được thì chịn vào bờ tường, gốc cây, bể nước kia kìa!

- Tôi đi có ốm!

- Rõ kẻ cời tru ồng, người xấu hổ chưa! Chơi bời bữa bãi, bạ đâu cũng gí vào, giờ đã biết thế nào là khốn khổ rồi chứ?

- Bà mà nói nữa là tôi không nề đâu!

- Thèm nữa thì ra công viên gọi một đứa lại, đưa cho nó một chục nghìn rồi tốc váy nó lên. Mà bà nói cho mày biết, con Miến nó là con tốt nhin đấy, vào đứa khác ấy à, nhường ăn nhường mặc thì được chứ nhường c. cho ai thì đừng có hòng.

Vợ Tư múc gầu nước hắt vào lòng chum, lạy bậu:

- Bà nói làm gì cho nó phí lời. Loại người này cứ cho mẹ nó vào tù thì mới yên chuyện.

- Chả phải bàn! Thằng Túc được mấy năm rồi. Rồi cũng đến lượt nó thôi. Dơ dáy quá rồi! Giang mai rồi, lậu rồi, chưa chừng sịdà rồi cũng nên. Người hay chó đực, dê đực mà khiếp quá!

- Kìa, bà!

Miến buông rơi gầu nước, thét to, thuận tay kéo mụ Đống về phía mình. Một chiếc đòn gánh từ trong buồng thỉnh linh bay vụt ra, sượt qua mụ Đống, rơi xuống phía mấy luống h ồng. Tư đã đứng ở cửa, tay chống cây gậy, hai chân chạng rộng, cái quần ta lụng thụng, mặt hốc hác, mắt lổ đáo, tóc rụng chỉ còn lơ phơ ít sợi trên thóp.

Hai người đàn bà lảng ra khỏi cái bể nước. Tư chống gậy, lạch cạch đi ra, rồi đứng lại ở giữa sân, trở tay vào buồng mụ Đống, nới vợ y vừa tọt vào, rít: “Mẹ tiên nhân mày, không có mày thì ông kiếm đứa khác. Mày tưởng chỉ có mày có thôi, hả!”. Nói rồi khạng nặng cất bước, nhưng chưa tới cổng đã lăn kềnh ra đất, ôm hạ bộ quần quai.

Khiếp quá mất thôi! Tư đang bị lậu tái phát. Cái cục bấu của nó sưng bằng cái ăm tích. Mụ Đống bắt lũ trẻ con sơ tán hết về quê vì sợ nước đái

mang vi trùng thứ bệnh quỷ ấy của Tư lây sang chúng. Khanh cũng lánh đến nhà Thục bạn gái ngủ nhờ cả tuần rồi.

Tư lây bệnh này từ bọn các cô điếm lai Tây. Nó chữa chạy bí mật. Chả ai biết. Cho đến một hôm Lụa kêu trời, chửi nó, đuổi nó ra khỏi buồng, mọi chuyện mới vỡ lở. Thì ra từ lâu nó đã ăn ở với em gái và mắc căn bệnh phong tình gớm guốc này. Mụ Đống ôm đầu kêu: “Tôm lộn cút lên đầu rồi. Cái nhà này mạt vận rồi”. Nó cười khình khệch kêu, đó là nó theo gương cha mẹ. Mụ Đống tím mặt. Ai nói mà nó biết mụ đã ngủ với anh trai mụ trước khi lấy chồng. Để đêm tân hôn, thằng chồng thứ nhất của mụ, thằng bố đẻ ra cả Tư, lột trần mụ ra dằn cho một trận tori bời, bắt mụ phải khai thật. Mụ đã phải khai thật. Nhưng, cứ tưởng thằng chồng ái ố mi mi ầu lăm, hóa ra cũng tuồng mèo mả gà đồng, đầu đường xó chợ. Mà sao cái giống đàn ông xấu xí ấy nó lại khỏe thế. Đêm bảy ngày ba với vợ chưa chán, nó còn đi chơi nhà thổ. Rồi cả đến khi mụ ở cũ thằng Tư, đưa đưa cháu gái mới có mười sáu tuổi tên là Thụy lên giúp việc, lão cũng đồ ngon đồ ngọt nó, làm cho nó bụng tướng lên, rồi dắt nó đi biệt xứ. Dân làng bảo: lão là nòi con rồng đa dâm. Rồng là loài đa dâm lắm. Nó phủ ngựa sinh ra giống long câu. Nó phủ chim sinh ra giống phượng hoàng. Nó phủ lợn sinh ra con voi. Mẹ lão nằm ngựa tênh hênh ở bờ sông sau khi cắt cỏ về mệt quá, thấy con rồng áp lên người, về có chữa sinh ra lão. Lão đẻ ra thằng Tư dâm dê này.

Tư phóng đảng, túng dục từ nhỏ. Ba tuổi nó đã xưng bông bông, lên tầu bời. Từ tuổi nhi đồng nó đã thắc mắc về con chim của con trai, cái bướm của con gái. Tuổi thiếu niên của nó ám ảnh toàn chuyện đàn ông đàn bà. Mười sáu tuổi nó đã đi chơi điếm gọi là đi tầu nhanh ở ngoài Công viên Độc Lập, ở quanh hồ Thái Thanh.

Càng lớn tuổi Tư càng đam mê sắc dục. Tuổi thanh niên của nó được ghi nhận bằng tính chất dê dục liên tục cương cứng, để thỏa mãn cần đến ít nhất ba lần tám chục con dê cái. Con quỷ râu xanh này ngày đêm săn tìm đàn bà. Nó dụ dỗ gái nhẹ dạ. Nó tư thông với vợ bạn. Nó loạn luân với em

gái. Nó quấy rối tình dục đám đàn bà con gái chợ búa. Nó là tên thủ dâm, tên ác dâm, tên khỗ dâm, là cơn dục bệnh hoạn, là kẻ thuộc loại người theo sách nhà Phật là không thể khuyên can, dạy dỗ được.

Người vợ hiện thời là vợ thứ ba của Tư. Người vợ thứ nhất là gái quê làm cấp dưỡng ở công trường thủy lợi. Chị mất tích trong một lần đi phép. Lúc đó Tư đã có quan hệ tình ái với một cô bán hàng quà. Cô này ăn ở với Tư được hai năm thì lặn đùng ra chết, sau một cơn đau bụng dữ dội, khi chết lưỡi lè đen sì. Khi ấy, Tư đã công khai ăn ở với cô vợ hiện thời tên Miến ở quê lên, giã giò thuê cho một hàng giò chả trong ngõ. Cả hai cái chết của hai người vợ đầu không truy cứu được nguyên nhân. Tư có vẻ hợp với Miến ở sức khỏe, thói gian xảo và cơn ham mê tình dục. Sau những phút bị căn bệnh động kinh cục bộ hành hạ, cơn ham mê của thị bột phát nhiều lúc như động loạn. Cả hai đều là con thú, đêm đêm vục đầu vào thú vui nhục thể và cùng quan niệm rằng: vợ chồng chẳng qua chỉ là hai kẻ đàn ông đàn bà ngủ chung giường, và có thể làm tình với nhau bất cứ lúc nào.

Bây giờ, trong cái cộng đồng người này có tới bốn người đàn bà, không kể mẹ Đồng và Miến vợ y. Đó là Xuyên vợ Túc, Lụa, Thảo và Khanh. Ôi, Khanh! Khanh! Nguồn cơn rối loạn mê sảng của những thèm khát âm thần của Tư. Với Tư, Khanh là vẻ đẹp nhục cảm hiện ở da thịt, ở mỗi chi tiết đàn bà trên cơ thể nàng. Lửa dục bốc cháy âm ỉ ngày đêm trong tưởng tượng bệnh hoạn của Tư, đã có lúc biến hẳn thành những cơn săn đuổi điên rồ. Hắn đón đường nàng, hắn tìm cách gần gũi nàng. Gặp phản ứng quyết liệt của Khanh, sau những bối rối vì khoảng cách không sao lấp đầy được, hắn lại rục lên ý chí bất cần liều lĩnh. Khanh! Khanh là trái cấm càng lúc càng trở nên xa lạ kích thích cơn thèm khát được chiếm lĩnh của hắn. Giày vò thân thể nàng là ao ước ngày đêm giãy vò hắn. Phát hiện trong túi hắn những chiếc quần lót và nịt ngực của Khanh, Miến đã phát đại vì cơn ghen lồng như đối với nhiều trường hợp tương tự nhưng sau cùng đã phải nín thít: “Mày có muốn như hai con vợ trước của tao không?”. Hắn chen hai

tay vào cổ chị, chị nín thít cả lúc giao hoan với hắn. Cơn hứng của chị tắt nhanh vì hắn sùng sục trên người chị mà miệng gào tên Khanh. Đạo này chị đã yếu sức, cơn động kinh thì thoáng lại xảy ra, chị nằm chết giấc cả giờ.

Với Lua, Tư đã vài lần chung đụng và hắn coi nó như một con điểm chợ rẻ tiền, có thể gọi vào buồng bất cứ lúc nào để giải khuây và kiểm cảm giác lạ. Lua cũng đâu có kém cạnh. Ả coi thằng anh cùng mẹ khác cha như một khách làng chơi, ăn bánh xong là trả tiền, kéo quần lên là bai! Thảo cũng là một mục tiêu Tư theo đuổi, nhưng hắn chưa kịp hành động. Và chẳng, lúc này hắn đang bị Khanh và Xuyên vợ Túc hút hồn.

Xuyên là một phụ nữ đầy đặn, trắng trẻo. Chị là phu hồ ở công trường xây dựng, chịu khó lao động, được cử đi học bổ túc văn hóa, rồi làm cán bộ công đoàn chuyên trách. Tính chị dịu dàng, hiền hậu, thương chồng quý con. Người phụ nữ có vẻ như cam phận này thể hiện nữ tính rõ rệt nhất ở sự nhín nhường khép nép và ít lời. Về hưu trước tuổi, chị thuê một chỗ ngồi ở chợ, buôn ít hàng khô để kiếm tiền nuôi chồng và hai đứa con. Túc là thằng vô tích sự, lại biếng lười thối thây. Hắn chỉ có mỗi một nghề chơi gà chơi. Hắn hành tiền Xuyên, động một tí là thượng cẳng tay hạ cẳng chân vợ. Nhưng chẳng mấy khi Xuyên to tiếng than vãn, trách oán. Chị không đáo đẽ, mồm năm miệng mười, sai ngoa như Lua. Với Tư, chị là một miền đất lạ. Nhiêu lần chở gánh hàng của chị ra chợ, hắn đã trắng trợn gạ gẫm chị và có lần dừng xe định đưa chị vào nhà trọ. Một lần hắn đã sắp tới. Chị đang ngủ bỗng thấy bị đè áp xuống, liền vùng dậy, tay đẩy, chân đạp. Tư như con thú, bật ra rồi lại xô tới. Bị chị cản vào mặt, hắn bắn ra cửa và gặp lúc Túc về Trọng tội ấy của thằng anh được thằng em ghi sổ nợ.

Bây giờ thì hình như thời cơ đã ở trong tầm tay Tư rồi. Tư quyết thỏa mãn thêm muốn, cũng là cách hắn trả thù Túc về tội Túc đã cưỡng chiếm vợ hắn. Túc đã đi tù. Và với thời gian, Tư hy vọng Xuyên hình như đã khuây quên cái thằng chồng hung hăng vô nghề nghiệp. Tiếc thay, Tư đã chùng hững: phòng xa, Xuyên đã bỏ về quê mẹ.

*
* * *

Với tên ác dân, hành vi đĩ bại của nó chỉ có ngục tù và cái chết mới có thể can ngăn được. Chứ còn bệnh tật với nó, ăn thua gì. Vì cái giống ấy sức lực nó vốn cương cường. Tư khỏi bệnh thật nhanh, chỉ sau mấy liều thuốc đặc hiệu, uống như lấy lệ.

Thế là tuần trước còn thấy Tư chống gậy khạng nặng, ngật ngưỡng từng bước chân, tuần sau đã thấy nó phanh áo, khệnh khạng hai chiếc chân vòng kiềng guồng bàn đạp chiếc xích lô, miệng ông ổng: “Trăng lên đỉnh núi mu rùa. Cho anh đụ cái...”. Còn hôm nay, giữa trưa chang chang Tư hòng học đạp xe về nhà. Tư vừa nốc gần lít rượu thuốc. Rượu thuốc ngâm ngọc dương, cá ngựa và hải cẩu hoàn, uống vào, cả người đỏ chấy lên và có cảm giác dựng đứng hết cả lên, từ cái chân lông. Vứt cái xích lô đấy, Tư đi qua cái sân vắng, nhận ra nhà mù Đống vẫn còn khóa trái cửa. Mụ đi lễ tám chùa quanh vùng với đám các mẹ đồng bóng từ hôm qua, giới lắm cũng phải nửa đêm mới về Tư về bất thành linh, vì đang đứng vợ vẫn ở cổng chợ Đồng Giao thì hấn thấy bóng Khanh đi trên vỉa hè phố Lý Thường Kiệt, và theo sau Khanh một quãng nữa thì hấn tin chắc là Khanh trên đường trở về nhà.

Khanh đã về nhà. Điều đó được ghi nhận bằng cái cửa sổ buồng nàng mở ra bên ngoài một cánh, để hở một phần chiếc màn cửa trắng thêu đăng ten. Khanh về nhà vì đã lâu nàng chưa về Nàng chưa về vì nàng rất không muốn về nơi để lại những kỷ niệm buồn đau về cha nàng và mới chỉ nghĩ đến cảnh sống hiện thời cạnh mẹ con mù Đống nàng đã thấy ghê sợ rồi. Nàng định bụng sẽ tìm một nơi ở mới, hiển nhiên là phải thế, vì lễ cưới của nàng với Diên đã được hai người bàn định là sẽ tiến hành vào đầu mùa đông này. Họ sẽ sống bên nhau trong một căn buồng nhỏ, sơ sài tiện nghi cũng được, miễn là ở một nơi khác, cách biệt cái ổ quỷ này.

Vắng người có ít ngày căn buồng đã như bỏ hoang. Mạng nhện giăng thông ở góc tường. Mưa mùa thu ử dột để lại hơi ẩm ở lớp vữa ngoài tường. Sàn nhà nhớp nước và ở trên mặt chiếu có những chấm mốc li ti. Âm ẩm cả xấp quần áo nàng treo ở trong tủ. Căn buồng thiếu hẳn sự ấm cúng, sạch sẽ. Tuy vậy, nàng vẫn đứng lặng giây phút vì từ cõi sâu xa, nhận ra hơi hướng thân thiết của nó. Nhất là khi thoát mở cửa bước vào, nàng nhìn thấy chiếc nệm giường hơi xô lệch như lưu giữ bóng hình cuộc yêu đương của nàng với Điền hôm nào. Phút giây ngọc ngà quý giá ấy là đây và ảnh hình của nó ở từng thời khắc lại như hiện hình trong óc nàng. Cái bếp dầu hạ thấp ngọn lửa. Tiếng nàng kêu nhỏ nhỏ: “Chờ em rửa tay cái đĩa nào”. Cảm giác mềm lả sau cái hôn dài. Áp lực tăng dần nhưng dễ chịu ở khuôn ngực. Ngực nàng căng phồng, như hai đóa sen hồng, chứa chan ký ức thừa kế. Cơ cảm hứng nở bung và niềm phấn hứng lan tỏa vì sự hòa nhập. Và sở nguyện ao ước được sống mãi mãi bên nhau của cả hai người, nhất là sau khi cả hai cùng rung mình kinh sợ trong cái linh giác bất thường do câu chuyện về hòn Vọng Phu ở Động Tam Thanh trên xứ Lạng gợi nên. Ái ân không chỉ là nó, đã biến thành biểu tượng của tình yêu ở thể tương hợp tuyệt đỉnh.

Ngây ngây vì hồi tưởng, lát sau như sự nhớ, nhìn thấy cái lỗ thông hơi, thấy đã xám mờ ánh hoàng hôn, Khanh mới bắt tay vào công việc thu dọn nhà cửa. Chính lúc ấy, vừa nhắc cái chổi quét nhà, nàng đã để buột tay rơi. Có tiếng gõ cửa dò dè.

- Ai đấy?

Thót mình, Khanh đứng dậy, nhìn ra cửa, và cảm giác không an toàn lập tức chế ngự nàng. Cánh cửa đã được khóa chốt từ bên trong theo thói quen của nàng và sự nhắc nhở của Huy, nhưng lúc này đây, căn buồng bỗng trở nên chông chênh thế nào, nổi vắng vẻ như nhiệm đi đầu hung hiểm khiến nàng đã có cảm giác lo sợ ngay từ khi nàng mở cổng đi qua cái sân vào buồng mình, giờ đây đã như tăng thêm trọng lượng.

- Ai đấy?

- Tôi đây! Mở cửa! Tôi có việc cần gặp cô!

Không còn nghi ngờ gì nữa. Kẻ đang thúc cửa là Tư. Tư cởi trần, ngực sẫm hình đàn bà lõa thể, vắt cái áo phong trên vai, mắt thô lỗ vằn tía máu đỏ, răng nhe găm ghè, tay lay lay quả đấm cửa và giọng y mỗi lúc một trở nên ráo riết khác thường:

- Mở cửa! Mở cửa đi, Khanh!

Nghe thấy tiếng Tư thúc giục liên tiếp, Khanh liến giật lui. Và đứng lại ở cạnh cái bàn nhỏ, nàng run hết cả người. Khanh không phải là một thiếu nữ ương hèn. Nàng khôn ngoan can đảm như đã từng khôn ngoan can đảm trong cái lần gặp bọn cướp Phong Lai trên Quốc lộ 12Y. Nàng biết cách tự vệ. Nhưng, tại sao Tư lại có thể can rở như thế và sự thể biết đâu mà lường, vì lúc này đây nàng đã ở trong tình trạng thân cô thế cô hoàn toàn.

- Ông đi đi, không tôi kêu lên bây giờ.

- Đừng có điệu nữa. Mở cửa ra!

- Ông đi đi! Ông cút đi!

- Mở cửa ra! Con đĩ non.

Quả đấm cửa xoay lạch sạch. Tư đã nổi cơn cuồng chấn. Tư đã nổi máu hung hăng. Cùng với những quả đấm giáng mạnh vào cánh cửa, những cú hích vai từ bên ngoài đã khiến cả cái khuôn cửa gắn vào tường cũng đã rung bần bật và từ kẽ nứt giữa khuôn gỗ và bờ tường, bụi vôi đã lả tả rắc xuống nền nhà.

- Ông làm cái gì thế! Ai cho phép ông gây rối loạn, phá phách thế này, ông Tư?

Áp vai vào cánh cửa, Khanh quát. Nhưng do động tác chống trả này, nàng hiểu chẳng chóng thì chầy, cả hai cái chốt sắt cũng sẽ gãy và hai cánh cửa sẽ bật tung. Tư đang là con thú sống chuồng. Tư là cơn phóng dục liều lĩnh.

- Mở cửa ra! Mở ra! Khôn ngoan thì mở cửa ra, không tao vào được tao

sẽ giết.

Tur đã là kẻ mất trí rồi. Một cái móc giữa núm hai cánh cửa cong vêu, phía trên và phía dưới cánh cửa đã hở hoác và cái then trong ổ khóa sẽ bị gãy khúc chỉ là trong nháy mắt.

Cách! Không còn là dự đoán nữa. Tên ác dân đã hiện ra giữa hai cánh cửa mở toang ngay trước mắt Khanh. Trên người nó chỉ độc chiếc quần sịp ngắn ngắn đã tụt xuống dưới háng. Mặt nó cháy đỏ. Răng nó nhe nhe và rớt dài nhều ở hai bên mép. Nó thở hỗn hển theo nhịp quả tim lồng. Và thật khủng khiếp, trong nắm tay phải giấu ở đằng sau lưng nó là một lưỡi dao nhọn sáng loáng.

Đứng sau vật chướng ngại là cái bàn nhỏ, Khanh đã kịp thời nắm chặt một cái cốc màn đầu đeo nhọn. Mặt nàng căng như da và tím tái, mồ hôi vã ướt đầm lưng áo. Nàng hụt từng hơi thở ngọt. Nàng đang đứng cheo leo bên bờ tuyệt vọng và nàng đau đớn nhận ra cuộc sống sao quá éo le. Đã được xếp sắp trong định mệnh hay sao mà hôm nay tất cả mẹ Đồng, vợ Tur, vợ Túc đều đi vắng và đang ở nhà bạn sao bỗng dưng nàng lại háo hức trở về căn buồng này với cảm hứng bỗng dưng là để sống lại những kỷ niệm hoan lạc với Diên và bây giờ phải hứng chịu tai họa này. Ôi, Diên! Anh ở đâu lúc này? Nàng kêu thán trong óc trong khi hai mắt đã ứa lệ.

Dừng lại ở ngưỡng cửa chừng một phút như để thở, để lấy lại sức, để dự tính, Tur mới đặt chân vào trong buồng. Con quỷ dân dục bước chân chậm. Mỗi giây lúc này nặng nhọc một khổ hình chịu đựng. Lăm lăm trong tay chiếc cốc màn, Khanh thấy người căng như sắp nổ tung. Và quả nhiên, nàng đã nổ tung. Chiếc cốc màn, từ tay nàng bỗng buột rơi và nàng như tan biến thành trăm mảnh, xum rori tả tơi xuống sàn nhà. Có bóng một người đàn bà vừa tắt tả đi qua sân. “Chị Miến!”. Từ đôi môi nàng nứt ra một tiếng gọi hoang mang trước khi nàng bất tỉnh vì đã cạn kiệt sức chịu đựng.

Miến, vợ Tur vừa qua sân, bước lên hiên nhà. Chị đã trở về như một

ngẫu sự, có lẽ vì đang vẫn vợ ở công chợ Đồng Giao, bỗng nhiên chị nhác thấy Tư hôm nay sao bỗng dưng hấp tấp đạp xe về nhà vào lúc trời còn sớm như thế này. Từ lâu chị đã biết tà ý của Tư. Chị là đàn bà. Chị có cái tinh quái nhạy cảm của đàn bà. Chị đố kỵ, ganh ghét Khanh và cũng xót cho Khanh.

- Đồ quý! Làm cái gì thế này! Rõ ê chề nhục nhã chưa!

Chị chỉ kịp kêu có vậy là đã quay đầu chạy vì Tư vụt quay lại, nhảy tới như vồ lấy chị, để nghiến nát chị.

CHƯƠNG MƯỜI BỐN

Nước mắt ngắn dài, mặt Đồng mặt chảy dài như sáp nặn, sụt sịt:

- Dạ, báo cáo anh, em nó tên là Bùi Thị Miến. Năm nay ba mươi hai, có bệnh động kinh cục bộ, thỉnh thoảng lại bị ngất ạ.

Ông Hói gật đầu:

- Được rồi, tôi hỏi đến đâu bà nói đến đấy thôi. Bà kể lại sự việc đi. Sáng nay bà dậy lúc mấy giờ, làm gì, phát hiện ra xác chị con dâu bà thế nào? Lúc ấy có ai ở nhà?

- Dạ, báo cáo anh - Mụ Đồng ngập ngừng, hai con mắt lá khoai chớp chớp - Đêm qua cô Khanh đi diễn ở nhà hát, vợ Túc lâu nay vẫn ở bên quê ngoại em nó. Em thì mấy hôm nay cùng hội các bà ở tổ dân phố đi lễ chùa, hôm nào cũng chín mười giờ đêm mới về đến nhà. Đêm hôm qua vợ chồng Tư đưa nhau đi xem cải lương. Mười một giờ chúng về, được một lúc thì thấy Tư sang em, bảo: phải đi Hải Phòng đòi nợ ngay bây giờ. Nó đi, em ra đóng cổng. Sáng nay, năm giờ em dậy, ra vườn, đi tiểu. Nói xin lỗi các anh, nhà này vẫn theo lối cổ, nãi hông nước tiểu để ở vườn sau nhà, mọi người từ đàn bà con gái đến đàn ông đàn ông đều ra đấy cả. Em mắt nhắm mắt mở đi ra, chưa tới cái nãi hông thì giật thót mình kinh hoảng, bầy vĩa chỉ còn ba. Người đàn bà nào mà nằm ngửa tênh hênh ở cạnh cái nãi hông nước tiểu, đề lên cả luống hoa hồng thế kia! Em cố trấn tĩnh ngó lại thì giờ ị ị, đúng là cô Miến nhà em rồi. Thế là em la hét lên: ới các ông bà hàng xóm ới!

- Tại sao bà nhận ra đó là chị Miến?

- Tại cái áo su mi đỏ dài tay nó mặc. Với lại cái dáng nằm ngửa mỗi khi bất thành linh lên cơn. Lên cơn kinh giật là em nó ật ngay ra đất, chết giặc

một lúc rồi mới tỉnh dậy, anh ạ. Ồi, Miến ời là Miến ời!

- Bà đừng la khóc vội. Thế sao bà không đưa chị ấy vào nhà?

- Động kinh như em nó cứ để nằm yên thì sống. Động vào là không cứu được, anh ạ.

- Thế nghĩa là thoát đầu bà cho rằng chị ấy chỉ bị lên cơn động kinh chết giấc chốc lát?

- Vâng ạ.

- Thế sao bà lại hô hoán lên?

- Là bởi vì...

Bị hỏi vặn bất ngờ, mẹ Đống tái mặt lúng túng, gãi thái dương. Ông Hói nhìn sâu vào mắt người đàn bà đang đờ đẫn, thông thả:

- Bà cứ nói đúng sự thật đi. Bà biết là chị ấy chết rồi nên bà chạy ra, kêu ầm ĩ lên, có phải thế không?

- Vâng.

- Thế quanh chỗ chị ấy nằm bà có thấy dấu vết khả nghi gì không?

- Không thấy gì đâu ạ. Dạ, đúng là cô con dâu cả nhà em nó ra vườn đi tiểu lúc đêm hôm, trúng gió lên cơn động kinh ạ... Ồi con ời là con ời. Sao lại đến nông nỗi này, hả con? Con bỏ lại mẹ, con bỏ lại chồng, con con. Sao con nỡ ra đi vào lúc vắng vẻ đêm hôm thế, con ời!

Nhận được điện của công an phường nọ, các chiến sĩ đi đầu tra ở Trung Tâm đã đến. Họ ra ngay hiện trường và đưa xác người đàn bà xấu số vào nhà. Không khó khăn gì họ nhận ra hiện trường đã bị xáo trộn, dấu máu vương trên đất nhão, dấu là ít, đã bị bàn chân một người đàn bà xoa lấp. Cũng chẳng khó khăn gì, họ đã tìm được một lỗ thùng nhỏ ở đỉnh đầu người nữ nạn nhân. Và ở dưới một cái rãnh, họ cũng đã tìm thấy cái then cửa bằng thép phi mười hai có cái mở nhọn, khớp với lỗ thùng trên đầu nạn nhân. Ngoài ra ở cổ nạn nhân còn có dấu bàn tay đàn ông xiết bóp. Lấy được dấu vân tay ở cái then cửa và ở cổ người đàn bà, so nó với vân tay

lưu giữ, họ tìm ngay được hung thủ.

Năm giờ sáng ngày hôm sau, xuống tàu tốc hành từ Hải Phòng, Tư đã thấy hai chiến sĩ cảnh sát đứng chờ sẵn ở sân ke nhà ga Thành phố Cảng áp tới trước mặt. Nửa giờ sau, tại trụ sở Trung Tâm, Tư ngẩng trước bàn hỏi cung của ông Hói và Điềm. Quanh co một hồi, cuối cùng chẳng còn cách nào khác Tư đành phải thú nhận tội lỗi, y đã giết vợ mình. Tư kể, một lần chung đụng với Lua, bị vợ bắt được quả tang, y đã dùng gậy song nên vợ một trận thừa sống thiếu chết. Sau đó, lại như bao lần, cả hai lại giảng hòa với nhau trên giường. Lần này cũng vậy, vợ y đã la lối ầm ĩ khi thấy y phá cửa lọt vào buồng Khanh. Y quay trở về buồng mình vò xé, đâm đá vợ một thôi một hồi. Rồi lại lặp như các lần trước, trò vũ phu kết thúc bằng cuộc hành lạc trên thân xác vợ. Và sau đó, còn bày thêm trò vợ chồng thân mật đưa nhau đi xem cải lương. Đêm đó, Khanh phải miễn cưỡng ra sân khấu vì không có người thay thế, nàng diễn vai Cô Tơ trong vở Chùa Đàn như một kẻ mất hồn.

Ngay từ lúc ngẩng vào bàn hỏi cung, Điềm đã nhận ra tính chất trớ trêu của tình huống, và ông Hói đã cố tình chơi khăm, đưa anh vào tình trạng khó xử này. Nỗi lo ngại càng lúc càng hiện hình rõ nét trong anh, vì mỗi lúc anh nhận ra mối liên hệ rắc rối giữa mình và sự kiện. Đã chẳng thể quanh co, cũng chẳng có gì để mất nữa thì lấy ngay hành vi tội ác làm niềm kiêu hãnh của đấng nam nhi có khí chất phi thường, rất nhiều bọn thủ ác đã vậy và bây giờ đến lượt Tư, Tư nhơn nhơn như một kẻ đắc thế, Tư nói năng hoạt bát tự nhiên, không chút ngượng ngùng. Tư kể, mười một giờ đi xem cải lương về, y lên giường cùng vợ. Như mọi lần, cuộc tính giao lại kéo dài thật mãnh liệt và sau đó y dậy, xuống bếp nấu mì ăn. Việc nấu mì ăn chỉ là cái bẫy để kéo vợ xuống theo. Quả nhiên, vợ y lúc sau lơ mọ đi xuống và y đã chờ sẵn ở sau cánh cửa bếp với cái then cửa bằng thép tròn có mỏ nhọn. Một nhát bổ trúng huyết bách hội trên đỉnh đầu khiến người đàn bà ngã quay lơ và tiếp đó là cái xiết cổ bằng hai bàn tay y đã chấm dứt ngay sự sống của người đàn bà. Giết vợ xong, Tư kéo xác

người đàn bà ra vườn, đặt cạnh n ồi hông nước tiểu rồi trở vào, gõ cửa buồng mẹ Đống: “Bây giờ là mười một giờ, tôi phải ra ga đi chuyến tàu nhanh xuống Hải Phòng. Mai tôi về Mọi việc ở nhà bà thu xếp hộ”.

- Như vậy là bà Đống đã biết anh giết chị Miến?

Lạnh lùng nhìn tên sát nhân, Diên không thể ngờ mặt y lại thản nhiên đến thế, sau cái nhếch mép thừa nhận. Từ phút này Diên mỗi lúc một dần sâu vào cõi hoang mang. Trước mặt anh lúc này là Tư. Tư, tên đạp xích lô, thằng con cả của mẹ Đống, vợ kế của cha Khanh, kẻ anh đã từng giập mặt. Một thân hình gầy gù, mỏng dẹt, xác xơ vì trác táng. Cái mặt bèn bẹt, mỏng dính. Chòm tóc lơ phơ trên thóp. Hai con mắt trố đỏ nọc khát thèm và cái miệng rộng có đôi môi trề trề. Tư, kẻ trác trụy, kẻ sẵn sàng vấy bẩn lên phẩm hạnh đàn bà. Từ lâu, Diên đã có lúc chột thấp thỏm nhận ra, rằng nó chẳng phải là kẻ vô tình với anh, rằng cuộc đời của anh không chừng rồi sẽ có lúc dính dáng đến nó. Còn bây giờ thì có vẻ như nó đang kéo anh vào cuộc rồi.

- Cái con Miến ấy, nó là con dĩ chứ đâu phải là vợ tôi - Tư nói - Đâu có phải nó bị thằng Túc cưỡng, chẳng qua là để khỏi xấu chàng hồ ai mà tôi phải nói thế thôi. Chứ nó ấy à, hề có ti ền là xong tất. Nó có cả tá nhân tình. Một con đàn bà như thế thì chẳng nên để sống làm gì, thừa ông.

Quả đấm thành linh bổ xuống mặt bàn của Diên đã là nỗi căm giận không thể nén lại được của anh. Diên quát:

- Tôi chưa gặp một tên giết người nào mà sau khi gây án vẫn còn hung tợn như thế. Anh có phải là con người nữa hay không?

Mặt đỏ chấy, nổi góc cạnh gân guốc, Diên tiếp:

- Tất cả mọi đi ều anh cần khai báo sẽ được anh viết ra trong bản khai. Giờ, nghe tôi hỏi đây: nguyên nhân nào là chủ yếu khiến anh đang tâm giết vợ anh?

- Tôi căm thù nó vì nó cản trở hạnh phúc của tôi.

- Hạnh phúc nào?

Ông Hói nhô hẳn người lên mặt bàn, sẵn đón. Tư liếm mép:

- Hạnh phúc là tình yêu của tôi! Tình yêu của tôi với cô Khanh diễn viên, con gái riêng của ông bố dưỡng tôi!

Lưỡi tằm sét đã bổ trúng đầu Diên. Diên vụt đứng dậy, tay chống lên mặt bàn, loạng choạng, mặt ngơ ngẩn nhìn vào một điểm vô định xa xôi. Hết như nhận một cú đánh ác hiểm, anh thất lạc cả ý thức.

- Tôi và cô Khanh yêu nhau đã lâu - Tư cất tiếng rầu rầu - Chúng tôi hợp với nhau về nhiều phương diện, lại gần gũi nhau. Và thú thật với các ông, chúng tôi đã từng có quan hệ với nhau từ lúc cô ấy mới mười sáu tuổi.

- Không đúng!

Hai tiếng thét quyết liệt bật ra từ phản ứng tức thời đã chứng tỏ lúc này Diên đã quên hẳn chức trách của mình. Mắt ngầu ngầu đỏ, hai bên cánh mũi vạc hai nét vạc sâu hoắm, anh chiếu vào gã đàn ông đón mặt cái nhìn vừa đau đớn vừa lạnh lùng.

- Lần gần đây nhất chúng tôi yêu nhau là buổi cả nhà đi về quê ăn giỗ. - Con húng dục vẫn âm ỉ cháy, giọng Tư lơ lơ, mê mê - Chúng tôi chỉ có hai người trong căn buồng cô ấy. Yêu nhau xong chúng tôi còn ăn uống với nhau. Hôm đó cô ấy làm món cá chép tẩm bột.

- Khốn nạn!

Nắm tay phải dấm mạnh xuống mặt bàn, tóc rũ xuống gương mặt gập, Diên như sức tỉnh cơn đau đớn. Tư vẫn cất giọng đều đều:

- Chúng tôi yêu nhau thật mãi nguyện, thật mê đắm. Nhưng con vợ tôi nó nổi cơn ghen. Nó xông vào cắn xé cô ấy và rửa xả tôi.

- Chà chà...

Ông Hói rên ri, không giấu nổi cơn khoái trá âm thầm.

Trợn trừng hai con mắt lúc này trắng dã, Tư há mồm, đầu lắc lắc. Ông Hói nghiêng nghiêng cái mặt rỗ lúc này chột đỏ tía, chem chép môi, gợn

chuyện:

- Ai có thể chứng minh là... anh và cô Khanh yêu nhau? Anh bịa tạc mà không biết xấu hổ. Anh đã có vợ. Còn cô Khanh là gái chưa chồng, là nghệ sĩ.

- Ô, thưa ông, tình yêu không biên giới. Và đàn bà thì cần một người đàn ông cương cường đủ sức lực và dẻo dai để làm họ sung sướng mê mẩn.

- Đây không phải chỗ anh nói những điếu thô bỉ. Cũng không phải là chỗ anh được phép bôi nhọ người khác!

- Dạ, thưa tôi không bịa đặt. Tôi chỉ nói sự thật. Biết là tôi có vợ, nhưng Khanh vẫn quấn quýt với tôi, vì yêu thương tôi, vì muốn chia sẻ với tôi. Các người làm sao biết được mối quan hệ giữa đàn ông và đàn bà nó bí ẩn ra làm sao! Bao lần ân ái với nhau, cô ấy non nỉ, rằng: làm sao anh bỏ con ác phụ vợ anh đi để em với anh chung sống đàng hoàng công khai với nhau, chứ vụng trộm với nhau mãi thế này, em không chịu được lâu nữa đâu, anh không biết là em cũng biết ghen à!

- Nói láo! - Điền quát giật.

- Tôi không nói láo. - Tư gân cổ - Chứng cứ là đêm hôm tôi giết con ác phụ tôi còn đi xem Khanh đóng vai Cô Tư trong vở Chùa Đàn.

- Anh vừa khai trước khi giết vợ, anh còn ngủ với chị ấy.

- Điếu đó càng chứng tỏ là tôi yêu cô Khanh. Xem Khanh biểu diễn đêm ấy trở về, tôi nhớ Khanh đến rộn rục, đến quẩn quại, điên cuồng. Tôi mơ tưởng Khanh. Tôi thèm khát cô ấy. Tôi phải dùng con vợ tiện dân để làm phương tiện thỏa mãn thèm muốn của tôi. Trên con đàn bà thối khảm ấy, tôi gào to tên người con gái tôi yêu là Khanh và tưởng tượng ra tấm thân ngọc ngà thơm tho của nàng. Hừ, các ông không tin à? Vậy thì cái gì nàng đã tặng tôi sau mỗi lần ân ái. Cái gì đây?

Tư rút từ trong túi ra một nắm vải hồng nhéo nhèo, có hình chiếc quần lót đàn bà. Vượt qua trạng thái sốc ban đầu, Điền đã nhận rõ tình thế và đang đón đầu đến cực điểm. Thằng Nghiệm đã làm nhục anh. Nhưng sự sỉ

nhục lần này mới thật là không gì có thể so sánh được. Lần này anh bị vấy bẩn thật sự, và sẽ chẳng bao giờ có nỗi đau nào lớn hơn, cay đắng hơn nữa đâu. Đây sẽ là sự nhục mạ cuối cùng. Đây là sự dầy đập cuối cùng lên nhân phẩm anh và Khanh. Đã hoàn toàn mất tự chủ, Diên vòng qua mặt cạnh bàn, tiến thẳng tới tên vô lại.

Mặt Diên tái nhợt. Môi Diên nẩy lật bật. Gạt tay ông Hói níu kéo can ngăn, Diên nhảy bổ tới Tư, bập mạnh hai bàn tay vào cổ hắn, rồi lôi cả xác thân xương xẩu hắn lên. Mọi lời nói lúc này là vô nghĩa. Và cũng giống như câu trả lời đối với thói ngạo ngược của thằng Nghiệm, rằng Diên nghiêng chặt, cánh tay rèn tập cứng như sắt nguội của Diên đã vung cao, nắm đấm chắc nịch nặng như đá đẽo của Diên, cứ liên tiếp vô hồi như chày máy bổ xuống mặt tên tội phạm khốn kiếp.

Mặt Tư ê ẩm, tối sẫm. ộc ra từ hai lỗ mũi hắn hai dòng máu đỏ lôm. Trong khi đó, ông Hói, ra cái điếu chia sẻ với Diên, đẩy anh sang một bên, nhõ bợt xuống đất, gằn một câu thật vô thưởng vô phạt: “Đúng là một thằng dâm dục bệnh hoạn!”. Diên ôm mặt úp tường, nước mắt tràn ra ướt đầm hai gò má.

CHƯƠNG MƯỜI LĂM

Đó là những ngày buồn đau ghê gớm và Khanh nhớ, khởi đầu là một ngày giá rét, Khanh đi diễn ở thành phố Vinh trở về, nàng sưng sờ vì nhận ra cái không khí ghê lạnh ghê người với mình ở Nhà hát không trừ một ai. Cùng với thái độ ấy là vẻ đặc chí hiển lộ ở gương mặt những kẻ xưa nay vẫn bị coi là kém cỏi xấu xí trong tương quan với Khanh.

- Chào cô. Mời cô vào phòng tôi, cô Khanh.

Bà trưởng phòng tổ chức béo nần, tay đeo cái vòng hạ áp huyết vàng ánh mời Khanh, chẳng cần chỉ ghế cho Khanh ngồi, đã đưa cho Khanh tờ quyết định kỷ luật sa thải nàng. Rồi chẳng một lời giải thích, chỉ chép miệng buông một lời bình: “Y như tích chuyện Sở Bình Vương ấy nháy. Án Anh sàm sỡ với các phi, đâu có phải vì tính đại phu dân bản. Mà là vì phi quá đẹp. Có phải không?”. Chà, thói đời ganh ghét đã tìm được cơ hội bộc lộ dưới hình thức ồm ồm và ngôn từ nguy hiểm mới khéo làm sao!

Ở phòng Ban lãnh đạo Đoàn ca kịch, khi đi qua, Khanh nghe tiếng Chương. Chương đang ba hoa. Chương, kẻ có gương mặt điển trai đang hớn hở. Hớn hở vì lẽ gì nhỉ? Mới ngày nào y còn nựng nọt Khanh, nhờ Khanh nói giùm với Diên với ông Hối với ông Viện trưởng Viện kiểm sát để giảm nhẹ tội cho vợ y kia mà. Phải chăng, đã lộ tẩy, nên sự có mặt của Khanh ở Nhà hát giống như sự tồn tại một nhân chứng, cần tạo ra lý do để nàng biến vào vô tăm tích? Chương đã hèn hạ như thế nào ở vụ bọn lục lâm chặn xe cướp đường, mọi người đều biết như biết lai lịch xoàng xĩnh và bước đường tiến thân đầy tính chất cơ hội của y, như biết tài khui bia không cần dụng cụ của y. Con người lật lọng như trở bàn tay, nịnh hót đấy mà trở mặt ngay được, tư cách ấy xem ra cũng giống như các thói hư tật xấu khác là bất biến, là không thể cải đổi được.

Vớ vụ án Tư giết vợ xảy ra, Chương khác gì xâm vớ được gậy. Công việc vấy bẩn cho Khanh lập tức được quyết định và bản án quyết định sa thải nàng ra khỏi Nhà hát thể là đã được y cần bút ký vội! Ô, một phụ nữ dính dáng đến tội sát nhân, sao lại có thể là diễn viên đêm đêm trình diễn trước công chúng cao quý được! Tên trở mặt quen thói chẹp miệng: Mà nếu có được ở lại thì cũng còn hèn vía nào mà biểu diễn. Oan uổng cái nỗi gì nữa!

Bây giờ thì Chương thanh khoản. Chung vốn buôn lậu thuốc phiện, cả băng bị bắt, bỏ ngục, riêng vợ Chương vô can, thoát vòng tù tội. Thị lại có bầu. Ba mươi một tuổi, kém Chương gần hai giáp, thị mới có bầu. Chương khoe: các bác sĩ sản khoa bạn tôi hứa nếu phải mổ thì họ sẽ mổ ngang chứ không mổ dọc bụng cho vợ tôi. Chà, mổ ngang phức tạp gấp nhiều lần mổ dọc vì phải kẹp các mạch máu, nhưng sau này sẽ không để lại vết sẹo, bụng vợ y lại đẹp như thường. Đừng tưởng Chương chỉ có mỗi cái bụng vợ để khoe. Y còn nhiều cái đáng khoe nữa. Vụ án Tư giết vợ không ngờ còn là tia lửa làm bùng cháy năng lực sáng tạo của y. Bao lâu nay tiếng là đã mang danh đoàn trưởng, nhưng trong con mắt mọi người y vẫn chỉ là anh chàng nhân viên hậu đài, gã đóng đinh leo thang, kê dọn bàn ghế, kéo màn, dựng phong cảnh. Lần này, kẻ không hát nổi một câu ca, nhạc điệu là cái mô tê gì không biết, tuyên bố sẽ viết một vở kịch dài, có cốt truyện vô cùng ly kỳ rút ra từ câu chuyện có thực đang xôn xao cả dân chúng thành phố, tức vụ tên Tư giết vợ, Tư giết vợ vì y có quan hệ ái tình vụng trộm với một thiếu nữ xinh đẹp, con nhà nòi, nhưng tà dục sánh ngay với Thái hậu Từ Hy. Tiêu thuyết của thiên tài Đốtxtôiepki chả xây dựng trên cốt truyện vụ án là gì. Vậy thì Chương ta cũng có thể nhờ vụ Tư giết vợ mà nổi danh tác gia kịch nghệ lắm chứ. Đoàn trưởng mà không có thêm danh hiệu tác gia thì xem ra yếu thế lắm!

Khanh đi qua căn buồng khép hờ. Nàng hiểu, chẳng một ai muốn từ biệt nàng. Nói cho đúng, lúc này rất nhiều đồng nghiệp sợ dính líu với nàng. Nhưng chả lẽ họ lại nghĩ rằng nàng thật sự là kẻ có tội? Chắc là không. Họ

chỉ hèn thôi, họ phải hát theo dàn đồng ca mà dàn đồng ca lại thuộc quyên chỉ huy của Chương. Tội nghiệp thế!

Xuống hết bậc tam cấp, Khanh quay lại. Trước cửa Nhà hát, những tấm biển quảng cáo đang giăng hàng. Lướt qua chúng một cái nhìn lưu luyến, Khanh vội quay đi, để khỏi bật khóc. Thôi, thế là từ nay nàng sẽ không bao giờ còn là Nam Hậu trong vở Khuất Nguyên, không còn là công chúa, tiểu thư, tiên cô, ca sĩ, cô giáo, bà chánh án, người con gái đất Phù Tang, cô bé đánh trống trong các vở diễn đã quen thân với công chúng thành phố. Mới ngày nào nhỉ, nàng tình cờ bước vào cuộc thi tuyển, đứng trước ban giám khảo có ông béo vui tính, người có con mắt xanh, có đôi tai thính đã phát hiện ra năng khiếu nghệ thuật bẩm sinh của nàng. Ông béo là giám đốc nhà hát đã nhận nàng về làm diễn viên sau mấy năm nàng học nghề ở trường nghệ thuật. Ông đã mất vì bệnh tim. Đã lâu rồi, nhưng hôm nay nàng chợt nhớ câu chuyện ông kể sau khi vấn đáp nàng, rằng tổ tiên loài người là hai con khỉ, một hiền, một ác, nên cái ác lúc nào cũng dính liền với đời sống, nó cặp đôi với cái hiền như một cặp phạm trù. Hơn mười năm đã qua. Nàng đã sắm bao nhiêu vai trên sân khấu, đã trải nghiệm cả chục tình huống xung đột kịch, đã biết tới những đối đầu căng thẳng, những sự việc trái khoáy, những khúc nhòe lắt léo, bất ngờ của thế thái nhân tình, nhưng nghĩ cho cùng, sân khấu và những vở ca kịch của nó vẫn chỉ là những hình thái mô phỏng cuộc sống chứ không phải là bản thân cuộc sống. Tự trung, nàng vẫn chỉ là một thiếu nữ hoàn toàn ngây thơ, không kinh nghiệm, giữa hoàn cảnh phiền muộn nhức nhối. Cuộc sống trần trụi hơn, phức tạp hơn những đi đâu được mô phỏng. Và Khanh cuối cùng vẫn chỉ là Khanh xinh đẹp, cao quý, vẫn là cái chuối hột của ba nàng thôi.

*

* *

Chúng ta hãy trách cứ cuộc sống tàn nhẫn, phủ phàng chứ đừng trách cứ

Khanh. Khanh là vậy. Nàng không biến đổi được. Vì vậy, hai tháng sau, một lần nữa Khanh lại là cái chuối hột ngậy dại của ba nàng. Từ hôm xảy ra vụ Tư giết vợ, Điên gần như biến mất. Vụ án mạng được đưa xử công khai ở tòa án thành phố và Khanh nhận được giấy mời tới làm nhân chứng. Xin nhớ cho là giấy mời chứ không phải là giấy triệu tập, nghĩa là với tư cách người làm chứng, nàng có thể không tới, và trong trường hợp để bị vấy bẩn này, người phụ nữ thường không ai dại dột chường mặt mình ra trước bàn dân thiên hạ. Vậy mà Khanh đã tới góp mặt. Nàng không có Điên để hỏi ý kiến, nàng tin ở sự trong sáng của mình. Khanh đã tới và ngay khi bước vào phiên tòa, nàng liền nhận ngay là mình lại mắc sai lầm. Cử tọa ngổn ngáo chật căn buồng xử án. Từ cái đám đông cả trăm người đang nhón nhạo, ngổn ngênh để xem mặt hung thủ, bỗng bật ra bốn năm bóng đàn bà, con gái. Chúng xô lại bao vây Khanh. Nàng tối tăm mặt mũi vì những lời rửa xả tàn ác, thậm chí định hành hung nàng. Cả một lũ lũ những là mẹ Đổng, ả Lụa, mẹ đẻ và chị em gái của Miến, vợ Tư. Chúng chửi nàng là loại mèo mả gà đồng, mượn mầu son phấn đánh lừa người ta, là đồ con đĩ thập thành, là con đàn bà thối tha trác nết, ngựa xé voi giày, chuyên cướp chồng người và chia duyên rẽ thụy, gây ra cái chết ai oán cho vợ Tư và bây giờ là cái chết của Tư, vì chắc chắn Tư khó thoát khỏi án tử hình. Nghĩa là bao nhiêu tội lỗi của Tư hóa ra là từ nàng mà ra cả!

May mà những người công an bảo vệ phiên tòa đã can thiệp và xua đuổi bọn người trả hận mù quáng ra khỏi phòng xử. May mà công lý vẫn còn. Và ông chánh án tòa án chủ tọa phiên tòa, một người mê ca kịch dân tộc đã sáng suốt. Ông nói tiếng nói chân lý: Khanh hoàn toàn vô tội! Nàng là nạn nhân của sự vu khống, bôi bẩn! Nàng là cái đẹp trong lành, trinh trắng. Sự việc nàng bị vu cáo chỉ chứng tỏ: trong một xã hội mà tội ác còn hoành hành thì khó có ai có thể yên lành vô sự. Ông nói: Tư là một quái trạng tình dục! Y đã bị dục tình làm cho mê mẩn, y đã đánh mất lí trí. Tình trạng tha hóa ở y là tiêu biểu cho cái ác vốn là hạt giống di truyền lại không có sự ức chế, cải tạo!

Khanh ng ỡ ở ghế nhân chứng. Nàng th ăm cảm ớn ông chánh án chủ tọa phiên tòa. Và nhận ra, trên thế gian luôn luôn có sự kỳ diệu ở ngoài chờ đợi của con người. Giống như hôm nào đó, đang trong trạng thái cô đơn và mong ngóng, trong khung cảnh ngôi nhà vắng vẻ, nàng được thấy Di ền về Di ền, người bạn trai khí phách, biết chống trả lại sự sỉ nhục, con người trọng danh dự và yêu nàng thiết tha, có bóng dáng một siêu nhân, một hiệp sĩ đã trở về L ần này ở đây, hình như Di ền cũng bỗng đột ngột trở về với nàng, thật cụ thể, nhưng cũng huyền hoặc lạ lùng. Vì chính là lúc này đây, sống lưng nàng giống như đột ngột nhận được một hơi gió lạnh. R ấ cơn rùng mình khởi ngu ần từ một nơi nào đó sâu thẳm không xác định trong nàng, xuất hiện và sau tỏa lan, chuyển động khắp cả cơ thể nàng. Một vật thể nhỏ tí vừa rơi vào nàng và đọng lại, nàng chỉ có thể nhận ra nó bằng những sóng chấn động dịu dàng mơ hồ. Ngực nàng bỗng d ăm dĩa m ờ hôi. Nàng có cảm giác vừa gặp đi ầu kỳ diệu nhất và ao ước lớn nhất đời mình, nàng có được sự sống nhân đôi.

*
* *
*

Cái thai trong bụng như châu báu phát tỏa ánh hào quang xua đuổi u ám phủ bóng trên mặt Khanh. Khanh đẹp bừng lên, mặc d ầu nỗi s ầu muộn vẫn còn ám ảnh không buông tha nàng, vì từ hôm xảy ra vụ án, Di ền vẫn biệt vô tăm tích. Nàng gặp cô đ ồng, người đã một lần xem bói cho nàng bảo nàng nộp số ti ền bốn mươi lăm nghìn, tượng trưng nửa số mệnh nàng để giải hạn cho nàng. Cô đ ồng lấy nốt nửa số ti ền còn lại, mở lá số của nàng, phán rằng: Người đẹp ơi, người như con chim bay lượn chưa tìm được cành đậu, cung phu của người đẹp không tốt, nhưng bù lại, cung nô của người đẹp rất hay, người đẹp gặp vận hạn nhưng sẽ có quý nhân phù trợ. Nói xong, cô đ ồng còn quàng tay, hôn phớt lên má nàng một cái, r ấ rửa yêu: “Tiên sư cô em, sao mà mi đẹp thế. Đẹp l ồng lộng thế thì thẳng đàn

ông đ. nào nó chịu được”. Rồi cười cười: “Này cho chị mượn cặp môi, đôi mắt, hai cái nhũ hoa, chị kiếm tấm chùng, rồi chị lại trả lại cho”. Cô đang xấu quá! Gầy đét, mồm dô, ngực tẹt, đít rúm, mắt lại dán nhấm, mũi lại hình củ tỏi. Khéo xấu hơn cả vợ ông Hói hiện thời!

Khanh đẹp bừng lên ở vóc người, ở gương mặt. Nàng là trắng rằm, là hoa mãn khai, là sự chín muồi, là hình cầu lý tưởng viên mãn, là cái tận mỹ trong náo nùng oan khổ. Xung quanh nàng, người tốt vẫn còn nhiều. Chuyện của nàng gây xúc động sâu sắc lòng người và thế là, các cô gái liên tiếp gửi thư đến chia sẻ với nàng. Cánh đàn ông không ít người xin được đến thăm nàng, được biếu tặng nàng quà cáp, vật kỷ niệm. Lại có người ngỏ ý mời nàng đi du lịch để khuây khỏa. Cũng có người tình nguyện được làm kẻ nô lệ suốt đời cho nàng. “Tôi yêu em qua niềm vui và nỗi đau của cuộc đời em”. Cuối cùng những tấm lòng thông cảm sâu xa hơn nữa cũng đã đến và giúp đỡ nàng.

Thật tình là sau khi vụ án xảy ra, đã có những ngày Khanh đã rơi vào trạng thái ồm ồm đau thật lạ lùng. Bỗng nhiên nàng bị nhiễm căn bệnh đau nửa đầu. Và lạ lùng là hiện tượng tăng nhiệt độ ở cuối ngày cùng sự mất ngủ đêm đêm xuất hiện với triệu chứng mỗi ngày một nặng. Bệnh đau nửa đầu thì có thể hiểu được. Nhưng y học thì hoàn toàn bó tay trước việc thân nhiệt nàng tăng ở mức 37 độ 5 chiềuh chiềuh mà không tìm được nguyên nhân. Còn căn bệnh mất ngủ thì đến cả thuốc đặc hiệu Amênadin cũng vô nghĩa.

Đó là những tháng ngày tâm thần bất loạn. Ngày dài ra vô tận không ngắt đoạn, và óc nhối giập nhiều lúc tê dại, vì các ý nghĩ tăm tối cứ liên tục đổ vào không sao phân giải được đến mức có cảm tưởng chính chúng sẽ dần dần hạ gục nàng. Khanh bỏ qua giấc ngủ và nàng quên cả ăn uống. Đáng sợ hơn là nàng mất dần sự tỉnh táo, nàng đi vào cơn mê mị rồi bởi hoặc trầm uất triền miên.

Nhưng lạ lùng thế đấy, cứu đỡ nàng chẳng phải là vật ở ngoài nàng. Nó ở ngay trong nàng, nó là của nàng, chính là cái thai đang lớn dần âm thầm

ở trong nàng đã cứu đỡ nàng. Cái thai, vật lạ ở trong nàng ngày một trở nên quen thân, nó hợp với nàng thành một năng lượng thống nhất. Cái thai là sự hiện diện của Điên, là tình yêu duy nhất của nàng với Điên. Nhờ nó, nàng vượt qua bệnh tật từ lúc nào không hay. Nàng trở lại cân bằng. Cái thai đã tạo nên những phẩm chất mới trong nàng. Phần khác cũng là nhờ Huy. Huy vẫn làm ở công ty cấp thoát nước, nhưng nó đã được đi học lái xe, và đã tốt nghiệp. Nó luôn có mặt ở cạnh Khanh. “Đề em đi tìm anh Điên”. Nó nói và đi. Trở về, nó cần môi, cau có: “Lão Hói đúng là một lão tồi. Lão hát hàm bảo em: “Anh Điên của cậu là tài sản quốc gia rồi nhé, cái thứ cậu sao mà có quyền biết anh ấy ở đâu, hả!”. Em hỏi dò mới biết là anh ấy bị kỷ luật, hạ cấp bậc, chuyển về trại Tam Giang rồi!”.

Khanh cần cào lo sợ vì đã nhận ra sự linh ứng của quẻ bói ở một vế. Mấy tuần sau thì vế thứ hai của quẻ bói cũng linh nghiệm. Cung nô của nàng quả là đẹp. Ông chánh án chủ tọa phiên tòa và ông viện trưởng viện kiểm sát thành phố cùng giới thiệu và bảo lãnh Khanh về làm việc ở một cơ quan mới thành lập của Thành phố: Tạp chí Thơ ca và Cuộc sống. Nàng đã có nơi làm việc; hơn nữa, một chỗ dựa tinh thần.

CHƯƠNG MƯỜI SÁU

Trụ sở Tạp chí Thơ ca và Cuộc sống kề cạnh một công viên lớn nhất thành phố, hoa nở bốn mùa. Toàn cơ quan chỉ có mười lăm thành viên, đều là các nhà thơ có tên tuổi, sống và làm việc trong một căn nhà nhỏ, xinh xắn như một bài thơ tứ tuyệt. Gác ba là nơi Khanh ngồi làm công việc hành chính; ở đó, bàn làm việc của nàng kê áp khuôn cửa sổ nhìn xuống một mặt đường suốt ngày vang động tiếng người, tiếng xe, tiếng rao hàng, nhất là tiếng trẻ rao báo.

- Mời các bạn mua báo ra ngày hôm nay. Thủ đô, Thế giới mới, Tiếp thị. Đầu tư, Thương mại. An ninh. Công an nhân dân. Thế giới tuần qua. Đặc biệt với các bài: Nato - Đối tượng tình báo Nga. Những ngày buồn thảm của Khorútsốp. Vụ giết người tàn bạo nhất thế kỷ. Đỗ Văn Chiến, tên cướp lừng lẫy. Ngày cưới mẹ, ngày đưa tang con. Lưỡi dao oan nghiệt...

- Xin các bạn chú ý! Đã có báo Tiên tiến, Nữ sĩ, Thế giới đàn ông, Phái yếu, Hành tinh, Đôi lứa... đây. Mời các bạn đọc tiếp truyện dài Án tử hình cho em đăng nhiều kỳ trên báo Văn chương hôm nay. Và khởi đăng truyện Con quỷ râu xanh đạp xích lô và nàng tiên nghệ thuật trên tờ Lập Nghiệp. Cùng các vụ án li kỳ khác, như: Con dâu và bố chồng. Bảy mươi chín tuổi còn có bồ...

- Nhân danh Công lý, Văn hóa và đời sống, Sức khỏe, Luật pháp, Thanh xuân... báo mới đây. Mời các bạn mua báo xem tin tức tòa án tuần qua. Tử hình kẻ tạt axit vào mặt tình nhân. Kẻ ăn thịt người lĩnh án tử. Khẩu AK bắn chết người yêu là của ai? Say rượu đánh trọng thương bố dượng. Ngàn lẻ một chuyện cô dâu Việt lấy Tây...

Khanh phải nuốt chửng một viên Decolgen để chống cơn đau nhói nửa đầu lại vừa mới tái hiện trong ít ngày gần đây, do những dòng thác tin tức

đổ vào ô cửa sổ, gọi bu ồm ghê gớm; nó cứ như muốn nhắc nhở nàng rằng: Thế giới tội ác còn mạnh mẽ lắm, chưa sống yên ổn được với nó đâu. Hiên nhiên là nàng sống chưa yên ổn. Đi ền vẫn không h ồi âm.

“Thật là một ô cửa sổ nhìn ra thế giới!”. Các nhà thơ ở Tạp chí này nói vậy, theo cách diễn đạt hình tượng của văn chương khi ng ồi nói chuyện ở căn bu ồm của Khanh, chợt nghe thấy rộ lên những tiếng rao báo từ dưới mặt đường. R ồi họ nói thêm: “Chỉ tiếc là toàn thông tin về mặt trái của xã hội đen” và ngơ ngẩn hỏi nhau: “Chả lẽ con người ta, từ trong bản thể ti ền thức là hướng về cái đen tối u ám?”.

Ở gần các nhà thơ Khanh mới nhận ra họ là những kẻ thật đáng yêu. Họ là một dạng trí tuệ đặc trưng, là phần tử tất yếu của thời đại, và phải coi họ là những tinh hoa của cuộc đời, nghĩa là phải dùng phép ẩn dụ như một biện pháp tu từ thì mới có thể hình dung ra họ. Họ trong lành và thơ ngây. Họ luôn băn khoăn, trăn trở. Họ hay lo âu và bu ồm bã. Họ cũng có thói xấu, đặc biệt là thói cao ngạo, nhưng nhìn chung họ mang những phẩm chất tốt đẹp nhất của con người. Trong các nghệ thuật sáng tạo thì thơ thường đứng ở vị trí cao nhất, vì chúng gần với tâm linh, không bị ràng buộc và tự do vô hạn. Gần họ, Khanh như được an ủi. Cuộc đời là một kết cấu mang tính đối cực, song hành. Bên cái xấu xa hạ tiện là cái cao cả đẹp đẽ. Cái cao cả, đẹp đẽ cũng đông đảo và mạnh mẽ, nó chính là hòa sắc, là giai điệu lớn của cuộc sống này. Nếu không, nếu tất cả chỉ là những Đống, Tư, Túc, Nghiệm... thì cuộc sống làm sao có thể t iền tại được. Con người không hướng về cái ác, cái xấu. Họ chỉ tò mò nhận diện nó để xa lánh nó. Họ phải chú ý tới nó vì nó là đi ều nguy hiểm, thường xuyên đe dọa cuộc sống và sự an ninh của họ. Họ phải chú ý đến chúng vì bấy lâu nay mắt họ bị giăng một tấm mạng che. Rằng con người đã đẹp lên, đã tốt lên, chẳng còn xấu xa nữa; trong khi về căn bản con người vẫn còn đang trong vòng luân quần, chưa hoàn thiện, ích kỷ, tà dục, độc địa và vẫn tham lam. Và con người là một thực thể phức hợp, nó phải dựa vào lòng vị tha, tình nhân ái, tinh thần hiệp sĩ để chống lại chính nó, để xứng đáng với danh hiệu vô

cùng cao quý mà nó được mang.

Từ cái cửa sổ nhìn ra thế giới ấy, các thi sĩ hay đến chơi với Khanh và họ bỗng phát hiện ra một vấn đề nghề nghiệp lý thú: “Thơ của chúng ta phải chăng đã quá xa cách cuộc đời hiện thực?”. Tranh luận lập tức bùng nổ. Đã có tranh luận tức là có hai phe. Phe nói: Đúng là như thế. Phe phản bác lại giễu cợt: Vậy chả lẽ trong thơ sẽ có thêm tiếng gào rống, thét lác, rên rỉ của những cuộc tình, có từ ngẫu pín, ngọc dương, Má mì, Tú Bà, Tú Ông, tầu nhanh, tầu suốt. Không! Thơ không vụ sự kiện như kiến trúc chủ trương dựng hình tượng để con mắt thưởng ngoạn qua hình thức tượng trưng và tính bất động vĩnh hằng. Thơ biểu hiện trực tiếp tâm hồn bằng tâm hồn. Nhưng văn chương nói chung và thơ nói riêng cần noi gương thi bá Nguyễn Du, không bỏ qua một kiếp hát rong, không ngần ngại chỉ mặt vạch tên thằng Mã Giám Sinh, mẹ Tú Bà, gã Sở Khanh, lão Hồ Tôn Hiến. Văn chương tôn thờ cái đẹp, lấy cái đẹp làm chuẩn, làm cảm hứng xây dựng thế giới này, đồng thời với việc khắc vào trán bọn Đống, Tư, Kon, Nghiệm... lời phán quyết tiêu trừ, bằng cách miêu tả cái bên trong mục ruỗng, thối tha đen tối của chúng.

Nhân nói về Nguyễn Du, có một thi sĩ đứng hàng đầu thơ ca Việt Nam hiện đại đã hàng ngày đến với Khanh và đọc từng trang Kiều cho nàng nghe. Thi sĩ nói: “Kiều thật vĩ đại. Chỉ cần mấy câu sau đây cũng đủ để các thế hệ thi sĩ thế giới chiêm nghiệm về nghề của mình một đời. Câu thứ nhất: “Chữ tâm kia mới bằng ba chữ tài”. Câu thứ hai: “Dột lòng ta mới nao nao lòng người”. Câu thứ ba: “Văn chương nết đất, thông minh tính trời”. Còn nói về phép ứng xử ở đời thì có câu này là tuyệt đích: “Người yêu ta xấu với người”.

Khanh đã ứa lệ khi nghe câu thơ nọ. Thấy Khanh khóc, thi sĩ nọ quay đi. Số phận của Khanh từ hôm ấy trở thành mối quan tâm của cả mười lăm thi sĩ trong cộng đồng.

“Một người phụ nữ có gương mặt, vóc dáng đẹp đến nhường kia, hiển nhiên là một con người thánh thiện!”. “Em là một sự cô độc, một sự cô độc

lớn lao, một khối thực thể chứa đầy nỗi nhớ”. “Sự yên tĩnh ở bên trong em là cái bí tàng huyền diệu đủ sức mạnh cho một khúc ca thi sĩ”. Đoạn đời không may mắn vừa qua của Khanh và vẻ đẹp của nàng gây ấn tượng sâu sắc cho các nhà thơ. Họ nghĩ về nàng và trong thâm tâm riêng tư, họ, chẳng trừ một ai đâu muốn tâm sự với nàng. Tất nhiên họ chỉ có một cách tâm sự, đó là thơ. Nhưng một ngày kia, mười lăm người làm thơ nhận ra họ cùng giống hệt nhau trong những bài thơ tặng Khanh, giống nhau từ câu tứ đến ngôn từ. Giống nhau thì còn gì là thú vị nữa. Và thế là họ quay ra khích bác, chê bai nhau. Tất cả đều tự nhận mình là thi bá, là thi sĩ hạng nhất, là độc nhất vô nhị, là trước không có, sau cũng không có, là cây đại bút, là bậc đại gia, đại thi hào tấc trời thế giới cả. Kiêu ngạo đó là tính xấu duy nhất của họ, nên họ dè bủ nhau cũng là lẽ đương nhiên thôi. “Thơ tôi lóc chứ không lẻo như thơ ai đâu!”. “Thơ tôi là tiếng vang của sự rơi đồng xu chứ đâu có phải là bản thân đồng xu như đám bì với thơ các bạn”. Chẳng ai chịu ai, kể từ các nhà thơ lão thành tiền chiến, các nhà thơ nổi danh thời kháng chiến chống Mĩ, đến các nhà thơ trẻ mới nổi nhờ dăm ba bài có cách nói lạ tai như thơ dịch. Kể từ nhà thơ bình dị dân dã kiểu Nguyễn Bính cổ điển đến thi sĩ hiện đại có giọng thơ hú gào như Alen Gilsberg Mĩ đã quá cỡ.

Chẳng ai chịu ai, nhưng kê kích, mai mỉa nhau mà các nhà thơ không thù ghét nhau. Cuối cùng họ thỏa thuận với nhau rằng, không một ai được đem bài thơ mình sáng tác để tặng Khanh nữa. Thay vào đó, mỗi người chọn một bài thơ của các nhà thơ lớn trên thế giới chép tặng nàng.

Cuối cùng, sổ tay của Khanh trở thành cuộc họp mặt của một tuyển thơ gồm mười lăm thi phẩm, trong đó có bài toàn vẹn, có trích đoạn, thậm chí có chỗ chỉ là một hai câu như kiểu thơ hai ku Nhật Bản được yêu thích nhất. Và đến đây thì một điếu lạ lùng đã xảy ra: Tập thơ tập hợp các bài thơ các thi sĩ chép tặng nọ giống hệt tập thơ tình sư tằm của thầy giáo Bình dạy Văn - người đơn phương yêu Khanh - tặng Khanh hồi nàng còn học ở trường trung học.

Thì cũng là Xonnê của F. Ácve, Đôi ta của Nadim Hichmét, Mùa thu của B. Paxtécnac, Người đẹp ơi! Đừng hát nữa và Gửi... của Puskin... nhưng lần này Khanh đặc biệt xúc động bởi ba bài thơ trong số đó, một là Không đề của Onga Bécgôn, Nỗi ly biệt đen, nỗi ly biệt vĩnh hằng của A. Akhmatova và một nữa cũng tên là Không đề của một thi sĩ không nhớ tên.

KHÔNG ĐỀ

Em nhớ lại chuyện ngày quá khứ
Khúc hát ngây thơ một thời thiếu nữ
Ngôi sao cháy bùng trên sông Nhêva
Và tiếng chim kêu những buổi chiều tà.

Năm tháng đắng cay hơn, năm tháng ngọt ngào hơn
Em mới hiểu giờ đây anh có lý
Dù chuyện xong rồi, anh xa cách thế.
Em hát khác xưa rồi, khóc cũng khác xưa.

Lớp trẻ lớn lên giờ lại hát theo ta
Lại nhắc lại vị ngọt ngào thuở trước
Vẫn sông Nhêva chiều tà ánh nước
Nhưng nghĩ cho cùng họ có lỗi đâu anh.

KHÔNG ĐỀ

Sung sướng như em, em đến làm chi nước Pháp chúng tôi
Người đông chen chúc, đau khổ bời bời.

NỖI LI BIỆT ĐEN, NỖI LI BIỆT VĨNH HẰNG

Nỗi li biệt đen, nỗi li biệt vĩnh hằng
Chia đầu cùng anh, em mang một nửa
Khóc mà chi, đưa em bàn tay
Sẽ lại về trong mơ, xin anh hãy hứa
Em với anh, nỗi đau và nỗi đau
Em cùng anh dương gian không gặp gỡ
Trong thăm sâu đêm xin anh một đôi lần
Gửi lời thăm em qua làn sao chớp lửa.

Khanh đã khóc nức nở khi đọc những bài thơ đó, nhất là ba bài thơ nọ, những câu thơ nói tiếng nói của trái tim nàng, của hoàn cảnh nàng. Những câu thơ nói hộ tình yêu của Điên, một tình yêu đau khổ xót xa nhưng đầy ấp những kỷ niệm sáng tươi, với nàng. Những câu thơ như những lá thuyên cập bến yêu thương. Một lần nữa nàng đã cảm nhận được cuộc sống ở chiều sâu thăm của nó, qua trải nghiệm đớn đau và hy vọng lớn lao, nhờ vào nghệ thuật thơ ca. Thơ ca đưa chân lý đến cho con người với một hiệu quả không gì sánh nổi. Bằng việc đọc những bài thơ, nàng tự nâng đỡ mình và thâm nhập vào bản thân. Nàng nhận ra cuộc sống của nàng từ nay sẽ khác trước và nhìn lại những ngày đã qua, nàng thấy mình đi êm tĩnh hơn, thương yêu ba mẹ và những người thân hơn bao giờ hết. Nàng thanh tẩy cảm giác phạm tội, nàng tin tưởng hoàn toàn ở sự trong sạch của mình và mọi ý nghĩ lúc này của nàng đều hướng cả về Điên. Ngày lại ngày, nàng vẫn là một nhân viên chăm chỉ và được mọi người khen là tháo vát và rất có duyên trong giao tiếp nên đã cởi tháo được bao mắc mứu trong công việc hành chính bộn bề ở cơ quan, nhưng trong đáy sâu của ý nghĩ, toàn bộ tâm sức nàng vẫn chỉ dành cho Điên, nàng vẫn hờ hững đợi chờ tin tức của Điên và đi đầu đó được thể hiện rõ nhất ở những đêm mất ngủ. Những đêm mất ngủ vì những ám ảnh đầy bất trắc toát ra từ ba bài thơ nọ; những bài

thơ mang mang một tiên triệu về sự li cách đang đến gần khiến nàng phấp phồng, bối rối và vô cùng âu lo.

Một đêm nọ, bất thành lình như một sự lạ, Khanh đặt mình lập tức thiếp ngủ. Đó là một giấc ngủ sau nửa năm trời đêm đêm thao thức. Nhưng đó lại là một giấc mơ dài, trong đó tái hiện toàn bộ cuộc sống của nàng và Diên: Diên đến thăm nàng gặp nàng đang múc nước tưới hoa hồng, những khóm hồng đỏ tươi, buổi Diên đánh ngã thằng Nghiệm định làm nhục anh; lần Diên bắt bọn cướp chặn đường đoàn ca kịch của nàng; cuộc ân ái đắm say hôm nào và cuối cùng Diên hiện ra vẫy gọi nàng với một vòng hồng trước ngực đỏ như hoa, như mặt trời, như máu tươi, khiến nàng bàng hoàng tỉnh giấc.

Buổi sáng sau giấc mơ kỳ lạ nọ, Khanh đến cơ quan như thường lệ. Như thường lệ, nàng đẩy tung hai cánh cửa ô cửa sổ nhìn ra thế giới và dội vào nàng lập tức là cả một cơn mưa tin tức. Vẫn là những giọng rao báo láu chấu, nhát gừng và liến thoắng của trẻ nhỏ. Vẫn là những dòng thông tin xô bồ, hỗn độn, tạp nham được phóng đại cố tình để kích thích trí tò mò của lớp người đại chúng ưa thích; chuyện ly kỳ. Truyện vụ án, tin tội phạm phải truy nã. Lại có tin thêm về phát minh ghi vào xương hông bọn tội phạm quốc tế mật mã số vạch điện tử để các Rôbốt dễ bề kiểm soát chúng bằng chùm lade và tin bổ sung về con ma cụt đầu ám hại người ở vùng châu thổ đồng bằng sông Cửu Long. Giữa những ồn ào huyên náo ấy, bỗng lọt đến tai Khanh một dòng âm thanh có tần số riêng như để báo riêng cho nàng biết, khiến nàng vội vã đứng dậy nhai người ra cửa sổ, cất tiếng khẩn thiết gọi chú bé bán báo và chạy vội xuống đường.

Khanh mua tờ An ninh thành phố. Như có thần linh dẫn lối, nàng mở vội trang giữa tờ báo và mắt trần trần nhìn vào một bài báo nhỏ in trang trọng được đóng khung ở góc trái trang báo thứ tư.

Trần Thanh Diên, người chiến sĩ trinh sát anh hùng

Trần Thanh Diên, thượng úy trinh sát ở Trung Tâm điều tra hình sự

Thành phố mới ở độ tuổi ba mươi, nhưng đã lập nhiều kỳ tích trong việc đi đầu tra, khám phá các vụ án hình sự. Anh là con người giản dị, trung hậu, có ý chí phi thường, giàu tình cảm, luôn sống hết mình với lý tưởng cao đẹp.

Trưa ngày 20 tháng Tám, từ trại cải tạo Tam Giang, một tên lưu manh có biệt hiệu Mồm lệch lại một lần nữa trốn trại với ý định gặp thủ lĩnh đại ca của hắn từ nước ngoài là tên đại lưu manh Chu Văn Nghiệm đang trốn chạy khỏi vòng truy đuổi của Interpol mới về tới thành phố.

Thượng úy Điền được biệt phái công tác ở Trại đã đảm nhiệm việc đi bắt tên Mồm lệch này. Tại số nhà 24 ngõ 442, phố 64, quận 15, anh đã phát hiện ra tên Mồm lệch, y đang ở nơi tụ tập của đám lưu manh đứng đầu nhiều băng cướp, kể cả bọn ở nước ngoài mới chạy trốn về mưu trí và dũng cảm, Điền đã bắt được tên Mồm lệch và truy bắt tên thủ lĩnh trùm sỏ Chu Văn Nghiệm, một kẻ có nợ máu với đồng bào nước ta và nhiều người ở các nước khác, một tên tội phạm quốc tế, đang bị Interpol truy đuổi.

Trần Thanh Điền, người trinh sát anh hùng tài ba trên tuyến đầu chống lại cái ác đã anh dũng hy sinh, dâng trái tim hồng của mình cho sự nghiệp an ninh của nhân dân.

Trời! Buông tờ báo, Khanh gục ngay xuống bàn, chết ngất. Ba bài thơ với nàng như mang tính tiên báo đã ứng nghiệm hoàn toàn!

*

* *

Cái chết! Có cái gì thật hơn cái chết? Cái chết thật gần gũi, không xa lạ, nó nằm trong kết cấu của đời người. Nó là cái bến bờ cuối cùng mọi người phải đi tới sau khi đã làm xong cuộc đời mình. Ba Khanh đã chết. Ông cụ chết trong ân hận xé ruột xé gan. Nhận ra vì mình mà con gái cụ khổ, có lẽ là vậy, nên cụ dùng dằng mãi không đi được. Xuất huyết não,

nằm liệt g ãn nửa năm trời, đã mấy l ần tưởng đã đi mà r ồi lại tỉnh, tỉnh mà không nói năng, không ăn uống được, chỉ ứa nước mắt khi thấy con. Mẹ Đồng nói: “Cô theo Nhà hát đi diễn mấy hôm đi, để cách mặt, không ông cụ cứ quỵến luyến mãi”. Khanh làm sao mà xa ba được! Nhưng thấy cụ cứ khắc khoải thế thật tội. Có lẽ cái chết sẽ khiến ba đỡ đau đớn hơn. Sau, ông cụ một mình tự l ần mò ra sân, r ồi ra công viên và ngã ở đó.

Khanh nhớ rằng, ba nàng mất được ba hôm thì nàng thấy ông cụ hiện về Thất thất lai tu ần. Lễ bốn mươi chín ngày gọi là lễ định nghiệp, tức sau đó linh hồn người chết về h ải nơi âm giới, ba nàng cũng hiện về Lễ một trăm ngày, nàng đi Thủy Nguyên Hải Phòng nhờ một người đàn bà gọi h ải ba nàng. Nói rằng người mất vẫn không khác gì người còn đang sống là bất tri. Nhưng nói mất tức hết sạch thì là bất nhận. Ba nàng hiện về qua người phụ nữ nọ, một bà nông dân học lớp ba, h ải chiến tranh là du kích đã góp phần tham gia bắn rơi chiếc máy bay thứ 2000 của giặc Mĩ. Vừa khẩn xong, bà bỗng nhìn nàng, the thé: “Ơ kìa, sao con không cho thằng Huy nó cùng xuống đây gặp ba”. Nàng bủn rủn cả người. Làm sao người đàn bà đó lại biết ba nàng quý cậu Huy, lại gọi đúng tên nó? Tiếp đó ba nàng mếu máo nói rằng rất thương nàng. Ba nàng lo cho nàng bơ vơ một thân một mình. Ba bảo ba gặp mẹ ở dưới đó. Mẹ bảo: “Đàn ông sống một mình không có người phụ nữ bên cạnh thì dễ như cây không rễ lắm. Nên tôi không trách mình đâu. Chỉ lo cho con gái chúng ta non người trẻ dạ lại rơi vào nơi hang hùm nọc rắn”. Ba bảo: Thằng Túc tiếng thế nó chỉ là đứa hạ lưu bợm bãi như cái Lụa. Còn độc ác, hung hãn và trụy lạc, nhiều khi mất hết tính người là thằng Tư. Cái chết với ba nàng là một bước ngắt đoạn để con người chuyển qua một thời đoạn khác.

Bà nội Di ền chín mươi tuổi mất trong một giấc ngủ. Chiều hôm trước cụ còn đi xới gốc dong ri ềng. Rửa chân tay xong, cụ đun n ấu lá bưởi lá tre, trùm chăn xông. Lau khô mồ hôi, cụ bảo pha cho cụ một ấm chè đặc. uống hết ấm trà, cụ lên giường đắp chăn ngủ như thường lệ. Sáng sau sờ chân tay cụ thấy lạnh ngắt. Cứ như cụ đã sửa soạn và đi tới một nơi nào đó r ồi.

Mẹ Diên khóc: “U ơi, u bỏ chúng con cho ai mà u đi không nói một lời. Nơi giường cao chiếu sạch có sao u không nằm”. Ông nội anh bảo: “Khóc thương thì cứ khóc thương. Nhưng đây là u các con đã hoàn tất mọi việc, về với tiên tổ rồi đó”. Hoàn tất mọi việc, tức là được quyên nghỉ ngơi, sau khi đã làm được nhiều việc tốt đẹp cho mọi người. Ông nội anh cũng thế. Cụ là chiến sĩ cách mạng thời Tiếng Trống Tiền Hải năm 1930 nổi dậy chống sưu cao thuế nặng của thực dân Pháp. Cụ bị Pháp bắt, đày ra Côn Đảo mười lăm năm. Cụ kể chuyện: một ngày kia, một trong bảy mươi hai người học trò của Khổng Tử đến nói với người thầy vĩ đại của mình rằng: Con đã làm việc quá nhiều rồi, nay muốn xin thầy cho nghỉ ngơi. Đức Khổng Tử nói: “Đã làm tròn nhiệm vụ đâu mà nghỉ?”. Người học trò đề đạt tiếp: “Nghỉ để trông nom cha mẹ”. Khổng Tử bắt bẻ: Trông nom cha mẹ già sao lại là nghỉ? Học trò ngài lại tiếp tục nêu lý do: Muốn nghỉ ngơi để chơi với bạn bè, để cấy ruộng, làm vườn. Kết cục đầu bị người thầy lớn bác bỏ. Hết lẽ, người học trò nọ đành buông tiếng than: “Vậy người quân tử không có được lúc nào nghỉ ngơi!” - Có! Nghe người học trò nói vậy, Khổng Tử đáp liền. Ngài nói tiếp: Người quân tử được nghỉ khi thấy huyết đã đào nhả nhui, mồ hôi mình đắp đã chắc chắn, người đi đưa cách biệt hẳn với mình. Nghĩa là người quân tử chỉ khi chết mới được nghỉ ngơi. Có câu lạc sinh ẩn tử nghĩa rằng là sống thì vui vẻ làm hết bốn phận con người. Chết là nghỉ ngơi. Chết không đáng buồn. Nhưng đó phải là cái chết đi đến đích, sau đó thì an lòng yên nghỉ!

Diên đã chứng kiến cái chết của ông nội anh. Ông nội anh chết ung dung thanh thản như bà nội anh. Cụ tự xem lá số của mình và xem lá số cho mọi người. Với cụ, cái chết được dự tính trước, chính xác từng tháng. Cụ nói: Ta sẽ chết ở tuổi tám tám, sau một cái ngã ngã. Chả ai tin. Tám mươi bảy cụ còn khỏe, còn tinh tường. Vào tuổi tám tám, một hôm cụ ra cây rơm, rút rơm cho trâu ăn, tay rút trượt, ngã phệt xuống đất không đứng dậy được. Khiêng cụ vào nhà cụ nằm từ đó. Nhưng không cho con cháu thuốc thang, đưa đi bệnh viện. Cụ nói: “Sau ngày tế tổ, ta sẽ đi”. Hôm ấy

tế tổ xong, các cụ trong hội tế vào thăm được một lúc thì bố anh vào, thấy mặt cụ đã hao kiệt, hết khí dương, râu tóc bạc hết, liền hỏi: Ông có dặn gì nữa. Cụ nói: Huyết đào xong, sắp đưa ông đi thì cho con cháu chạy thật đông ra đó, ngó xuống, như thế ma quỷ ở bên âm nó thấy nhà mình nhiều người, nó sợ nó không dám bắt nạt ông. Rồi cụ thở một hơi dài, khép mắt.

Những cái chết khác nhau ở hoàn cảnh nhưng giống nhau ở bản chất: họ đã kết thúc mỹ mãn công việc của mình. Cái chết của cha Diên ở nơi trận mạc cũng vậy, dầu có éo le. Tiểu đoàn trưởng vốn tính nhỏ mọn hay ganh ghét đức tài với cha anh là cấp phó của ông ta. Lần ấy tiểu đoàn pháo của họ bị sư đoàn Anh cả đổ Mĩ bao vây. Lệnh của trên là phải mở đường phá vây, rút ra an toàn. Tiểu đoàn trưởng phân công cha anh đột phá một mặt xích, gọi đó là mở đường máu. Cha anh sẵn sàng nhận nhiệm vụ dầu biết rằng sẽ hy sinh, vì đó là hy sinh cần thiết. Nhưng, dẫn một tiểu đội đánh theo hướng nọ để mở đường, ông nhận ra ngay là mình đã bị lừa. Thực tế, ông dẫn quân chỉ là để làm mồi cho pháo địch, để địch tập trung hỏa lực vào đó, để thừa cơ tiểu đoàn trưởng rút êm ở hướng khác, vấn đề là, nếu như cha anh được giao nhiệm vụ thu hút hỏa lực địch, đánh lừa địch, thì đã đi một nhẽ. Đằng này ông bị đồng chí của mình lừa dối, khoác cho một sứ mệnh cao cả không có thật. Xử sự thế nào lúc đó? Nếu tiểu đội nhận ra âm mưu dè hèn của tiểu đoàn trưởng, bỏ ngũ chạy toán loạn, sau này còn hai người sống sót trong mưa đạn của địch trở về hậu phương thì đã phát điên. Cha anh không thể vậy. Biết là sự nghiệp không thành cũng vẫn dốc sức làm. Luận anh hùng bất kể hơn thua. Chỉ có những tính cách lớn mới có lối xử sự như vậy. Ông vượt qua làn pháo bắn tiêu diệt của địch thì gặp bọn biệt kích Mĩ. Ông ôm thủ pháo xông vào một đám đông giặc. Ngực ông lỗ chỗ vết đạn, đỏ lòe máu chảy. Ông vẫn gắng sức áp sát địch. Thủ pháo nổ. Cái chết của ông đúng nghĩa trở về với hư vô, cát bụi. Nhưng cũng đúng như ông nội đã nói: Khi ta chết đi, ta chẳng còn gì ngoài những thứ ta đã cho kẻ khác. Thân xác không còn, nhưng cha còn hiện diện ở những gì cha đã cống hiến cho cuộc đời. Hồn cha trở về trạng thái phi

hình, gia nhập vào thiên giới và nhiều lúc Điền tin rằng linh hồn là cái tuyệt đối của tự nhiên, cha vẫn hằng dõi theo mỗi bước đường anh đi, mỗi việc anh làm, bằng sự mách bảo kịp thời, dưới các hình thức ngoại viện như vầng trăng rằm kỳ diệu sáng tươi hiện lên hôm nào đó để phù trợ cho anh...

CHƯƠNG MƯỜI BẢY

Điền đã chết! Đó là một sự thật!

Sự thật này một lần nữa chứng tỏ mọi sự vô lý còn đang tồn tại trên thế gian này, và tiếc thay cho Điền, con người ưu tú trên mặt tiền sân khấu cuộc đời bỗng nhiên lại bị sa vào cái rối ren bản tước của một thế giới già cỗi bốc mùi. Tên Tư đại lưu manh đã vấy bẩn lên Khanh và anh. Con uất giận không thể kìm nổi của anh thể hiện ở những cú đấm để bịt miệng tên ác dân đang nổi cơn thèm muốn đã là thời cơ để ông Hói loại trừ kẻ gần cận đã biết quá rõ sự kém cỏi và các thói hư tật xấu của mình. Ông Hói đang theo gương Lý Thông cướp công Thạch Sanh. Ông muốn độc quyền lập công trong vụ án Nhà hàng Đại Dương, đặc biệt là hoàn thiện logic tư duy về một đường dây tội phạm quốc tế mà Điền đã có công phát hiện. Kẻ sáng tạo bị cướp trắng tay xưa nay không còn là chuyện hiếm. Đại lực sĩ Hécquyn có thể chết vì vi trùng uốn ván. Người anh hùng có thể ngã quỵ vì nọc chó dại. Kẻ siêu nhân có thể bại liệt vì một nghịch lý nhỏ nhoi. Thời gian lại không ủng hộ Điền. Toàn ngành đang học tập sáu tiêu chuẩn đạo đức của người chiến sĩ an ninh, hoàn cảnh khách quan vô tình về hòa với ông Hói. Bản án hạ tầng công tác, điều chuyển Điền đi nơi khác vì lý do: không đủ phẩm chất người sĩ quan trinh sát, đã được thủ trưởng cấp trên Trung Tâm ký ngay sau báo cáo thiên vị đầy ác ý của ông Hói.

Trái tim Điền tan nát, tinh thần Điền suy nhược, buồn thay cũng không phải chỉ là do ngón đòn hiểm ác của ông Hói. Điền rơi vào cơn lao lung, vì trớ trêu quá, bỗng nhiên, anh trở thành kẻ có can hệ đến vụ án Tư giết vợ, và quan hệ giữa anh và Khanh bỗng dưng phủ bóng mờ. Vụ án và tất cả những gì xảy ra tệ hại quá, nó khơi lên cảm giác lỗi lầm trong anh và Khanh. Khanh và anh cùng bị vấy bẩn.

Không! Anh không bao giờ tin vào những lời lẽ bỉ ổi của Tư. Tư là gã mắc bệnh tâm thần hoang tưởng. Tư là kẻ dối trá. Lời lẽ của y là sằng bậy, bịa đặt. Khanh là phụ nữ đoan chính. Nàng là tuyệt băng trinh. Một tình yêu trong trắng, duy nhất, tuyệt đối đã gắn kết nàng với anh. Tình yêu chân chính giữa anh và nàng loại trừ sự phản bội. Nó giống như đức tính can đảm, nó ở ngoài vòng giả tạo. Anh đã tin nàng như tin chính bản thân anh.

Đinh ninh như vậy mà cũng có lúc anh ngần ngại, thất thần. Một cơn xáo, một cơn cơn, một suy tư, một cơn ngạc. Rồi chợt đau xé đến lạnh người, vì ảnh hình cô tiếp viên Mai trăn trụi, hai bầu ngực tím bầm những vết răng của anh chủ Kịch trực như những ám ảnh bám riết trí nhớ dồn dập hiện ra. Đến cuối cùng chế ngự mình là một nỗi sầu cô độc về một sự thiếu hoàn thiện, tình trạng bất toàn, bất cập của cuộc sống đã chìm ngấm anh vào nỗi giày vò hủy hoại.

Điên bỗng trở nên một con người khác lạ với mình. Tuổi mới hai mươi sáu mà chỉ sau mấy tháng trời tự giày vò đã bạc phếch nửa mái đầu. Mặt anh ngang dọc nét nhăn như dao khía. Mắt anh lạnh to, hun hút cái nhìn thâm thẳm. Thu mình lại, anh ngạc ngạc như vừa đánh mất một vật báu và trong vô vọng, chỉ còn biết loay hoay với nỗi phiền muộn của chính mình.

Ngày qua, nỗi buồn lớn lao ngày càng trở nên sâu nặng vì cảnh bạn bè chia hai ngã. Số đông vốn ganh tài được dịp dè bỉu, nhạo báng, xa cách, số khác, dẫu có nửa tin nửa ngờ, nhưng trong vòng khống chế của ông Hối, cũng nghi ngại không dám gần gũi tiếp xúc; thói đời phù thịnh chứ không phù suy, một lần nữa được chứng minh. Tính sĩ diện góp phần dẫn đến tình trạng cô độc ngày càng cực đoan. Mặc cảm bề bàng, khiến anh không đủ can đảm để gặp lại Khanh. Tình hình càng trở nên phức tạp vì công luận thành phố bỗng lại ồn ào hẳn lên với việc tòa phúc thẩm quyết án tử hình Đỗ Văn Tư, trong đó, mặt trái của dư luận, một lần nữa lại nổi cơn cuồng phong xóc mói Khanh và bề queo toàn bộ sự thật. Năm thời cơ ông Hối dựa vào quyền lực ra sức bôi nhọ Điên, rêu rao rằng Điên vừa là kẻ đã lợi dụng tình yêu của Khanh vừa là kẻ bị Khanh lợi dụng lại.

Đã vượt quá ngưỡng chịu đựng, cốc nước cay đắng đã tràn đầy, người trượng phu vì những nén chịu tích tụ, một ngày nọ, Điền đã đi thẳng vào buồng ông Hói.

- Tôi nghĩ rằng, ông không có quyền dựng chuyện nói xấu cô Khanh.

Điền cất tiếng đột ngột ngay khi ông Hói chỉ tay vào cái ghế trước bàn mời anh ngồi. Nghiêng mặt, nhe nhe hàm răng xỉn, ông Hói thả cái cười sâu hiểm vô thanh vào lớp ngôn ngữ được thời đắc thế của kẻ tiểu nhân:

- Ô, tưởng chuyện gì! Về chuyện đàn bà con gái, tôi cũng có chút ít kinh nghiệm có thể bàn với ông chí!

- Tôi nói về người phụ nữ tôi yêu!

- Ô hay! Thế ông chí đã hiểu thế nào là đàn bà chưa? - Đưa hai ngón gãi gãi cái mũi sần sùi, giấu cái cười nhúm nhúm, ông Hói tiếp - Đàn bà dễ yêu và dễ mất. Nó là nước hoa thơm, dễ bốc hơi. Và nói chung, không thể tin. Vì sao ông chí biết không?

Đưa mắt nhìn ra cánh cửa đã khép, ông Hói nhai người trên bàn, hạ giọng như tâm sự:

- Người đã trải đời nói thế nào về đàn bà, ông chí có biết không? Đàn bà là nguyên nhân của mọi sự rắc rối! Chẳng ai thoát khỏi nọc độc đàn bà cả. Còn quan hệ vợ chồng căn bản là quan hệ sinh lý. Căn nhà tôi đó có một cặp vợ chồng xích lô. Đánh chửi nhau vô hồi kỳ trận. Động tí là vác dao vác gậy ra xử nhau. Cứ tưởng là tan cửa nát nhà đến nơi rồi. Vậy mà không. Cứ đến tối, lúi nhúi lên giường là êm ru hết. Là mọi sự đều êm đẹp hết... Hờ hờ... đàn bà là dâm đẳng đệ nhất. Không dâm sao gọi là đàn bà! Đây, ông chí biết chuyện vợ ông chí Lập chứ? Rõ là quê mùa chân chất mà bỗng dưng đồ đốn ra nhé! Còn trường hợp người yêu của ông chí, cô ấy có khá hơn vợ Lập; nhưng ông chí ơi, chim khôn chết mệt vì mồi, người khôn chết mệt vì lời nhỏ to. Thằng Tư đều cáng hàng ngày nó ở gần, nó tỉ tê...

- Thế còn người vợ thứ nhất của ông?

- Cái gì?

- Người vợ trước của ông?

- À, thế ông chí cũng biết con vợ trước của tôi à? Ai kể cho nghe thế. À mà tôi có thêm giầu đâu. Người ta lấy đi về làm vợ, chứ không ai như tôi lấy vợ về để nó làm đi. Nó - là - một - con - đi.

- Một - con - đi - bị - ông - tổng tiền.

- Cái gì?

- Một con đi bị ông tổng tiền!

Không thể nhịn được nữa rồi. Ông Hói chồm tới nắm cổ áo Diên. Mặt ông xui lên những lỗ sọc đỏ đỏ, mắt ông tóe lóe những tia gai góc, bộc lộ đến tận cùng uy lực áp đảo đối phương của một kẻ lỏi đời và tàn bạo. Ông gầm:

- Cầm mồm ngay, thằng đều, thằng ngu. Xài đồ thừa của thằng Tư còn đồ mà còn lên mặt làm phách, hả! Mà nên nhớ, đến con rắn độc bất ngờ gặp trong mà của tao cũng không chịu thua đâu nhá!

Diên giật ra khỏi tay ông Hói, đứng vụt lên, tay chộp cái gạt tàn thuốc lá bằng thủy tinh nặng trịch. Mặt Diên đỏ ửng vì cảm giác bị sỉ nhục nặng nề quá mức. Đây là lần bị sỉ nhục tàn tệ, trắng trợn hơn tất cả mọi lần, và lần này kẻ bị sỉ nhục nặng nề là cả Khanh lẫn Diên.

- Này, nghe đây, thằng lưu manh đội lốt lãnh đạo kia - Diên gào - Xưa thì cao giọng khoe rằng: Ở đồn Phước Lung ba tháng liền không ngủ; nay thì xoen xoét cái miệng lên giọng hiểu đời, đạo đức giả để răn dạy thiên hạ. Mà là một kẻ bịp bợm, đều giả, ác độc nhất mà mọi người đều đã biết nhưng chưa có dịp vạch mặt. Mà ăn hối lộ, mà bao che tội lỗi, mà đối xử tàn tệ với phụ nữ, áp chế kẻ dưới, nịnh nọt người trên. Mà là kẻ phạm trọng tội. Mà không có quyền phán xử ai hết!

Giờ cái gạt tàn thuốc lá lên cao, Diên giáng xuống trước mặt bàn ông Hói ngửi với tất cả sức nặng của một cú đánh trả quyết liệt và căm hờn. Cái gạt tàn thủy tinh vỡ nát thành mấy chục mảnh trong bàn tay nhoe nhoét

máu của anh.

Chiều hôm đó, Điên nhận quyết định chuyển ngay về Trại Tam Giang làm chiến sĩ cảnh vệ.

*
* *

Trại Tam Giang và Lập đã giúp Điên bước dần ra khỏi cơn khủng hoảng tâm thần. Lòng đang tê điếng vì người vợ hư hỏng, trước tình cảnh Điên, Lập bỗng nhận ra bốn phận của mình. Dần nổi buồn riêng, anh tự nhận trách nhiệm làm chỗ tựa đỡ cho Điên vượt qua cơn hoang mang. Vợ Lập đã bỏ nhà đi cùng tên Ngô thợ mộc. Nghe nói chị đã có thai với hắn. Trôi dạt vào Đắc Lắc, người đàn bà bấy giờ mới tỉnh thức khỏi cơn mê lú, đã nhắn người quen về xin Lập tha thứ, nhưng lời nhắn chưa kịp tới tai Lập, chị đã chết trong khi sinh nở. Nhìn bạn đang cắn răng chịu đựng nỗi đau nhân thế bại xuội cả con người, Điên cũng nhận ra, mình không còn có lý do nào nữa để kéo dài thêm những ngày sống buồn nản. Người mang trách nhiệm chống lại cái ác bị chính cái ác tấn công hủy diệt. Không ai có thể biệt lập với cuộc sống. Sống với cuộc sống là phải nhận từ nó tất cả đau khổ buồn phiền. Và phải giữ được nhân cách lớn cả trong những hoàn cảnh như thế.

Điên về Trại Tam Giang nhận nhiệm vụ chiến sĩ cảnh vệ được một tuần thì xảy ra việc thằng Mồm lách trốn tù lần thứ hai. Anh đề nghị Lập cho mình dẫn một tổ ba chiến sĩ đi bắt lại tên tù ương bướng này. Dựa trên các ngu ồn tin tin cậy, Điên dự đoán Mồm lách trốn trại lần này có quan hệ đến một âm mưu khá phức tạp. Lâu nay Mồm lách và Kơn trọc tuy vẫn bị giam trong trại, nhưng có dấu hiệu chứng tỏ chúng có liên hệ với bọn bên ngoài và xa hơn. Điên nghĩ tới thằng Nghiệm; Mồm lách chẳng là chân tay của thằng Nghiệm từ thời còn là học trò đó sao? Việc Kơn trọc không bị án tử hình hoặc tối thiểu là tù chung thân, bấy lâu vẫn là câu chuyện nổi cộm

trong dư luận, gần đây càng trở nên nhức nhối với Điên. Đây đó đã có người nói tới ông Hói với nhiều dị nghị. Rằng ông đã ăn tiền để làm sai lệch hồ sơ, giảm tội lỗi của Kơn trọc, hạ tên đầu sỏ xuống vai một kẻ a tòng. Chính là thằng Mồm lệch đã nói vậy và khoe, nó đi tù nhưng được tiếp tế không thiếu một thứ gì, đại ca nó ở nước ngoài hứa: nó ra tù là lập tức hôm sau có mặt ở Mátxcova hay Béclin rồi. Chắc chắn thằng theo đóm ăn tàn này có biết hiện thời thủ lĩnh nó ở đâu, làm gì? Ấy là chưa kể sự việc thằng Lùn trong câu chuyện Con gián anh đã kể cho cô Phấn kế toán nghe hồi nào; theo như gã bán súng thì thằng Lùn này mua khẩu súng cho tên Nghiệm và như vậy hiển nhiên là bọn này lâu nay vẫn có liên hệ ngầm với nhau. Anh tiếc không báo cáo chi tiết này cho Trung Tâm và cũng quên, không bảo Lập bắt tên Mồm lệch khai báo về thằng Nghiệm. Cả vụ chúng đánh trọng thương thầy giáo Bình dạy Văn nữa, đã có ai biết tội chúng đâu. Giữa anh và bọn nó, về cá nhân, nợ nần còn chưa được thanh khoản.

Ba giờ sáng, chia tay nhau ở cổng trại, bỗng nhiên Lập và Điên ôm chầm nhau. Nhìn nhau qua làn mưa xám, hai con người đang đau khổ nhận ra bạn mình đang thương mình đến xót xa. “Mình rất không muốn cậu đi chuyển này”. Lập nói. Điên lắc đầu: “Yên tâm! Mình sẽ thắng lợi trở về”. Lập cắn môi: Ừ, nhất định là thế. Về lần này, mình và cậu sẽ cùng nhau đi gặp Khanh. Khanh khác hẳn trường hợp vợ mình.

Ô tô chuyển bánh.

Sương giăng trắng mờ trên những khu đồng vừa quang bông lúa. Nước đọng trên những dấu chân người dẫm trên mặt ruộng đón nhận ánh dương, phản quang, hắt lên trời những đốm sáng lóng lánh. Trong xe, chỉ có ánh lửa lập lòe của điều thuốc cháy trên môi người chiến sĩ lái xe. Trước mặt Điên là Thịnh, một dáng nét cao gầy thanh nhã khe khẽ lay động theo nhịp xe lắc. Điên không biết rằng trong bóng tối lờ mờ của lòng xe, Thịnh đang nhìn anh bằng cái nhìn suy tưởng. Thịnh đã trải qua gần hai năm trời trong trách vụ cảnh vệ này rồi. Nhớ lại những ngày đã qua, Thịnh không khỏi

mỉm cười. Mẹ anh, chị anh, ông anh rể anh, quả là những người yêu thương, lo lắng nhất tr ần đời cho anh. Nhưng, ở đời ngoài tình thương yêu còn cần một sự sáng suốt, và nếu vậy thì cái ấn tượng anh nhận được từ gương mặt ba anh trên chiếc ảnh thờ là đúng. Ba anh là một sĩ quan đặc công đã hy sinh trong cuộc chiến tranh cứu nước vĩ đại vừa qua. “Cuộc sống ấy mà, nó rộng lớn lắm, vấn đề không phải là lựa chọn, mà là làm chủ mình”. Ông đã nói vậy bằng cả cuộc đời chân chính của ông qua gương mặt, ánh mắt ông trong tấm ảnh thờ. Và ông đã đúng. Chung quy tất cả là từ con người. Ở đâu thì con người cũng có thể trở nên có ích và cao đẹp. Và càng ở những nơi gian khó hiểm nguy thì con người lại càng phải giữ được mình ở thế tương phản. Thủ trưởng Lập là thế, và bây giờ Di ền cũng vậy. Họ đau đớn, nhưng trong sáng, đẹp đẽ vô ngần.

- Thủ trưởng Di ền có hút thuốc không?

Chiến sĩ lái xe quay lại, tay đưa bao thuốc lá. Di ền khe khẽ lắc đầu, nhưng cần bao thuốc đưa Thịnh.

- Em cảm ơn. Em không hút thuốc.

- Từ lúc là học sinh có hút không?

- Mẹ em cứ thi thoảng lại khám cặp em. Người thấy hơi thuốc là chết với cụ.

Thu người lại, Di ền khe khẽ thở một hơi dài. Lạ lùng thế, hai mươi sáu tuổi rồi mà thời học sinh mới như ngày hôm qua. Cả Thịnh cũng vậy chẳng? Thời gian! Thời gian như chiếc ô tô đang băng về phía trước, đang bỏ lại sau nó những gì không bao giờ gặp lại. Di ền đang bỏ lại phía sau mình những niềm vui thơ dại, hồn nhiên, những sợ sệt, hoài nghi, để bây giờ có cảm giác đã khôn lớn vì cảm nhận được nỗi nhọc nhằn gánh vác trên vai. Và nhận ra cái đẹp của tình yêu thật sự là không có đi ều kiện, là không so bì và duy nhất. Tình yêu của anh với Khanh, giờ đây anh đã nhận ra nó ở chi ều sâu bản thể, nó là hằng số của đời anh; đó chính là lòng trọng danh dự, là tình yêu thương con người, lẽ phải, là tinh thần xả thân, là cái

động lực huyền diệu của sự sống say mê để hoàn thành chức trách của anh.

Bao lâu nay nghĩ tới đi đâu tốt đẹp là anh nghĩ tới Khanh. Một hành trình dài đặc từ vùng rừng núi hoang vu, trở về trên con tàu chạy đêm ở trạng thái bất toàn, qua các miền đất lạ, giáp mặt với tử thần, khi thất bại ê chề, lúc được hưởng phép lạ của thần linh thoát hiểm, trước sau anh vẫn là một con người không biết giả dối, trung thực với chính mình, có ý chí lớn lao và là một kẻ tận hiến mình cho tình yêu cho mọi sự tốt đẹp, cao cả của cuộc sống, của con người.

Ô tô đã chạy chậm lại, vì đã có những chiếc xe đi ngược; chiều từ thành phố. Trời tang tắng. Phía biển he hé một vệt nứt sáng lơ mờ và ở bốn phía chân trời những dải mây thành đã được vén lên. Khúc giao thừa buổi đêm và ánh ngày vẽ lên nền trời những hình tượng loang lổ. Lát sau trên trần mây cao tít là lớp mây vân vân như ngói lợp ở những cung điện thờ, nơi cư trú của các đấng tối linh có quyền lực siêu thường, trong khi ở thấp hơn, la đà đây đó là những đám mây rách toét tả, bần thủ dị hình như các linh hồn ma quái. Đó là những đám mây chở linh hồn những kẻ tử tội thoát xác bay lên. Bình minh là lúc những tù nhân bị xử bắn được tổng đạt bản án, được ăn bữa cơm cuối cùng và dẫn ra pháp trường. Cái chết sẽ ngắt đoạn sự sống ở thời khắc hư vô ngày chưa tới đêm chưa qua, vì đó là cái chết vì trừng phạt. Chợt có ý nghĩ trên vì bỗng nhiên anh sức nhớ, hôm nay, vào lúc này, Tư bị dẫn ra trường bắn. Cái chết, chỉ có cái chết mới có năng lực chấm dứt mọi hành vi tội lỗi của những tên đại ác.

Những chiếc ghế đá trong công viên ướt nhòe, không một bóng người. Những bức tường vẽ tranh cổ động loang loang vệt nước mưa ẩm ướt. Thành phố như một chảo nước lớn đang bốc hơi trên những mái nhà cao thấp. Nhấp nhô xa gần những tòa nhà cao tầng như tháp dựng. Đây đó quen thuộc quá những dấu vết thân thương cho ta thấy từng khoảnh khắc thời gian đã tách ra khỏi dòng thời gian vĩnh hằng, đọng lại ở các vật thể.

Quen thuộc quá mỗi góc phố, căn nhà. Những ngã đường hàng ngày vẫn đặt chân qua. Đoạn đường đêm ấy Khuynh hy sinh. Và kia, tòa nhà Trung

Tâm năm tầng đồ sộ một cấu trúc hình hộp đồng cứng trước một đường phố xe chạy một chiều. Vũng nước mưa đọng lưu cữu bên trái lối cổng vào Trung Tâm. Vòng cầu thang uốn dẫn lên tầng bốn, nơi có căn buồng của Ban A thân thuộc của Diên, nơi Diên đã rời bỏ nó ra đi. Chuyện tưởng như đã xa lắc, mà hóa ra mới chỉ là mấy tháng trước. Thậm chí như mới chỉ tuần trước, mới chỉ là ngày hôm qua. Vì còn đây cả không khí, mùi vị, cảnh trí và hơi hướng mỗi con người. Vì Diên nhớ rất rõ rằng, chiều hôm sau xảy ra vụ xô xát với ông Hói, Diên đã ra đi trong một tâm thái vô cùng bình tĩnh. Anh nhớ, lúc ấy ông Hói bận đi sang Bộ Ngoại giao để làm hộ chiếu. Đi đến trước bàn làm việc của cô Phấn, anh chào cô và rất bình thản anh bảo cô rằng, anh còn nợ tài vụ cơ quan một triệu hai trăm năm mươi hai ngàn đồng, sau vụ đi đánh án ở thành phố Biên, đề nghị cô cứ ghi nợ lại rồi anh sẽ gửi tiền lên thanh toán nốt. Anh nhớ, lúc ấy cô Phấn đã đứng bật dậy, ôm mặt khóc òa. Sau đó, cô nói, cô sẽ trả nợ thay cho anh và ghen ngào bảo anh rằng, rồi sẽ đến lúc cô sẽ theo anh rời bỏ nơi đây đi thôi, vì cô làm sao sống nổi bên con người bỉ ổi đó được! Mấy hôm sau thì anh biết, ông Hói đã đi nghỉ mát ở bên nước Bỉ, một cái giá bà vợ cũ phải trả cho ông để khỏi bị ông gây phiền. Viết thư cho Diên, báo tin ấy, cô Phấn bảo cô rất quý, rất thương anh, nếu anh không có chị Khanh thì cô sẽ xin được yêu anh, rồi nói thêm: Ông Hói biết hết chuyện em đã nói với anh, ông đang tìm cách đẩy em đi để một đứa cháu vợ ông thế chân vào đấy, anh ơi!

Xuống xe, đi trước đội hình, trong giây lát trở lại thực tại, Diên cảm thấy rất rõ là thời gian đang lướt qua bên mình. Anh chỉ dừng lại khi nhìn thấy một đàn chim sẻ từ đâu đó bay vượt qua anh, đậu xuống một mái hiên trước mặt anh rồi cất tiếng riu riu. Anh thấy lòng se thắt vì cảm động. Những con chim là thông điệp của đất trời cao xanh, là hình ảnh của hồn người thoát xác. Linh hồn là cái tuyệt đối của tự nhiên và ta chỉ có thể nhận ra bằng biện chứng siêu hình. Nếu vậy thì một lần nữa, như những lần anh bắt gặp vầng trăng kỳ vĩ, nhìn thấy những đóa hoa hồng bảy cánh rung

nhìn đẹp huyền ảo, anh đã có được sự phù trợ. Những số phận lớn thường có cuộc đời phiêu lưu, mạo hiểm. Và họ không có quyền từ chối mọi lời thách thức, vì người anh hùng kể cả khi chết cũng vẫn còn một khả năng siêu tự nhiên.

Lướt nhanh qua từng dòng hồi ức, Điên có cảm giác anh giờ đây đã trở nên một con người khác hẳn. Một sức mạnh cường tráng, một trí thông minh dư thừa và một tinh thần quả cảm, đã được nạp sẵn vào trong anh. Anh đang đối diện với một trọng trách là diệt trừ cái ác. Cái ác là nỗi sỉ nhục với con người. Cái ác còn, vì nó ẩn náu ở trong bản chất tự nhiên của con người, vì chúng ta đang sống trong một xã hội bất toàn, còn nhiều bất công, và nghèo khổ. Cuộc chiến đấu chống lại nó còn lâu dài và anh có cảm nghĩ rằng anh còn đủ sức mạnh do thanh thần từ cõi lòng tạo nên cùng sự dẻo dai và sự từng trải. Cuộc sống chưa tốt lên nhưng cũng không phải là đã xấu đi vì những con người như anh vẫn đang vật vã đi trên con đường nhọc nhằn để tới sự tốt đẹp trọn vẹn hoàn toàn. Con người không thể bị vấy bẩn và nó phải xứng đáng hơn với tước hiệu của nó. Ý nghĩ ấy nảy sinh khi Điên đi qua cổng ngôi chùa cách trường trung học của anh không xa, nơi đã xảy ra cuộc quyết đấu của anh với bọn thằng Nghiệm, nơi anh vượt qua sự hèn hạ để đi tới bến bờ khẳng định nhân cách mình. Bóng hình trura nọ hiện về thật trọn vẹn với anh kể cả thứ nắng vàng rỡ đang in bóng anh lều đều đi lại phía cái mũ cát kết của thằng Nghiệm. Thật là thế hay sao mà anh nhìn rõ mồn một vậy? Không phải! Ảo ảnh từ ký ức thông qua cảm xúc ngùi ngùi đó thôi. Ôi, xiết bao thương nhớ là những ngày qua với bóng hình Khanh trong ngọc trắng ngà, phút giây ân ái cùng các ao ước sở nguyện.

Đã đi sâu vào con phố lớn và ở hai bên hè phố, Điên đã thấy những ngõ nhỏ trở lối ra đường. Những ngõ nhỏ tạo nên đặc điểm phố phường, chúng lưu giữ kỷ niệm. Chúng giống hệt nơi Điên ngày ấy đã đi vào, đã bắt gặp một khoảnh khắc bất biến, hòa tan trong tia nước uốn cầu vòng như ân ưu từ tay Khanh được ban xuống những khóm hồng, những bông hồng lành

láng sắc đỏ, bảy cánh ấp iu, mịn màng như chỉ có ở trên thiên đường.

Nhận được tín hiệu từ đầu phố, bốn mái đầu chụm lại như để châm thuốc lá, rồi tản đi ngay, Diên đi trước, bước nhẹ chân và vẻ như khách bộ hành từ xa tới. Thịnh đi vòng ngõ sau.

Nơi anh cần tới là căn nhà số 24, ngõ 442, phố 64. Đó là một quần thể có đến hai ba căn hộ hai tầng liền kề. Thăng Mồm lách trốn trại ở buồng ngoài cùng tầng một, căn hộ giáp mặt đường. Bước vào tầng một, rẽ tay phải, gạt cái cửa, đẩy nhẹ, đi vào là sẽ gặp nó đang nằm trên chiếc giường đệm mousse, cũng có thể có một con điếm cùng nằm với nó, cũng có thể không. Nó đến đây đã ba ngày. Cơ sở của ta nắm chắc lịch sinh hoạt của nó, biết rõ buồng nó thông với căn buồng số hai bằng một cửa ngách, ở đó có một thằng gầy lép, cao lêu đêu, cổ lang ben, răng đen xỉn rất ít khi lộ mặt ra ngoài nhà.

Tất cả đều đã rõ ràng. Thịnh đi ngõ sau, đánh vào. Anh chiến sĩ lái xe và một người nữa bọc lót Diên ở phía sân.

Tất cả đều đã rõ ràng và việc thực hiện mỗi công đoạn thì khít khao như có bàn tay sắp đặt của một đấng siêu nhân.

Diên gõ cửa. Thăng Mồm lách mặc cái quần sịp mắt nhắm mắt mở ra mở cửa căn nhậu: “Đ. mẹ, làm đ. gì mà dậy sớm thế, ông Nghiệm”. Diên hơi lui lại trong một cú nhói giật dị thường. Thăng Nghiệm! Đã có ý hờn nghi mà sao vẫn bất ngờ quá thế! Nhưng Diên đã vội dấn lên, và bằng một miếng võ nhỏ, anh đã tóm được cổ tên trốn tù, áp nó vào tường, quặt hai tay nó về phía sau và vô hiệu hóa nó bằng chiếc còng thép.

Sự việc có vẻ quá đơn giản. Cả việc Thịnh đi ngõ sau, qua lối cổng hậu, vào nhà tắm, đột nhập căn buồng bên cạnh bắt được một thằng tóc xoắn có súng ngắn trong tay. A, thằng Tóc xoắn! Một tên thủ túc nữa của đại ca Nghiệm, từ ngày cả bọn còn là lũ tiểu yêu.

Nhưng mà sự việc sao mà có vẻ quá đơn giản thế nhỉ? Kể cả cảm giác của Diên. Kể cả một tiếng đạn nổ dội vang trong căn buồng! Tiếng đạn nổ

mãi sau anh mới nghe thấy, và anh lấy làm lạ, vì sao nó lại vang vọng như trong vòm hang thế. Và đó là lúc anh bỗng giật nảy người, vội đưa tay bầu vào bờ tường cạnh cửa. “Ta đang ở trên con tầu xuôi Hà Nội hay sao?”. Anh nghĩ trong hoang mê, vì thấy mình rung đảo như sắp ngã. Sặc lên mùi gì đó ngán ngát như mùi lũ gián đói ở trong cái ngăn tủ chật chội bản thiêu. “Đồng chí Diên! Tiên sư thằng nào nó bắn lên đồng chí!”. Loáng thoáng bên tai Diên tiếng Thịnh. Anh vội đứng thẳng lên, mắt tóe những tia sáng màu cầu vồng, nhưng anh thấy mình khỏe lắm. Anh bước đi ra cửa. Có cảm giác mình khỏe như con cá rô già hũ nào. Chà, con cá rô bị mắc câu mà nó quẫy khỏe quá. Nó phải lóc bằng được để trở về cái giếng hoang của nó như anh phải đi tới bến bờ của anh. Nó, không ngờ cái sinh vật nhỏ nhoi ấy lại được sánh cùng với cái vật thể vĩ đại là vầng trăng phồng nở vàng tươi và những đóa hồng bảy cánh đỏ lênh láng trong vườn nhà Khanh để gây nên cảm xúc lớn lao về sự kỳ vĩ và cái đẹp vĩnh hằng của cuộc sống mà anh mang theo suốt đời.

Diên đã vịn tường lần ra đến cửa và lúc này trời đã sáng rõ. Thịnh đã chạy lên căn gác ở đối diện, nơi phát ra tiếng súng bắn lên. Nhìn xuống ngực mình, Diên bỗng bất ngờ run rẩy khắp người. Ngực anh như bị thổi căng nở hết mức. Ngực anh vừa được tặng một bó hoa hồng. Chả lẽ đúng như ông nội anh đã tiên đoán? Hoa hồng trước ngực anh đỏ tươi, rực rỡ, lênh loang, đẹp vô cùng. Anh bước ra hành lang rồi dừng lại. Khẩu súng trong tay anh bỗng nặng trĩu. Thấy hơi thở của mình rất nặng nhọc, anh nghĩ có lẽ vì ngực anh đã có một lỗ thủng. Nhưng một lỗ thủng thì có hề gì. Ngực lỗ chỗ lỗ thủng mà cha anh còn dư sức ôm quả thủ pháo tiến thẳng đến đám giặc cơ mà. Đã ra tới cái cửa trở ra sân. Từ đây nhìn lên, Diên thấy căn gác hai tầng của tòa nhà đối diện. Tòa nhà đối diện có một hành lang dài. Ở đó, Thịnh vừa lao vút vào một khung cửa và ở đầu kia tòa nhà, từ một ô cửa sổ, một cái bóng trắng dài, dẻo như vượn vừa lọt ra, tay cầm khẩu côn, bám vào hàng lan can, đánh đu và rơi bịch xuống rìa sân, bên kia nơi đặt hàng chậu cây cảnh, cách Diên hơn chục bước.

Thằng Nghiệm! Chính nó là Nghiệm. Nó vẫn vậy. Dài dẳng, lêu nghêu, mắt híp, cổ lang ben. Khác chẳng là già hơn tuổi, mặt nó sạm đen, răng nó xỉ cặn và sự trụy lạc in dấu ở nét bơ thờ trên khuôn mặt choắt cheo và cái bờm tóc thừa cằn. Gì mà nó chẳng già hơn tuổi. Cả một đoạn đời hơn mười năm qua của nó là một chuỗi nối tiếp các mưu toan và các hành vi hung ác, trác trụy. Nó gây gỗ với bạn bè. Nó đánh thây giáo. Nó ăn cướp. Nó giết người. Nó trốn chạy sang Nga, sang Đức. Ở đâu nó cũng mắc trọng tội. Nó chạy xuống Agiecbaidăng rồi sang cả Ápganitxtan buôn bán vũ khí. Nó cần đâu bằng nhóm tội phạm ở Nga, ở Đức. Chính nó là thủ lĩnh của Kơn trọc.

Thằng Nghiệm, tên tội phạm Interpol đang truy lùng. Lịch sử đi đường xoáy tròn ốc. Cuối cùng thế là Điên đã lại gặp nó. Nó cũng nhận ra Điên. Cả hai cùng hơi sững sờ, vì bất chợt như trong hư giác nhớ tới một đi đâu gì đó vô cùng hệ trọng. Và cả hai khẩu súng đã cùng giờ lên một lúc.

Điên thấy nó ngã ập ra phía sau, đầu đập vào thành một chiếc chậu cây cảnh nghe đánh cạch. Rồi anh mới toại theo bờ tường, rụi xuống như một thân cây ải, nằm duỗi dài ở tư thế nghỉ ngơi vĩnh viễn, với cảm giác đã hoàn thành một trách nhiệm. Đúng như ông nội đã nói khi bấm số tử vi và xem tướng cho Điên, anh có cái đại hạn ở tuổi hai mươi sáu!

*
* *

Phố xá vẫn là phố xá ấy. Vẫn là cảnh tượng ấy, nhộn nhịp, với những nụ cười thường trực, không quen biết. Không có gì thay đổi, như trước nay vẫn là vậy. Không có gì xảy ra đến nỗi có thể thay đổi được bản chất vô tư của cuộc sống, dẫu hôm qua Thành phố có đến mấy trăm đám cưới và hơn trăm đám ma và ở pháp trường vừa xử bắn một loạt bảy tên buôn ma túy trong đường dây buôn lậu xuyên quốc gia.

Khanh không chịu nổi sự thản nhiên ấy của khung cảnh. Nàng thấy tủi

thân. Có lẽ đó cũng là vì nàng đang bầy bót, nhọc mệt sau kỳ sinh nở. Nàng đẻ con trai, đứa bé giống Diên vô cùng, ở gương mặt phân minh và chân tay nó còn nhỏ mà xem ra đã có chiều khoáng đạt. Nó nặng ba cân hai. Nó khóc oa oa và nàng khóc theo nó vì sung sướng vì xót đau. Giờ đây, nàng xanh rớt, rộc rịch, mỗi bước đi là một gắng gỏi vô cùng.

Lên ô tô buýt, Huy gầy như phải dắt tay nàng và nó phải khấn khoản với một bà trùm khăn xanh đỏ trùm hùm ngừ lấn chỗ lui vào một chút cho Khanh ngừ. Giữa sàn xe có ba bốn gã đàn ông mặt mày dữ dằn ngừ chơi bài gạ Huy. Huy lắc đầu, tay xách cái làn đựng hương nến, tay vói lên giá đỡ hàng để giữ thăng bằng. Xe chạy chậm nhưng giật cục, và người lên xuống chen chúc ùn ào. Mùa đông này Huy đã hai mươi tuổi. Vóc nó mảnh dẻ, cao ráo, gương mặt trái xoan của nó tươi sáng, không nét nào có dính dáng đến mẹ Đồng và bọn Tư, Túc. Trong những ngày này, ngoài giờ đi lái xe cho công ty, nó theo Khanh như hình với bóng.

- Cô xuống đâu?

- Em xuống chùa Phúc Khánh.

Người đàn bà nhường chỗ cho Khanh, nghe Khanh đáp, bỏ mớ khăn xanh đỏ, che đầu che mặt. Người đàn bà có khuôn mặt nham nhở, xấu xí quá. Khanh nhận ngay ra đó là cô đồng đã hai lần đoán mệnh cho nàng. Cô không nhận ra Khanh, cô cứ nhắm nhắm nhìn như soi từng đường nét trên gương mặt nàng.

- Bác nhìn gì em thế? Bác không nhận ra em à?

- Khách nhớ nhà hàng chứ nhà hàng nhớ thế nào được khách. Này em, chỉ nói thế này em đừng giận nhé.

- Sao cơ ạ?

- Em xinh đẹp lắm. Nhưng có phải vì sống lẫn với ma mà em tươi ngoài, héo trong không?

- Bác nói gì em không hiểu.

Người đàn bà vuốt hai mép trầu:

- Em có tiền duyên. Trước đây, có một cậu con trai nó yêu em lắm. Yêu lắm. Nhưng nó chết rồi. Chắc là có hứa hẹn mà không lấy được nhau nên nó hận lắm, nó sẽ theo đuổi em đến tận đời, không cho em lấy chồng đâu.

Khanh lắc lắc đầu. Người đàn bà tiếp:

- Thế có phải gần đây thi thoảng trong buồng em lại có một cánh bướm tí từ đâu lạc đến không? Có à! Linh hồn người ấy đấy em à! Vậy thì em phải mua một con gà, nuôi chín ngày ở dưới gầm giường rồi sửa một cái lễ gọi là lễ khất duyên.

- Khất duyên.

- Vớ vẩn!

Huy lạy bậu. Cô đừng nguýt Huy một cái rồi dài, rồi quay lại với Khanh:

- Này, nghe lời nói phải, hỡi người cho ăn, chứ em! Em phải khẩn rằng: Thưa anh, em không được cùng anh se mối tơ hồng, lòng em tiếc lắm thay. Nhưng hiện giờ em còn vướng mắc việc trần gian, vậy anh cho em khất năm mươi năm nữa...

Dứt câu, người đàn bà đã nghiêng mặt, ghé tai Khanh, khe khẽ:

- Năm mươi năm nữa, mình cũng toi rồi. Lúc đó, xuống âm ty địa ngục rồi lấy nó thì lấy, hiểu không? Hứa thế để nó yên lòng chờ, nó không quậy phá mình nữa. Thôi chị xuống xe đây.

Người đàn bà đứng dậy, thả vạt áo. Khanh quay đi, hai tay bưng mặt, nước mắt ào qua hốc mắt, ướp nháng hai má nàng. Huy vội khom người quay lưng định ngó xuống khoang ghế vừa để trống, như một lá chắn che đỡ cho mọi người khỏi để ý tới Khanh. Nhưng, một gã đàn ông phục phịch từ đám bạc ở giữa sàn xe ỷ thế to lớn đã chống tay đứng dậy, đưa tay véo tai Huy, nhắc Huy lên, đẩy Huy ra bên cạnh, đặt mông đánh ịch xuống mặt ghế.

Huy đứng trở lại giữa sàn xe. Gã đàn ông khuỳnh tay, chạng chân. Bắp đùi hấn lớn căng trong lần vải bò cố tình áp vào đùi Khanh. Trong khi cái cổ tay đeo vòng xích vàng của y đặt trên đầu gối chốc chốc lại như vô tình

vỗ nhẹ lên đầu gối Khanh. Khanh cực chẳng đã phải co người, dịch lui về phía bên.

- Ông nên ngẩng dậy vào một tí. Ông ép người bên cạnh thế ai mà chịu được.

- Cái gì?

Gã đàn ông nọ giật khục cái cổ to u, ngẩng lên nhìn Huy vừa nhắc nhở, nhẹ hàm răng vàng sau hàng ria mép lởm khởm:

- Oe con, điếc đấy! Muốn ăn đấm hả?

- Tôi đề nghị...

- Tiên sư lỗi!

Miệng phát câu chửi, tay gã đàn ông như cái chày máy bật lò xo thoi luôn một quả đấm về phía Huy. Xuyt! Rất nhanh, Huy né người. Quả đấm sượt qua sườn Huy, vào không khí, lôi gã nọ theo đà, khiến gã ngã chúi vào đám bãi bạc. Lập tức, như được thể bọn chơi bài nhồm lên, cứ nhằm lão chân đạp tay đấm.

Ô tô đỗ. Huy vội dìu Khanh đứng dậy, ra cửa. Người ùn ở cửa xe. Người lái xe nhìn vào cuộc ẩu đả ở lòng xe lắc đầu, chép miệng: Ở đâu nãy nòi ra lắm du côn thế! Mạt thế đến nơi rồi!

*

* *

Tiếng chuông ngân chen tiếng mõ gõ trong tĩnh lặng là cái nền trên đó rải đều tiếng người sư nữ đọc kinh và hơi cây mát rượi từ khu vườn, xanh om dlan trầu, đã là cảnh quan xa lạ, cách biệt, khiến Khanh sau mấy phút dừng lại ở cổng chùa, lòng dạ đã trở lại thư thái.

Ngôi chùa cổ nhỏ nhỏ, không danh tiếng ở trong một ngõ sâu còn nguyên dấu tích của một làng quê. Qua Tam quan rêu phong, theo lối đi lát gạch đỏ son, ta bước vào ngôi thượng điện. Ngôi thượng điện chỉ là một

căn nhà ba gian mái lợp ngói lá đa, vẩy ra một hành lang đang lợp tạm tấm nhựa, vẻ thiêng liêng của chốn âm thanh vắng hẳn hiển hiện ngay ở những ngọn tháp nhọn lô nhô trong khu vườn, ở khung cảnh sầm uất, lung linh vàng son nơi thờ phụng và ở hai pho tượng hộ pháp khổng lồ, một vị cười lưng sáu, một vị cười sư tử, cả hai đều mặt tròn mắt lớn, trang phục võ sĩ, mình bọc áo giáp, tay cầm binh khí, tay nâng viên ngọc, tượng trưng cho sự trường ác, khuyến thiện.

Sau thượng điện là nhà ngang, hậu cung. Nơi đó có các vị La Hán sống động vẻ trần thế. Đặc biệt ở đây còn bảo tồn được cảnh âm ty, chín tầng địa ngục A Tỳ, đủ hết các cảnh tượng những kẻ vu oan, giá họa, điều toa, lừa lọc, tà dâm, cướp của giết người, bị quỷ sứ thả vạc dầu, cho vào cối giã, cưa đôi người, leo cầu vồng và bị làm trâu ngựa ở kiếp sau. Có cả cảnh Hồ Tôn Hiến mắc tội giết người ra hàng, theo luật báo ứng của nhà chùa, bị xử trảm, bêu đầu.

Ngắm mỗi chi tiết trong ngôi chùa, Khanh một lần nữa lại trào nước mắt. Đây không phải ngôi chùa Song Tiên, ngôi chùa Diên Khánh... trên xứ Lạng mà Diên cùng nàng ao ước được đến thăm. Đỉnh Mẫu Sơn cao hơn một ngàn mét, đẹp như tiên cảnh cũng chẳng bao giờ nàng được cùng anh đi tới nữa rồi. Khóc thương Diên, nàng nhớ cơn rừng mình do linh giác tâm đồng mách bảo hai người khi như vô tình nhắc tới câu chuyện hòn Vọng Phu trên Động Tam Thanh. Anh và nàng, một tâm nguyện, một hòa đồng!

- A di đà Phật.

- Cô Hà Khanh! Cô đến làm lễ đưa vong người nhà lên chùa?

- Vâng, cháu đến có muện không ạ? A di đà Phật!

- Không. Dưới nhà tổ đang làm cỗ chay, đóng oản, nấu cháo. Lát nữa sẽ bắt đầu bằng lễ cúng cơm. Cô đặt đồ mã lên bàn vong đi. Sau cúng cơm, cúng cháo sẽ là lễ cấp mã, cô ạ.

Khanh bước vào gian thượng điện, tiến đến bàn vong ở bên trái điện

thờ, ng ỡ xuống chiếu lễ sau sư thầy khoác áo cà sa vàng đang tay lần giờ sách kinh, tay đầu đầu nhịp mõ.

Đây là lần thứ ba Khanh đến đưa vong người thân lên ngôi chùa này. Hai lần trước là mẹ nàng và ba nàng. Nàng còn nhớ hai lần ấy đầu vào lúc gió heo may về, thổi từng đợt vào ngõ chùa kêu u u buồn thê thiết. Nàng đã khóc nức lên từng hồi khi ấy. Khi ấy cũng như bây giờ, chuông đã rền rã từng hồi giữa giọng đọc kinh Bát Nhã đầu đặn như bất biến của sư thầy. Tiếng chuông, phản hồi một dao động cổ xưa, như tiếng dội lại của quyên năng, của đấng tạo hóa vào cõi nhân sinh, đang như những vòng sóng lớn dãn, từ tốn và bất tận tỏa ra cái uy lực trừ tà và thanh lọc mọi l ẫn l ẫn, buồn phiền. Chuỗi âm thanh tinh tế của đồng pha bạc, của ni ền thiên khai, chính nó đang từ từ khai mở tới vô bờ những bến bờ giới hạn của mỗi thân phận của mỗi kiếp người. Bến bờ, nơi mỗi con người phải đi tới để hoàn thiện nhân cách của mình. A di đà Phật, một khi coi biến hóa là cái bản thể thì tử sinh chỉ là một mà thôi. Chỉ là một mà thôi. Chỉ là một mà thôi...

Hà Nội, 2011

CÙNG MỘT NGƯỜI VIẾT

* TRĂNG SOI SÂN NHỎ (Tập truyện ngắn) - Giải thưởng Văn học Đông Nam Á (ASEAN)

* MÙA LÁ RỤNG TRONG VƯỜN (Tiểu thuyết) - Giải thưởng Hội Nhà Văn Việt Nam

* MỘT MÌNH MỘT NGỰA (Tiểu thuyết) - Giải thưởng Hội Nhà Văn

Hà Nội

* MÓNG VUỐT THỜI GIAN (Tập truyện ngắn) - Giải thưởng Hội Văn học nghệ thuật các dân tộc thiểu số

* GẶP GỠ Ở LA PAN TẦN (Tiểu thuyết) - Giải thưởng Hội Văn học nghệ thuật các dân tộc thiểu số

* MƯA MÙA HẠ (Tiểu thuyết) - Giải thưởng Văn học Công nhân

* MỘT CHIỀU ĐÔNG GIÓ (Tập truyện ngắn) - Giải thưởng Văn học Công nhân

[1] Một trò chơi của trẻ con nông thôn.